

Roční zpráva o trhu
s elektřinou a plynem
v ČR v roce

Year Report on the
Electricity and Gas Markets
in the Czech Republic for

2014

**JSME MEZINÁRODNÍ
I LOKÁLNÍ – SPOJUJEME
TRHY A PŘÍLEŽITOSTI.**

**WE ARE BOTH
INTERNATIONAL AND LOCAL
– CONNECTING MARKETS
AND OPPORTUNITIES.**

Note: Czech convention has been applied to all Czech/English figures and tables contained in this report, which means that a decimal comma is used instead of decimal point and thousands are separated by a space instead of a comma.

OBSAH • CONTENTS

2	Použité zkratky <i>Abbreviations Used</i>	98	Podporované zdroje energie a záruky původu <i>Supported Energy Sources and Guarantees of Origin</i>
5	Úvod <i>Introduction</i>	118	Provoz rejstříku obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů <i>Administration of the Czech Emission Trading Registry</i>
7	Legislativa v roce 2014 <i>Legislation in 2014</i>	124	Risk Management <i>Risk Management</i>
16	Trh s elektřinou <i>Electricity Market</i>	132	Příloha <i>Appendix</i>
42	Trh s plynem <i>Gas Market</i>		
70	Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou a plynem <i>Organized Short-Term Electricity and Gas Markets</i>		

POUŽITÉ ZKRATKY

ABBREVIATIONS USED

Zkratka	Význam
ACER	EU Agency for the Cooperation of Energy Regulators
AIB	Association of Issuing bodies
ASEK	Aktualizace státní energetické koncepce
BT	Blokový trh s elektřinou, část organizovaného krátkodobého trhu s elektřinou
CER	Jednotka Mechanismu čistého rozvoje (Certified Emission Reduction)
CDS	Centrum datových služeb operátora trhu
CEE	Central Eastern Europe
CR	Cenové rozhodnutí ERÚ
CS OTE	Centrální systém operátora trhu, CS OTE zahrnuje CDS i IS OTE
CWE	Central West Europe
ČEPS	Společnost ČEPS, a.s., provozovatel přenosové soustavy v ČR
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČNB	Česká národní banka
ČR / CZ	Česká republika
D	Den realizace uzavřených kontraktů na dodávku elektřiny nebo plynu
DS	Distribuční soustava
DPH	Daň z přidané hodnoty
DT	Denní trh s elektřinou/plynem, část organizovaného krátkodobého trhu s elektřinou/plynem
DV	Decentrální výroba
DVS	Dvoustranná vnitrostátní smlouva na dodávku elektřiny mezi SZ
DZ	Druhotné zdroje
EEX	The European Energy Exchange AG
EPEX	EPEX SPOT – European power exchange
ERD	Evidence realizačních diagramů
ERU	Jednotka Společně zaváděných opatření (Emission Reduction Unit)
ERÚ	Energetický regulační úřad
ES / ES ČR	Elektrizační soustava České republiky
ENTSO-E	European Network of Transmission System Operators for Electricity
EU	Evropská unie
Europex	Association of European Energy Exchanges
EU ETS	Evropské schéma pro emisní obchodování (European Union Emission Trading Scheme)

Abbreviation	Description
ACER	EU Agency for the Cooperation of Energy Regulators
AIB	Association of Issuing bodies
AS	Ancillary services
ASEK	National Energy Policy Update
BDS	Border delivery station
BM	Electricity block market, part of the organized short-term electricity market
BRM	Balancing market with regulation energy, organized by OTE in cooperation with ČEPS
BRP	Balance Responsible Party(ies) as defined in the Energy Act (EZ)
CDS	Centre of Data Services of the Market Operator
CEE	Central Eastern Europe
CER	Certified Emission Reduction
CGD	Cross-border gas duct
CNB	Czech National Bank
CR	ERO Price Decision
CR / CZ	Czech Republic
CS OTE	Central System of the Market Operator; CS OTE is comprised of CDS and IS OTE
CWE	Central West Europe
ČEPS	ČEPS, a.s., Transmission System Operator in the Czech Republic
ČHMÚ	Czech Hydrometeorologic Institute
D	Day of execution of contracts for electricity or gas supply i.e. Delivery Day
DG	Decentralized generation
DM	Day-ahead spot electricity/gas market, part of the organized short-term electricity/gas market
DS	Distribution system
DSO	Distribution system operator
DVS	Bilateral intra-state contract for electricity supply between balance responsible parties
EA	Energy Act, act No. 458/2000 Coll., on Business Conditions and Public Administration in the Energy Sectors and on Amendments to Certain Acts, as amended
EEX	European Energy Exchange AG
ENTSO-E	European Network of Transmission System Operators for Electricity
EPEX	EPEX SPOT – European power exchange

Zkratka	Význam
EUA	Jednotka emisní povolenky obchodovatelná v rámci EU ETS (EU Allowance)
EXAA	EXAA Energy Exchange Austria
EX/IM	Export/import
EZ	Energetický zákon, zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
EZP	Evidence záruk původu
FVE	Fotovoltaická elektrárna
FZ	Finanční zajištění poskytnuté subjektem (subjekty) zúčtování
HPS	Hraniční předávací stanice
HU	Maďarsko
IS OTE	Informační systém (infrastruktura) operátora trhu
IS	Informační systém (obecně)
KVET	Vysokoučinná kombinovaná výroba elektřiny a tepla
MC	Market Coupling
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MVE	Malá vodní elektrárna
MVER	Malá vodní elektrárna v rekonstrukci
NCG	Obchodní zóna pro zemní plyn v Německu
NET4GAS	Společnost NET4GAS, s.r.o., provozovatel přepravní plynárenské soustavy v České republice
NWE	North West Europe
OBA	Alokační režim na vstupních a výstupních bodech, ve kterém platí, že množství plynu nominované SZ na těchto bodech je považováno za dodané
OKT	Operátorem trhu organizovaný krátkodobý trh s elektřinou (blokový trh, denní spotový trh a vnitrodenní trh)
OKTE	Společnost OKTE, a.s., organizátor krátkodobého trhu s elektřinou v SR
OPM	Odběrné/předávací místo
OTE	Společnost OTE, a.s.
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PCR	Price Coupling of Regions
PDS	Provozovatel distribuční soustavy
POZE	Podporované zdroje energie
PPL	Přeshraniční plynovod
PPS	Provozovatel přenosové soustavy (ČEPS, a.s.) nebo Provozovatel přepravní soustavy (NET4GAS, s.r.o.)

Abbreviation	Description
ERD	Internal nominations diagrams
ERO	Energy Regulatory Office
ERU	Emission Reduction Unit
ES / ES CR	Electric Power System/ Electric Power System of The Czech Republic
EU	European Union
EU ETS	European Union Emission Trading Scheme
EUA	EU allowance, an allowance unit tradable within EU ETS
Europex	Association of European Energy Exchanges
EX/IM	Export/import
EXAA	EXAA Energy Exchange Austria
EZP	Guarantees of origin records
FS	Financial security provided by balance responsible party(ies)
GB	Green bonus
GS	Gas storage
HU	Hungary
CHP	Combined heat and power
IM	Intra-day electricity/gas market, part of the organized short-term electricity/gas market
IS	Information system (in general))
IS OTE	Information system (infrastructure) of the Market Operator
LP	Load profiles
MC	Market Coupling
MPO	Ministry of Industry and Trade
MVE	Small hydro power plant
MVER	Small hydro power plant under reconstruction
NCG	Virtual trading point for Germany
NET4GAS	NET4GAS, s.r.o. – operator of the gas transmission system in the Czech Republic
NWE	North West Europe
OBA	Allocation regime at entry and exit points under which gas volumes nominated by balance responsible parties at these points is deemed delivered
OKT	Short-term electricity market organized by the Market Operator (block market, day-ahead spot market and intra-day market)
OKTE	OKTE, a.s., Short-term electricity market operator in Slovakia
OPM	Point of delivery/transfer

Zkratka	Význam
PpS	Podpůrné služby
Pro Rata	Alokační režim na vstupních a výstupních bodech, ve kterém platí, že SZ jsou přidělena množství dodaného plynu na základě skutečně naměřených údajů v poměru jejich nominací
PXE	Power Exchange Central Europe, a. s.
RE+/RE-	Regulační energie kladná/záporná
Rejstřík	Rejstřík obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů
REMIT	Nařízení EP a Rady (EU) č. 1227/2011 o integritě a transparentnosti
RM OTE	Risk Management společnosti OTE, a.s.
RO	Rumunsko
RÚT	Registrovaný účastník trhu s elektřinou (registrovaný u OTE)
SBA	Alokační režim na vstupních a/nebo výstupních bodech, ve kterém platí, že množství nominovaná SZ na těchto bodech jsou považována za dodaná
SO	Systémová odchylka
SR	Slovenská republika
SWE	South West Europe
SZ	Subjekt zúčtování (subjekty zúčtování) dle vymezení daného energetickým zákonem (EZ)
TDD	Typové diagramy dodávek
Typ měření (A, B, C)	Definovaný typ měření
VC	Výkupní cena
VDT	Vnitrodenní trh s elektřinou/plynem – část organizovaného krátkodobého trhu s elektřinou/plynem
VT	Vyrovňovací trh s regulační energií organizovaný OTE ve spolupráci s ČEPS
VPB	Virtuální prodejní bod
VZP	Virtuální zásobník plynu
ZB	Zelený bonus
ZD	Závazek dodat
ZO	Závazek odebrat
ZP	Zásobník plynu

Ostatní symboly a zkratky jsou vysvětleny v textu.

Abbreviation	Description
OS	Obligation to supply
OT	Obligation to take
OTE	OTE, a.s.
PCR	Price Coupling of Regions
PP	Purchase price (feed-in-tariff)
Pro Rata	Allocation regime at entry and/or exit points, under which volumes of supplied gas are allocated to balance responsible parties according to metered data and pro rata nominations
PVP	Photovoltaic power plant
PXE	Power Exchange Central Europe, a. s.
RE+/RE-	Positive/negative regulation energy
Registry	Registry for Greenhouse Gas Emission Allowance Trading
REMIT	Regulation (EU) No. 1227/2011 of the EP and of the Council on wholesale energy market integrity and transparency
RES	Renewable energy sources
RM OTE	Risk Management of OTE, a.s.
RMP	Registered participant on the electricity market (registered with OTE)
RO	Romania
SBA	Allocation regime at entry and/or exit points under which volumes nominated by BRPs at these points are deemed delivered
Sec. S	Secondary sources
SES	Supported energy sources
SI	System imbalance
SR	Slovak Republic
SWE	South West Europe
TSO	Transmission system operator (ČEPS, a.s. or NET4GAS, s.r.o.)
Type of metering (A, B, C)	Defined type of metering
VAT	Value added tax
VGS	Virtual gas storage
VTP	Virtual trading point

Other symbols and abbreviations are explained in the following text.

ÚVOD

INTRODUCTION

Zpráva, která se Vám dostává do rukou, si klade za cíl shrnout vybrané činnosti operátora trhu a prezentovat klíčové informace o trhu s elektřinou a plynem v České republice za rok 2014. Zatímco rok 2013 byl z pohledu operátora trhu významný především novou činností v oblasti podporovaných zdrojů energie, za kterou od ledna 2013 společnost OTE, a.s., převzala odpovědnost, rok 2014 se projevil především v oblasti mezinárodní spolupráce. I v tomto roce jsme tak plně dostáli základnímu motto operátora trhu „*Jsmo mezinárodní i lokální – Spojujeme trhy a příležitosti*“.

V dubnu 2014, v návaznosti na přijetí do asociace subjektů vydávajících záruky původu (AIB – Association of Issuing bodies) a zprovoznění elektronického systému vydávání záruk původu (EZP) v ČR, propojil operátor trhu svůj systém s mezinárodním systémem této asociace. Tímto krokem bylo umožněno držitelům účtu v systému EZP importovat do ČR záruky původu vydané v členských státech Evropské Unie (EU), které jsou zároveň členy této asociace. Implementovaný systém záruk původu a zapojení OTE do této asociace potvrzuje naši podporu transparentnosti celého systému ve všech fázích životního cyklu záruky původu – od vydání až po uplatnění prokazující dodávku konečnému spotřebiteli. Tím dochází k naplňování cílů zákona č. 165/2012 Sb. a záměrů prezentovaných v Evropské legislativě, zejména Směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2009/28/ES.

V roce 2014 jsme dále rozvíjeli spolupráci s ostatními významnými energetickými burzami západní Evropy na rozvoji řešení pro propojení denních trhů s elektřinou – Price Coupling of Regions (PCR), které je v Evropě využito pro výpočet spotových cen elektřiny a implicitní alokaci přeshraničních přenosových kapacit na denní bázi. Díky této spolupráci jsme účastníkům trhu v ČR umožnili využívat standardů a produktů, které znají ze západoevropských trhů s elektřinou.

V listopadu 2014 se podařilo, pod záštitou energetických regulačních úřadů České republiky, Slovenska, Maďarska a Rumunska a ve spolupráci s příslušnými organizátory tržních míst a provozovateli přenosových soustav, úspěšně spustit implicitní propojení trhů těchto čtyř zemí s využitím řešení PCR, a vytvořit tak jednotný regionální trh v rámci středovýchodní Evropy. Tyto činnosti a zapojení OTE

This Report aims to summarize selected activities of the Market Operator and present key information on the electricity and gas markets in the Czech Republic for 2014. While the previous year was in the Market Operator's view significant primarily due to new activity in the field of supported energy sources, for which OTE, a.s. assumed responsibility as of January 2013, 2014 was outstanding mainly in terms of international cooperation. The Company again fully complied with its key motto, "*We are both International and Local – Connecting Markets and Opportunities*".

Following the accession to the Association of Issuing Bodies (AIB) and putting into operation the electronic system for issuing guarantees of origin (EZP) in the Czech Republic, in April 2014 the Market Operator linked its system with the Association's international system. This step allowed EZP system account holders to import to the Czech Republic guarantees of origin issued in the EU Member States that are also members of the Association. The implemented system of guarantees of origin and OTE's membership in the Association evidences our support for the transparency of the entire system at all stages of the life cycle of guarantees of origin – from their issuance to their cancellation confirming deliveries to final consumers. These operations are in line with the objectives of Act No. 165/2012 Coll. and strategies laid down in European legislation, in particular in Directive 2009/28/EC of the European Parliament and of the Council.

In 2014, OTE continued to expand collaboration with other major power exchanges in Western Europe in developing solution for coupling of daily electricity markets – Price Coupling of Regions (PCR) that is used in Europe for spot electricity pricing and implicit allocation of cross-border transmission capacities on a daily basis. This collaboration has allowed market participants who trade in the OTE day-ahead market to enjoy the same standards and products they are accustomed to on the West European electricity markets.

Under the auspices of the energy regulators of the Czech Republic, Slovakia, Hungary and Romania and in collaboration with local market organizers and transmission system operators, in November 2014 implicit market coupling of these four countries was successfully implemented, using the PCR solution, which resulted in the creation of an integrated regional market

do navazujícího projektu integrace se západní Evropou jsou tak naším příspěvkem k vytvoření jednotného trhu s elektřinou v EU.

I přes plné zapojení do implementace nových funkcionalit systému operátora trhu přinášející nové služby účastníkům trhu neopomínáme ani rozvoj stávajících činností. Nadále podporujeme transparentní tržní prostředí na trhu s elektřinou a plynem v České republice a poskytování bezpečného, nediskriminačního a neutrálního prostředí pro podnikání v celém sektoru energetiky a transparentních cenových signálů trhu s elektřinou a plynem je stále jednou z našich priorit. Prezentovaná čísla v této zprávě jsou pak dokladem stavu trhu s elektřinou a plynem v České republice.

Připomínáme, že pro potřebu detailních analýz prezentuje operátor trhu na svých webových stránkách <http://www.ote-cr.cz> další, volně ke stažení dostupné, data a informace, které zde nemohly být z důvodu přehlednosti uvedeny. Tam, kde je to z pohledu lepší informovanosti vhodné, jsou informace v této zprávě doplněny o data z počátku roku 2015.

V případě dotazů, připomínek nebo návrhů se prosím obraťte na e-mailovou adresu společnosti, případně na adresy uvedené na webu společnosti OTE.

Zaměstnanci společnosti OTE, a.s., vám přejí mnoho obchodních úspěchů.

within Central and Eastern Europe. These activities and OTE's participation in the follow-up project for integration with Western Europe have been the Company's contribution to the creation of a single electricity market in the EU.

In addition to the full engagement in the implementation of new functionalities in the Market Operator's system to provide new services for market participants, we pay equal attention to the development of the core activities. We continue to support a transparent market environment on the electricity and gas markets in the Czech Republic. The Company's priorities also comprise ensuring a secure, non-discriminatory and neutral environment for conducting business in the energy sector and transparent price signals on the electricity and gas markets. Data provided in this Report document the operations of the electricity and gas markets in the Czech Republic.

For additional analyses, more detailed information that could not be included in the Report is available and can be downloaded free of charge from OTE's website <http://www.ote-cr.cz>. Where appropriate to provide a clearer picture of OTE's activity, selected 2015 events and data were included in this Report.

If you have any questions or need more information or have suggestions, please contact the Company via e-mail or at addresses posted on OTE's website.

All staff of OTE, a.s., wishes you many business successes.

LEGISLATIVA V ROCE 2014

LEGISLATION IN 2014

Základní právní rámec pro regulaci a pro podnikání v energetických odvětvích na území ČR tvoří zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (energetický zákon), který upravuje práva a povinnosti jednotlivých účastníků trhu s energií a stanoví pravidla pro uplatňování státní správy. Dalším důležitým zákonem, který nastavuje systém vyplacení podpor a podnikání v energetických odvětvích na území ČR je zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie (zákon o POZE) – viz kapitola „Podporované zdroje energie“.

V roce 2015 bude probíhat schvalování příslušných novel obou zákonů (EZ a POZE), jejichž návrh v roce 2014 zpracovalo MPO a po schválení vládou byly předloženy jako sněmovní tisk č. 351 sněmovně ČR. V návrhu zákona jsou obsaženy novely dalších 15 souvisejících zákonů, jako je např. zákon o hospodaření energií, zákon o nouzových zásobách ropy, zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů, zákon o dohledu v oblasti kapitálového trhu, zákon o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR.

Od této novely EZ se očekávají největší legislativní změny v české energetice za posledních 15 let, ať už se jedná o zjednodušení připojování malých FVE o výkonu do deseti kW, pro jejichž instalaci už nemá být nově vyžadována licence, nebo změna účtování podílu na nákladech na podporu výroby elektřiny z objemu elektřiny spotřebované odběratelem na účtování podle rezervovaného příkonu nebo výkonu a podle jmenovité proudové hodnoty hlavního jističe před elektroměrem. Náklady na podporu výroby elektřiny tedy budou součástí tzv. služeb distribuční (přenosové) soustavy. Nový systém výběru plateb na podporu OZE tak zohledňuje závěry notifikačního procesu k zákonu o POZE a patří mezi klíčové novinky této důležité novely.

The energy sectors in the Czech Republic are primarily governed by Act No. 458/2000 Coll., on Business Conditions and Public Administration in the Energy Sectors and on Amendments to Certain Acts, as amended (hereinafter the "Energy Act"), which stipulates the rights and obligations of energy market participants, and the rules of state administration. Another important law defining the system of support payments and business in the energy sectors in the Czech Republic is Act No. 165/2012 Coll., on Supported Energy Sources (SES Act). The law stipulated a new model of support payments - see the chapter "Supported Energy Sources".

2015 will see the process of passing respective amendments to both laws (EA and SES) drafted by MPO in 2014. Following government approval, the drafts were submitted as Parliamentary Print No. 351 to the Lower House of the Czech Parliament. The draft legislation comprised amendments to 15 other related laws, such as Act on Energy Management, Act on Emergency Oil Supplies, Act on Stabilization of Public Budgets, Act on Supervision in the Capital Market Area, Act on Establishing Ministries and Other Central State Administration Authorities of the Czech Republic.

The amendment to the Energy Act is expected to endorse the most extensive changes in the Czech energy sector over the past 15 years, including simplification of connecting small photovoltaic plants with an installed capacity of up to ten kW, which should no longer require a licence, and change in billing the share in the costs of support for electricity generation from the volume of electricity consumed by the customer to billing according to reserved input or output and according to the nominal current value of the main circuit breaker before the meter. The costs of support for electricity generation will therefore be part of the distribution (transmission) system services. The new system of selecting support payments for RES takes into account the conclusions of the notification process related to the SES Act and is one of the key innovations of this important amendment.

Strategickým dokumentem v oblasti energetiky je rovněž státní energetická koncepce. V roce 2014 připravilo MPO návrh její aktualizace. Aktualizace státní energetické koncepce (ASEK) klade důraz na 3 hlavní cíle:

- bezpečnost dodávek energie, tj. zajištění nezbytných dodávek energie i při změně vnějších podmínek, zejména v případných krizových situacích, a to v rozsahu nezbytném pro fungování obyvatelstva a nejdůležitějších složek infrastruktury státu,
- konkurenceschopnost, tj. zaručení srovnatelných cen energií s dalšími zeměmi regionu,
- udržitelnost, tj. dlouhodobé zajištění udržitelnosti struktury energetiky z pohledu životního prostředí a finančních možností, včetně sociální přijatelnosti.

Posláním ASEK je nejen formulovat strategické priority a cíle očekávaného budoucího vývoje v sektoru energetiky, ale hlavně představit nástroje, které k tomu stát hodlá využít, jako je např. vyvážený mix zdrojů, zvyšování energetické účinnosti, rozvoj síťové infrastruktury, včetně implementace inteligentních sítí, či podpora výzkumu a inovací. Aktualizace ASEK zpracovaná MPO musí být ještě projednána vládou.

PRÁVNÍ PŘEDPISY PRO ELEKTROENERGETIKU

Důležitým právním předpisem sekundární legislativy pro elektroenergetiku byla i v roce 2013 vyhláška ERÚ č. 541/2005 Sb., o Pravidlech trhu s elektřinou, zásadách tvorby cen za činnosti operátora trhu s elektřinou a provedení některých dalších ustanovení Energetického zákona, ve znění pozdějších předpisů (Pravidla trhu s elektřinou). Poslední novelou byla vyhláška č. 438/2012 Sb., která zejména změnila informační toky mezi operátorem trhu a ostatními účastníky trhu s elektřinou. V roce 2014 nebyla přijata žádná novela Pravidel trhu s elektřinou.

The National Energy Policy is another strategic document in the energy sector. In 2014 the Ministry of Industry and Trade drafted a policy update. The National Energy Policy Update (ASEK) focuses on three key targets:

- security of energy supply, i.e. securing the supply of necessary energies even when the external conditions change, especially in crisis situations, to the extent required for the functioning of the population and the essential components of the country's infrastructure;
- competitiveness, i.e. guaranteeing energy prices comparable with other countries in the region;
- sustainability, i.e. ensuring long-term sustainability of the energy industry structure in terms of the environment and financial resources, including social acceptability.

The goal of the National Energy Policy in addition to formulating strategic priorities and objectives of expected future developments in the energy sector, is to introduce tools that the government intends to implement, such as a balanced mix of energy sources, increased energy efficiency, development of network infrastructure including smart grid deployment, and support for research and innovation. The National Energy Policy Update drafted by MPO is subject to government approval.

REGULATIONS GOVERNING THE POWER SECTOR

The essential legal regulation within secondary legislation for the power sector in 2014 was ERO Decree No. 541/2005 Coll., on the Rules of the Electricity Market, the pricing principles related to prices charged for the Electricity Market Operator's activities, and on implementing some other provisions of the Energy Act, as amended (Electricity Market Rules). The latest change was Decree No. 438/2012 Coll. that in particular changed information flows between the Market Operator and other electricity market participants. No amendment to the Electricity Market Rules was adopted in 2014.

PRÁVNÍ PŘEDPISY PRO PLYNÁRENSTVÍ

Důležitým právním předpisem sekundární legislativy pro plynárenství byla vyhláška ERÚ č. 365/2009 Sb., o Pravidlech trhu s plynem, ve znění pozdějších předpisů (Pravidla trhu s plynem). V roce 2014 byla novelizována vyhláškou č. 291/2014 Sb. Jednalo se převážně o úpravy technického charakteru. Změny se týkaly např. úpravy přístupu k zásobníkům plynu (zjednodušení přístupu ke skladovací kapacitě v zásobnících plynu na území České republiky, pružnější podmínky pro vyhlášení aukce na skladovací kapacitu, vyjádření skladovací kapacity též v energetických jednotkách), realizace zkušebního pilotního projektu na prodej přepravní kapacity pomocí aukčního mechanismu (na základě Nařízení komise (EU) č. 984/2013 ze dne 14. října 2013, kterým se zavádí kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách), úpravy procesu změny dodavatele a zavedení energetických jednotek pro odběrná místa zákazníků přímo připojených k přepravní soustavě.

Začátkem prosince 2014 ERÚ zahájil veřejný konzultační proces k implementaci Nařízení komise (EU) č. 312/2014 ze dne 26. března 2014, kterým se stanoví kodex sítě pro vyrovnávání plynu v přepravních sítích. Nařízení stanovuje jednotná harmonizovaná pravidla vyrovnávání platná v celé Evropské unii tak, aby bylo možné trh hlouběji integrovat a vytvořit tímto způsobem jednotný trh se zemním plynem. Mezi dílčí cíle tohoto Nařízení můžeme zařadit zlepšení konkurenceschopnosti na trhu s plynem, zejména podporu hospodářské soutěže na rozvíjejících se trzích, zvýšení likvidity na velkoobchodních trzích s plynem, odstranění překážek bránících přeshraničnímu obchodu s plynem, zavedení transparentních a nediskriminačních pravidel pro vyrovnávání plynu a v neposlední řadě nastavení transparentních a náklady odrážejících cen pro vyrovnávací akce provozovatelů přepravních soustav. Výsledkem bude návrh novely vyhlášky o Pravidlech trhu s plynem zohledňující mimo jiné požadavky tohoto Nařízení.

V oblasti plynárenství byla v roce 2014 vydána vyhláška č. 195/2014 Sb. o způsobu regulace cen a postupech pro regulaci cen v plynárenství (zrušila vyhl. č. 140/2009 Sb. a její novely – vyhl. č. 264/2010 Sb., č. 393/2011 Sb. a 348/2012 Sb.).

REGULATIONS GOVERNING THE GAS SECTOR

The essential legal regulation within secondary legislation for the gas sector was ERO Decree No. 365/2009 Coll., on Rules of the Gas Market, as amended (Gas Market Rules). In 2014, the Decree was amended by Decree No. 291/2014 Coll. The changes were mostly of technical nature, including, for example, modifications of access to gas storage (simplified access to the storage capacity of gas storage facilities in the Czech Republic, more flexible conditions for announcing auctions of storage capacity, publication of storage capacity also in energy units), implementation of an experimental pilot project for the sale of transmission capacity using auction mechanism (pursuant to Commission Regulation (EU) No. 984/2013 of 14 October 2013 establishing a Network Code on Capacity Allocation Mechanisms in Gas Transmission Systems), modifications of the change of supplier process and introduction of energy units for customers' points of delivery directly connected to the transmission system.

In early December 2014, ERO commenced a public consultation process for the implementation of Commission Regulation (EU) No. 312/2014 of 26 March 2014 establishing a Network Code on Gas Balancing of Transmission Networks. This Regulation therefore sets out harmonized Union-wide rules on balancing with the aim of moving towards greater market integration and creating a single gas market. Other specific objectives of the Regulation comprise increased competitiveness on the gas market, in particular through promoting competition on emerging markets, increased liquidity on wholesale gas markets, removing obstacles to cross-border gas exchanges, implementation of transparent and non-discriminatory rules for gas balancing, and setting transparent and cost-reflective prices for balancing actions of transmission system operators. The result will be a draft amendment to the Decree on Gas Market Rules, taking into account, inter alia, the requirements of this Regulation.

In the gas sector a Decree No. 195/2014 Coll. was published in 2014 on the method of price regulation and procedures for price regulation in the gas sector (repealing Decrees No. 140/2009 Coll. and its amendments – Decree No. 264/2010 Coll., No. 393/2011 Coll. and No. 348/2012 Coll.).

CENOVÁ ROZHODNUTÍ ERÚ

Důležitými dokumenty jsou i vydávaná Cenová rozhodnutí ERÚ pro elektroenergetiku a plynárenství (aktuální znění dostupné na <http://www.eru.cz>). Tato cenová rozhodnutí stanovují:

- podporu pro podporované zdroje energie,
- regulované ceny související s dodávkou elektřiny,
- regulované ceny související s dodávkou elektřiny odběratelům ze sítí nízkého napětí,
- regulované ceny související s dodávkou plynu.

LEGISLATIVA EU

Dne 22. 1. 2014 zveřejnila Komise konkrétnější představu o budoucím klimaticko-energetickém rámci EU. Vycházela z dlouhodobé perspektivy, kterou zachycuje Cestovní mapa pro přechod k nízkouhlíkové ekonomice do roku 2050, Energetický plán do roku 2050 nebo Bílá kniha EU o dopravě. Podle těchto dokumentů by měla EU snížit své emise CO₂ ve srovnání s rokem 1990 o 40 % (do roku 2050 pak o 80 až 95 %). Balíček 2030 obsahuje také návrh na reformu systému emisního obchodování (EU ETS) a zprávu o cenách energie a energetických nákladech, kterou si vyžádaly členské země. Obecná podoba klimaticko-energetického balíčku byla schválena na zasedání Evropské rady 23. a 24. 10. 2014. Na schválení tohoto balíčku budou navazovat jednání o konkrétních legislativních návrzích, které umožní podobu balíčku naplnit.

Základním kamenem rámce 2030 je závazný cíl pro snížení emisí CO₂ ve srovnání s rokem 1990 o 40 %. Návrh na navýšení podílu obnovitelných zdrojů (OZE) na spotřebě energie nejméně na 27 % bude závazný pouze na úrovni EU, nikoliv pro jednotlivé členské státy. Vývoj na Ukrajině v roce 2014 zvýraznil problém evropské závislosti na ruských surovinách. EU vidí v úsporách energie významný způsob, jak tuto závislosti snižovat. Vedle otázky závazných cílů je pro ČR v klimaticko-energetickém rámci důležité mimo jiné další zásadní téma, a to je jaderná energetika. V textu diskutovaného rámce je totiž jádro opět začleněno mezi udržitelné zdroje. Jaderná energie tak, i přes tlak některých členských států, dostává od Evropského parlamentu opět podporu.

ERO PRICE DECISIONS

Key documents include Price Decisions issued by the ERO for the power and gas sectors (the latest versions of the documents are posted on <http://www.eru.cz>). The price decisions determine:

- promotion of supported energy sources,
- regulated prices related to electricity supply,
- regulated prices related to electricity supply from the low-voltage grid to customers,
- regulated prices related to gas supply.

EU LEGISLATION

On 22 January 2014 the European Commission published a more specific concept of a future EU framework on climate and energy. It is based on a long-term outlook formulated in the Road Map for Moving to Low-Carbon Economy in 2050, the Energy Roadmap 2050 and the EU White Paper on Transport. According to these documents, the EU should reduce its CO₂ emissions by 40% below the 1990 level (and by 80 to 95% in 2050). The 2030 package also includes a proposal to reform the Emissions Trading Scheme (EU ETS) system, and Report on energy prices and costs required by the Member States. The general climate and energy framework was approved at the European Council meeting held on 23 and 24 October 2014. The 2030 package approval will be followed by negotiations on specific legislative proposals that will help implement the framework.

The centre piece of the 2030 Framework is a binding target of greenhouse gas reduction by 40% below the 1990 level. A proposal to increase the share of renewable energy resources (RES) in energy consumption to at least 27% will be binding at the EU level only, but not in individual Member States. Developments in Ukraine in 2014 highlighted the problem of Europe's dependence on Russian raw materials. The EU considers energy conservation a significant way of reducing this dependence. Besides binding targets, nuclear energy is another key topic for the Czech Republic within the climate and energy framework as it is listed among sustainable sources. Despite the pressure of some Member States, the European Parliament has again supported nuclear energy.

KODEXY SÍŤE – KODEX PRO PŘIDĚLOVÁNÍ KAPACIT A ŘÍZENÍ PŘETÍŽENÍ

Mimo již výše zmíněné Nařízení komise (EU) č. 312/2014 ze dne 26. března 2014, kterým se stanoví kodex sítě pro vyrovnávání plynu v přepravních sítích, pokračovaly v průběhu roku 2014 rovněž aktivity spojené s přípravou kodexů sítě, které plní roli prováděcích předpisů EU, a to na základě článku 6 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003. 5. 12. 2014 byl výborem Electricity Cross-Border Committee schválen Kodex pro přidělování kapacit a řízení přetížení a jeho finální schválení EP, a tedy i počátek platnosti je očekáván ve druhém kvartálu roku 2015. Na trhu s elektřinou se jedná se o druhý připravovaný kodex (z deseti), jehož hlavním cílem je vytvoření největšího jednotného trhu s elektřinou na světě prostřednictvím sjednocení a propojení jednotlivých lokálních a regionálních trhů s elektřinou. Cílem tohoto nařízení je:

- podpora účinné hospodářské soutěže v oblasti výroby a dodávek elektřiny a obchodování s ní;
- zajištění optimálního využití přenosové infrastruktury;
- zajištění provozní bezpečnosti;
- optimalizace výpočtu a přidělování kapacity mezi zónami;
- zajištění nediskriminačního zacházení s provozovateli přenosových soustav, nominovanými organizátory trhu s elektřinou, agenturou, regulačními orgány a účastníky trhu;
- zajištění a posílení transparentnosti a spolehlivosti informací;
- přispívání k efektivnímu dlouhodobému provozu a rozvoji elektroenergetických přenosových soustav a elektroenergetiky v Unii;
- respektování potřeby spravedlivého a řádného trhu a spravedlivé a řádné tvorby cen;
- vytvoření rovných podmínek pro nominované organizátory trhu s elektřinou;
- zajištění nediskriminačního přístupu ke kapacitě mezi zónami.

NETWORK CODES – CODE FOR CAPACITY ALLOCATION AND CONGESTION MANAGEMENT

In addition to the foregoing Commission Regulation (EU) No. 312/2014 of 26 March 2014 establishing a Network Code on Gas Balancing of Transmission Networks, activities related to the preparation of network codes playing the role of EU implementing regulations continued in 2014, pursuant to Article 6 of Regulation (EC) No. 714/2009 of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on Conditions for Access to the Network for Cross-Border Exchanges in Electricity and Repealing Regulation (EC) No 1228/2003. On 5 December 2014 the Electricity Cross-Border Committee approved the Network Code for Capacity Allocation and Congestion Management. Its final approval by the EP is expected in the second quarter of 2015 when it should come into force. This is the second prepared network code (out of ten) on the electricity market with the aim to create the largest single electricity market in the world by integrating and interconnecting local and regional electricity markets. The objectives of the Regulation include:

- promoting effective competition in the generation, supply and trading of electricity;
- ensuring optimal use of transmission infrastructure;
- ensuring operational security;
- optimising the calculation and allocation of cross-zonal capacity;
- ensuring non-discriminatory treatment of transmission system operators, nominated electricity market organizers, the Agency, regulatory authorities and market participants;
- ensuring and enhancing transparency and reliability of information;
- contributing to the efficient long-term operation and development of the European electricity transmission system and electricity sector;
- respecting the need for fair and orderly market and price formation;
- creating a level playing field for nominated electricity market organizers;
- providing non-discriminatory access to cross-zonal capacity.

REMIT

Od roku 2011 jsou nově zavedena jednotná regulační pravidla na celoevropském velkoobchodním trhu s energiemi, která vycházejí z platného nařízení EP a Rady (EU) č. 1227/2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií („Nařízení REMIT“). Základními cíli Nařízení REMIT jsou především:

- zamezit manipulaci s trhem a obchodování zasvěcených osob na základě důvěrných informací,
- zvýšit transparentnost energetického trhu zavedením povinnosti zveřejňovat důvěrné informace, které mají vliv na cenu energií,
- zajistit monitorování transakcí na velkoobchodním trhu.

V souladu s Nařízením REMIT přijala Evropská komise dne 17. prosince 2014 Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1348/2014 o oznamování údajů za účelem provedení čl. 8 odst. 2 a 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií („Prováděcí nařízení“). Prováděcí nařízení bylo následně 18. prosince 2014 zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie a dvacet dní od publikování vstoupilo v platnost. Nařízení REMIT a Prováděcí nařízení zavádí nové povinnosti pro účastníky trhu, zejména se jedná o registraci v Národním registru účastníků trhu vedeném Energetickým regulačním úřadem, oznamování obchodních a fundamentálních dat do celoevropské databáze spravované Agenturou pro spolupráci energetických regulačních orgánů („ACER“). Povinnost oznamovat obchodní data z organizovaných tržních míst platí ode dne 7. října 2015, povinnost oznamovat bilaterální smlouvy uzavřené mimo tržní místa platí ode dne 7. dubna 2016. V České republice je kompetentním orgánem pro implementaci Nařízení REMIT Energetický Regulační Úřad (ERÚ). OTE se i v roce 2014 zúčastnilo diskuzí k vydání příslušné prováděcí legislativy EU, a to společně s ostatními evropskými organizátory trhu sjednocenými v asociaci Europex.

REMIT

Since 2011 new uniform regulatory rules have been implemented on the Europe-wide wholesale energy market pursuant to Regulation (EU) No. 1227/2011 of the European Parliament and of the Council on Wholesale Energy Market Integrity and Transparency. The Regulation (REMIT) primarily aims to:

- prohibit market manipulation and insider trading based on inside information;
- increase transparency of the energy market by imposing the obligation to disclose inside information that may affect energy prices;
- ensure monitoring of transactions on the wholesale market.

In line with the REMIT Regulation, the European Commission adopted Commission Implementing Regulation (EU) No. 1348/2014 of 17 December 2014 on data reporting implementing Article 8(2) and Article 8(6) of Regulation (EU) No. 1227/2011 of the European Parliament and of the Council on Wholesale Energy Market Integrity and Transparency (“Implementing Regulation”). The Implementing Regulation was published in the Official Journal of the European Union on 18 December 2014 and entered into force 20 days after its publication. The REMIT Regulation and Implementing Regulation introduce new obligations for market participants, in particular registration in the National Registry of Market Participants maintained by the Energy Regulatory Office, and reporting trade and fundamental data to a Europe-wide database administered by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER). The obligation to report trade data from organized market places will come into effect on 7 October 2015, the obligation to report bilateral contracts concluded outside market places is to come into effect on 7 April 2016. In the Czech Republic, the Energy Regulatory Office (ERO) is the appointed authority for the implementation of the REMIT Regulation. In the course of 2014 OTE, a.s., continued to participate in discussions on the publication of implementing EU legislation, along with other European market organizers associated in Europex.

Požadavky na transparentnost trhu vychází i z jiné evropské energetické legislativy, konkrétně z nařízení č. 714/2009 ES o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003 a z nařízení č. 543/2013 o předkládání a zveřejňování údajů na trzích s elektřinou a o změně přílohy I nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 („Nařízení Transparency“). Nařízení Transparency požaduje zveřejňovat informace o spotřebě, výrobě, plánovaných a neplánovaných odstávkách výroben a spotřebních jednotek, velikosti a cenách odchylek a další údaje, v centrální evropské platformě pro transparentnost založenou asociací ENTSO-E. Včasný přístup k těmto informacím by měl účastníkům trhu pomoci přesněji odhadnout nabídku a poptávku, a zvýšit tak bezpečnost dodávek energie. U provozovatelů přenosových soustav se očekává usnadnění přidělování nevyužitých záloh a snížení rizika výpadku soustavy. Provoz centrální platformy pro transparentnost byl zahájen v lednu 2015.

Další zveřejněné a přijaté dokumenty EK a Evropského Parlamentu a Rady v roce 2014 jsou dostupné na <http://eur-lex.europa.eu>.

Requirements for market transparency stem also from other European energy legislation, specifically Regulation (EC) No. 714/2009 of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 on Conditions for Access to the Network for Cross-Border Exchanges in Electricity and Repealing Regulation (EC) No. 1228/2003 and Commission Regulation No. 543/2013 of 14 June 2013 on Submission and Publication of Data in Electricity Markets and Amending Annex I to Regulation (EC) No. 714/2009 of the European Parliament and of the Council (the "Transparency Regulation"). The Transparency Regulation requires publishing information on consumption, production, planned and unplanned unavailability of power generation and consumption units, volumes and prices of imbalances and other data through a central information transparency platform established by the European Network of Transmission System Operators for Electricity (the ENTSO for Electricity). Timely access to this information should allow market participants to more precisely match supply and demand and increase the security of energy supplies. TSOs should be able to better re-allocate unused reserves and reduce the probability of black-outs. The operation of the central information transparency platform was launched in January 2015.

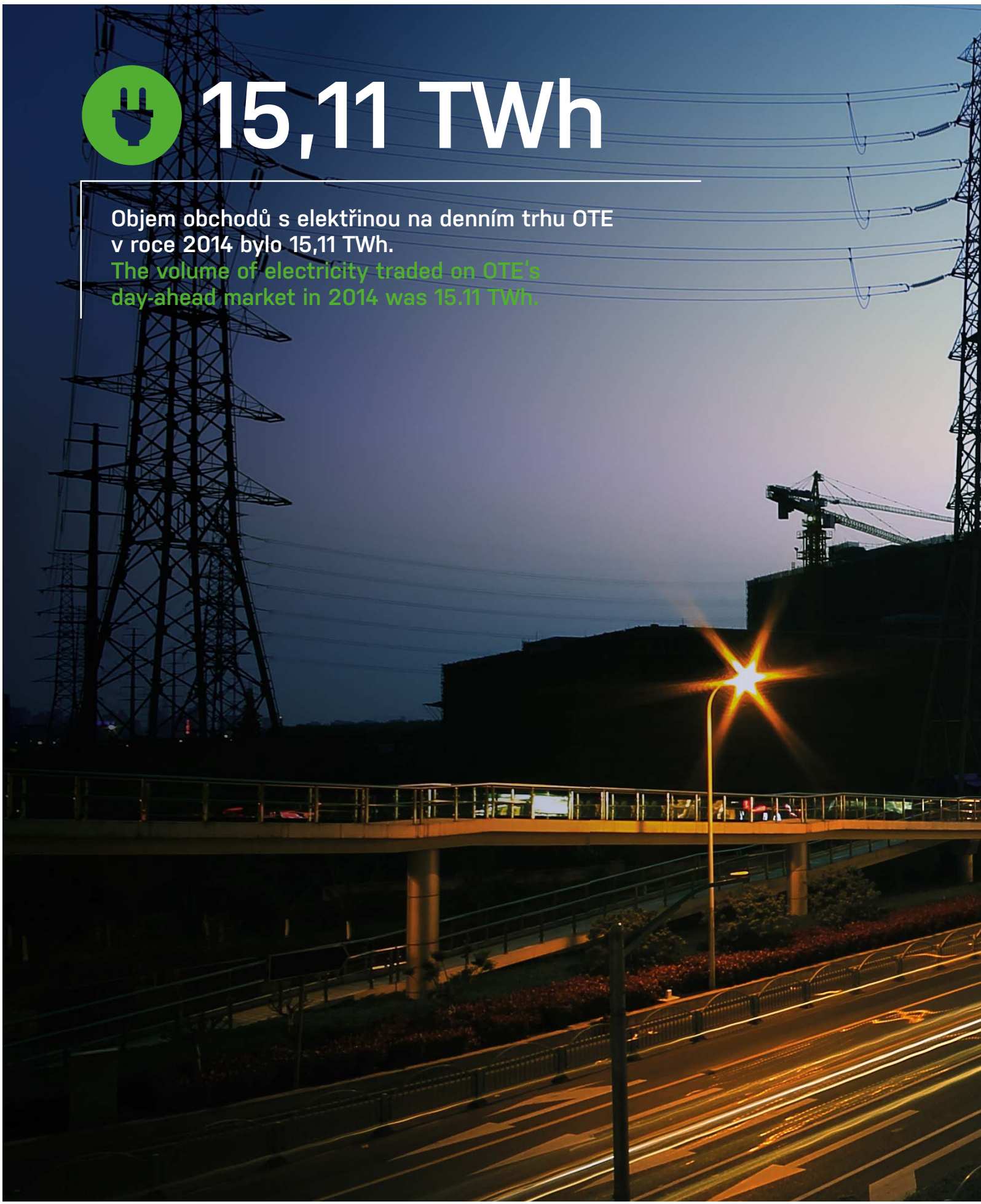
Other documents of the European Commission and the European Parliament and of the Council published and adopted in 2014 are available at <http://eur-lex.europa.eu>.

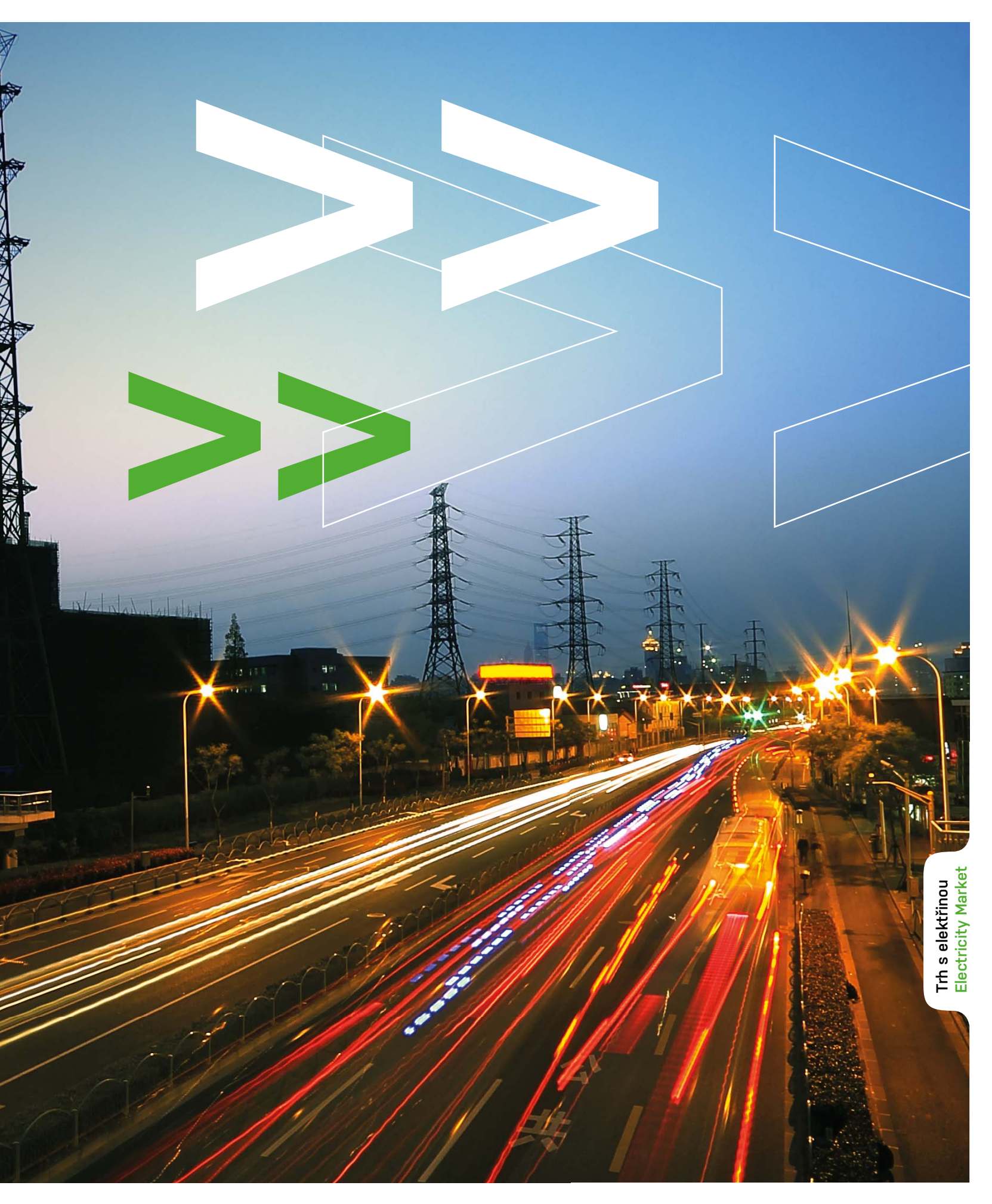

15,11 TWh

Objem obchodů s elektřinou na denním trhu OTE
v roce 2014 bylo 15,11 TWh.

The volume of electricity traded on OTE's
day-ahead market in 2014 was 15.11 TWh.

TRH S ELEKTŘINOU

ELECTRICITY MARKET

Obchodování s elektřinou v ČR probíhá prostřednictvím:

- dvoustranného obchodování,
- organizovaného krátkodobého trhu:
 - blokového trhu (BT),
 - denního spotového trhu (DT),
 - vnitrodenního trhu (VDT).

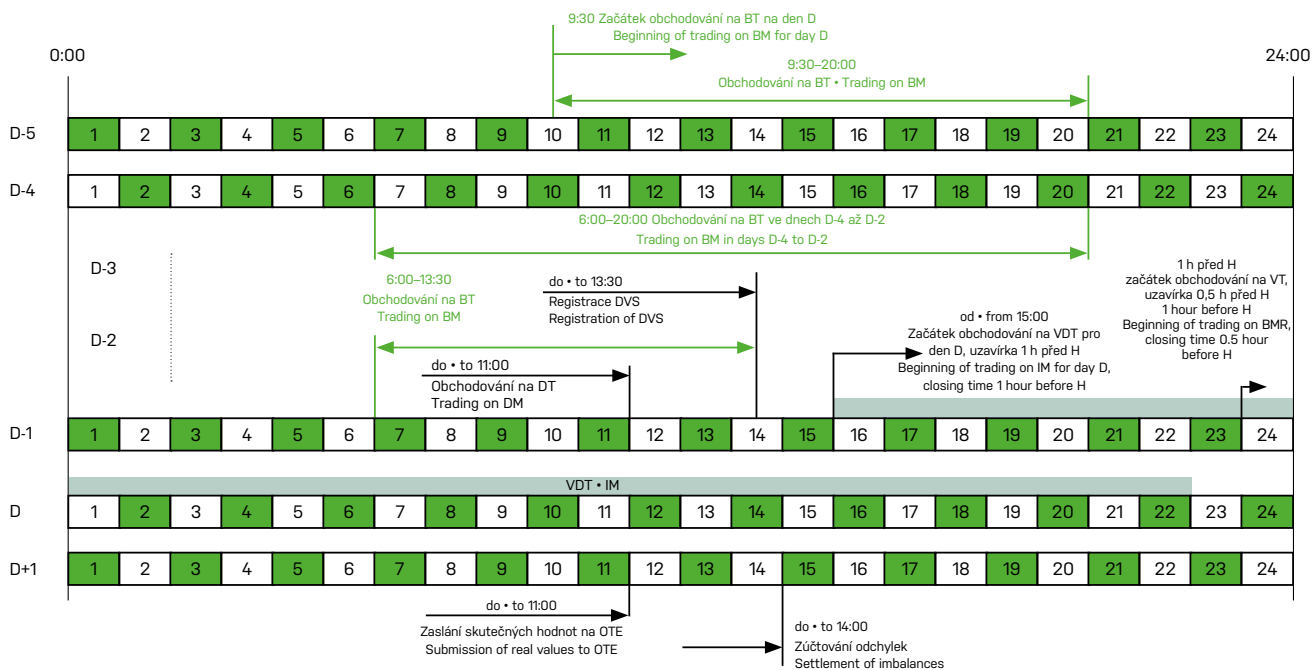
Electricity is traded in the Czech Republic through:

- bilateral trading,
- organized short-term market,
 - block market (BM),
 - day-ahead spot market (DM),
 - intra-day market (IM).

Energetická legislativa vyžaduje od účastníků trhu – subjektů zúčtování – registrovat jejich dvoustranné obchody v systému OTE prostřednictvím tzv. Realizačních diagramů (ERD). Součástí obchodování s elektřinou v ČR je i zúčtování odchylek (včetně obchodování s regulační energií a vyrovnávací trh s regulační energií). Časové úseky jednotlivých činností jsou uvedeny na obrázku 1.

Energy legislation requires market participants – balance responsible parties (BRPs) – to register their bilateral transactions in the OTE system through internal nominations diagrams (ERD). Electricity trading in the CR comprises also settlement of imbalances (including trading with regulation energy and the balancing market with regulation energy). Timeframes of specific activities are presented in Figure 1.

Obrázek 1 Časové uspořádání trhu s elektřinou
Figure 1 Electricity market schedule

REALIZAČNÍ DIAGRAMY (ERD)

Jak již bylo uvedeno výše, v případě, že účastníci trhu – subjekty zúčtování – prodávají nebo nakupují elektřinu prostřednictvím dvoustranných obchodů, jsou povinni tyto obchody registrovat v systému OTE. Do těchto dvoustranných obchodů se započítávají:

- dvoustranné vnitrostátní smlouvy (DVS klasické, burzovní),
- dvoustranné smlouvy na dodávku pro vývoz elektřiny do zahraničí (export) a pro dovoz elektřiny ze zahraničí (import)².

Dvoustranné vnitrostátní obchody na dodávku elektřiny byly operátorovi trhu k registraci předkládány jednotlivými SZ v podobě realizačních diagramů nejpozději do 13:30 hodin dne předcházejícímu dni, ve kterém měla být dodávka uskutečněna, přičemž tento čas byl rovněž uzávěrkou dvoustranného obchodování. V systému OTE je registrováno pouze množství dvoustranně obchodované elektřiny bez uvedení její ceny. Finanční vyrovnání těchto obchodů je prováděno přímo mezi stranami obchodu, mimo systém OTE, přičemž společnost OTE není centrální protistranou těchto obchodů. Nezbytnou podmínkou registrace těchto realizačních diagramů je mimo jiné i splnění podmínky finančního zajištění SZ z pohledu vzniku možných odchylek SZ, které by tyto obchody mohly vyvolat.

V roce 2014 bylo v systému OTE registrováno v podobě realizačních diagramů (vnitrostátních i zahraničních) téměř 90% zobchodované elektřiny, což také znázorňují obrázky 2 a 3. Celkový objem vnitrostátních dvoustranných obchodů prostřednictvím realizačních diagramů dosáhl v roce 2014 hodnoty 97 092 GWh představující zhruba 5% pokles oproti roku předchozímu.

¹ Pojmem burzovní DVS zde rozumíme obchody zobchodované na PXE a zadané tímto subjektem do systému OTE za jednotlivé účastníky obchodování pro zúčtování odchylek.

² Do exportu a importu jsou v tomto případě zahrnuty i exporty a importy vyplývající z propojeného denního trhu s elektřinou (Market Coupling).

INTERNAL NOMINATIONS (ERD)

As mentioned above, when market participants – balance responsible parties – sell or buy electricity through bilateral transactions, they are required to register these transactions in the OTE system. Bilateral transactions include the following contract types:

- bilateral intra-state contracts (traditional DVS, exchange DVS¹),
- bilateral contracts for electricity export and import².

Balance responsible parties submitted bilateral intra-state contracts for electricity supplies to the Market Operator for registration as internal nominations by 13:30 on the day preceding the day on which the delivery should take place. This deadline also applied for the close of bilateral trading. The OTE system registers only volumes of bilaterally traded electricity without the prices charged. Financial settlement of these transactions is carried out directly between the trading parties outside of the OTE system as OTE is not central counterparty to these transactions. A necessary condition for the registration of internal nominations is, among other things, meeting the financial security condition by the respective BRP due to possible imbalances arising from these transactions.

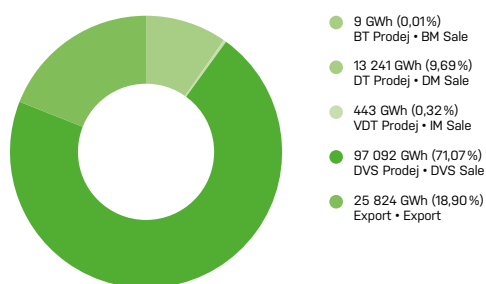
Almost 90% of traded electricity was registered in the OTE system in 2014 in the form of internal and external nominations, as documented in Figures 2 and 3. The total volume of intra-state bilateral transactions through internal nominations amounted to 97,092 GWh in 2014, a decrease of 5% year-on-year.

¹ The term "Exchange DVS"(BUR) means transactions executed on PXE and submitted to the OTE system by PXE on behalf of specific participants in trading for settlement of imbalances.

² Export and import include volumes of export and import ensuing from day-ahead market coupling.

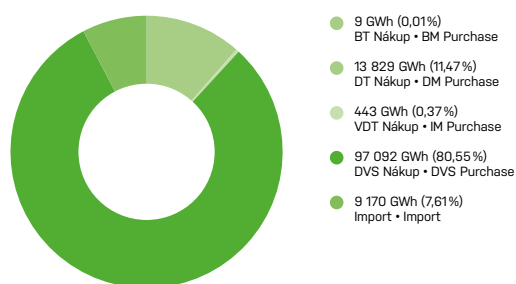
Obrázek 2 Množství zobchodované elektřiny – Prodej – (GWh; %) zpracované v systému OTE v roce 2014

Figure 2 Volumes of traded electricity – Sale – (GWh; %) processed in OTE system in 2014

Obrázek 3 Množství zobchodované elektřiny – Nákup – (GWh; %) zpracované v systému OTE v roce 2014

Figure 3 Volumes of traded electricity – Purchase – (GWh; %) processed in OTE system in 2014

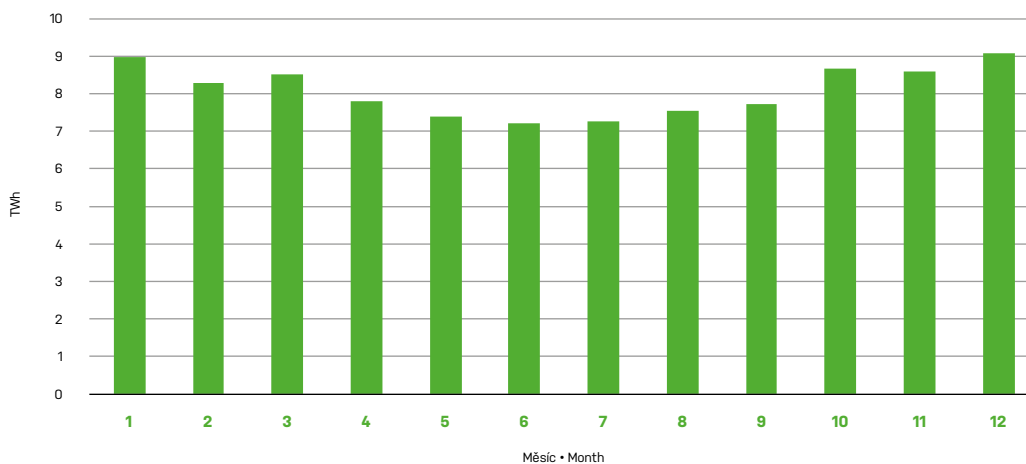

Obrázky 4 a 5 znázorňují statistiku těchto registrovaných dvoustranných vnitrostátních obchodů po jednotlivých měsících roku 2014.

Figures 4 and 5 show statistics of the registered bilateral intra-state transactions in specific months of 2014.

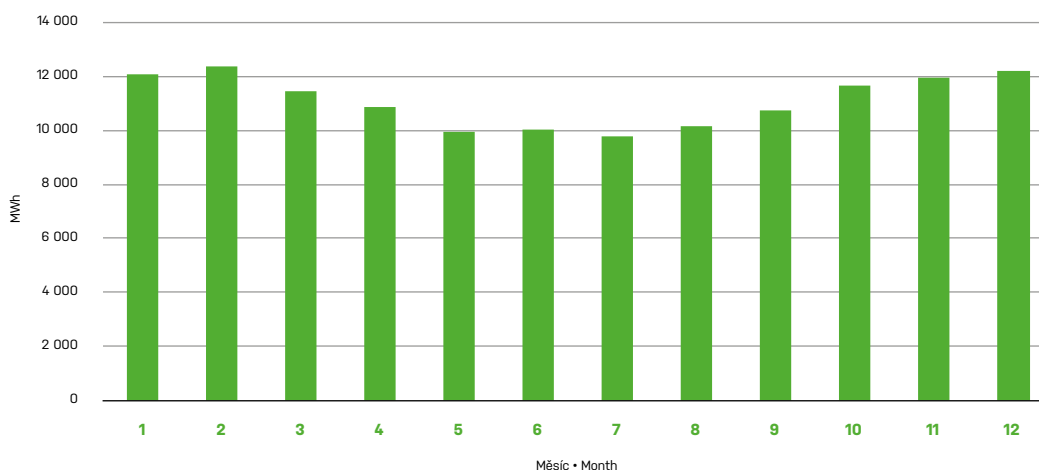
Obrázek 4 Množství zobchodované elektřiny prostřednictvím realizačních diagramů po jednotlivých měsících roku 2014

Figure 4 Volumes of electricity traded through internal nominations in specific months of 2014

Obrázek 5 Průměrné hodinové množství elektřiny zobchodované prostřednictvím realizačních diagramů v jednotlivých měsících roku 2014

Figure 5 Average hourly volumes of electricity traded through internal nominations in specific months of 2014

Technická pravidla pro zadávání údajů z dvoustranných smluv prostřednictvím realizačních diagramů na vývoz nebo dovoz byla nastavena odlišně od vnitrostátního obchodování. Při vyhodnocování odchylek SZ se zohledňovaly hodnoty diagramů přeshraničních obchodů odsouhlasených a předaných provozovatelem přenosové soustavy.

Obrázek 6 ukazuje množství vyvezené a dovezené elektřiny po jednotlivých měsících roku 2014. Hodnoty exportu/importu odpovídají hodnotám smluvně uzavřených, a tedy plánovaných přeshraničních obchodů a nerespektují skutečné fyzické toky elektřiny (navýšené/ponížené například o kruhové toky), které ve skutečnosti protekly přes hraniční profily přenosové soustavy ČR.

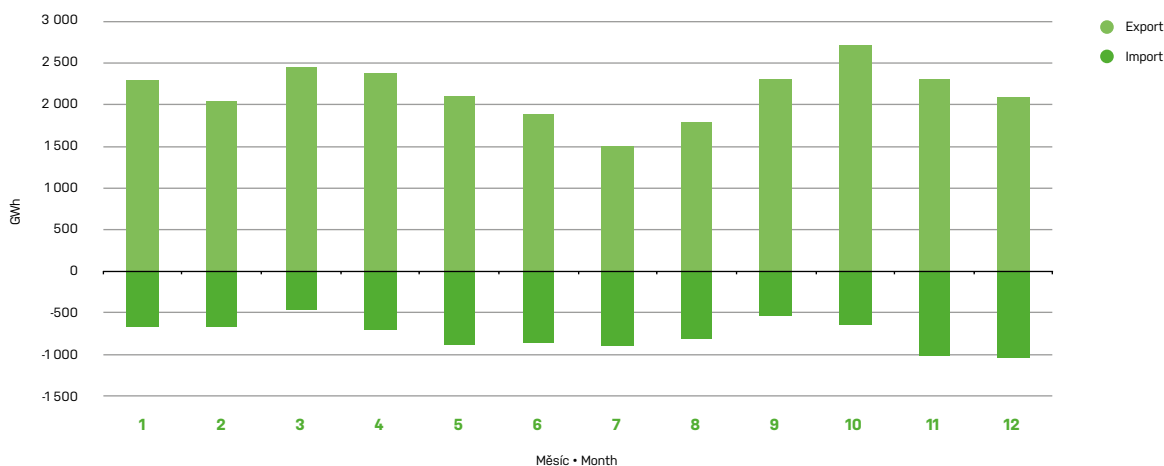
U hodnot smluvně uzavřených přeshraničních obchodů došlo na straně exportu k meziročnímu poklesu o zhruba 1 500 GWh na celkovou výši 25 824 GWh, hodnoty importu v roce 2014 odpovídaly přibližně hodnotám roku předcházejícího a dosáhly objemu 9 170 GWh.

Technical rules for the submission of data from bilateral contracts through external nominations for export or import varied from intra-state trading. In the evaluation of BRP's imbalances, the values of cross-border exchanges, matched and handed over by the transmission system operator, were taken into account.

Figure 6 shows volumes of exported and imported electricity in each month of 2014. The export/import values match the values of contracted and therefore planned cross-border exchanges and do not correspond to the actual physical electricity flows (increased or reduced by e.g. unplanned power flows) that flowed through the border profiles of the Czech transmission system.

The volume of contracted cross-border exchanges related to export and import fell by about 1,500 GWh to a total of 25,824 GWh; the volume of exchanges related to import in 2014 roughly corresponded to the previous year's figure, totalling 9,170 GWh.

Obrázek 6 Množství zobchodované elektřiny prostřednictvím exportu a importu v jednotlivých měsících roku 2014
Figure 6 Volumes of electricity traded through export and import in specific months of 2014

ZÚČTOVÁNÍ ODCHYLEK

POPIS MODELU

Jednou ze základních činností, které operátor trhu vykonává, je vyhodnocování a finanční ocenění odchylek. Každý odběr elektřiny ze soustavy a každá dodávka elektřiny do soustavy musí být přiřazeny k některému z účastníků trhu. Účastníky trhu s elektřinou, pro něž OTE zúčtovává a finančně vypořádává odchylky, legislativa definuje jako tzv. subjekty zúčtování. Legislativa rovněž definuje i postup výpočtu velikosti odchylek subjektů zúčtování a způsob stanovení ceny odchylky a částky, kterou subjekty zúčtování za odchylku mají zaplatit, nebo obdržet.

Odchylkou SZ pro každou obchodní hodinu je součet odchylek za závazek dodat elektřinu do elektrizační soustavy a odchylek za závazek odebrat elektřinu z elektrizační soustavy. Odchylkou SZ za závazek dodat elektřinu do soustavy je rozdíl mezi skutečně dodaným množstvím a sjednaným množstvím pro dodávku. Odchylkou SZ za závazek odebrat elektřinu ze soustavy je rozdíl mezi skutečně odebraným množstvím a sjednaným množstvím k odběru. Sjednaná množství dodat elektřinu do soustavy

SETTLEMENT OF IMBALANCES

MODEL DESCRIPTION

One of the Market Operator's key activities is evaluation and settlement of imbalances. Each electricity consumption from and supply to the power system must be assigned to a market participant. Legislation defines market participants for which OTE settles imbalances as "balance responsible parties" and stipulates the method of calculation of the volume of imbalances of balance responsible parties and the method of fixing the price of imbalances and the amount that each BRP should pay or receive for their imbalances.

The balance responsible party's imbalance for every trading hour is a sum of imbalances for the obligation to supply electricity to the power system and for the obligation to take electricity from the system. The BRP's imbalance for the obligation to supply electricity to the power system is the difference between actually supplied and contracted volumes of electricity. The BRP's imbalance for the obligation to take electricity from the power system is the difference between actually consumed and contracted volumes of electricity. Contracted electricity volumes to supply to the power system and take from the power system

a odebrat elektřinu ze soustavy jsou pro každou obchodní hodinu subjektu zúčtování stanovena operátorem trhu na základě zaregistrovaných domácích (vnitrostátních) a zahraničních (export/import) realizačních diagramů a výsledků organizovaného krátkodobého trhu. Skutečná množství dodané nebo odebrané elektřiny jsou evidována na základě dat obchodního měření, která operátorovi trhu poskytují provozovatelé distribučních soustav a provozovatelé přenosové soustavy.

Účastníci trhu s elektřinou mohou vyrábět elektřinu, dodávat ji konečným zákazníkům, prodávat jiným účastníkům trhu nebo ji nakupovat od jiných účastníků, a to buď formou dvoustranných kontraktů uvnitř ČR, formou přeshraničních obchodů, na organizovaném krátkodobém trhu anebo na vyrovnávacím trhu s regulační energií. Další možností dodávky elektřiny do soustavy je poskytování regulační energie zdroji poskytujícími podpůrné služby za podmínek stanovených Pravidly provozování přenosové soustavy.

Základní pravidlo pro zpoplatnění všech odchylek určuje, že každý účastník trhu je buď sám odpovědný za odchylku, tedy je subjektem zúčtování, nebo předává odpovědnost za odchylku jinému subjektu zúčtování. V CS OTE je rovněž umožněno subjektu zúčtování převést svou výši odchylky na jiný subjekt zúčtování, což znamená, že po stanovení odchylky subjektu zúčtování (v technických jednotkách) je tato odchylka automaticky převedena na zvolený SZ. U tohoto SZ je pak odchylka vyhodnocena celkově za sebe samého i za subjekty zúčtování, které na něho převádějí svou vlastní výši odchylky.

Princip zúčtování odchylek je nastaven tak, že není příjmově neutrální, ale generuje v hodinách s příjmem z odchylek vyšším, než jsou náklady na regulační energii, přebytek finančních prostředků, které OTE poskytuje provozovateli přenosové soustavy (společnosti ČEPS, a.s.) na úhradu části nákladů na systémové služby. Z tohoto přebytku jsou hrazeny náklady na regulační energii i v těch hodinách, které regenerují dostatečný příjem z odchylek. Na stanovení velikosti zúčtovací ceny se vedle ceny regulační energie ze zdrojů poskytujících podpůrné služby a opatřené na VT a v zahraničí podílí limitní cena stanovená ERÚ. Regulační

are determined by the Market Operator for each trading hour of the balance responsible party on the basis of registered internal (intra-state) and external (export/import) nominations and results of the organized short-term electricity market. Actual volumes of supplied or consumed electricity are determined on the basis of business metering data provided to the Market Operator by distribution system operators and the transmission system operator.

Market participants may generate electricity, supply it to final customers, sell it to other market participants or purchase it from other market participants, either in the form of bilateral contracts within the Czech Republic, or in the form of cross-border exchanges, or on the organized short-term market or the balancing market with regulation energy. Another way of supplying electricity to the system is to supply regulation energy from sources providing ancillary services under the terms defined in the Grid Code.

The basic rule applied to payment for all imbalances stipulates that either each market participant is responsible for its imbalances, i.e. is deemed a balance responsible party, or it transfers imbalance responsibility to another BRP. CS OTE also allows for balance responsible parties to transfer their imbalances to another balance responsible party, meaning that after the BRP's imbalance is determined (in technical units), it is automatically transferred to the designated BRP. For the designated BRP, the total imbalance is then evaluated, including itself and all BRPs that transferred their imbalances to it.

The method of the settlement of imbalances is designed in a way that is not income neutral, but generates a surplus at hours with income from imbalances exceeding the costs of regulation energy. OTE then provides the surplus to the transmission system operator (ČEPS, a.s.) to cover part of the system services costs. The surplus has also been used to cover the costs of regulation energy at hours which do not generate sufficient income from imbalances. The settlement price is derived from the price of regulation energy from sources providing ancillary services, from the price of regulation energy acquired on BMR or acquired from abroad, and also from the limit price set by the ERO. Regulation energy from sources providing ancillary services is assessed against prices of sale bids. The

elektřina ze zdrojů poskytujících podpůrné služby je ohodnocena nabídkovými cenami. Ohodnocení regulační energie pořízené na vyrovnávacím trhu s regulační energií je závislé na směru poskytnuté regulační energie a na směru systémové odchylky.

Systémovou odchylkou v každé obchodní hodině se rozumí saldo všech dodávek a odběrů SZ. Je rovna součtu odchylek SZ a je kryta regulační energií. Velikost výsledné zúčtovací ceny odchylky SZ je závislá na systémové odchylce. Stejně jako v předchozích letech byla i v roce 2014 zúčtovací cena odchylky stanovena takto:

- byla-li systémová odchylka záporná nebo rovna nule, byla zúčtovací cenou odchylky ve směru systémové odchylky nejvyšší nabídková cena regulační elektřiny dodaná v této obchodní hodině pro vyrovnání záporné systémové odchylky a uhrazená operátorem trhu poskytovateli regulační elektřiny; byla-li takto stanovená cena nižší než cena stanovená cenovým rozhodnutím ERÚ, použila se cena stanovená ERÚ,
- byla-li systémová odchylka kladná, byla zúčtovací cenou odchylky ve směru systémové odchylky nejvyšší nabídková cena regulační elektřiny dodaná v této obchodní hodině pro vyrovnání kladné systémové odchylky a uhrazená operátorem trhu poskytovateli regulační elektřiny; byla-li takto stanovená cena nižší než cena stanovená cenovým rozhodnutím ERÚ, použila se cena stanovená ERÚ,
- v případě, že pro některou obchodní hodinu nebyla obstarána žádná elektřina jako regulační energie prostřednictvím aktivací podpůrných služeb, ani na vyrovnávacím trhu s regulační energií nebo ze zahraničí na základě smlouvy, použila se zúčtovací cena podle cenového rozhodnutí ERÚ.

Zároveň je stanovována i cena protiodchylky, kde protiodchylkou se rozumí taková odchylka SZ, která jde proti směru systémové odchylky. Zúčtovací cena této protiodchylky je pro každou obchodní hodinu stanovena operátorem trhu následovně:

- byla-li systémová odchylka záporná nebo rovna nule, zúčtovací cenou protiodchylky byl vážený průměr cen z aktivované kladné regulační energie (včetně vyrovnávacího trhu); nebyla-li v této obchodní hodině

assessment of regulation energy acquired on the balancing market with regulation energy depends on the direction of provided regulation energy and on the direction of the system imbalance.

The system imbalance at each trading hour is defined as the balance of all supplies and overall consumption of all balance responsible parties. It equals the sum of BRP's imbalances and is covered by regulation energy. The resulting settlement price of the BRP's imbalances is derived from system imbalances. Similarly to the previous years, in 2014 the settlement price of imbalances is calculated as follows:

- in the event the system imbalance is negative or equals zero, the settlement price is the highest sale bid price of regulation energy supplied at the respective trading hour to offset the negative system imbalance and paid by the Market Operator to the regulation energy provider; if the resulting price is lower than the price set by the ERO price decision, the ERO price shall apply,
- in the event the system imbalance is positive, the settlement price is the highest sale bid price of regulation energy supplied at the respective trading hour to offset the positive system imbalance and paid by the Market Operator to the regulation energy provider; if the resulting price is lower than the price set by the ERO price decision, the ERO price shall apply,
- in the event no electricity was provided at some of trading hours as regulation energy through activation of ancillary services, or on the balancing market with regulation energy, or from abroad under a contract, the settlement price set in the ERO price decision shall apply.

The price of the counter-imbalance is also determined, where counter-imbalance is deemed an imbalance of the balance responsible party that is in opposite direction than the system imbalance. The Market Operator sets the settlement price of the counter-imbalance for each trading hour as follows:

- if the system imbalance is negative or equals zero, the settlement price of the counter-imbalance is the weighted average of prices of enabled positive regulation energy (including the balancing market); if no electricity is supplied at the relevant trading hour to ensure balance, the price stipulated in the ERO price decision shall apply,

• dodána žádná elektřina pro zajištění rovnováhy, byla použita cena podle cenového rozhodnutí ERÚ,

- byla-li systémová odchylka kladná, zúčtovací cenou protiodchylky byl vážený průměr cen z aktivované záporné regulační energie (včetně vyrovnávacího trhu); nebyla-li v této obchodní hodině dodána žádná elektřina pro zajištění rovnováhy, byla použita cena podle cenového rozhodnutí ERÚ.

Pro příslušný rok je křivka závislosti zúčtovací ceny odchylky (C) na velikosti systémové odchylky pro každou obchodní hodinu stanovována cenovým rozhodnutím ERÚ. Pro rok 2014 byla zúčtovací ceny odchylky (C) stanovena následujícím vzorcem:

- v případě, že je v dané obchodní hodině systémová odchylka (SO) záporná nebo rovna nule:
 $C = 2\,350 + 5,5 * |SO|$ [Kč/MWh; MWh],
- v případě, že v dané obchodní hodině je systémová odchylka (SO) kladná:
 $C = 1 + 3,5 * |SO|$ [Kč/MWh; MWh].

FINANČNÍ OHODNOCENÍ ODCHYLEK

Zúčtování a finanční vypořádání odchylek prováděné operátorem trhu zajišťuje mezi účastníky trhu s elektřinou úhradu elektřiny, která byla dodána do elektrizační soustavy nebo odebrána z elektrizační soustavy nad rámec sjednaného množství, nebo nebyla dodána do elektrizační soustavy či nebyla odebrána z elektrizační soustavy, přestože byla ve smlouvách sjednána.

Způsob stanovení zúčtovacích cen odchylky a protiodchylky pro jednotlivé obchodní hodiny je popsán v předchozí kapitole. Na základě zúčtování odchylek prováděného pro každý subjekt zúčtování v každé obchodní hodině určuje operátor trhu výši platby subjektu zúčtování za odchylku. Platba subjektu zúčtování za odchylku se stanoví jako součin velikosti odchylky a zúčtovací ceny.

Výpočet velikosti odchylek všech SZ a jejich ocenění je v systému OTE prováděn každý kalendářní den vždy za předcházející den. Jelikož toto denní vyhodnocení obsahuje skutečná měřená data pouze z odběrných míst s měřením typu „A“ – u ostatních typů měření legislativa umožňuje použít předběžná data – provádí operátor trhu po skončení měsíce

- if the system imbalance is positive, the settlement price of the counter-imbalance is the weighted average of prices of enabled negative regulation energy (including the balancing market); if no electricity is supplied at the relevant trading hour to ensure balance, the price stipulated in the ERO price decision shall apply.

For the specific year, the correlation curve of the settlement price of imbalances (C) with the system imbalance volume is determined for each trading hour by the ERO's price decision. The following formula was used to determine the settlement price of imbalances (C) for 2014:

- for a negative or zero system imbalance (SI) using the following formula:
 $C = 2,350 + 5.5 * |SI|$ [CZK/MWh; MWh],
- for a positive system imbalance (SI) using the following formula:
 $C = 1 + 3.5 * |SI|$ [CZK/MWh; MWh].

SETTLEMENT OF IMBALANCES

The Market Operator carries out settlement of imbalances to ensure that electricity market participants pay for electricity supplied to the power system or consumed from the power system outside the scope of the contracted volume, or was not supplied to or consumed from the power system in breach of contracts.

The method of determining settlement prices of imbalance and counter-imbalance for specific trading hours is described in the previous chapter. Based on the settlement of imbalances performed for each balance responsible party at each trading hour, the Market Operator determines the balance responsible party's payment for the imbalance. The BRP's payment for the imbalance is set as a product of the imbalance volume and settlement price.

The calculation of imbalances of all balance responsible parties and their evaluation is carried out in the OTE system each calendar day for the preceding day. Since the daily evaluation comprises actual metered data only from type "A" points of consumption – legislation allows using preliminary data for other types of metering - the Market Operator carries out monthly evaluation of imbalances at the end of the month, including received adjustments of actual metered data and preliminary

tzv. měsíční vyhodnocení odchylek, v němž již jsou zahrnuty došlé opravy skutečných měřených dat a předběžných hodnot použitých v rámci denního vyhodnocení. Na základě vyřízení případných reklamací měsíčního vyhodnocení pak provádí operátor trhu závěrečné měsíční vyhodnocení odchylek, a to ve 4. měsíci po skončení měsíce, jehož se vyhodnocení týká.

Obdobně i finanční vypořádání odchylek provádí operátor trhu ve 3 etapách:

- denní vypořádání ve formě zálohové platby,
- měsíční vypořádání, ve kterém se zúčtovávají zálohy z denního vypořádání a na které se vystavuje daňový doklad, je provedeno po skončení kalendářního měsíce,
- závěrečné měsíční vypořádání, které se provádí pro všechny dotčené subjekty zúčtování po uplynutí lhůty pro podávání reklamací podle obchodních podmínek operátora trhu.

Výsledky výpočtu jsou pro každý SZ dostupné přes internetovou adresu <https://portal.ote-cr.cz> a souhrnné hodnoty jsou zveřejňovány i na veřejném webu OTE.

Dosažené hodnoty zúčtovací ceny odchylky a ceny protiodchylky v roce 2014 v závislosti na velikosti systémové odchylky jsou graficky znázorněny na obrázku 7. Progresivní

values used for daily evaluations. After settling any claims pertaining to monthly evaluation, the Market Operator performs final monthly evaluation in the fourth month after the end of the month subject to evaluation.

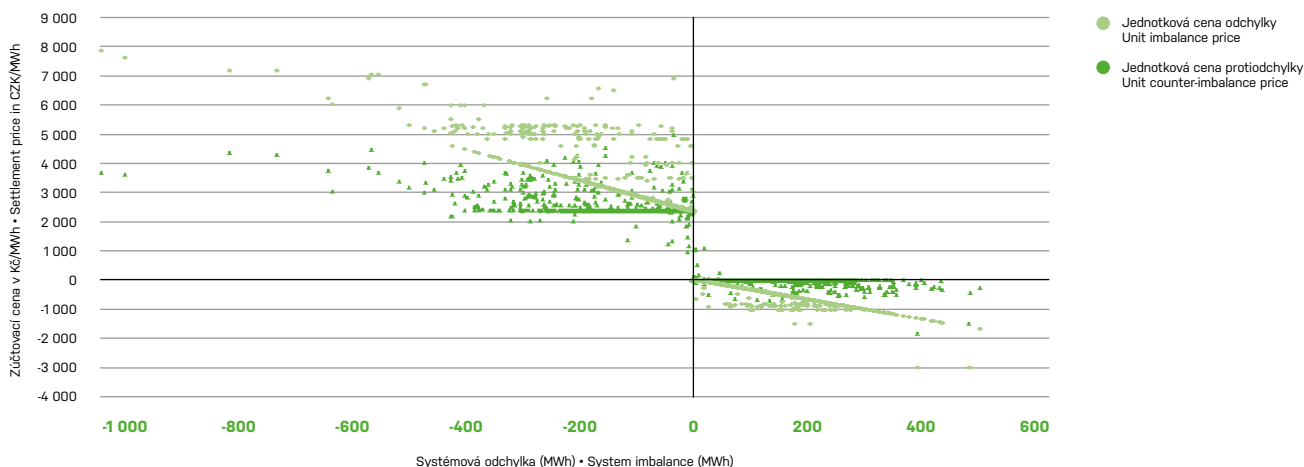
The Market Operator carries out settlement of imbalances in a similar manner in 3 stages:

- daily settlement in the form of an advance payment,
- monthly settlement, in which advance payments from daily settlement are reconciled and for which tax documents are issued, is carried out after the end of the calendar month,
- final monthly settlement carried out for all involved balance responsible parties after the expiry of the period for filing claims under the Market Operator's Business Terms.

Each BRP can access the results of the calculation at <https://portal.ote-cr.cz>, whereas summarized values are posted on OTE's public website.

Settlement prices of imbalances and counter-imbalances in 2014 in relation to the volume of system imbalances are documented in Figure 7. Progressive imbalance prices in relation to the volume of system imbalances and the difference between the imbalance price and the counter-imbalance price

Obrázek 7 Zúčtovací cena odchylky a protiodchylky v roce 2014
Figure 7 Settlement prices of imbalances and counter-imbalances in 2014

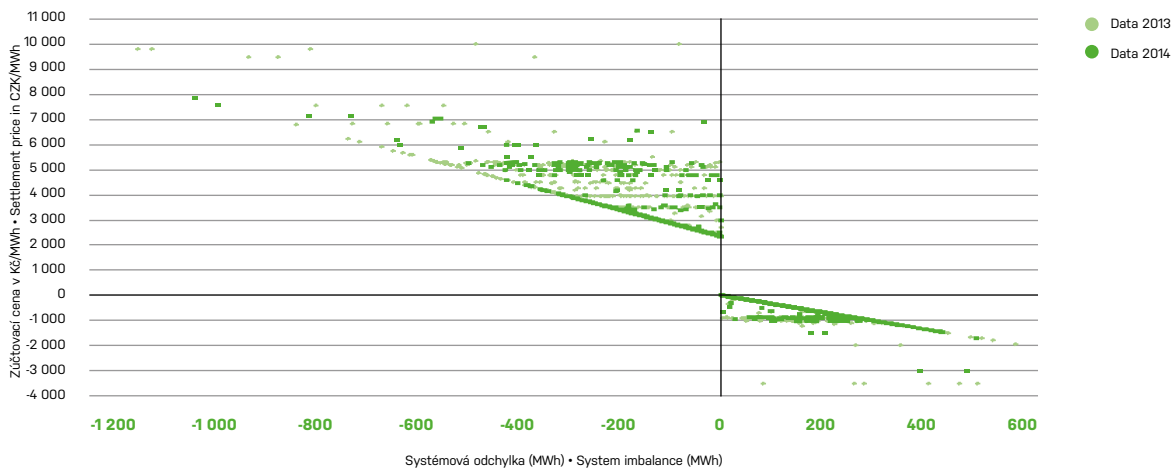
cena odchylky závislá na velikosti systémové odchylky i rozdíl mezi cenou odchylky a cenou protiodchylky jsou dostatečným impulsem pro subjekty zúčtování k minimalizaci jejich odchylek i k poskytnutí případného přebytku či nedostatku elektřiny na vyrovnávacím trhu s regulační energií.

Pro porovnání jsou na obrázku 8 zobrazeny hodnoty zúčtovací ceny odchylky za uplynulé 2 roky (2013 a 2014). Z grafu je zřejmá stále těsnější závislost zúčtovací ceny na systémové odchylce odpovídající nastavení omezující křivky ERÚ.

provide a sufficient incentive for balance responsible parties to minimize their imbalances and to put any electricity excess or shortage thereof on the balancing market with regulation energy.

For comparison, Figure 8 shows imbalance settlement prices for the past two years (2013 and 2014). The chart illustrates a growing correlation between settlement prices and system imbalances corresponding to the ERO limit curve.

Obrázek 8 Zúčtovací cena odchylky v letech 2014 a 2013
Figure 8 Settlement prices of imbalances in 2014 and 2013

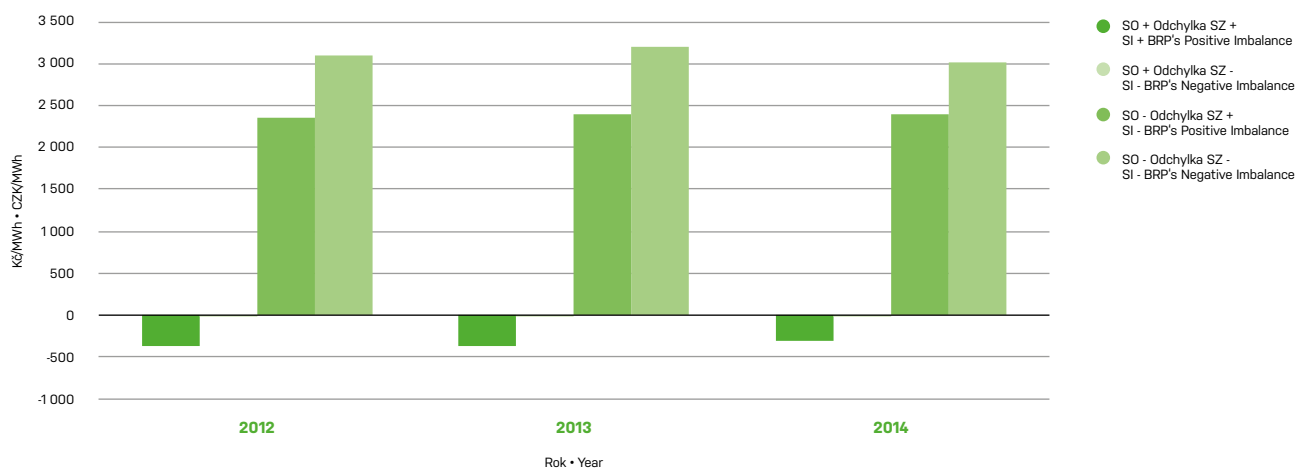
Průměrná cena odchylek v letech 2012 až 2014 je vyjádřena jak v tabulce 1, tak v grafické podobě na obrázku 9. V porovnání s předchozím rokem je patrné, že průměrné ceny odchylek ve všech sledovaných případech klesly. Průměrná cena kladné odchylky při systémové odchylce kladné klesla o téměř 60 Kč/MWh, cena záporné odchylky při systémové odchylce záporné klesla meziročně v průměru dokonce o 193 Kč/MWh. Průměrné ceny protiodchylky, tzn. odchylky SZ ve směru opačném systémové odchylce, se snížily rovněž o přibližně 10 Kč/MWh.

Table 1 and Figure 9 show average prices of imbalances in 2012–2014. Compared with the previous year, average prices of imbalances fell in all relevant cases. Average prices of positive imbalances decreased by nearly CZK 60/MWh in the event of positive system imbalances; prices of negative imbalances in the event of negative system imbalances fell on average by CZK 193/MWh year-on-year. Average prices of counter-imbalances, i.e. BRP's imbalances in the opposite direction to system imbalances, also decreased by almost CZK 10/MWh.

Tabulka 1 Průměrná platba subjektu zúčtování za odchylku (Kč/MWh)
Table 1 Average payments of balance responsible parties for imbalances (CZK/MWh)

	Sys + • SI +		Sys - • SI -	
	Odchylka SZ + BRP's positive imbalance	Odchylka SZ - BRP's negative imbalance	Odchylka SZ + BRP's positive imbalance	Odchylka SZ - BRP's negative imbalance
2012	-371,87	-7,20	2 361,71	3 106,90
2013	-359,65	-15,51	2 402,11	3 210,39
2014	-301,43	-6,80	2 391,79	3 017,26

Obrázek 9 Průměrná cena odchylky v závislosti na znaménku systémové odchylky v letech 2012–2014
Figure 9 Average prices of imbalances depending on the sign of the system imbalance in 2012–2014

Obrázky 10 a 11 prezentují statistické ukazatele kladných a záporných odchylek SZ za roky 2012 až 2014. Pro posouzení vývoje odchylek SZ, a tím i vývoje celkového chování subjektů zúčtování jsou použity následující statistické ukazatele:

Střední hodnota – parametr rozdělení náhodné veličiny, který je definován jako vážený průměr daného rozdělení.

Medián – hodnota, jež dělí řadu podle velikosti seřazených výsledků na dvě stejně početné poloviny.

Modus – hodnota, která se v daném statistickém souboru vyskytuje nejčastěji (je to hodnota znaku s největší relativní četností). Představuje jakousi typickou hodnotu sledovaného souboru a jeho určení předpokládá roztřídění souboru podle obměn znaku.

Pro tyto ukazatele platí, že čím více se jejich hodnoty vzájemně blíží, tím je symetričtější rozdělení četností dané veličiny.

V případě velikosti kladných odchylek došlo v roce 2014 opět ke zvýšení těchto statistických ukazatelů. Naopak u ukazatelů hodnot záporné odchylky došlo ve srovnání s předchozím rokem k nepatrnému snížení. Symetričnost těchto ukazatelů se nemění, a pokračuje tak v trendu z posledních let.

Figures 10 and 11 present statistical indicators of positive and negative imbalances of balance responsible parties in 2012–2014. To assess the trend in BRP's imbalances and overall behaviour of balance responsible parties, the following statistical indicators were used:

Arithmetic mean – the value of division of a random quantity defined as the weighted mean of the given division.

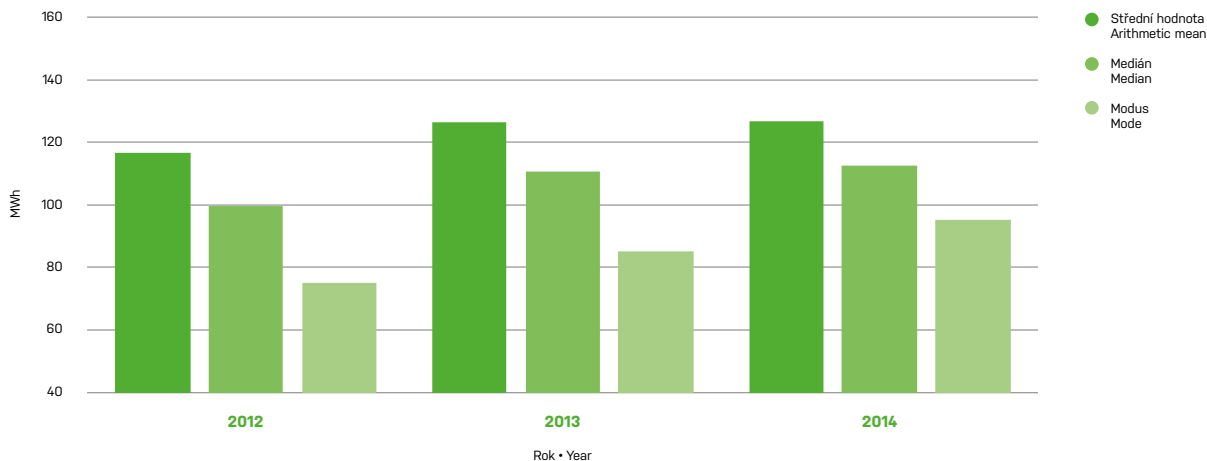
Median – the value separating a list of numbers arranged in the order of size into two equal halves.

Mode – the value that occurs the most frequently in a statistical data set (the value of the character with the highest relative frequency). It represents a kind of typical value of the observed population and its determination presumes classification of the population according to variations of the character.

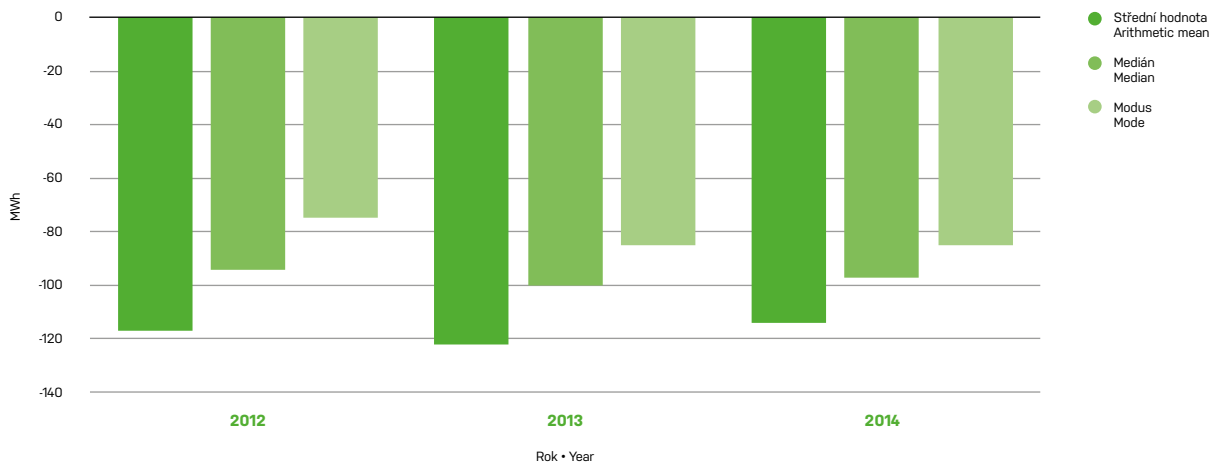
It applies that the more similar are the values of these indicators, the more symmetrical is the division of frequency of the specific indicator.

With regard to volumes of positive imbalances, in 2014 these statistical indicators again increased. Conversely, indicators of volumes of negative imbalances moderately declined year-on-year. The symmetry of the indicators did not change, reflecting the trend of the past years.

Obrázek 10 Statistické ukazatele pro hodinový součet kladných odchylek SZ v MWh
Figure 10 Statistical indicators of the hourly sum of BRP's positive imbalances in MWh

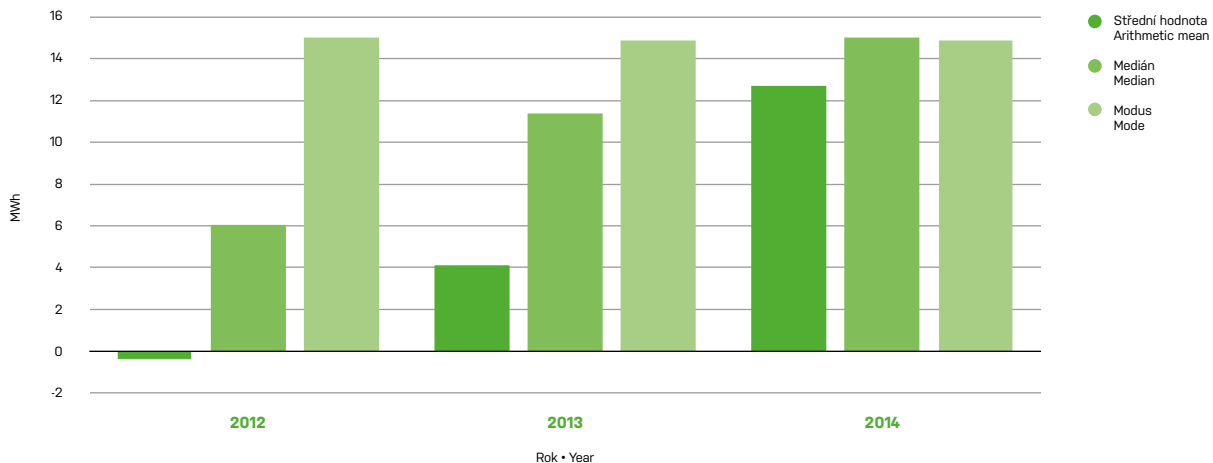
Obrázek 11 Statistické ukazatele pro hodinový součet záporných odchylek SZ v MWh
Figure 11 Statistical indicators of the hourly sum of BRP's negative imbalances in MWh

Vývoj symetrie u systémové odchylky je zobrazen na následujícím obrázku 12.

Figure 12 shows the trend in system imbalance symmetry.

Obrázek 12 Statistické ukazatele systémové odchylky v MWh
Figure 12 Statistical indicators of system imbalances in MWh

Vliv progresivní závislosti ceny odchylky na velikost systémové odchylky a její pozitivní dopad na chování subjektů zúčtování s cílem minimalizovat jejich odchylku je patrný na obrázku 13, kde je porovnána četnost výskytu velikosti systémové odchylky za předcházející léta. V grafu je zřetelný nárůst četností velikosti systémové odchylky blížící se hodnotě „0“ v roce 2014.

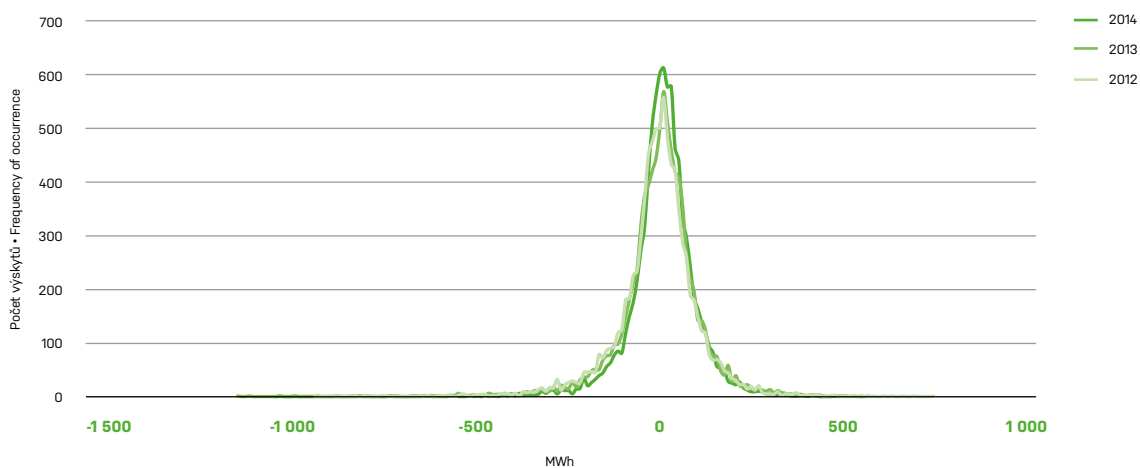
Průběh průměrných měsíčních cen kladné a záporné odchylky a průměrné měsíční ceny z denního trhu v posledních 10 letech dokumentuje obrázek 14.

The impact of progressive correlation between the imbalance price and the volume of system imbalances and its positive impact on the behaviour of balance responsible parties with the aim to minimize their imbalances is illustrated in Figure 13, comparing the frequency of occurrence of system imbalance volumes in previous years. The graph shows a significant increase in frequency of system imbalance volumes nearing "0" in 2014.

Figure 14 documents the development of average monthly prices of positive and negative imbalances on the day-ahead market in the past ten years.

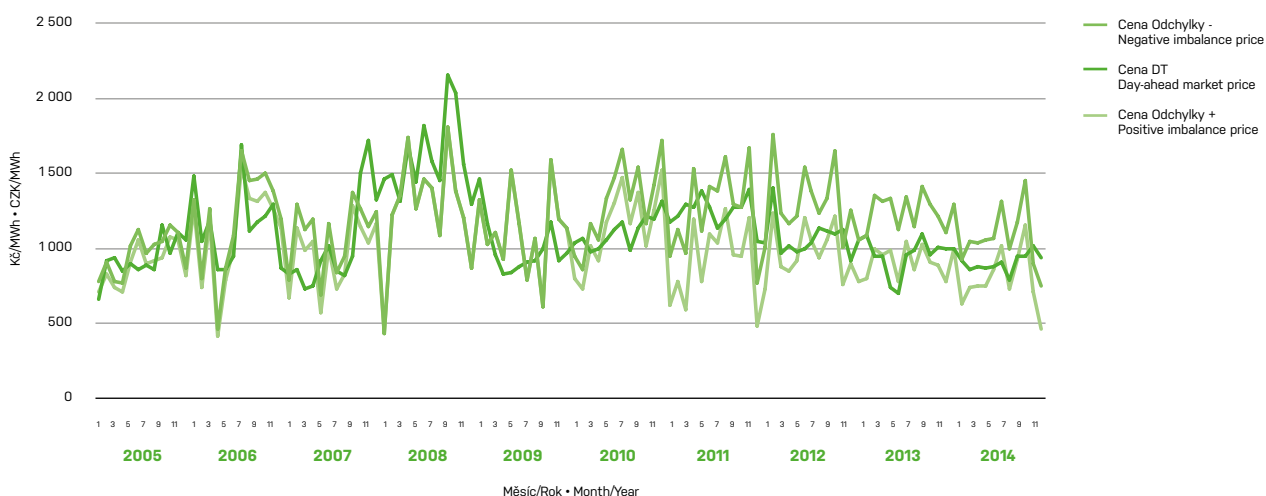
Obrázek 13 Četnost velikosti systémové odchylky v letech 2012–2014

Figure 13 Frequency of system imbalance volumes in 2012–2014

Obrázek 14 Průměrné měsíční ceny kladné a záporné odchylky a průměrné měsíční ceny z denního trhu v letech 2005–2014

Figure 14 Average monthly prices of positive and negative imbalances and average monthly prices on the day-ahead market in 2005–2014

CELKOVÉ ROČNÍ OBJEMY ODCHYLEK A POSKYTNUTÉ REGULAČNÍ ENERGIE

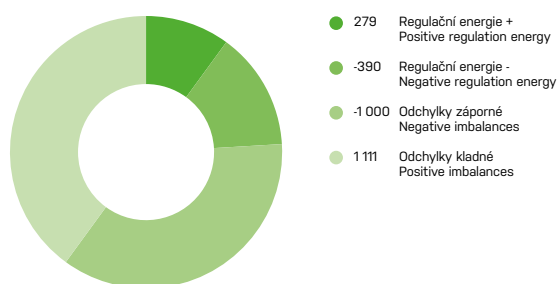
Regulační energii opatřuje PPS aktivací PpS, nákupem na vyrovnávacím trhu s regulační energií a dále nákupem regulační energie ze zahraničí. Celkovou bilanci objemů odchylek a objemů regulační energie zúčtovaných na OTE v roce 2014 ukazuje obrázek 15, odpovídající platby jsou znázorněny na obrázku 16.

TOTAL ANNUAL VOLUMES OF IMBALANCES AND REGULATION ENERGY PROVIDED

The TSO acquires regulation energy by enabling ancillary services, purchases on the balancing market with regulation energy and purchases of regulation energy abroad. Figure 15 shows the total balance of volumes of imbalances and of regulation energy settled by OTE in 2014. The corresponding payments are documented in Figure 16.

Obrázek 15 Celkové roční objemy odchylek SZ a regulační energie (GWh) účtované v CS OTE v roce 2014

Figure 15 Total annual volumes of BRP's imbalances and regulation energy (in GWh) settled in CS OTE in 2014

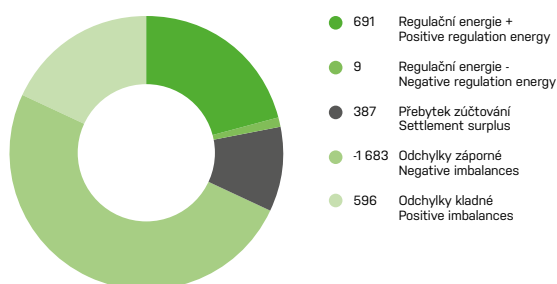

Porovnání s předcházejícími roky je v GWh na obrázku 17 a v Kč na obrázku 18.

V roce 2014 objem záporné odchylky SZ oproti roku 2013 klesl o 70 GWh a souběžně s tím se snížily i výdaje subjektů zúčtování za tento typ odchylky. Objem kladné odchylky SZ se v roce 2014 zvýšil pouze o 5 GWh ve srovnání s předchozím rokem, což znamenalo i nepatrný nárůst platby za kladnou odchylku v roce 2014 o cca 14 mil. Kč. Objem regulační energie použité pro vyrovnání záporné systémové odchylky v roce 2014 klesl téměř o 100 GWh (279 GWh v 2014 oproti 377 GWh v roce 2013), a to se promítlo i do výrazného snížení nákladů na její pořízení – v roce 2013 činily 950 mil. Kč, v roce 2014 však již pouze 691 mil. Kč. Objem regulační energie použité pro vyrovnání kladné systémové odchylky v roce 2014 se ve srovnání s předchozím rokem snížil o 22 GWh (390 GWh v roce 2014, 412 GWh v roce 2013), což znamenalo i snížení výdajů subjektů zúčtování za regulační energii použitou pro vyrovnání kladné systémové odchylky – v roce 2014 činily cca 9 mil. Kč, v roce 2013 činily 15 mil. Kč. Stejně jako v předchozích letech tedy platilo, že výdaje za regulační energii použitou pro vyrovnání kladné systémové odchylky byly stále výrazně nižší než výdaje za regulační energii použitou pro vyrovnání záporné systémové odchylky.

Obrázek 16 Celkové roční objemy plateb zaplacené nebo inkasované za odchylky a regulační energii v roce 2014 v mil. Kč

Figure 16 Total annual volumes of payments executed or collected for imbalances and regulation energy in 2014 in CZK million

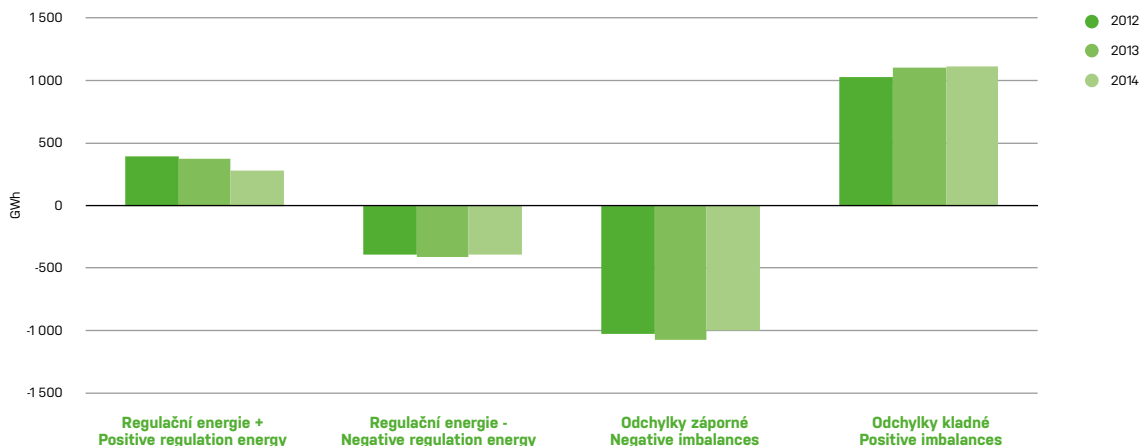
Comparison with previous years in GWh is illustrated in Figure 17 and in CZK in Figure 18.

In 2014 the volume of negative imbalances of balance responsible parties declined by 70 GWh year-on-year and, as a result, expenses incurred by BRPs for this type of imbalances decreased as well. The volume of positive imbalances of balance responsible parties increased by only 5 GWh compared to the previous year, resulting in a moderate increase of CZK 14 million in payments made by balance responsible parties for positive imbalances in 2014. The volume of regulation energy used for offsetting negative system imbalances fell by nearly 100 GWh (279 GWh in 2013) in 2014, resulting in a significant decline in acquisition costs: in 2013 these costs amounted to CZK 950 million, in 2014 they dropped to CZK 691 million. The volume of regulation energy used for offsetting positive system imbalances in 2014 decreased by 22 GWh year-on-year (390 GWh in 2014, 412 GWh in 2013), resulting in lower costs incurred by balance responsible parties of regulation energy used to offset positive system imbalances: in 2014 these costs amounted to CZK 9 million, in 2013 they totalled CZK 15 million. Similarly to prior years, the costs of regulation energy used to offset positive system imbalances were still significantly lower than the costs of regulation energy used to offset negative system imbalances.

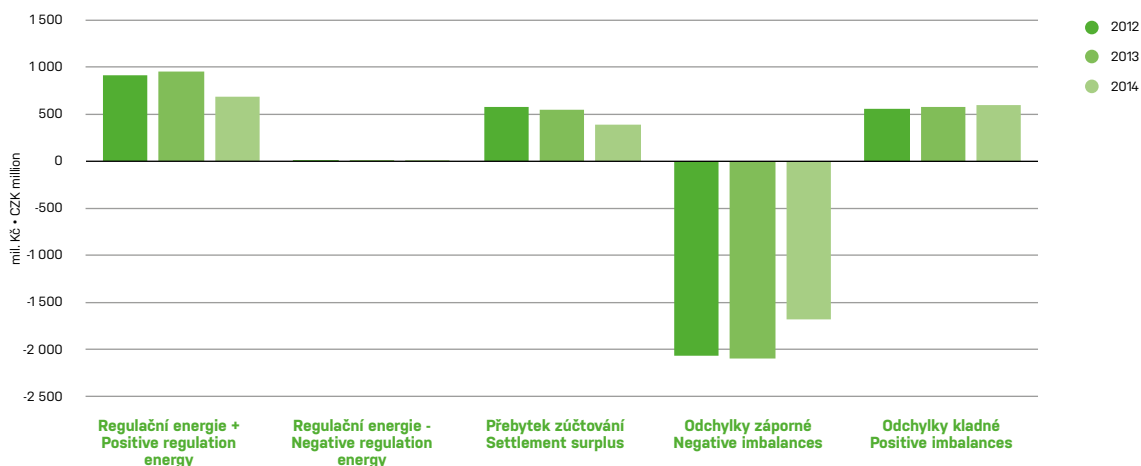
Saldo výdajů a příjmů subjektů zúčtování za odchylku v roce 2014 bylo o 430 mil. Kč nižší než v roce 2013. Poskytovatelům regulační energie bylo za regulační energii ve stejném období vyplaceno cca o 265 mil. Kč méně. Přebytek zúčtování regulační energie v roce 2014 dosáhl 387 mil. Kč a byl o 165 mil. Kč nižší než v roce 2013.

The expenditure and revenue balance of balance responsible parties for imbalances in 2014 fell by CZK 430 million year-on-year. Payments received by regulation energy providers in 2014 decreased by CZK 265 million, compared to 2013. The surplus of regulation energy settlement fell by 165 million year-on-year to CZK 387 million in 2014.

Obrázek 17 Celkové roční objemy odchylek a regulační energie – srovnání uplynulých 3 let
Figure 17 Total annual volumes of imbalances and regulation energy in the past 3 years

Obrázek 18 Celkové roční objemy plateb za odchylky a regulační energii v letech 2012–2014
Figure 18 Total annual volumes of payments for imbalances and regulation energy in 2012–2014

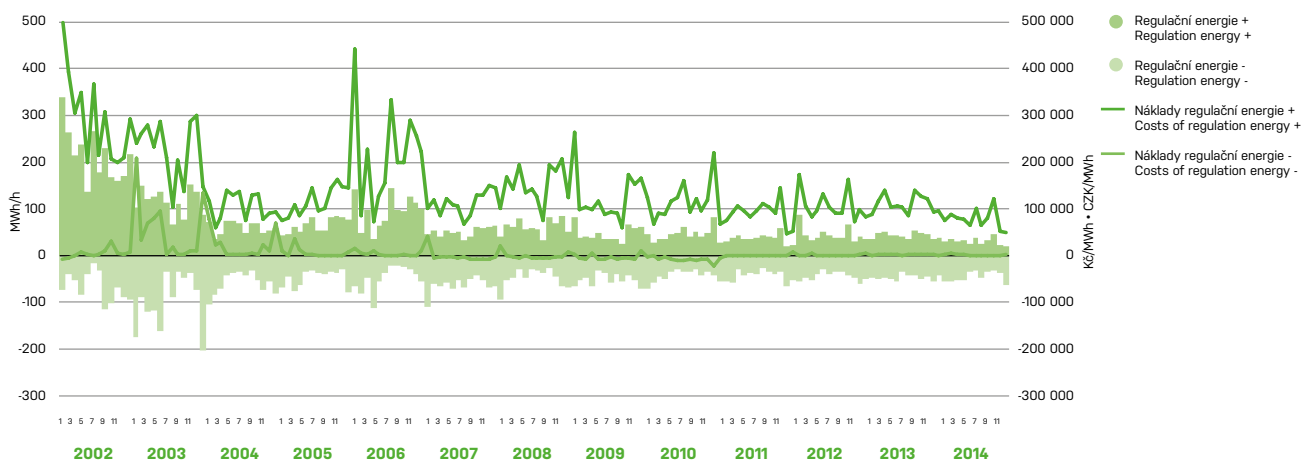

Vývoj průměrných hodinových plateb za poskytnutou kladnou a zápornou regulační energii ukazuje obrázek 19. Na pozadí tohoto obrázku je vidět hodinový průměr poskytnutého množství regulační energie v jednotlivých měsících let 2002 až 2014.

Figure 19 documents the trend in average hourly payments for positive and negative regulation energy rendered. The chart also shows average hourly volumes of provided regulation energy in specific months of 2002–2014.

Obrázek 19 Vývoj průměrných hodinových plateb za poskytnutou regulační energii a průměrného hodinového objemu využité regulační energie v jednotlivých měsících v letech 2002–2014

Figure 19 Average hourly payments paid for regulation energy rendered and average hourly volumes of utilized regulation energy in specific months in 2002–2014

ZMĚNA DODAVATELE

Od 1. 1. 2006 je trh s elektřinou v ČR otevřen pro všechny odběratele. Každý odběratel si tak může vybrat dodavatele elektřiny podle svého rozhodnutí. V systému OTE je každá změna dodavatele vztažena ke konkrétnímu odběrnému místu (OPM), tj. k měřenému místu, kde dochází k předání a převzetí elektřiny mezi dvěma účastníky trhu, resp. k odběru elektrické energie. Každá změna dodavatele, kterou je nahrazen obchodník vertikálně integrovaného podnikatele, si tak vynutí novou registraci odběrného místa v systému operátora trhu. Tím je zajištěna evidence měřených dodávek a odběrů elektrické energie jednotlivých dodavatelů do soustavy České

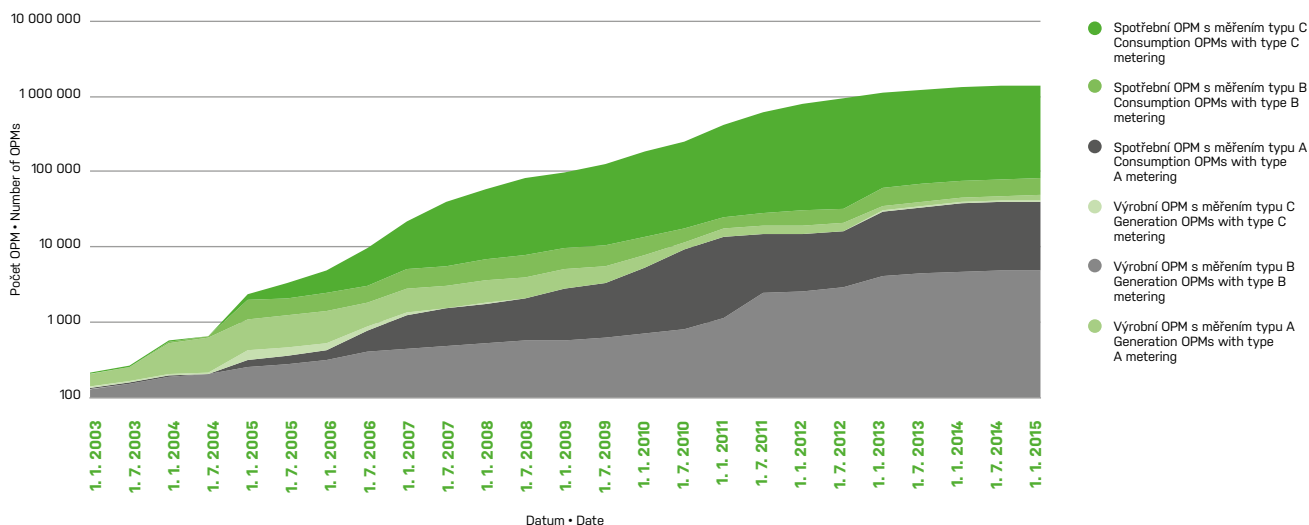
CHANGE OF SUPPLIER

Since 1 January 2006 the electricity market in the Czech Republic is open for all customers. Each consumer may select a supplier of his choice. Each change of supplier in the OTE system is assigned to a specific point of delivery/transfer (OPM), i.e. to the place of metering electricity supplied and taken between two market participants, or electricity consumption. Each change of supplier, which results in the replacement of the trader of a vertically integrated entity, necessitates new registration of OPM in the Market Operator's system. This ensures recording of specific suppliers' metered electricity supplied to and taken from the power system of the Czech

republiky a jejich přiřazení subjektům zúčtování. Vývoj počtu výrobních a spotřebních OPM dle jednotlivých typů měření je znázorněn na obrázku 20.

Republic and their allocation to balance responsible parties. Figure 20 shows the numbers of generation and consumption OPMs according to types of metering.

Obrázek 20 Počet výrobních a spotřebních OPM v systému operátora trhu
Figure 20 Number of generation and consumption OPMs registered with OTE system

Tabulka 2 udává počty OPM, na kterých v daném roce a měsíci došlo ke změně dodavatele.

Table 2 shows the number of OPMs where changes of supplier occurred in the specific year and month.

Tabulka 2 Počet uskutečněných změn dodavatele elektřiny
Table 2 Number of executed changes of electricity supplier

Počet uskutečněných změn dodavatele elektřiny • Number of executed changes of electricity supplier					
Měsíc • Month	Rok • Year				
	2003–2010	2011	2012	2013	2014
Leden • January	93 097	64 328	99 708	67 548	114 628
Únor • February	28 474	40 233	32 032	24 791	21 737
Březen • March	26 420	38 612	32 538	28 698	22 565
Duben • April	30 786	32 213	36 931	29 297	25 861
Květen • May	28 250	28 756	30 810	28 862	20 891
Červen • June	25 496	32 887	35 225	28 625	19 165
Červenec • July	27 720	34 056	30 726	27 047	22 651
Srpen • August	37 496	40 769	25 147	37 280	17 257
Září • September	37 038	33 000	28 736	27 466	19 908
Říjen • October	41 219	36 933	29 769	24 558	19 593
Listopad • November	43 743	30 048	52 287	24 685	15 318
Prosinec • December	46 967	37 025	39 219	25 583	13 968
Celkem • Total	466 706	448 860	473 128	374 440	333 542
Celkem 2003–2014 • Total 2003–2014	2 096 676				

V roce 2014 bylo v systému operátora trhu registrováno 333 542 změn dodavatele elektrické energie na jednotlivých OPM. Je patrné, že změny dodavatelů dosáhly vrcholu v letech 2011 a 2012, údaje z posledních 2 let již neukazují takový zájem o změnu dodavatele. Tento trend si lze vysvětlit z různých úhlů pohledu. Spotřebitelé, kteří měli o změnu dodavatele zájem, ji již v minulých letech pravděpodobně provedli. Obchodníci navíc reagují na situaci na trhu a své obchodní produkty přizpůsobují nabídkám jiných obchodníků, čímž potlačují motivaci koncového zákazníka k případné změně dodavatele. Většina dodavatelů se navíc snaží uzavřít s koncovými zákazníky smlouvy na dobu určitou s delší dobou platnosti, které je komplikované vypovědět. Změna dodavatele je tak zejména pro domácnosti, které mají takový typ

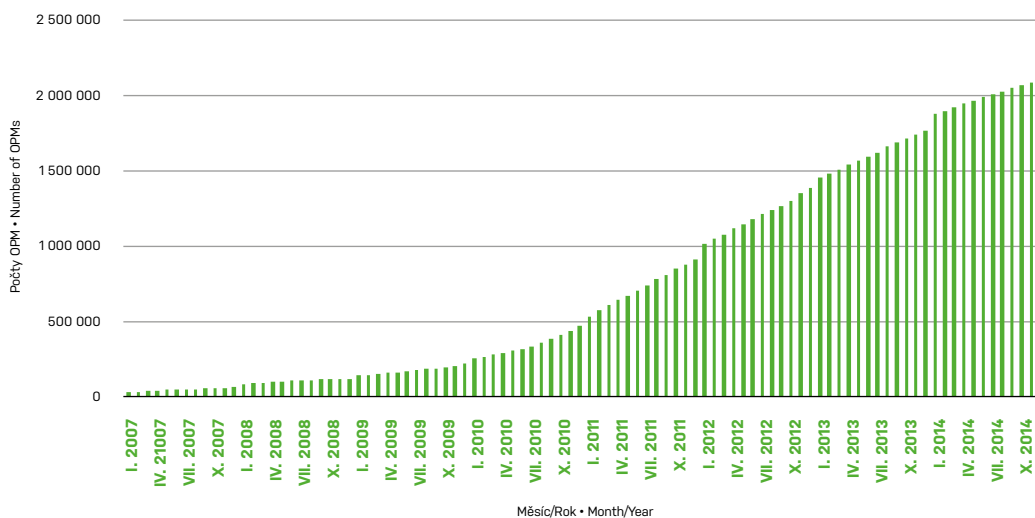
A total of 333,542 changes of electricity supplier were registered at OPMs in 2014. It is evident that the number of changes of electricity supplier peaked in 2011 and 2012 as statistics of the past two years show a decline in requests for changes of supplier. This trend can be explained from several points of view. Consumers interested in change of supplier have likely executed the change in the past years. In addition, traders respond to the market situation and adjust their business products to other traders' bids, which reduce the motivation of final customers to change their suppliers. The majority of suppliers want to sign contracts with final customers for a definite period and longer terms. Such contracts are difficult to terminate. As a result, any change of supplier is essentially impossible, or at least onerous under the terms of the contract, in particular for households

smlouvy, v podstatě nemožná, resp. za sjednaných podmínek nevýhodná. Tradičně se nejvíce změn dodavatele uskutečňuje k 1. 1., ať už z důvodu ročních výběrových řízení či obchodní politiky jednotlivých dodavatelů, ale i v ostatních měsících je patrná snaha dodavatelů získat další zákazníky, což potvrzuje poměrně rovnoměrné rozložení počtu změn dodavatele během roku. Kumulovaný počet uskutečněných změn dodavatele registrovaných v systému operátora trhu od roku 2007 je znázorněn na obrázku 21.

that signed this type of contracts. Typically, most changes occur as of 1 January due to annual tenders and business policies of suppliers, nonetheless, suppliers endeavour to win over more customers in other months of the year as well, which is evidenced by a relatively even distribution of the change of supplier numbers during the year. The cumulated number of executed changes of supplier in the Market Operator's registered system since 2007 is documented in Figure 21.

Obrázek 21 Kumulovaný nárůst počtů změn dodavatele (údaje k 31. 12. 2014)

Figure 21 Cumulated number of registered changes of supplier (data as available at 31 December 2014)

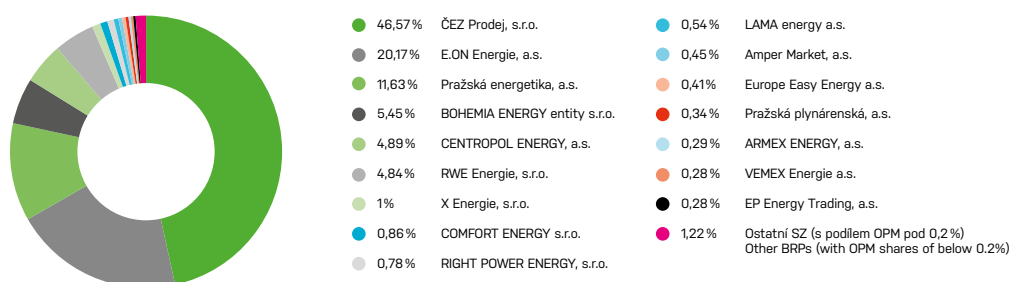

Obrázek 22 ukazuje přibližný podíl dodavatelů elektřiny na počtu odběrných a předacích míst v elektroenergetice k 1. lednu 2015. Vzhledem k tomu, že v systému operátora trhu nejsou v současné době registrována všechna odběrná místa jednotlivě, byl počet OPM zákazníků, kterým dodává původní (regionální) dodavatel v odpovídající síti, odvozen z dostupné statistiky ERÚ.

Figure 22 shows approximate shares of electricity suppliers in the number of points of delivery/transfer in the power sector as at 1 January 2015. Since not all points of delivery are currently registered in the Market Operator system, the number of OPM customers buying electricity from the original (regional) supplier within the relevant network was derived from the available ERO statistics.

Obrázek 22 Podíl dodavatelů na počtu OPM k 1. 1. 2015

Figure 22 Shares of suppliers in the number of OPMs at 1 January 2015

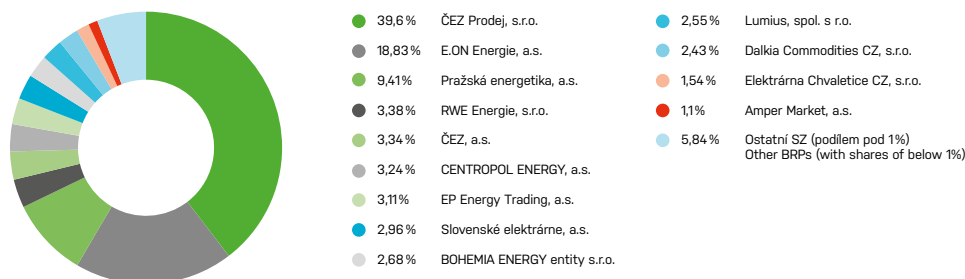

V souladu s legislativou musí být každému odběrnému nebo předacímu místu účastníka trhu s elektřinou přiřazen subjekt zúčtování. Není-li subjekt zúčtování k odběrnému místu přiřazen, jsou odběry elektřiny z odběrného místa nebo dodávka elektřiny do předávacího místa posuzovány jako neoprávněný odběr elektřiny z elektrizační soustavy nebo neoprávněná dodávka elektřiny do elektrizační soustavy. Obrázek 23 zachycuje podíly jednotlivých SZ na spotřebě elektřiny v ČR v roce 2014 po zohlednění předání zodpovědnosti za odchylky na odběrných místech mezi jednotlivými dodavateli a příslušnými SZ.

In accordance with legislation, each point of delivery/transfer of the market participant must have assigned a balance responsible party. If no balance responsible party is assigned to the point of delivery, consumption of electricity from the point of delivery or supply of electricity to the point of delivery are deemed unauthorized offtake of electricity from the electric power system or unauthorized supply of electricity to the electric power system. Figure 23 shows shares of individual BRPs in electricity consumption in the Czech Republic in 2014 after taking into account transfer of responsibility for imbalances at points of delivery between suppliers and relevant BRPs.

Obrázek 23 Podíly jednotlivých SZ na spotřebě elektřiny v ČR za rok 2014

Figure 23 Shares of specific BRPs in electricity consumption in CR in 2014

ÚČASTNÍCI TRHU S ELEKTŘINOU

Na trhu s elektřinou působí aktivně tito licencovaní účastníci:

- subjekt zúčtování,
- dodavatel,
- účastník s přístupem na vyrovnávací trh (VT),
- poskytovatel podpůrných služeb (PpS),
- provozovatel distribuční soustavy,
- provozovatel přenosové soustavy,
- výrobci (viz kapitola Podporované zdroje energie a záruky původu).

Obchodníci na trhu s elektřinou se dělí na dodavatele koncovým zákazníkům s přenesenou odpovědností za svou odchylku a subjekty zúčtování, kteří kromě dodávky elektřiny můžou zároveň obchodovat na krátkodobých trzích s elektřinou.

Počet obchodníků s elektřinou se v roce 2014 se oproti předešlému roku mírně zvýšil, dále se trh s elektřinou rozšířil o 1 poskytovatele podpůrných služeb a 13 provozovatelů lokálních distribučních soustav, přičemž někteří provozovatelé lokálních distribučních soustav jsou zároveň dodavateli do vlastní distribuční soustavy.

Tabulka 3 ukazuje počet registrovaných účastníků trhu s elektřinou podle typu účastníka ke konci roku 2014, počet zaregistrovaných účastníků v roce 2014 a počet ukončených registrací v roce 2014.

ELECTRICITY MARKET PARTICIPANTS

The following licenced participants take an active part in the electricity market:

- Balance responsible party,
- Supplier,
- Participant with access to the balancing market (BMR),
- Provider of ancillary services (AS),
- Distribution system operator,
- Transmission system operator,
- Producers (see chapter Supported Energy Sources and Guarantees of Origin).

Electricity market traders include suppliers to final customers with transferred responsibility for their imbalances and balance responsible parties that, in addition to supplying electricity, can also trade on short-term electricity markets.

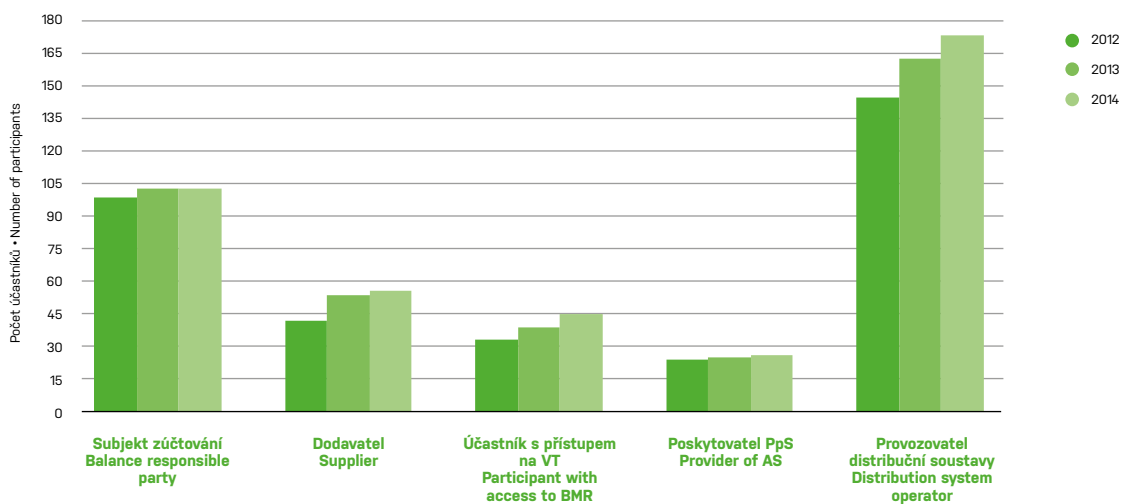
In 2014 the number of electricity traders moderately increased compared to the previous year. The electricity market acquired 1 provider of ancillary services and 13 local distribution system operators, whereby some of the local distribution system operators are also suppliers to their own distribution systems.

Table 3 provides an overview of registered electricity market participants according to the type of participant at the end of 2014, the number of registered participants in 2014, and the number of cancelled registrations in 2014.

Tabulka 3 Počet účastníků trhu s elektřinou ke konci roku 2014
Table 3 Number of electricity market participants at the end of 2014

Typ účastníka Type of participant	Počet k 31. 12. 2014 Number at 31 December 2014	Počet zaregistrovaných účastníků v roce 2014 Number of registered participants in 2014	Počet ukončených registrací v roce 2014 Number of cancelled registrations in 2014
Subjekt zúčtování Balance responsible party	103	8	8
Dodavatel Supplier	56	8	6
Účastník s přístupem na VT Participant with access to BMR	45	6	1
Poskytovatel PpS AS provider	26	1	0
Provozovatel distribuční soustavy Distribution system operator	174	13	2
Provozovatel přenosové soustavy Transmission system operator	1	0	0

Obrázek 24 Počet účastníků na trhu s elektřinou v letech 2012 až 2014
Figure 24 Number of electricity market participants in 2012–2014

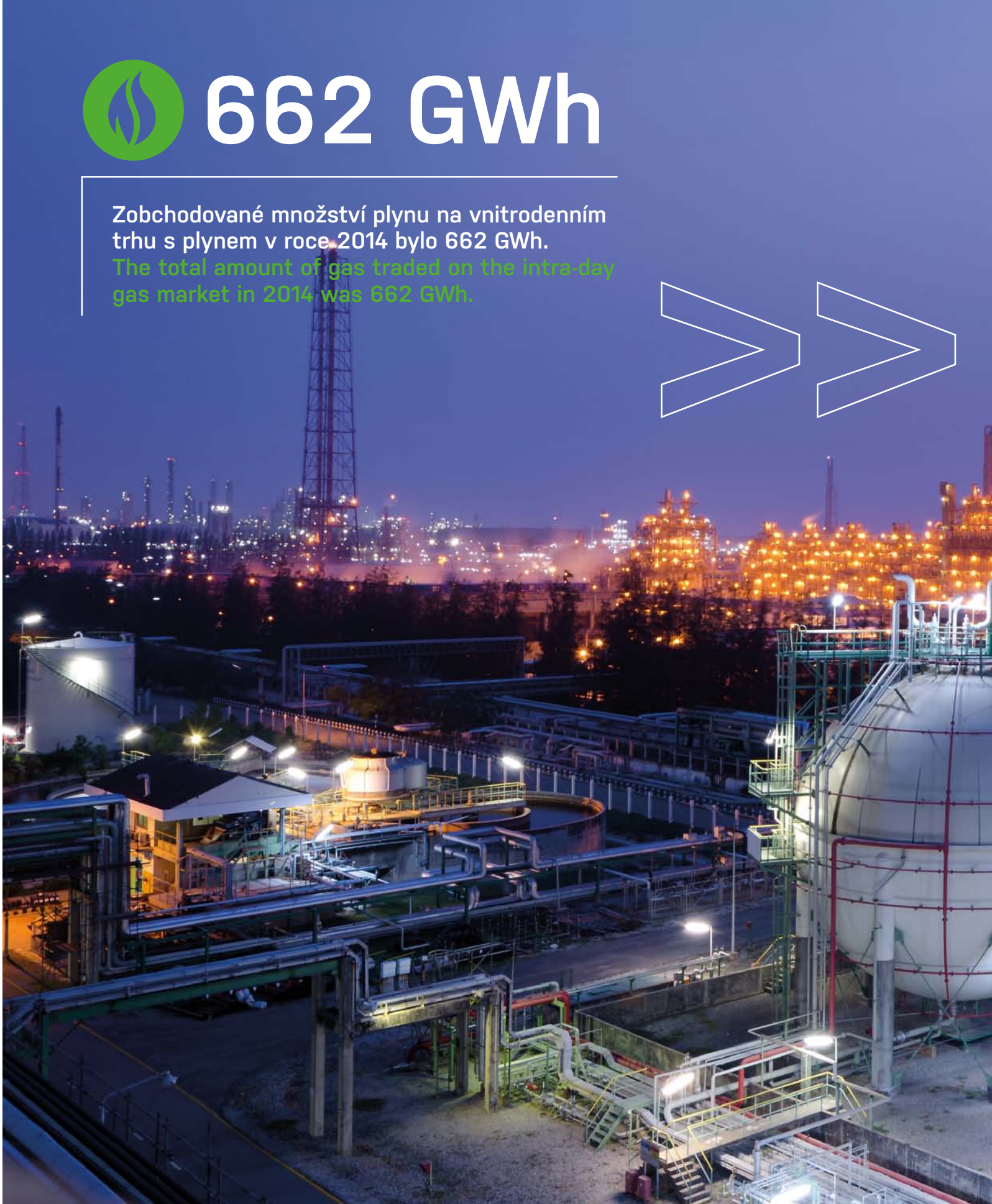

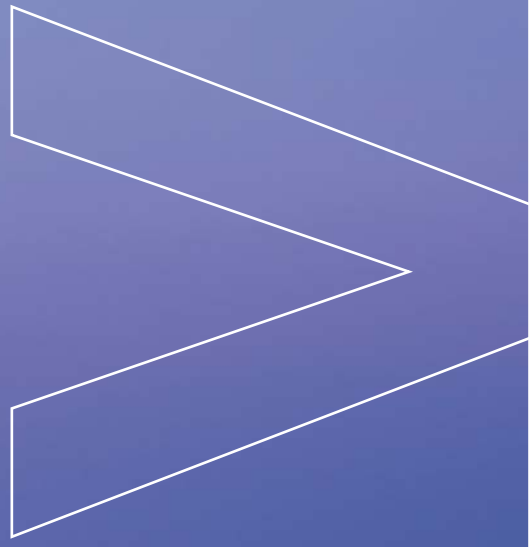
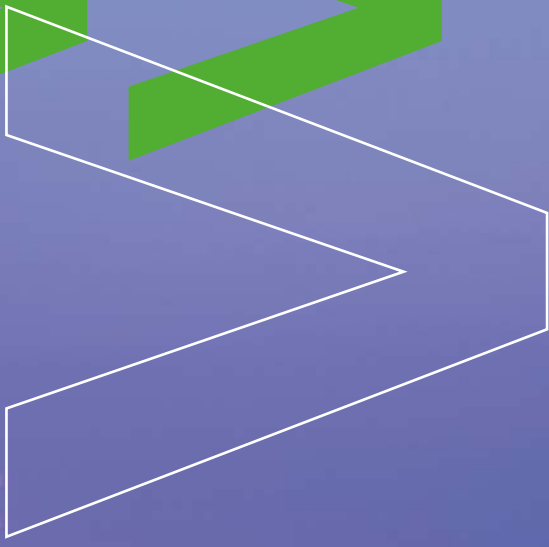

662 GWh

Zobchodované množství plynu na vnitrodenním trhu s plynem v roce 2014 bylo 662 GWh.

The total amount of gas traded on the intra-day gas market in 2014 was 662 GWh.

TRH S PLYNEM

GAS MARKET

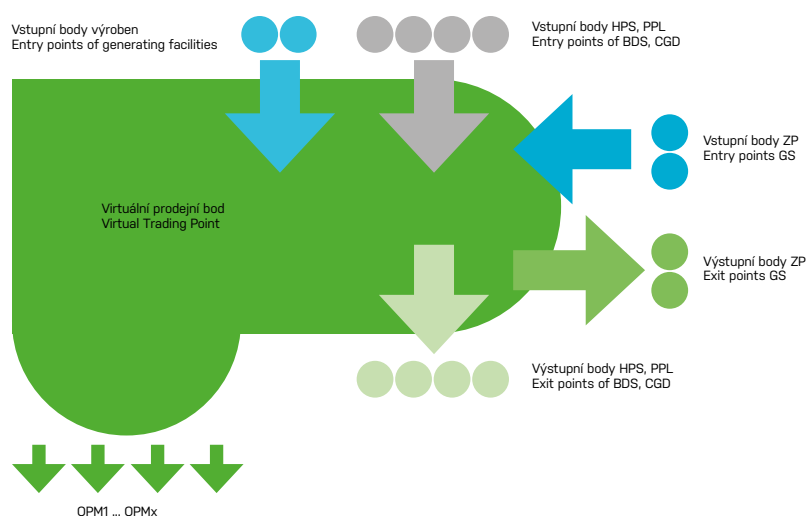
Rok 2014 byl pátým rokem, ve kterém operátor trhu prováděl vypořádání a zúčtování odchylek subjektů zúčtování působících na liberalizovaném trhu s plynem. Každý takový subjekt musí registrovat své požadavky na plyn dodaný do soustavy a odebraný ze soustavy. Odchýlení se od požadavků nebo nezohlednění přesné výše spotřeby zákazníků je přirozenou součástí procesu a vytváří odchylku, za kterou je subjekt zodpovědný, stejně jako na trhu s elektřinou. Princip stanovení odchylek a jejich vypořádání vyplývá z technického charakteru soustav – tj. z požadavku na vyrovnanost nabídky (dodávky) a poptávky (odběru) plynu za určité časové období.

Celá ČR tvoří jednu bilanční zónu, tzv. virtuální prodejní bod (VPB), kde jsou všechny obchody s plynem registrovány (vyjma starých tranzitních smluv, pro které neplatí princip EntryExit), jak znázorňuje obrázek 25.

2014 was the fifth year for the Market Operator to provide settlement of imbalances for balance responsible parties operating on the liberalized gas market. Each balance responsible party must register its requests for gas supplied to and taken from the gas system. Any aberration from the requests or failure to factor in exact volumes of customer consumption is a natural part of the process, creating imbalances for which the balance responsible parties are responsible, similarly to the electricity market. The principle of calculation and settlement of imbalances ensues from the technical nature of the systems, i.e. from the principle of balancing offer (supply) and demand (consumption) of gas for a defined period.

The entire territory of the Czech Republic is one balancing zone, the so-called Virtual Trading Point (VTP), at which all gas transactions are registered (excluding old transit contracts, for which the Entry-Exit rule does not apply), as Figure 25 illustrates.

Obrázek 25 Bilanční zóna ČR pro trh s plynem
Figure 25 Czech balancing zone for gas trading

Obchodní jednotkou je jeden plynárenský den, který začíná v 6:00 hodin daného kalendářního dne a končí v 6:00 hodin následujícího kalendářního dne.

Registrace obchodů a přepravovaných množství plynu se uskutečňuje zasláním tzv. nominací. Nominace se dělí na:

- nominace přepravy – příkaz k přepravě plynu na vstupních a výstupních bodech hraničních předávacích stanic (HPS), neboli export a import plynu z/do přepravní soustavy na území ČR,
- nominace uskladnění – příkaz k uskladnění, nebo čerpání uvedeného množství plynu ze zásobníku plynu (ZP),
- nominace distribuce – příkaz k distribuci plynu na vstupních bodech výroby plynu a na vstupních a výstupních bodech přeshraničních plynovodů (PPL), neboli export a import plynu z/do dané distribuční soustavy na území ČR³,
- nominace závazku dodat a závazku odebrat – obchody, které jsou uskutečňované přes VPB mezi jednotlivými obchodníky (předání plynu na VPB), přičemž na VPB platí, že co je nominováno, to je dodáno/odebráno.

Veškeré nominace subjekt zúčtování registruje u operátora trhu nebo u příslušných provozovatelů do 14:00 hodin dne předcházejícímu začátku plynárenského dne, kdy má být dodávka uskutečněna. Po tomto čase dochází k párování (matchingu) nominací přepravy se sousedními provozovateli přepravních soustav, nominací distribuce se sousedními provozovateli distribučních nebo přepravních soustav, nominací uskladňování mezi provozovatelem přepravní soustavy a provozovatelem zásobníku plynu a nominací na virtuálním prodejním bodě mezi jednotlivými subjekty zúčtování. Tímto ale možnost úpravy obchodní pozice pro účastníky trhu nekončí. Až téměř do konce plynárenského dne „D“ může subjekt zúčtování upravit svou pozici zasláním renominace, neboli opravné nominace svých závazků. Nominuje se najednou množství na celý jeden plynárenský den⁴. Obrázek 26 ukazuje aktuální časové uspořádání trhu s plynem v ČR z pohledu vybraných činností OTE.

³Nominace přepravy a distribuce plynu k zákazníkům není uplatňována vzhledem k tomu, že celá plynárenská soustava ČR tvoří jednu bilanční zónu

⁴Nominace přepravy na HPS je možné zadat též po jednotlivých hodinách plynárenského dne. Tyto hodnoty jsou využity pouze pro párování nominací přepravy mezi provozovateli.

The trading unit is one gas day, which begins at 6:00 of the relevant calendar day and ends at 6:00 of the following calendar day.

Registration of transactions and shipped quantities of gas is carried out through submission of nominations. Nominations are divided as follows:

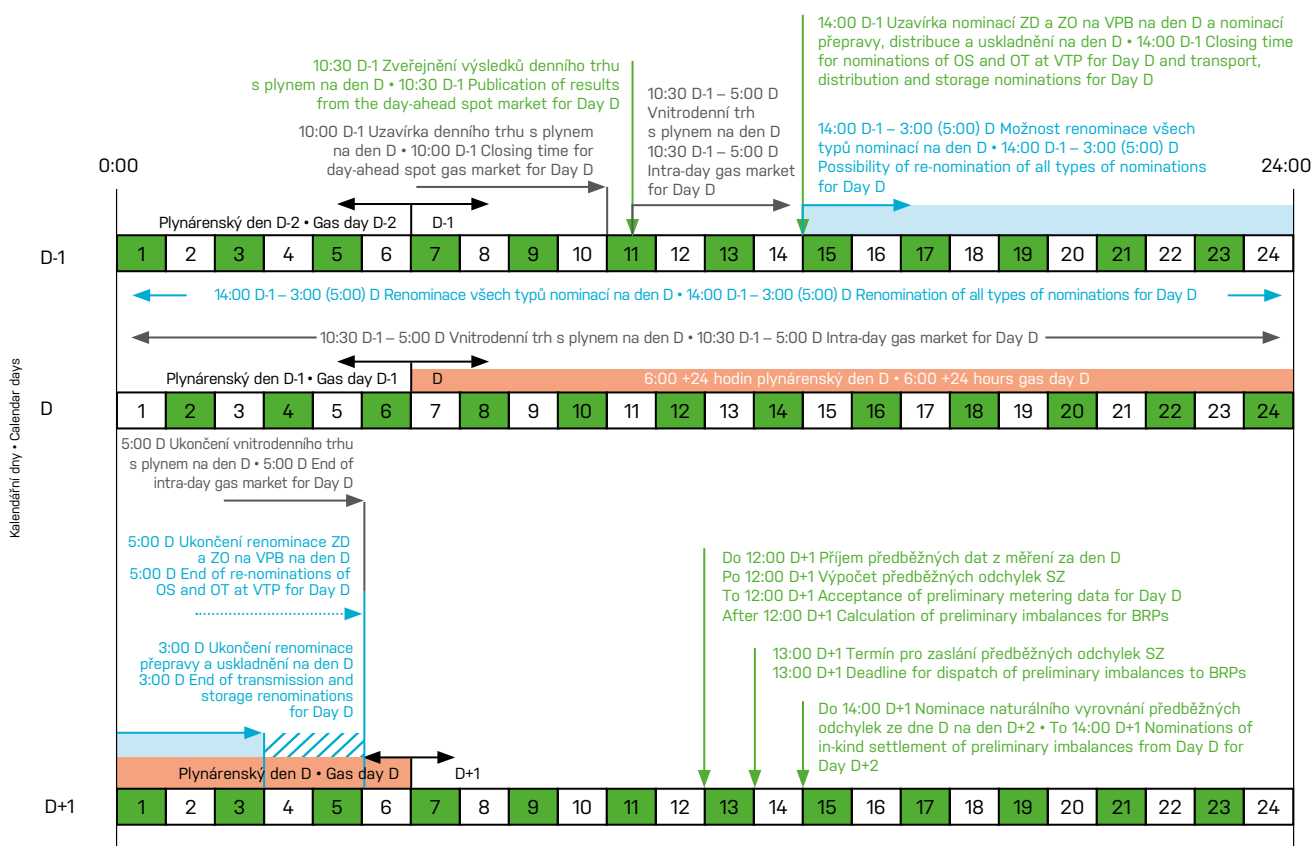
- transmission nomination – a request for gas transmission at entry and exit points of Border Delivery Stations (BDS), i.e. gas export from and import to the transmission system in the Czech Republic;
- storage nomination - a request for injection or withdrawal of a specified quantity of gas into/from the Gas Storage (GS);
- distribution nomination – a request for gas distribution at entry points of gas generating facilities and entry and exit points of cross-border gas ducts (CGD), i.e. gas export from or import to the relevant distribution system in the Czech Republic³;
- nominations of obligation to supply and obligation to take – transactions executed through VTP between traders (gas delivery at VTP), whereby it applies that all that is nominated at VTP is actually supplied/taken.

Balance responsible parties register all nominations with the Market Operator or relevant operators by 14:00 on the day preceding the beginning of the gas day on which the gas is to be supplied. After the deadline, gas transmission nominations are matched between neighbouring transmission system operators, distribution nominations are matched between neighbouring distribution or transmission system operators, and storage nominations are matched between the transmission system operator and gas storage operators. However, market participants have more options to adjust their trading positions. Almost until the end of the gas day "D", balance responsible parties may adjust their positions by sending renominations, i.e. corrective nominations of their obligations. The quantity for one whole gas day shall be nominated at once⁴. Figure 26 shows the current schedule of the gas market in the Czech Republic in terms of OTE's selected activities.

³Nominations of gas transmission and distribution to customers do not apply as the entire gas system of the Czech Republic corresponds to one balancing zone.

⁴Transmission nominations at BDS may be submitted for each separate hour of the gas day. These values are used solely for matching of transmission nominations between operators.

Obrázek 26 Aktuální časové uspořádání trhu s plynem
Figure 26 Current schedule of the gas market

DVOUSTRANNÉ OBCHODOVÁNÍ

Pro výměnu plynu mezi subjekty zúčtování byly i v roce 2014 nejvíce využívány dvoustranné kontrakty – závazky dodat a odebrat. Dvoustranné kontrakty, stejně jako obchody na krátkodobých trzích s plynem, nemají fyzikální odraz v soustavě – nedochází při jejich realizaci k toku plynu, jen se virtuálně změní jeho vlastník (resp. vlastník energie

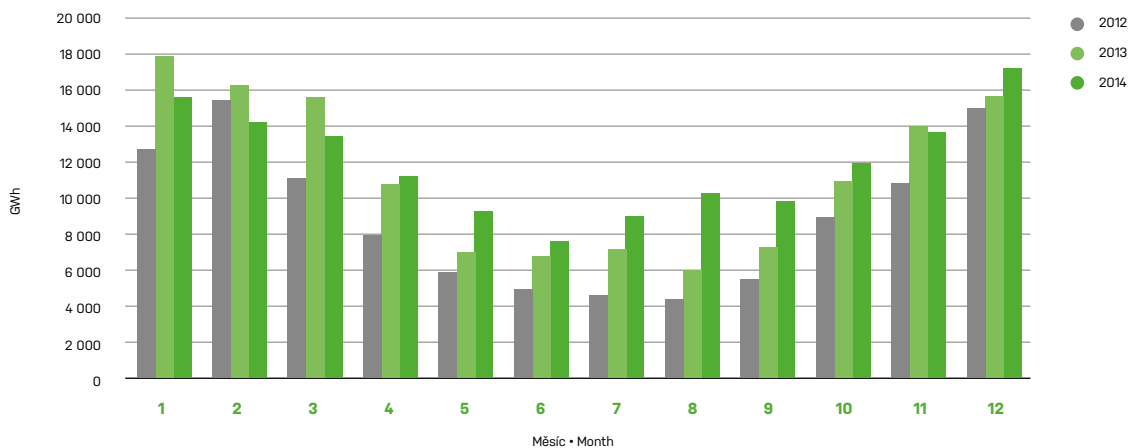
BILATERAL TRADING

In 2014, most gas exchanges between balance responsible parties were executed through bilateral contracts – obligations to supply and obligations to take. Similarly to trading on short-term gas markets, bilateral contracts do not have any physical impact on the system – their performance does not encompass any gas flow as the owner of the gas changes only virtually (or the owner

v plynu obsažené). OTE z dvoustranných kontraktů registruje pro účely vyhodnocení odchylek pouze technické údaje, tj. množství zobchodovaného plynu v energetických jednotkách, bez udání ceny. Finanční vypořádání těchto obchodů probíhá mezi jednotlivými subjekty a OTE v tomto případě není centrální protistranou. Objemy registrovaných dvoustranných kontraktů realizovaných subjekty zúčtování na virtuálním prodejním bodě v CS OTE za roky 2012 až 2014 jsou znázorněny po jednotlivých měsících na obrázku 27. Celkové množství takto zobchodovaného plynu v roce 2014 bylo 143 074 GWh (rok 2013: 135 067 GWh). Obchodování prostřednictvím krátkodobých trhů s plynem v roce 2014 se podrobněji věnuje kapitola Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou a plynem.

of the energy contained in gas). For the purpose of imbalance evaluation, OTE registers only technical data from these contracts, i.e. the quantity of traded gas in energy units, without any price indication. Financial settlement of these transactions is carried out between specific entities, whereby OTE is not the central counterparty in this case. Volumes of registered bilateral contracts executed by balance responsible parties at the Virtual Trading Point in CS OTE in 2012–2014 are shown for specific months in Figure 27. The total volume of gas traded in this way in 2014 was 143,074 GWh (135,067 GWh in 2013). Trading on the short-term gas market in 2014 is described in more detail in the chapter Organized Short-Term Electricity and Gas Markets.

Obrázek 27 Objem dvoustranných kontraktů (GWh) registrovaných v systému OTE v letech 2012 až 2014
Figure 27 Volumes of bilateral contracts (in GWh) registered in OTE system in 2012–2014

V případě nominace závazku dodat (prodej plynu) se kontroluje v systému OTE při uzavírce nominací a v rámci daného renominacího okna mimo jiné i splnění podmínky finančního zajištění SZ pro tyto obchody z pohledu možných odchylek SZ.

In the event of obligation to supply (sale of gas), the OTE system checks, at the time of the nomination close and within the specific renomination window, whether the condition of the balance responsible party's financial security is met for such transactions in terms of possible imbalances of the relevant BRP.

Export a import plynu realizuje SZ prostřednictvím nominace přepravy plynu přes hraniční předávací stanice v přepravní soustavě nebo prostřednictvím nominace distribuce plynu přes přeshraniční plynovody, které se nachází v distribučních soustavách. Nominace přepravy či distribuce na rozdíl od nominace závazku dodat a odebrat znamená tok plynu v soustavě. Nominace přepravy nebo distribuce na výstupní bod plynárenské soustavy je zkontrolována v systému OTE na finanční zajištění a teprve poté je odeslána na příslušného provozovatele k matchingu se sousedními provozovateli.

Přeprava plynu se realizuje prakticky dvěma způsoby – modelem Point-to-Point a modelem Entry-Exit. Přeprava plynu modelem Point-to-Point vychází ze starých tranzitních kontraktů a v současnosti již nelze tento model v souladu se směrnicemi EU aplikovat na nové smlouvy – v praxi bude tento model uplatňován tak dlouho, dokud budou účinné tranzitní smlouvy typu Point-to-Point, nebo dokud se tyto staré smlouvy nepřevedou na model Entry-Exit. Přeprava plynu modelem Entry-Exit je realizována buď subjekty zúčtování, nebo zahraničními právníky nebo fyzickými osobami, které nejsou subjekty zúčtování ve smyslu energetického zákona (tzv. čistí tranzitéři). Systém OTE registruje od roku 2013 množství přepraveného a uskladněného plynu modelem Entry-Exit všech přepravujících obchodníků. K převádění starých tranzitních kontraktů z modelu Point-to-Point na model Entry-Exit dochází postupně. Uvedené statistiky exportů a importů plynu resp. těžby a vtláčení plynu z/do zásobníků jsou proto touto skutečností ovlivněny.

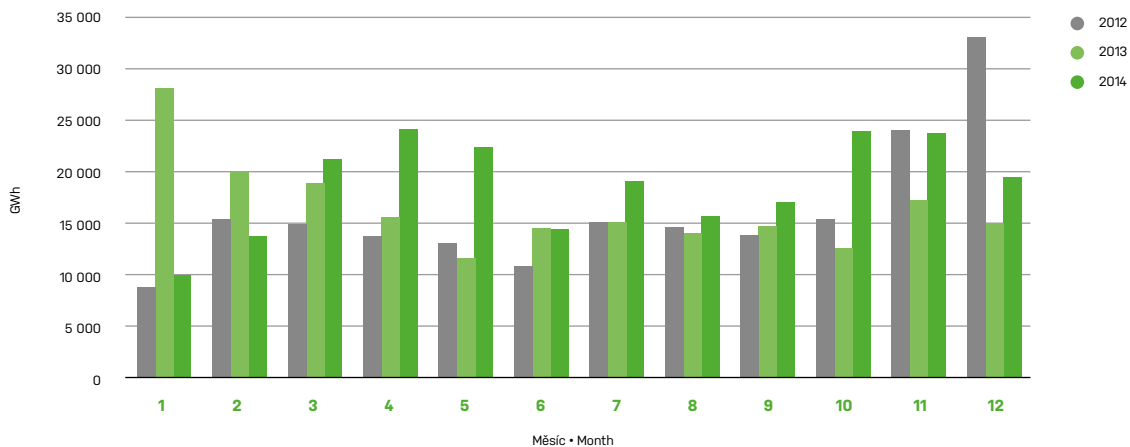
Obrázky 28 a 29 ukazují množství dovezeného (importovaného) a vyvezeného (exportovaného) plynu modelem Entry-Exit přes hraniční předávací stanice a přeshraniční plynovody po jednotlivých měsících roku 2014 v porovnání s roky 2012 a 2013. Hodnoty importu a exportu odpovídají hodnotám uzavřených přeshraničních obchodů a nemusí respektovat skutečné fyzické toky plynu. Celkové množství importovaného plynu v roce 2014 bylo 226 284 GWh (rok 2013: 198 385 GWh), celkové množství exportovaného plynu bylo 149 785 GWh (rok 2013: 108 804 GWh).

Balance responsible parties carry out gas export and import through gas transmission nominations via border delivery stations in the transmission system or through gas distribution nominations via cross-border gas ducts within the distribution systems. Unlike nominations of obligation to supply or take, transmission or distribution nominations refer to the gas flow in the system. Transmission or distribution nominations for gas system exit points are checked in the OTE system for financial security and then sent to the respective operator for matching with neighbouring operators.

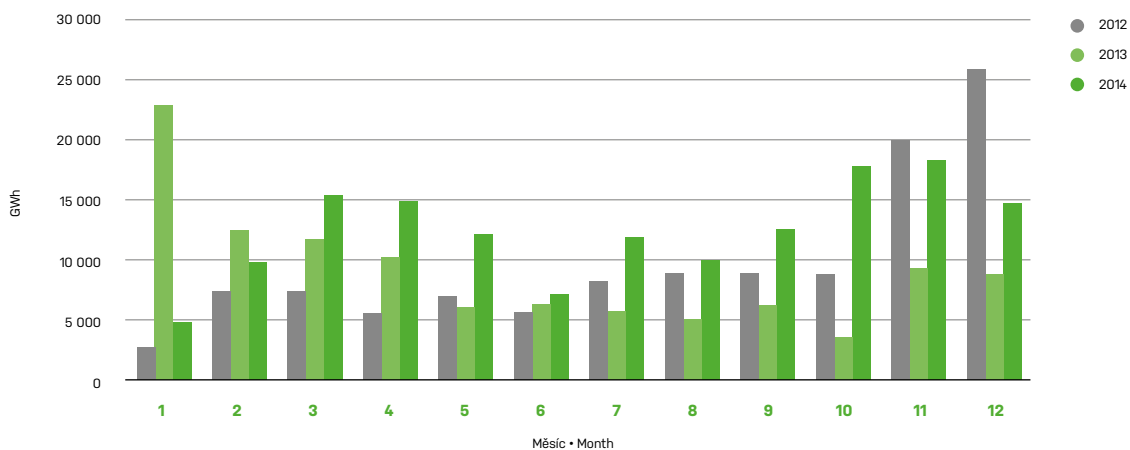
Gas transmission is carried out in two ways, using either the Point-to-Point model or the Entry-Exit model. The former Point-to-Point model is executed under old transit contracts and, according to EU directives, it can no longer be applied for new contracts. In practice this model will be used as long as the Point-to-Point transit contracts stay in effect or until the old contracts are transformed into the Entry-Exit model. Gas transmission via the Entry-Exit model is carried out either by balance responsible parties pursuant to the Energy Act or by foreign legal entities (gas traders with transit contracts only). Since 2013 the OTE system has used only the Entry-Exit model for registering volumes of transmitted and stored gas of all transmitting traders. Transition of the old transit contracts from the Point-to-Point model to the Entry-Exit model has been carried out gradually. As a result, statistics of gas exports and imports and gas withdrawal and injection from/to storage facilities are affected by the transition.

Figures 28 and 29 show volumes of imported and exported gas using the Entry-Exit model via border delivery stations and cross-border gas ducts in specific months of 2014 in comparison with 2012 and 2013. The import/export values correspond to the values of contracted cross-border transactions and may not reflect the actual physical gas flows. The total volume of imported gas in 2014 was 226,284 GWh (198,385 GWh in 2013), and the total volume of exported gas was 149,785 GWh (108,804 GWh in 2013).

Obrázek 28 Množství importovaného plynu v jednotlivých měsících let 2012 až 2014
Figure 28 Volumes of imported gas in specific months of 2012–2014

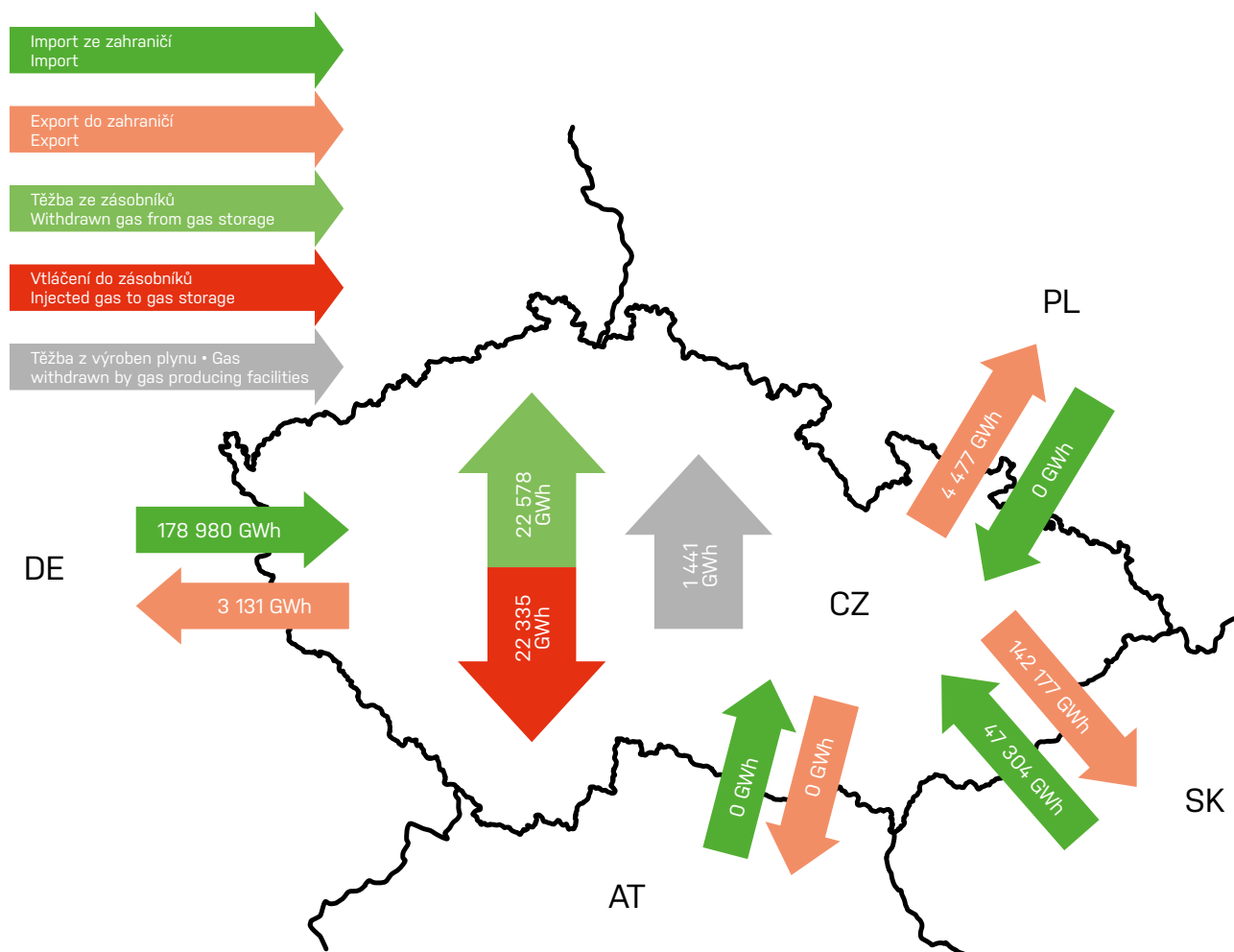
Obrázek 29 Množství exportovaného plynu v jednotlivých měsících let 2012 až 2014
Figure 29 Volumes of exported gas in specific months of 2012–2014

Obrázek 30 ukazuje množství plynu vstupujícího a vystupujícího do/z plynárenské soustavy ČR prostřednictvím hraničních předávacích stanic a přeshraničních plynovodů, množství vtlačeného a vytěženého plynu do/ze zásobníků plynu a množství plynu vytěženého výrobny plynu za celý rok 2014. Z obrázku je zřejmé, že největší objemy plynu jsou realizovány na hranicích s Německem (profil Entry CZ-DE) a významné množství plynu je dodáno též na území Slovenska (profil Exit CZ-SK).

Figure 30 shows volumes of gas supplied to and taken from the Czech gas system through border delivery stations and cross-border gas ducts, volumes of injected and withdrawn gas from/to gas storage, and volumes of gas withdrawn by gas producing facilities in 2014. The chart demonstrates the largest volumes of gas at the border with Germany (Entry CZ-DE profile); a substantial volume of gas is also delivered to Slovak territory (Exit CZ-SK profile).

Obrázek 30 Množství plynu vstupujícího/vystupujícího do/z plynárenské soustavy ČR v roce 2014
Figure 30 Volumes of gas supplied to/ taken from the Czech gas system in 2014

TĚŽBA A VTLÁČENÍ

Plyn lze na rozdíl od elektřiny efektivně skladovat. Ke konci roku 2014 se nacházelo v České republice celkem 9 zásobníků plynu, přičemž celková technická kapacita zásobníků plynu provozovaných v rámci české plynárenské soustavy⁵ činí 2,9 mld. m³. Stav zásob plynu ke konci prosince 2014 byl 2 152,6 mil. m³, tj. 23 043 GWh. Obchodníci s plynem, kteří mají zajištěnou kapacitu v zásobnících plynu, realizovali těžbu a vtláčení plynu z/do zásobníků prostřednictvím nominací uskladňování. Souběžně s těmito nominacemi musí předkládat nominace přepravy, aby mohlo dojít k matchingu mezi provozovatelem zásobníku plynu a provozovatelem přepravní soustavy. Pro zaslání a zpracování nominací přepravy a uskladnění proto platí podobná pravidla.

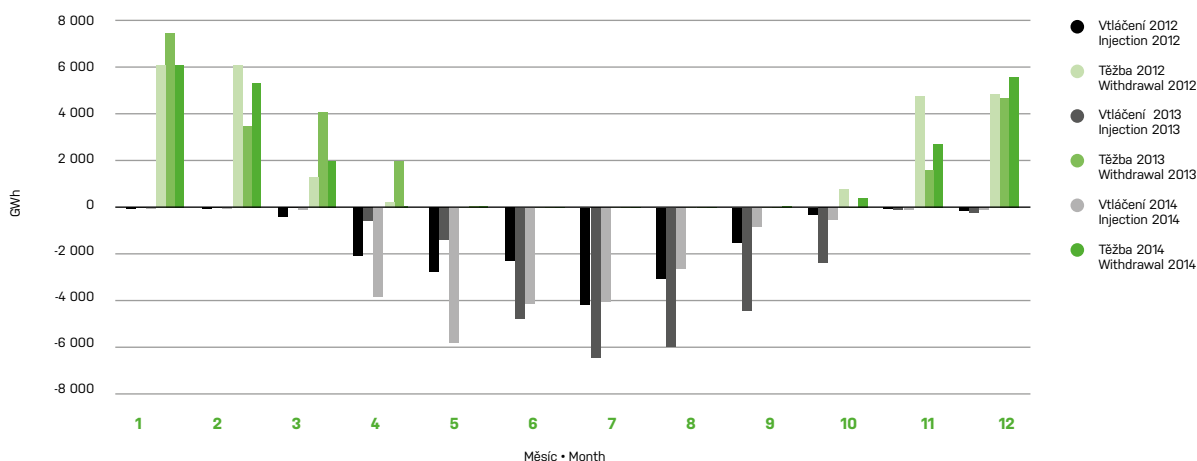
Obrázek 31 ukazuje množství vytěženého a vtačeného plynu do zásobníků plynu modelem Entry–Exit po jednotlivých měsících let 2012 až 2014. Z obrázku je patrný typický průběh obou řad, tj. téměř výhradní vtláčení plynu do zásobníků v letních měsících a téměř výhradní čerpání plynu v zimním období. Celkové množství vtačeného plynu v roce 2014 bylo 22 335 GWh (rok 2013: 26 513 GWh), celkové množství vytěženého plynu bylo 22 578 GWh (rok 2013: 23 678 GWh).

WITHDRAWAL AND INJECTION

Unlike electricity, gas can be effectively stored. There were nine gas storage facilities in the Czech Republic at the end of 2014 and the total technical capacity of gas storage facilities operated within the Czech gas system⁵ was 2.9 billion m³. Gas reserves at the end of December 2014 totalled 2,152.6 million m³, i.e. 23,043 GWh. Gas traders with a secured capacity in storage facilities carried out withdrawals and injections of gas from/to gas storage through storage nominations. In parallel with the storage nominations, they are required to submit transmission nominations to allow matching between gas storage operators and transmission system operators. As a result, similar rules apply for sending and processing transmission and storage nominations.

Figure 31 documents volumes of withdrawn and injected gas from and into gas storage facilities using the Entry-Exit model in specific months of 2012–2014. The figure shows a typical trend in both lines, i.e. almost exclusive injection of gas into storage facilities in summer months and almost exclusive withdrawal of gas in winter months. In 2014, the total volume of injected gas was 22,335 GWh (26,513 GWh in 2013), and the total volume of withdrawn gas was 22,578 GWh (23,678 GWh in 2013).

Obrázek 31 Množství vytěženého a vtačeného plynu z/do zásobníků plynu v jednotlivých měsících let 2012 až 2014
Figure 31 Volumes of withdrawn and injected gas from/to gas storage facilities in specific months of 2012–2014

⁵ Se zahrnutím všech zásobníků na území ČR by se jednalo o technickou kapacitu ve výši 3,5 mld. m³.

⁵ The technical capacity, including all gas storage facilities in Czech territory, totals 3.5 billion m³.

ZÚČTOVÁNÍ ODCHYLEK

POPIS MODELU

Vyhodnocení a vypořádání odchylek na trhu s plynem v roce 2014 prováděl OTE na základě energetického zákona již pátým rokem. Odchylky účastníků trhu s plynem se vyhodnocují:

- každý den za předcházející plynárenský den (denní předběžné odchylky),
- po skončení měsíce za předchozí plynárenský měsíc (měsíční skutečné odchylky),
- po skončení příjmu reklamací dat, tedy ve 4. měsíci po vyhodnocovaném měsíci (závěrečné měsíční odchylky).

Odchylka jednoho obchodníka v jednom plynárenském dni se vypočítá podle následujícího vzorce:

$$O = \sum AlokaceENTRY - \sum ZD + \sum ZO - \sum AlokaceEXIT,$$

kde

AlokaceEntry	je součet změřeného množství plynu vstupujícího do plynárenské soustavy z HPS, PPL, ZP a z výroby plynu v plynárenském dni,
ZD	je součet všech závazků dodat v daném plynárenském dni na VPB, tedy např. prodej plynu druhému obchodníkovi, prodej na krátkodobém trhu či naturální vyrovnání záporné odchylky,
ZO	je součet všech závazků odebrat v daném plynárenském dni na VPB, tedy např. nákup plynu od druhého obchodníka, nákup na krátkodobém trhu či naturální vyrovnání kladné odchylky,
AlokaceExit	je součet změřeného množství plynu vystupujícího z plynárenské soustavy přes HPS, PPL, ZP a spotřebovaného množství plynu zákazníky daného obchodníka v plynárenském dni.

Systémová odchylka (SO) celé plynárenské soustavy v daném plynárenském dni je pak rovna součtu odchylek všech

SETTLEMENT OF IMBALANCES

MODEL DESCRIPTION

OTE performed evaluation and settlement of imbalances on the gas market in 2014 pursuant to the Energy Act for the fifth year. Market participants' imbalances are evaluated as follows:

- daily for each preceding gas day (daily preliminary imbalances);
- after the end of the month for the previous gas month (monthly real imbalances);
- after the end of the receipt of data-related claims, i.e. the fourth month following the evaluated month (final monthly imbalances).

Any trader's imbalance for one gas day is calculated according to the following formula:

$$I = \sum AllocationENTRY - \sum OS + \sum OT - \sum AllocationEXIT,$$

where

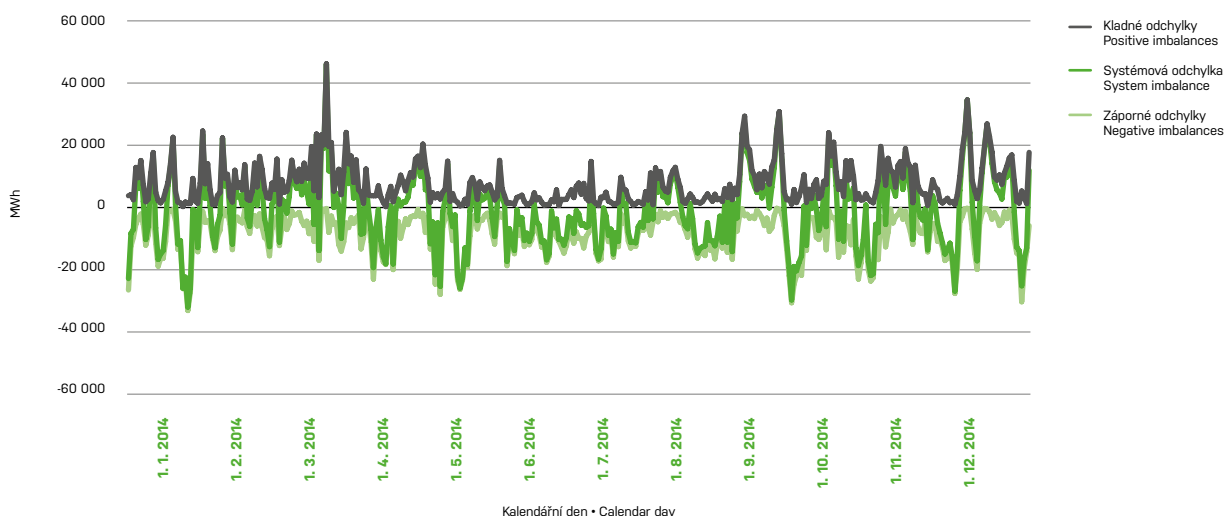
Allocation Entry	is the sum of metered volumes of gas entering the gas system from BDS, CGD, GS and gas producing facilities on the relevant gas day;
OS	is the sum of all obligations to supply at VTP on the relevant gas day, such as sale of gas to another trader, sale on the short-term gas market, or in-kind settlement of negative imbalances;
OT	is the sum of all obligations to take at VTP on the relevant gas day, such as purchase of gas from another trader, purchase on the short-term gas market, or in-kind settlement of positive imbalances;
Allocation Exit	is the sum of metered volumes of gas exiting the gas system through BDS, CGD, GS, and volumes of gas consumed by the trader's customers on the relevant gas day.

The system imbalance (SI) of the entire gas system on the relevant gas day equals a sum of all traders' imbalances on the same gas day, including traders with transit contracts

obchodníků v tomto dni, včetně tranzitujících obchodníků,⁶ kteří nejsou SZ. Výsledky výpočtu jsou pro každý SZ dostupné přes internetovou adresu <https://portal.ote-cr.cz> a souhrnné hodnoty jsou zveřejňovány i na veřejném webu OTE. Obrázek 32 ukazuje vývoj součtu skutečných kladných a záporných odchylek a skutečné systémové odchylky v průběhu roku 2014. Suma záporných odchylek činila -3 031 GWh, suma kladných odchylek činila 2 714 GWh.

only⁶ that are not balance responsible parties. Results of the calculation are available for each balance responsible party at <https://portal.ote-cr.cz>, and summarized values are also posted on OTE's public website. Figure 32 provides an overview of the sum of real positive and negative imbalances and the real system imbalance in the course of 2014. The sum of negative imbalances amounted to -3,031 GWh and the sum of positive imbalances amounted to 2,714 GWh.

Obrázek 32 Vývoj kladných a záporných odchylek a systémové odchylky v průběhu roku 2014
Figure 32 Overview of positive and negative imbalances and system imbalances in 2014

Spotřeba plynu v celé ČR je značně závislá na teplotě vzduchu. Obrázek 33 ukazuje tuto závislost na konkrétních hodnotách spotřeby plynu, které byly stanoveny v rámci agregace měřených dat a následně vyhodnocení odchylek jednotlivých SZ v průběhu roku 2014. Zvláště v zimních měsících je zřejmý prudký nárůst spotřeby při propadu teplot. Naopak v letních měsících je závislost spotřeby na teplotě minimální a ustaluje se na denní hodnotě kolem 100 000 MWh, na které se podílí zejména technologická spotřeba plynu v podnicích a dále spotřeba plynu na vaření a ohřev teplé užitkové vody. V tomto období lze rovněž pozorovat vliv pracovního týdne na průběh spotřeby. Obrázek poskytuje též

Gas consumption in the Czech Republic largely depends on air temperature. Figure 33 illustrates this dependence on the specific values of gas consumption determined within the framework of metered data aggregation and subsequent evaluation of imbalances of the particular balance responsible party in 2014. Notably in winter there is demonstrably rapid growth in consumption when temperatures decline. Conversely, in summer months the dependence of consumption on temperature is very low at around 100,000 MWh a day, which includes in particular technological gas consumption in businesses and also gas consumption for cooking and hot water preparation. During this period the effect of business week on

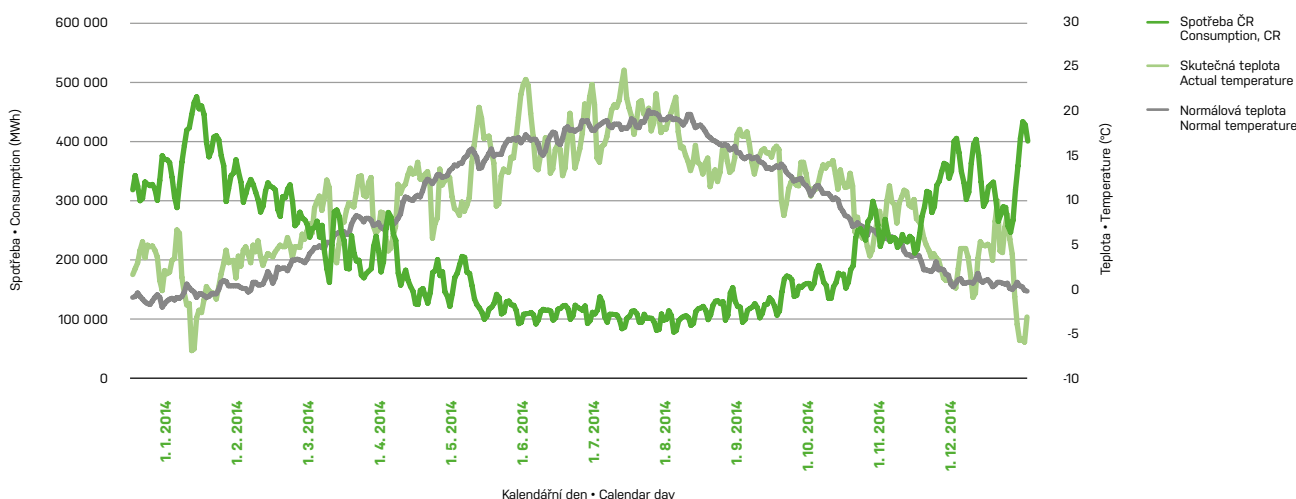
⁶ Tranzitující obchodníci, kteří sice nejsou SZ, ale přepravují plyn modelem Entry-Exit, jsou u operátora trhu evidováni v sumě.

⁶ The Market Operator registers a sum of traders with transit contracts only that are not BRPs but transmit gas using the Entry-Exit model.

srovnání skutečných a normálových teplot⁷. Celková skutečná spotřeba všech subjektů zúčtování dosáhla v roce 2014 hodnoty 77 038 315 MWh⁸, tj. po zaokrouhlení 77,0 TWh, což je o 10,9 TWh méně než v roce 2013. Tento významný pokles ve spotřebě plynu pramení mimo jiné z toho, že několik měsíců na začátku roku 2014 bylo teplotně nadprůměrných, a nerealizovala se tak v těchto měsících obvyklá spotřeba plynu.

the consumption trend may also be observed. In addition, the chart provides a comparison of actual and normal temperatures⁷. The total consumption of all balance responsible parties in 2014 amounted to 77,038,315 MWh⁸, rounded to 77.0 TWh, representing a decrease of 10.9 TWh year-on-year. This significant decline in gas consumption stemmed, among other factors, from several months with above-average temperatures in early 2014, when the gas consumption typical for this season did not materialize.

Obrázek 33 Spotřeba plynu v průběhu roku 2014 v porovnání se skutečnou a normálovou teplotou
Figure 33 Gas consumption in 2014 compared to actual and normal temperatures

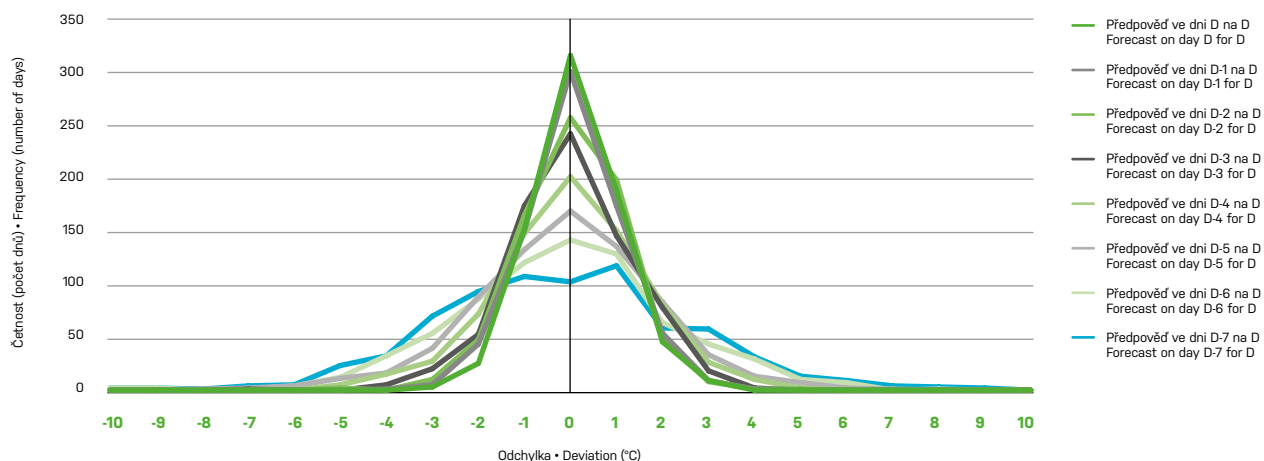
Od roku 2011 přijímá OTE každý den od Českého hydrometeorologického ústavu (ČHMÚ) předpověď teplot vzduchu pro celé území ČR na následujících 7 dnů. Obrázek 34 ukazuje statistiku přesnosti těchto předpovědí vzhledem ke skutečným teplotám. Graf respektuje normální (Gaussovo) rozdělení se střední hodnotou kolem nuly⁹ a s klesajícím rozptylem s přibližujícím se dnem, pro který je předpověď provedena. Statistika byla vypracována za 730 dnů v období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2014.

Since 2011 OTE has been receiving from the Czech Hydrometeorologic Institute (ČHMÚ) daily forecasts of air temperatures for the entire territory of the Czech Republic for the next seven days. Figure 34 presents statistics of the forecast accuracy in relation to actual temperatures. The chart observes standard (Gauss') division with the median value around zero⁹ and with a descending flux as the day of forecast approaches. The statistics were prepared for 730 days in the period from 1 January 2013 to 31 December 2014.

⁷ Normálovou teplotou v plynárenství se rozumí průměr denních teplot vzduchu z let 1971–2000 vypočítaný z údajů všech měřicích stanic ČHMÚ položených v nadmořské výšce do 700 m n. m.
⁸ Hodnota spotřeby publikovaná ERÚ může zahrnovat i spotřebu v ostrovních provozech, proto se mohou údaje OTE a ERÚ mírně odlišovat.
⁹ Je zřejmé, že předpovědní model je obecně chladnější. To je způsobeno tím, že skutečné denní teploty pro plynárenství jsou vypočítány z údajů všech měřicích stanic ČHMÚ položených v nadmořské výšce do 700 m n. m., kdežto předpověď teplot s tímto omezením nepracuje.

⁷ Normal temperature in the gas sector means the average of daily air temperatures from 1971–2000 calculated from data of all CHMU measuring stations located below 700 metres above sea level.
⁸ Volumes of consumption published by ERO may include consumption in island operations, therefore OTE and ERO data may slightly differ.
⁹ The chart demonstrates that the forecast model is generally colder. This is due to the calculation of actual daily temperatures for the gas market from data of all CHMU measuring stations located below 700 metres above sea level, whereby temperature forecasts are not limited in this way.

Obrázek 34 Statistika přesnosti předpovědi skutečné teploty v průběhu let 2013 a 2014
Figure 34 Statistics of accuracy of forecasts of actual temperatures for 2013 and 2014

Na rozdíl od trhu s elektřinou, kde jsou veškeré odchylky vypořádány finančně za cenu stanovenou v závislosti na směru a velikosti systémové odchylky, v plynárenství je kromě finančního vypořádání umožněno celou odchylku, nebo její část, vypořádat rovněž naturálně. V případě, že jsou veškeré tyto odchylky vypořádány naturálně, tj. veškerý přebývající plyn je odebrán ze soustavy a veškerý chybějící plyn dodán zpět do soustavy, není finanční vypořádání za vyrovnávací plyn uplatněno. Naturální vypořádání probíhá na denní úrovni bezprostředně následující den po denním vyhodnocení předběžných odchylek a na měsíční úrovni v období od 15. do 24. plynárenského dne měsíce po měsíčním vyhodnocení skutečných odchylek, přičemž se v každém dni tohoto období vypořádává 1/10 měsíční skutečné odchylky k vyrovnání.

Po závěrečném měsíčním vyhodnocení odchylek jsou veškeré rozdíly vypořádány pouze finančně. Obrázek 35 ukazuje průběh naturálního vyrovnávání předběžné a skutečné odchylky v roce 2014. Pokud je v daném plynárenském dni zvoleno naturální vypořádání předběžné odchylky všemi subjekty a zároveň odchylka tranzitujících obchodníků je rovna nule, je naturálně vyrovnávána celá předběžná systémová odchylka. Tento jev nastal ve většině dnů roku 2014 – proto jsou průběhy

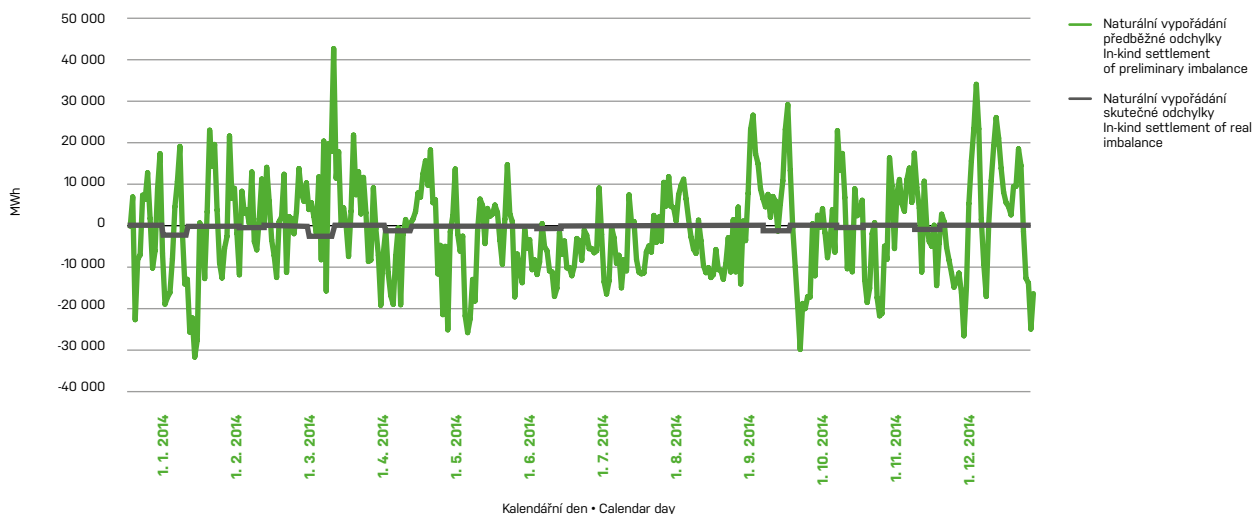
Unlike imbalance settlement in the electricity market, where all imbalances are subject to financial settlement at a price determined in accordance with the direction and quantity of the system imbalance, the gas market allows to settle the entire imbalance or its portion in-kind, in addition to financial settlement. In the event of in-kind settlement of all imbalances, i.e. all excess balancing gas was taken from the gas system and all missing gas was supplied back to the system, no financial settlement for balancing gas is required. In-kind imbalance settlement takes place daily on the following day after daily evaluation of preliminary imbalances, and monthly in the period between the 15th and 24th gas day of the month following monthly evaluation of real imbalances, whereby one-tenth of the monthly real imbalance is settled on each day of the foregoing period.

After the final monthly evaluation of imbalances, all differences are settled solely financially. Figure 35 illustrates the trend in in-kind settlement of preliminary and real imbalances in 2014. If on the given gas day all BRPs opt for in-kind settlement of preliminary imbalances and, at the same time, the imbalance of traders with transit contracts equals zero, the entire preliminary system imbalance is settled in kind. This phenomenon occurred on most days of 2014 – therefore the trend in in-kind settlement of preliminary imbalances is similar to the trend in the system

naturálního vyrovnání předběžné odchylky podobné vývoji systémové odchylky. K finančnímu vypořádání předběžné odchylky došlo ze strany subjektů zúčtování celkem v 6 dnech roku 2014. Objemy finančně vypořádaných odchylek však nebyly významné. Plyn, který nebyl vypořádáný naturálně, byl nabídnut na vnitrodenním trhu s plynem¹⁰. Všechny subjekty působící na trhu s plynem v ČR tak měly možnost tento naturálně nevyrovnaný plyn dodat či odebrat z vlastních rezerv a provozovatel přepravní soustavy nemusel aktivovat regulační energii (vyrovnávací plyn).

imbalance. In total, balance responsible parties used financial settlement of preliminary imbalances on 6 days of 2014. The volume of gas that was not settled in-kind was offered on the intra-day gas market¹⁰. All subjects operating on the gas market in the Czech Republic therefore had an opportunity to supply or consume gas not settled in-kind from their own reserves, and the transmission system operator did not have to activate regulation energy (balancing gas).

Obrázek 35 Průběhy naturálního vyrovnání předběžných a skutečných odchylek roku 2014
Figure 35 Trend in in-kind settlement of preliminary and real imbalances in 2014

Pokud je využíváno mechanismu naturálního vypořádání odchylek, není zajištěna motivace subjektů, aby byly jejich odchylky co nejmenší. Proto se pro penalizaci odchylky rozlišuje ještě další typ odchylky v plynárenství – tzv. mimotoleranční odchylka, což je odchylka nad povolenou toleranci daného obchodníka s plynem (subjektu zúčtování).

In the event the mechanism of in-kind settlement of imbalances is employed, balance responsible parties are not motivated to make sure their imbalances are as low as possible. For the purpose of imbalance penalization in the gas sector, another imbalance has been classified: the off-tolerance imbalance, which is imbalance exceeding the tolerance limit set for the relevant gas trader (balance responsible party).

¹⁰ Aby mohlo dojít k vložení nabídky na vnitrodenní trh s plynem, musí být naturálně nevyrovnaná odchylka vyšší než 0,1 MWh, což je nejmenší obchodovatelné množství na tomto trhu.

¹⁰ In order to submit a bid to the intra-day gas market, imbalances settled in-kind must be greater than 0.1 MWh, which is the smallest volume traded in this market.

Tolerance je poskytována na všech vstupních a výstupních bodech plynárenské soustavy, pokud není na těchto bodech zaveden alokační režim OBA (tj. je zajištěna rovnost nominace a alokace). Tabulka 4 udává alokační pravidla, která platila ke konci roku 2014 na hraničních předávacích stanicích, přeshraničních plynovodech a virtuálních ZP (VZP). Na vstupních a výstupních bodech hraničních předávacích stanic se tolerance v roce 2014 pohybovala v rozmezí 1,7–4 % z rezervované kapacity na daném bodě, na výstupních bodech přeshraničních plynovodů a odběrných místech zákazníků v rozmezí 3,4–5,7 % z rezervované kapacity na daném bodě. Přesná výše tolerance závisí kromě rezervovaných kapacit i na míře využití této kapacity obchodníkem v daném plynárenském dni.

Tolerance is provided at all entry and exit points of the gas system, unless the OBA allocation regime is implemented at these points (i.e. nomination and allocation balance is ensured). Table 4 specifies allocation rules applicable at the end of 2014 at border delivery stations, cross-border gas ducts and virtual gas storage facilities (VGS). Tolerance at entry and exit points of border delivery stations ranged between 1.7% and 4% of the reserved capacity at the relevant point in 2014, and at exit points of cross-border gas ducts and customer points of delivery between 3.4% and 5.7% of the reserved capacity at the relevant point. In addition to the reserved capacity, the exact tolerance level depends also on the rate of the trader's use of this capacity on the given gas day.

Tabulka 4 Alokační pravidla na HPS, PPL a virtuálních ZP ke konci roku 2014
Table 4 Allocation rules at BDS, CGD and virtual GS at the end of 2014

HPS/PPL/VZP • BDS/CGD/VGS	Vstup • Entry	Výstup • Exit
HPS Hora Sv. Kateřiny – Sayda • BDS Hora Sv. Kateřiny – Sayda	OBA	OBA
HPS Waidhaus – EGT • BDS Waidhaus – EGT	OBA	OBA
HPS Lanžhot • BDS Lanžhot	OBA	OBA
HPS Brandov OPAL • BDS Brandov OPAL	OBA	OBA
HPS Brandov STEGAL • BDS Brandov STEGAL	OBA	OBA
HPS Český Těšín • BDS Český Těšín	OBA	OBA
PPL Laa CZ–AT • CGD Laa CZ–AT	Pro rata	Pro rata
PPL Branice CZ–PL • CGD Branice CZ–PL	Pro rata	Pro rata
PPL Bärenstein CZ–DE • CGD Bärenstein CZ–DE	Pro rata	Pro rata
VZP MND • VGS MND	OBA	OBA
VZP RWE • VGS RWE	OBA	OBA

Mimotoleranční odchylka je rozdíl mezi celkovou odchylkou obchodníka a jeho celkovou povolenou tolerancí. Pokud je tento rozdíl záporný, tj. pokud tolerance převyšuje celkovou odchylku, je mimotoleranční odchylka nulová a obchodníkovi zůstává nevyužitá (volná) tolerance ve výši tohoto rozdílu. Pokud je skutečná odchylka obchodníka v daném plynárenském dni v opačném směru, než je systémová odchylka, je mimotoleranční odchylka rovna nule a obchodník není penalizován, přičemž disponuje nevyužitou tolerancí.

The off-tolerance imbalance equals the difference between the relevant trader's total imbalance and its total permitted tolerance. In the event of a negative difference, i.e. if the tolerance limit exceeds the total imbalance, the resulting off-tolerance imbalance equals zero and the trader is credited with the unused (free) tolerance in the amount of the difference. In the event the trader's real imbalance on the relevant gas day is of the opposite direction to the system imbalance, the off-tolerance imbalance equals zero and the trader is not penalized and is credited with

Penalizován není rovněž obchodník, kterému sice vznikne mimotoleranční odchylka, ale získá nevyužitou toleranci bilaterálně od jiného obchodníka, nebo na organizovaném trhu s nevyužitou tolerancí.

Bilaterální převody nevyužitých tolerancí a samotný trh s nevyužitou tolerancí je realizován prostřednictvím systému OTE v období několika málo dnů po stanovení měsíčních skutečných odchylek, jak ilustruje obrázek 36. V případě bilaterálních obchodů OTE registruje pouze množství převáděných nevyužitých tolerancí, cena je dohodnuta a vypořádána mezi subjekty mimo systém OTE. Na trhu s nevyužitou tolerancí mohou subjekty zúčtování anonymně poptávat a nabízet volné nevyužitě tolerance. Trh je organizován v měně CZK na základě aukčního principu (vytváří se křivky sesouhlasení, výsledkem je stanovení marginální ceny a zobchodovaného množství).

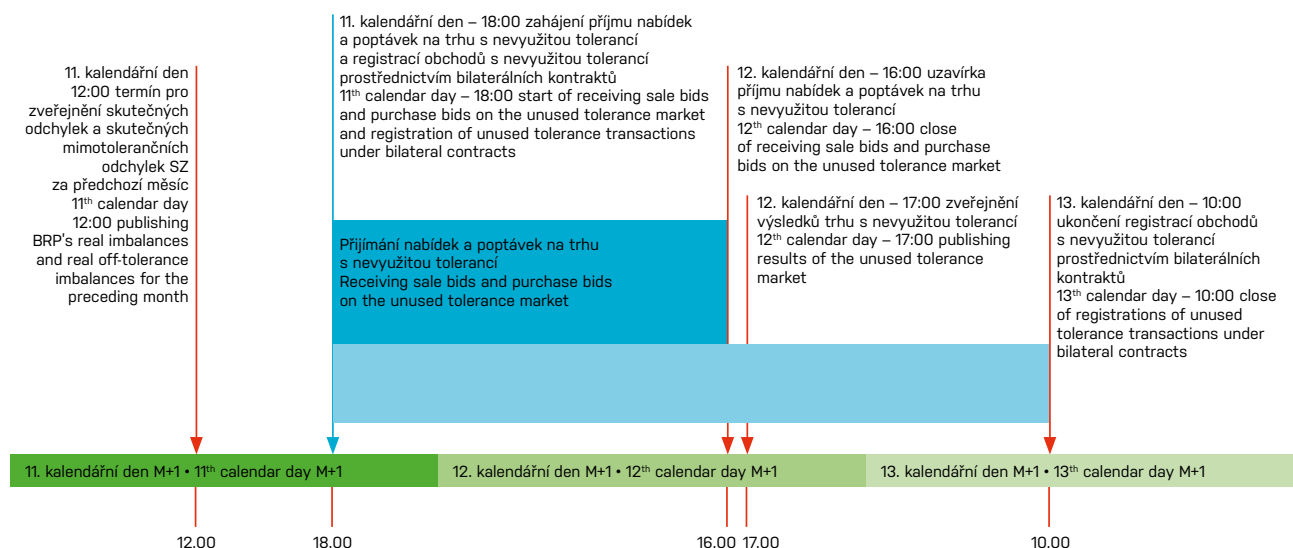
Obrázek 37 ukazuje objemy a marginální ceny zobchodované nevyužitě tolerance na trhu s nevyužitou tolerancí v průběhu roku 2014. V zájmu přehlednosti grafu v něm

the unused tolerance. The trader with the off-tolerance imbalance that at the same time acquires unused tolerance bilaterally from another trader or on the unused tolerance market, is not subject to penalization either.

Bilateral transfers of unused tolerance and the unused tolerance market are executed through the OTE system in a few days after determining monthly real imbalances, as documented in Figure 36. In the event of bilateral transactions, OTE registers only volumes of transferred unused tolerance; the price is agreed upon and settled between the subjects outside of the OTE system. Balance responsible parties may anonymously demand and offer free unused tolerance on the unused tolerance market. The market is organized in the CZK currency on the auction principle (creating matching curves results in setting the market clearing price and traded volumes).

Figure 37 shows volumes and market clearing prices of traded unused tolerance on the unused tolerance market in 2014. To make the chart clearer, two extreme values were excluded, specifically the price of unused tolerance on the market on

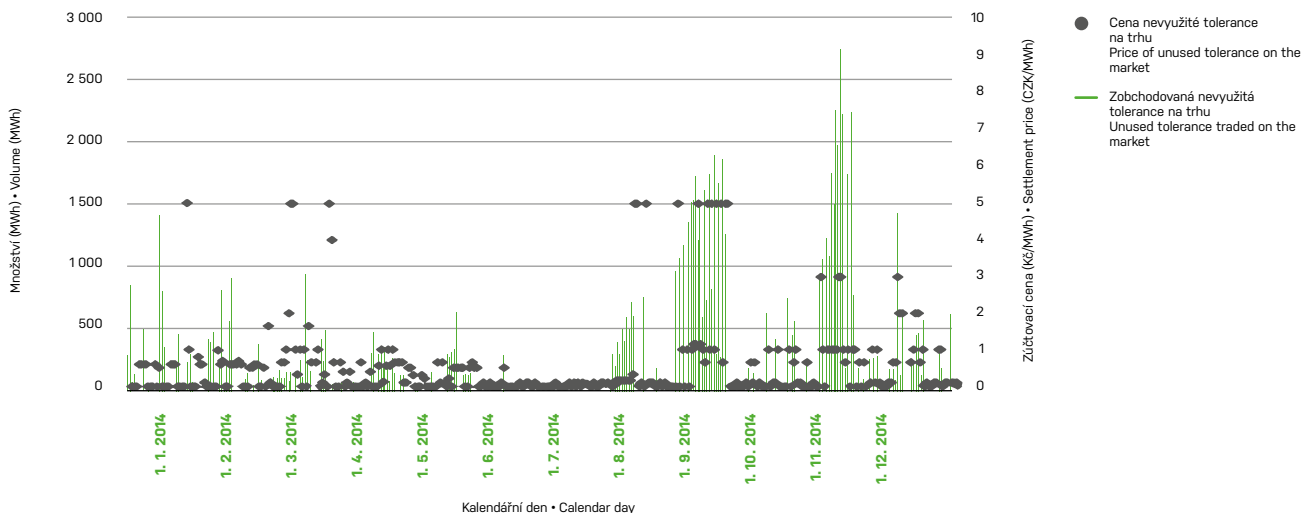
Obrázek 36 Časové schéma uspořádání obchodování s nevyužitou tolerancí
Figure 36 Schedule of unused tolerance trading

nebyly zobrazeny 2 extrémní hodnoty, a to cena nevyužitě tolerance na trhu za plynárenský den 22. 3. 2014, kdy tato cena dosáhla 90 Kč/MWh, a cena nevyužitě tolerance na trhu za plynárenský den 28. 12. 2014, kdy tato cena dosáhla 39 Kč/MWh.

the gas day of 22 March 2014, which peaked at CZK 90/MWh, and the price of unused tolerance traded on the market on the gas day of 28 December 2014, which reached CZK 39/MWh.

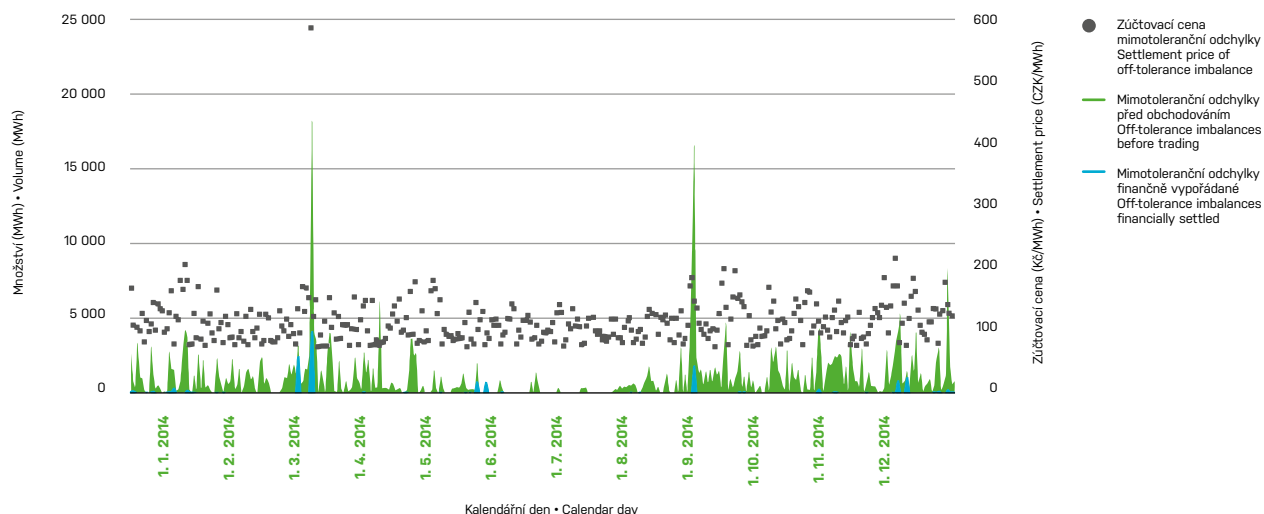
Obrázek 37 **Zobchodovaná nevyužitá tolerance na trhu s nevyužitou tolerancí v průběhu roku 2014**
Figure 37 **Unused tolerance traded on the unused tolerance market in 2014**

Po ukončení obchodování s nevyužitou tolerancí je výsledná mimotoleranční odchylka ohodnocena cenou za mimotoleranční odchylku, jejíž výše je závislá na absolutní velikosti systémové odchylky, a následně je tato mimotoleranční odchylka finančně vypořádána. Obrázek 38 ukazuje množství mimotolerančních odchylek před zahájením obchodování s nevyužitými tolerancemi a po ukončení obchodování, tj. množství finančně vypořádaných mimotolerančních odchylek včetně jednotkové zúčtovací ceny mimotoleranční odchylky v každém dni roku 2014. Provozovatel přepravní soustavy obdržel v roce 2014 za finančně vypořádané mimotoleranční odchylky ve výši 15 282 MWh celkem 3 915 391Kč.

After the close of unused tolerance trading, the resultant off-tolerance imbalance is assessed by means of the off-tolerance imbalance price which depends on the absolute volume of system imbalance. Subsequently, the off-tolerance imbalance is subject to financial settlement. Figure 38 presents volumes of off-tolerance imbalances before the start of unused tolerance trading and after the close of trading, i.e. the quantity of financially settled off-tolerance imbalances, including unit settlement prices of off-tolerance imbalances on each day of 2014. In 2014, the transmission system operator received CZK 3,915,391 worth of financially settled off-tolerance imbalances amounting to 15,282 MWh.

Obrázek 38 Mimosetleranční odchyly před a po obchodování včetně jejich zúctovacích cen v roce 2014
Figure 38 Off-tolerance imbalances before and after trading, including their settlement prices in 2014

Výše popsané principy se odlišují od vyhodnocení a vypořádání odchylek v elektroenergetice, kde v platbě za odchylky je již zahrnuta nejen penalizace odchylky, ale i platba za poskytnutou regulační energii. V plynárenství jsou tyto platby oddělené. Pokud dojde k toku peněz za vyrovnávací plyn a za mimosetleranční odchyly, jsou tyto vybrané prostředky předány PPS.

FINANČNÍ OHODNOCENÍ ODCHYLEK

Pokud subjekt zúctování nezvolí naturální vypořádání předběžné nebo skutečné odchylky, je plyn v odchylce vypořádán finančně. Cena kladné nebo záporné odchylky se stanovuje denně v závislosti na tržních cenách plynu. Cena za kladnou odchylku (za přebývající plyn v soustavě) je definována jako tržní cena plynu snižená o určitou konstantu, cena za zápornou odchylku (za chybějící plyn v soustavě) je definována jako tržní cena plynu zvýšená o určitou konstantu. Způsob stanovení cen určuje ERÚ v Cenovém rozhodnutí. Pro rok 2014 se cena odvíjela, stejně jako v předchozích letech, od vypořádacích cen v měně EUR na burze EEX, zóna NCG. Cena chybějícího vyrovnávacího

The aforementioned rules differ from imbalance evaluation and settlement in the power sector, where payments for imbalances include both imbalance penalty and charges for provided regulation energy. In the gas sector, these payments are separate. Any possible cash flow pertaining to balancing gas and off-tolerance imbalances is directed to the transmission system operator.

SETTLEMENT OF IMBALANCES

Unless balance responsible parties opt for in-kind settlement of preliminary or real imbalances, gas in imbalance is settled financially. Prices of positive or negative imbalances are fixed daily in relation to gas market prices. The price for a positive imbalance (i.e. excessive gas in the gas system) is defined as gas market price reduced by an invariable; the price for a negative imbalance (i.e. missing gas in the gas system) is defined as gas market price increased by an invariable. Prices are stipulated in the price decision of the Energy Regulatory Office (ERO). Prices for 2014 were derived from EUR settlement prices on the EEX exchange, the NCG zone. In 2014, the price of missing balancing gas was higher by EUR 4/MWh than the

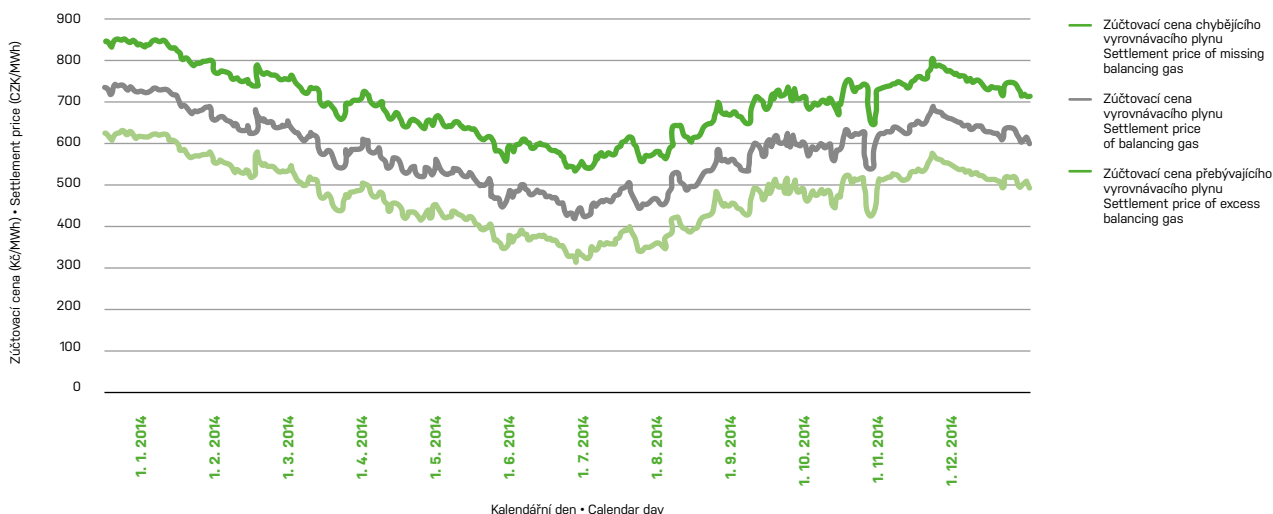
plynu byla v roce 2014 o 4 eura vyšší než tato tržní cena, cena přebývajícího vyrovnávacího plynu byla o 4 eura nižší. Pro rok 2015 nastala změna ve způsobu stanovení ceny chybějícího vyrovnávacího plynu. Nově platí, že tato cena je o 20 % vyšší než tržní cena, minimálně však o 4 EUR/MWh. Způsob stanovení ceny přebývajícího vyrovnávacího plynu zůstal pro rok 2015 beze změny.

Popsaný způsob stanovení zúčtovacích cen vyrovnávacího plynu má za cíl motivovat SZ, aby vypořádávaly odchylky naturálně. Závěrečné měsíční vypořádání odchylek a zúčtování rozdílů mezi hodnotami podle typových diagramů dodávek a skutečnými hodnotami spotřeby je již pouze finanční a realizuje se za tržní cenu (střední zúčtovací cenu vyrovnávacího plynu). Obrázek 39 ukazuje zúčtovací ceny plynu v roce 2014: cenu chybějícího a přebývajícího plynu a střední zúčtovací cenu plynu vzniklou přímou konverzí ceny plynu na burze EEX v měně EUR do české měny za použití kurzu ČNB. První polovinu roku 2014 cena plynu výrazně klesala; jednou z příčin tohoto poklesu je nízká poptávka po plynu díky vysoké zůstatkové naplněnosti zásobníků

market price; the price of excessive balancing gas was lower by EUR 4/MWh. The method of determining the price of missing balancing gas changed for 2015: this price is now 20% higher than the market price, but at least by EUR 4/MWh. The method of determining the price of excessive balancing gas remained the same for 2015.

The described method of fixing settlement prices for balancing gas is aimed at motivating the subjects of settlement to settle their imbalances in kind. The final monthly settlement of imbalances and differences between values based on load profiles and metered consumption values is financial only and is carried out at the settlement price of balancing gas (mean settlement price of balancing gas). Figure 39 shows settlement prices of gas in 2014: the price of missing and excessive gas and the mean settlement price of gas created by direct conversion of gas prices on the EEX exchange in EUR into the Czech currency using the Czech National Bank's exchange rate. Prices of gas saw a sharp decline in the first half of 2014; one of the causes of this decline was low demand for gas due to high levels of gas in storage facilities as a result of the previous

Obrázek 39 Zúčtovací ceny vyrovnávacího plynu v roce 2014
Figure 39 Settlement prices of balancing gas in 2014

plynu po předchozí teplotně nadnormálové zimě. Od poloviny roku cena plynu naopak mírně posilovala, především díky obavám z vývoje situace na Ukrajině a možnosti omezení dodávek plynu z Ruské federace pro nadcházející zimní období. Díky této nejistotě byla cena plynu nebývale volatilní v průběhu celého roku na rozdíl od předchozích let, kdy cena plynu zaznamenala výkyvy prakticky pouze při klimaticky abnormálních podmínkách nebo při výjimečných provozních situacích.

Ceny za mimotoleranční odchylky se určují podle Cenového rozhodnutí ERÚ v závislosti na absolutní velikosti systémové odchylky. Minimální cena mimotoleranční odchylky byla v roce 2014 na úrovni 80 Kč/MWh při nulové systémové odchylce. Se zvyšující se absolutní hodnotou systémové odchylky tato cena roste, maximální cena mimotoleranční odchylky může dosáhnout až 3 380 Kč/MWh, a to při systémové odchylce přesahující 74 470 MWh. Ceny mimotolerančních odchylek v jednotlivých dnech roku 2014 jsou zřejmé z obrázku 38. Nejvyšší zúčtovací cena za mimotoleranční odchylku ve výši 563,24 Kč/MWh byla dosažena dne 22. 3. 2014 při systémové odchylce o velikosti 46 322 MWh. V tento den byla díky neobvykle vysokým teplotám vzduchu realizována velmi nízká spotřeba plynu, což mělo za důsledek převis poptávky SZ po vtláčení plynu do zásobníků nad poptávkou SZ po těžbě plynu ze zásobníků, kterou nebylo možné ze strany provozovatelů zásobníků plynu plně uspokojit. V plynárenské soustavě tak byl v daném dni velký nadbytek plynu a odchylky většiny SZ překročily povolené tolerance. Nedostatek nevyužitých tolerancí se pak projevil v jejich vysoké ceně.

REGULAČNÍ ENERGIE

Kromě naturálního vypořádání odchylek PPS reaguje na okamžitou potřebu vyrovnávat soustavu nákupem regulační energie. Regulační energii opatřuje PPS aktivací služby flexibility, nebo prostřednictvím krátkodobých trhů OTE. Služba flexibility je poskytována těmi SZ, které splní požadavky PPS na tuto službu a registruje se u OTE jako nominace flexibilního kontraktu mezi subjektem zúčtování a PPS. Jedná se o specifický typ dvoustranného kontraktu, který je promítnut do fyzického toku plynu (alokace) ve virtuálním bodě PPS. Celkovou bilanci objemů služby

winter with above-average temperatures. Since mid-2014, prices of gas were slightly climbing, primarily due to concerns about the developments in Ukraine and the possibility of reduction in gas supplies from the Russian Federation for the upcoming winter season. This uncertainty made gas prices unusually volatile throughout the year, unlike previous years when gas price fluctuations were recorded only during abnormal climate conditions or exceptional operational events.

Prices of off-tolerance imbalances are determined on the basis of the ERO price decision depending on the absolute system imbalance value. The minimum price of off-tolerance imbalance in 2014 was CZK 80 per MWh at zero system imbalance. This price grows in relation to the increasing absolute value of system imbalance; the maximum price of off-tolerance imbalance can reach CZK 3,380 per MWh at a system imbalance exceeding 74,470 MWh. Prices of off-tolerance imbalances in specific days of 2014 are shown in Figure 38. The highest settlement price for off-tolerance imbalance in the amount of CZK 563.24 per MWh was recorded on 22 March 2014 at the system imbalance of 46,322 MWh. Gas consumption on this day was very low due to unusually high air temperatures, which resulted in much higher demand of balance responsible parties for gas injection into storage facilities than demand of BRPs for gas withdrawal from storage facilities. Operators of gas storage facilities could not fully satisfy the demand for injection since there was a large surplus of gas in the gas system on that day and imbalances of most BRPs exceeded the permitted tolerance. The lack of unused tolerance then resulted in high prices.

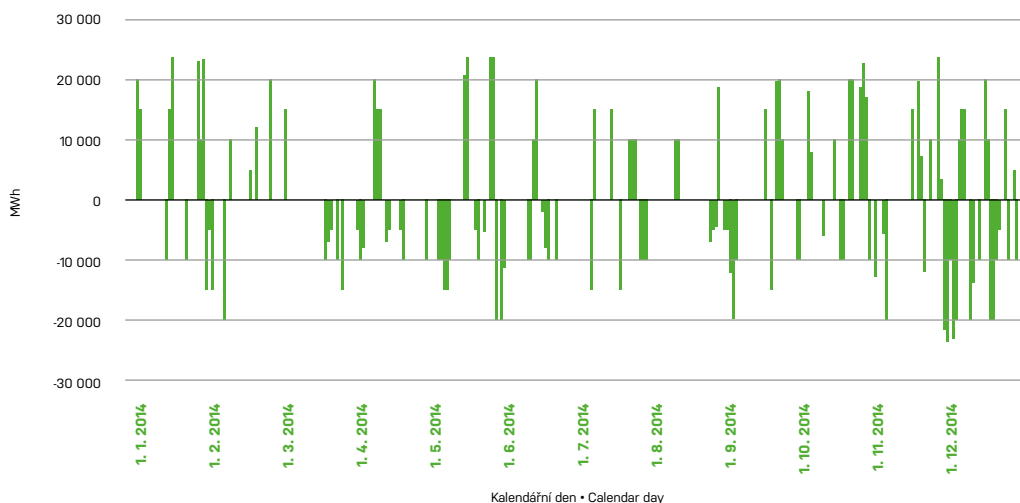
REGULATION ENERGY

In addition to in-kind settlement of imbalances, the TSO also responds to an immediate need to balance the system by purchasing regulation energy. The TSO acquires regulation energy by activation of the flexibility service or through OTE's short-term markets. The flexibility service is provided by the balance responsible parties that meet TSO's requirements for this service. It is registered with OTE as flexible contract nominations between the balance responsible party and the TSO. This involves a specific type of bilateral contract, reflected in the physical gas flow (allocation) at the TSO virtual point. Figure 40 illustrates the total balance of volumes of

flexibility registrované OTE v roce 2014 ukazuje obrázek 40. Saldo služby flexibility za celý rok 2014 je rovno nule. Roční součet použité služby flexibility činil 830 460 MWh.

flexibility service registered with OTE in 2014, amounting to zero. The annual sum of used flexibility service totalled 830,460 MWh.

Obrázek 40 Bilance objemů služby flexibility v roce 2014
Figure 40 Balance of flexibility service volumes in 2014

ZMĚNA DODAVATELE

Od 1. ledna 2007 mají všichni koneční odběratelé plynu právo na bezplatnou změnu dodavatele, a tím i možnost ovlivnit část svých celkových nákladů za dodávku plynu. Rok 2014 tak byl již osmým rokem fungování otevřeného trhu s plynem, na kterém si každý odběratel plynu mohl zvolit dodavatele podle svého rozhodnutí. V systému operátora trhu jsou jednotlivě registrována všechna odběrná místa (OPM) zákazníků, u kterých byl změnou dodavatele nahrazen obchodník příslušející k dané síti, nebo byla jejich registrace explicitně tímto obchodníkem vyžádána. Zbývá OPM (tj. odběrná místa obchodníka příslušejícího k dané síti) jsou registrována v systému operátora trhu v sumě. Tím je zajištěna evidence všech měřených dodávek a odběrů plynu jednotlivých dodavatelů a jejich přiřazení subjektům

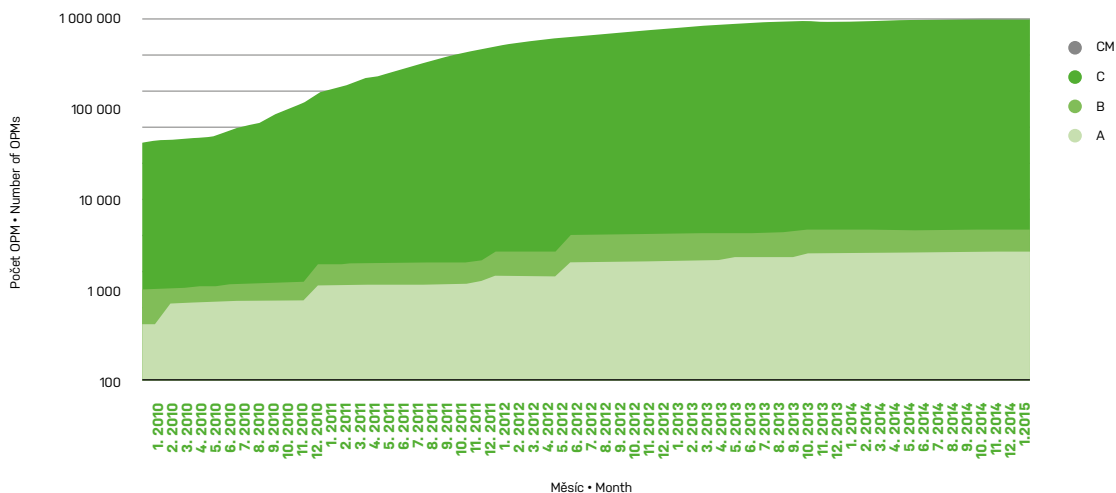
CHANGE OF SUPPLIER

As of 1 January 2007, all end consumers of gas are entitled to free change of supplier, i.e. they have an opportunity to influence some of their total costs of gas supply. 2014 was the eighth year of a fully open gas market where each gas consumer could choose a supplier according to his decision. The Market Operator's system registers separately all consumer points of delivery (OPM) where change of supplier resulted in change of the trader assigned to the respective system, or where registration was explicitly requested by this trader. The remaining OPMs (i.e. points of delivery pertaining to the given system) are registered in the Market Operator's system as a sum. This ensures records of metered gas supply and consumption of separate suppliers and their assignment to balance responsible parties. Figure 41 shows numbers of consumer OPMs according

zúčtování. Obrázek 41 znázorňuje vývoj počtu spotřebních OPM dle jednotlivých typů měření, od počátku roku 2010, jejichž registrace předcházela první změně dodavatele. Údaje jsou vždy k poslednímu dni měsíce, údaj za rok 2015 je ke dni 31. 1. 2015. K tomuto dni evidoval operátor trhu přibližně 996 000 spotřebních OPM, což činí 35,0% z celkového počtu cca 2 845 000 spotřebních OPM v ČR.

to types of metering since the beginning of 2010 that were registered prior to the first change of supplier. The data is valid as at the last day of the month, data for 2015 is valid at 31 January 2015. At this date, the Market Operator registered approximately 996,000 consumer OPMs, which accounted for 35.0% of the total number of 2,845,000 consumer OPMs in the Czech Republic.

Obrázek 41 Vývoj počtu spotřebních OPM registrovaných u OTE od roku 2010
Figure 41 Trend in numbers of consumer OPMs registered with OTE since 2010

Tabulka 5 udává počty OPM podle typu měření, u kterých došlo v jednotlivých měsících roku 2014 ke změně dodavatele. Za rok 2014 proběhlo přes 200 000 změn, což je o téměř 100 000 změn méně než v roce 2013, a je tak potvrzen významný pokles počtu změn dodavatele v posledních 2 letech. Na obrázku 42 jsou pro srovnání graficky znázorněny souhrnné údaje z tabulky 5 spolu s uvedením průběhu změn dodavatele v letech 2010 až 2014. Zobrazení počtu změn dodavatele podle typu měření v grafu je pod rozlišovací schopností obrázku. Operátor trhu do konce roku 2014 zaregistroval (kumulativně od roku 2010) celkem 1 292 079 požadavků na změnu dodavatele plynu na odběrných místech.

Table 5 shows the number of OPMs according to the type of metering, where change of supplier was registered in specific months of 2014, totalling in excess of 200,000 changes over the year. The figure shows a drop of nearly 100,000 changes year-on-year, reaffirming a significant downturn in the number of changes of supplier over the past two years. Figure 42 illustrates summarized data from Table 5 together with the trend in changes of supplier in 2010–2014. The number of changes of supplier according to type of metering is too low to be shown in the chart. Until the end of 2013, the Market Operator registered (cumulatively since 2010) in total 1,292,079 requests for change of gas supplier at points of delivery.

Tabulka 5 Počet změn dodavatele plynu u OPM podle typu měření v jednotlivých měsících roku 2014
Table 5 Number of changes of gas supplier at OPMs according to type of metering in specific months of 2014

Měsíc • Month	Celkem • Total	Počet změn dodavatele podle typu měření* Changes of supplier according to type of metering*			
		A	B	CM	C
Leden 2014 • January 2014	40 375	468	348	683	38 876
Únor 2014 • February 2014	17 446	14	9	31	17 392
Březen 2014 • March 2014	17 773	12	11	37	17 713
Duben 2014 • April 2014	16 999	13	11	23	16 952
Květen 2014 • May 2014	16 452	7	2	9	16 434
Červen 2014 • June 2014	13 299	11	2	22	13 264
Červenec 2014 • July 2014	14 345	19	16	32	14 278
Srpen 2014 • August 2014	12 410	7	2	14	12 387
Září 2014 • September 2014	12 777	12	2	17	12 746
Říjen 2014 • October 2014	13 868	26	4	30	13 808
Listopad 2014 • November 2014	12 838	15	6	17	12 800
Prosinec 2014 • December 2014	11 813	17	3	16	11 777
Leden 2015** • January 2015**	29 882	466	395	565	28 456
Celkem za 2014 • Total in 2014	200 395	621	416	931	198 427

Poznámka: * Údaj zahrnuje i dopočtová OPM v sítích.

** Údaje za rok 2015 jsou ke dni 31. 1. 2015.

Note: * Figure includes re-computed OPMs in networks.

** Data for 2015 as available at 31 January 2015.

Měřením typu A se rozumí průběhové měření s denním dálkovým přenosem dat. Tímto typem měření je podle energetického zákona vybaveno odběrné místo, jehož odběr plynu byl v předcházejícím kalendářním roce vyšší než 15 mil. m³ (cca 157 GWh).

Měřením typu B se rozumí ostatní průběhové měření a je jím vybaveno odběrné místo, jehož odběr plynu byl v předcházejícím kalendářním roce vyšší než 400 tis. m³ (cca 4 200 MWh).

Type A metering refers to interval metering with daily remote data transfer. Pursuant to the Energy Act, this type of metering is used at points of delivery where gas consumption exceeded 15 million m³ (approx. 157 GWh) in the previous calendar year.

Type B metering refers to other types of interval metering and is used at points of delivery where gas consumption exceeded 400 thousand m³ (approx. 4,200 MWh) in the previous calendar year.

Měření typu C se rozumí neprůběžové měření, které je nainstalováno u zákazníků, jejichž roční odběr plynu v jednom odběrném místě nepřesáhne 400 tis. m³. Časový průběh měření pro vyhodnocování spotřeb a odchylek subjektů zúčtování je u tohoto typu měření nahrazen typovým diagramem dodávek (TDD). Od roku 2011 existuje celkem 12 tříd TDD v závislosti na charakteru a velikosti ročního odběru plynu zákazníkem s neprůběžovým měřením.

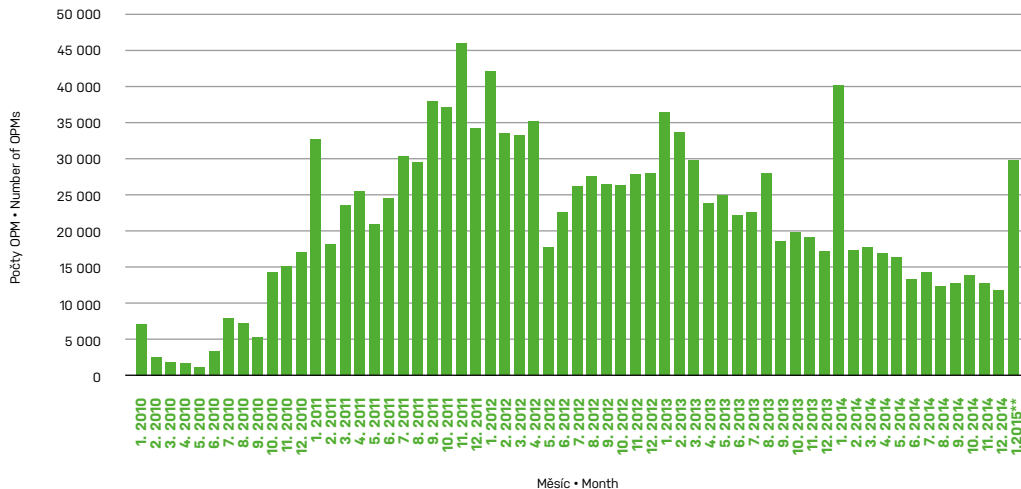
Type C metering refers to non-interval metering, installed for customers whose yearly gas consumption at a single point of delivery does not exceed 400 thousand m³. In this type of metering the interval character of metering for evaluation of consumption and imbalances of balance responsible parties is replaced with load profiles (LP). Since 2011, 12 LP classes have been used depending on the nature and volume of annual gas consumption by customers with non-interval metering.

Měření typu CM se rozumí měření typu C s pravidelným měsíčním odečtem.

Type CM metering refers to type C metering with regular monthly readings.

Obrázek 42 Počet změn dodavatele plynu v jednotlivých měsících let 2010 až 2014

Figure 42 Number of changes of gas supplier in specific months of 2010–2014

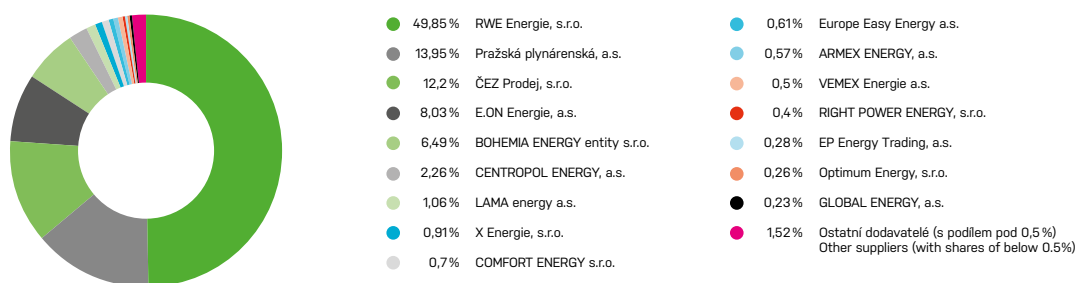

Poznámka: ** Údaje za rok 2015 jsou ke dni 31. 1. 2015.
 Note: ** Data for 2015 as available at 31 January 2015.

Obrázek 43 ukazuje přibližný podíl dodavatelů plynu na počtu odběrných a předacích míst v plynárenství k 1. lednu 2015. Vzhledem k tomu, že v systému operátora trhu nejsou v současné době registrována všechna odběrná místa, byl počet OPM zákazníků, kterým dodává původní (regionální) dodavatel v odpovídající síti, odvozen z dostupné statistiky ERÚ.

Figure 43 shows the approximate shares of gas suppliers in the number of points of delivery/transfer in the gas sector as at 1 January 2015. Since not all points of delivery are currently registered in the Market Operator system, the number of delivery points of customers buying gas from the original (regional) supplier within the relevant network was derived from the available ERO statistics.

Obrázek 43 Podíl dodavatelů na počtu odběrných a předacích míst k 1. lednu 2015
Figure 43 Shares of suppliers in the number of points of delivery/transfer as at 1 January 2015

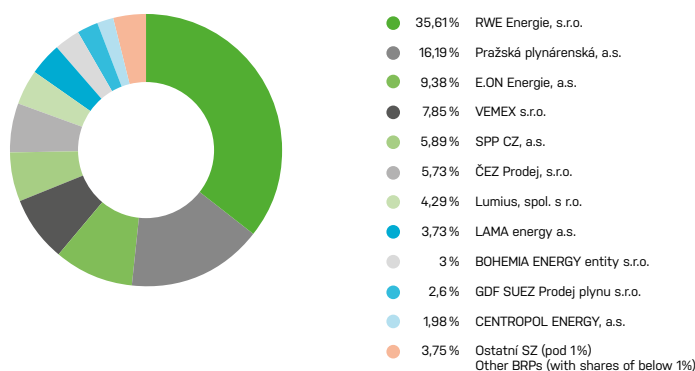

Poznámka: Údaj o celkovém počtu OPM je převzat ze statistiky ERÚ.
 Note: Data on total number of OPMs is obtained from ERO statistics.

V souladu s legislativou musí být každému jednotlivému odběrnému místu zákazníka přiřazen právě jeden subjekt zúčtování. Není-li subjekt zúčtování k odběrnému místu přiřazen, jsou odběry plynu v daném odběrném místě posuzovány jako neoprávněný odběr plynu z plynárenské soustavy. Na obrázku 44 jsou znázorněny podíly jednotlivých SZ na spotřebě plynu v ČR za celý rok 2014 po zohlednění předání zodpovědností za odchylky na odběrných místech mezi jednotlivými dodavateli a příslušnými SZ.

In accordance with legislation, each point of delivery/transfer of the customer must have assigned a balance responsible party. If no balance responsible party is assigned to the point of delivery, consumption of gas at the point of delivery is deemed unauthorized consumption of gas from the gas system. Figure 44 shows shares of individual BRPs in gas consumption in the Czech Republic in 2014 after taking into account transfer of responsibility for imbalances at points of delivery between suppliers and relevant BRPs.

Obrázek 44 Podíly jednotlivých SZ na spotřebě plynu v ČR za rok 2014
Figure 44 Shares of specific BRPs in gas consumption in CR in 2014

ÚČASTNÍCI TRHU S PLYNEM

Pro účely zúčtování odchylek jsou u operátora trhu registrovány tyto typy účastníků:

- subjekt zúčtování,
- dodavatel,
- provozovatel distribuční soustavy,
- provozovatel přepravní soustavy,
- provozovatel zásobníku plynu.

Z pohledu operátora trhu má Subjekt zúčtování právo nominovat přepravu, distribuci a uskladnění, může obchodovat na krátkodobých trzích, uzavírat bilaterální kontrakty s ostatními subjekty zúčtování a dodávat plyn zákazníkům. Oproti tomu účastník v roli Dodavatele může pouze dodávat plyn svým zákazníkům – pro výkon této činnosti musí mít předanou odpovědnost za odchylku na alespoň jeden subjekt zúčtování. Zasilání dat měření pro vyhodnocení odchylek subjektů zúčtování zajišťují příslušní provozovatelé – Provozovatel distribuční soustavy a Provozovatel přepravní soustavy. Provozovatel zásobníku plynu umožňuje přístup subjektů zúčtování k zásobníkům plynu¹¹.

¹¹ Uvedený výčet činností licencovaných účastníků je pouze orientační. Plný rozsah činností je dán energetickým zákonem a vyhláškami.

GAS MARKET PARTICIPANTS

For the purpose of settlement of imbalances, the following types of participants are registered with the Market Operator:

- Balance responsible party,
- Supplier,
- Distribution system operator
- Transmission system operator,
- Gas storage operator.

From the Market Operator's perspective, the Balance responsible party has the right to nominate transmission, distribution and storage, trade on the short-term gas markets, enter into bilateral contracts with other balance responsible parties, and supply gas to customers. Conversely, a market participant in the role of Supplier may only supply gas to its customers and, to be permitted to do so, must transfer imbalance responsibility to at least one balance responsible party. Sending of metered data for evaluation of imbalances of balance responsible parties is ensured by respective operators – Distribution System Operators, and Transmission System Operator. The Gas Storage Operator provides access for balance responsible parties to gas storage facilities¹¹.

¹¹ The foregoing list of licenced participants' activities is not complete. A detailed list of activities is stipulated by the Energy Act and relevant decrees.

Tabulka 6 ukazuje počet registrovaných účastníků trhu s plynem podle typu účastníka ke konci roku 2014 a meziroční změny vzhledem k roku 2013.

Table 6 shows numbers of registered gas market participants according to the type of participant at the end of 2014 and year-on-year change.

Tabulka 6 Počet účastníků trhu s plynem ke konci roku 2014
Table 6 Numbers of gas market participants at the end of 2014

Typ účastníka Type of participant	Počet k 31. 12. 2014 Number at 31 December 2014	Počet zaregistrovaných účastníků v roce 2014 Number of registered participants in 2014	Počet ukončených registrací v roce 2014 Number of cancelled registrations in 2014
Subjekt zúčtování Balance responsible party	77	15	8
Dodavatel Supplier	69	33	6
Provozovatel distribuční soustavy Distribution system operator	27	4	0
Provozovatel přepravní soustavy Transmission system operator	1	0	0
Provozovatel zásobníku plynu Gas storage operator	2	0	0

6

O TE organizuje 6 platform krátkodobého trhu s elektřinou a plynem doprovázených jistotou finančního vypořádání uzavřených obchodů.

O TE operates 6 platforms of short-term electricity and gas markets accompanied by secured financial settlement of closed transactions.

Organizovaný krátkodobý trh s elektřinou a plynem
Organized Short-Term Electricity and Gas Markets

ORGANIZOVANÝ KRÁTKODOBÝ TRH S ELEKTŘINOU A PLYNEM

ORGANIZED SHORT-TERM ELECTRICITY AND GAS MARKETS

Rok 2014 opětovně potvrdil trend významného nárůstu krátkodobého obchodování s energetickými komoditami, konkrétně s elektřinou a plynem, nejen v České republice, ale i napříč Evropou. Rostoucí podíl produkce z obnovitelných zdrojů, jejíž predikce výroby je obtížná a i samotná výroba je vysoce závislá na přírodních podmínkách, se stává jedním z důvodů nárůstu likvidity na krátkodobých trzích a současně vyvolává potřebu věnovat těmto trhům, jejich kapacitním a spolehlivostním parametrům maximální pozornost. Tuto skutečnost společnost OTE maximálně reflektuje, mimo jiné také v integračních aktivitách, kterých se aktivně účastní.

Organizovaný krátkodobý trh v České republice představuje důležitou formu obchodování s elektřinou a plynem. Pro účastníky energetického trhu představuje díky podstatnému nárůstu likvidity v posledních letech spolehlivou záruku, že mohou i v době krátce před termínem dodávky (den, hodina) v reakci na aktuální situaci ve svém výrobním, resp. odběratelském portfoliu nebo v soustavě nakoupit, resp. prodat příslušnou komoditu. Cílem a účelem trhu je nejen snížení rizika vzniku odchylky, ale také zvýšení bezpečnosti a spolehlivosti dodávek obou komodit. Podstatný význam likvidních krátkodobých trhů je také v jejich cenotvornosti, kdy ceny obchodů na těchto trzích jsou využívány jako podklad pro vypořádání finančních instrumentů obchodovaných na komoditních burzách, či slouží jako vodítko pro ceny jiných kontraktů mezi dodavatelem a odběratelem.

Flexibilita obchodování a nabízené portfolio produktů přesvědčily více než 100 tuzemských a zahraničních společností ke vstupu na krátkodobý trh s elektřinou a přes 80 společností ke vstupu na krátkodobý trh s plynem. Zatímco převážnou většinu evidovaných účastníků tvoří výrobci elektřiny nebo obchodníci, stále častěji zvažují možnost zapojit se i velcí spotřebitelé z řad energeticky náročných podniků, kteří se snaží diverzifikovat své portfolio nákupů energií a snižovat tak náklady na jejich pořízení. Zatímco ještě před deseti lety pořizovaly veškeré energie prostřednictvím dlouhodobých, někdy i dlouholetých, smluv, nyní může být ekonomicky výhodnější nakupovat značnou část své spotřeby variabilně – po čtvrtletích, měsíčně nebo po ještě kratších úsecích. Krátkodobé trhy OTE nabízejí

2014 reaffirmed the trend of significant growth in short-term trading of energy commodities, specifically electricity and gas, in the Czech Republic and across Europe. One of the reasons for an increase in liquidity in short-term markets is a growing proportion of energy generation from renewable sources where production prediction is difficult and production itself is highly dependent on natural conditions. This requires paying close attention to these markets and their capacity and reliability parameters. OTE makes maximum effort to reflect these factors, among other in its integration activities in which it participates.

The organized short-term market in the Czech Republic is an important form of electricity and gas trading. Due to significant liquidity growth in particular in the past years it provides market participants with a solid guarantee that they can purchase or sell the respective commodity even at short notice before the delivery date (day, hour) in response to the current situation in their production or consumption portfolio/system. The objective and purpose of the market is to reduce imbalance risk and to increase security and reliability of supply in both commodities. In addition, liquid short-term markets are highly important in terms of pricing, where prices of transactions executed on these markets are used as a basis for settlement of financial instruments traded on commodity exchanges, or as guidelines for prices in other contracts between suppliers and customers.

The flexibility of trading and the portfolio of offered products convinced more than 100 domestic and foreign companies to enter the short-term electricity market and over 80 companies to enter the short-term gas market. While the vast majority of registered participants are electricity producers or traders, large consumers from the ranks of energy-intensive businesses are increasingly considering the possibility to engage in the markets with the aim to diversify their portfolio of energy purchases and therefore reduce the acquisition costs. Ten years ago, all energies were sourced through long-term contracts, sometimes spanning years, today it may be more economical to buy a substantial portion of consumption in a more flexible manner - in quarterly, monthly or even shorter intervals. OTE's short-term markets offer the opportunity to buy

možnost nakupovat i prodávat energie ve velmi krátkém čase před termínem dodávky – v řádech dnů či dokonce hodin.

Operátor trhu prostřednictvím krátkodobých trhů nejen zajišťuje obchodování s komoditami, ale poskytuje také jistotu finančního vypořádání uzavřených obchodů. Vystupuje v nich jako jedna z obchodních protistran, čímž umožňuje zajistit účastníkům anonymitu obchodů, a výrazně tak snižuje možné riziko obchodujících stran.

Velkou výhodou představuje pro účastníky trhu skutečnost, že veškeré obchody, uzavřené na těchto trzích, jsou zároveň automaticky zahrnuty do jejich obchodních pozic, a účastník tak již nemusí, na rozdíl od externích platforem, provádět další dodatečnou registraci vzniklého obchodu.

Mezi základní zásady, kterými se obchodování na krátkodobých trzích OTE řídí, patří:

- poskytnutí neutrálního a bezpečného prostředí pro jednotlivé účastníky trhu,
- podpora konkurence na trhu,
- poskytování informací o trhu,
- funkce centrální protistrany obchodů prováděných na principu anonymity,
- zajištění rizik na straně finančního vypořádání transakcí i na straně fyzické dodávky komodity,
- zajištění nediskriminačních podmínek pro obchodování všem účastníkům,
- omezování bariér vstupu nových účastníků na trh,
- poskytování cenových signálů trhu.

Porovnání základních parametrů jednotlivých trhů je zobrazeno v tabulce 7.

and sell energies a very short time before the delivery date - in the order of days or even hours.

Through the short-term markets the Market Operator ensures commodity trading, in addition to providing secure financial settlement of closed transactions. It also acts as one of the trading parties, which allows anonymous trading, and it significantly reduces potential risks for the counterparties.

Of great advantage for market participants is that all deals closed on these markets are also automatically added to their trading position, therefore the participants need not perform additional registration of the transactions, contrary to external platforms.

Key rules governing trading on OTE's short-term markets comprise:

- ensuring a neutral and secure environment for market participants,
- support for market competition,
- provision of market-related information,
- acting as a central counterparty for transactions executed anonymously,
- hedging risks in respect of financial settlement of transactions and physical supply of the commodity,
- ensuring non-discriminatory conditions for all participants' trading,
- reducing barriers preventing market entry for new participants,
- providing price signals to the market.

Table 7 provides an overview of key specifics of short-term markets.

Tabulka 7 Srovnání základních parametrů jednotlivých trhů
Table 7 Overview of key specifics of short-term markets

	Elektřina • Electricity				Plyn • Gas	
	BT • BM	DT • DM	VDT • IM	VT • BMR	DT • DM	VDT • IM
Forma trhu Type of market	kontinuální párování continuous matching	denní aukce daily auction	akceptační vývěska notice board	akceptační vývěska notice board	denní aukce daily auction aukce	kontinuální párování continuous matching
Obchodovaná perioda Traded period	12 nebo 24 hod. 12 or 24 hours	1 hod. 1 hour	1 hod. 1 hour	1 hod. 1 hour	*** 24 hod. ****24 hours	*** 24 hod. ****24 hours
Minimální možné obchodovatelné množství Minimum tradable volume	1 MW x 12, nebo 24 hod. 1 MW x 12 or 24 hours	1 MWh	1 MWh	1 MWh	0,1 MWh	1 MW
Maximální možné obchodovatelné množství Maximum tradable volume	* 50 MW x 12, nebo 24 hod. * 50 MW x 12 or 24 hours	99 999 MWh	99 999 MWh	99 999 MWh	99 999 MWh	99 999,9 MW
Nejmenší možný inkrement množství Smallest quantity increment	1 MW x 12, nebo 24 hod. 1 MW x 12 or 24 hours	0,1 MWh	0,1 MWh	0,1 MWh	0,1 MWh	0,1 MW
Měna obchodování Trading currency	CZK	EUR	CZK	CZK	EUR	EUR
Minimální možná cena Minimum price	1 CZK/MWh	** -500 EUR/ MWh	-99 999 CZK/ MWh	-99 999 CZK/ MWh	0,01 EUR/MWh	0,01 EUR/MWh
Maximální možná cena Maximum price	9 999 CZK/MWh	****3 000 EUR/ MWh	99 999 CZK/ MWh	99 999 CZK/ MWh	4 000 EUR/MWh	4 000 EUR/MWh
Nejmenší možný inkrement ceny Smallest price increment	1 CZK/MWh	0,01 EUR/MWh	1 CZK/MWh	1 CZK/MWh	0,01 EUR/MWh	0,01 EUR/MWh
Možnost nulové ceny Zero price option	NE NO	ANO YES	NE NO	NE NO	NE NO	NE NO
Čas otevření trhu Market opens at	9:30 D-5	neomezené unlimited	15:00 D-1	H-1:00	neomezené unlimited	10:30 D-1
Čas uzavření trhu Market closes at	13:30 D-1	11:00 D-1	H-1:00	H-0:30	10:00 D-1	5:00 D+1

* V rámci jedné nabídky • Within one bid

** Do 19. 11. 2014 činila minimální možná cena -3 000 EUR/MWh • The minimum price was EUR -3,000/MWh until 19 November 2014

*** Plynárenský den od 6:00 do 6:00 h. • Gas day from 6:00 to 6:00

**** Druhá aukce je vyhlášována při dosažení či překročení dolní meze ceny -150 EUR/MWh nebo horní meze ceny 500 EUR/MWh • Second auction is announced whenever the lower threshold of EUR -150/MWh or the upper threshold of EUR +500/MWh are reached or exceeded

INTEGRACE TRHŮ S ELEKTŘINOU V EVROPĚ

Spolupráce energetických burz v rámci projektu Price Coupling of Regions (PCR) je příslibem vytvoření jednotného evropského trhu s elektrickou energií. PCR systém poskytuje jednotný algoritmus známý pod názvem EUPHEMIA a sjednocené operační postupy pro efektivní stanovení cen elektrické energie a využití přeshraniční přenosové kapacity. Dne 13. května 2014 byly plně propojeny denní trhy s elektřinou v regionu North West Europe (NWE) a regionu South West Europe (SWE) zahrnující trhy Německa/Rakouska, Francie, Belgie, Nizozemí, Lucemburska, Dánska, Finska, Švédsko, Norsko, Velké Británie, Španělska, Portugalska, Litvy, Lotyšska a také Polska propojeného prostřednictvím kabelu SwePol. Propojené denní trhy regionů NWE a SWE (nyní označené jako MRC - Multiregional Market Coupling) dosahují roční spotřeby elektrické energie přibližně 2 400 TWh.

V regionu střední a východní Evropy (CEE) probíhaly v průběhu roku 2014 další práce na integraci denních trhů s elektrickou energií, které byly završeny 19. listopadu 2014 úspěšným spuštěním CZ-SK-HU-RO Market Coupling (4M MC) propojující denní trhy s elektřinou Česka, Slovenska, Maďarska a Rumunska, čímž byl nahrazen do té doby provozovaný CZ-SK-HU Market Coupling.

INTEGRATION OF ELECTRICITY MARKETS IN EUROPE

Collaboration of power exchanges within the Price Coupling of Regions (PCR) project heralds the creation of a single European energy market. The PCR system provides a single algorithm known as EUPHEMIA and unified operating procedures for effective electricity price calculation and the efficient allocation of cross-border transmission capacities. On 13 May 2014, day-ahead electricity markets were fully integrated in the North West Europe (NWE) region and the South West Europe (SWE) region, including markets in Germany/Austria, France, Belgium, the Netherlands, Luxembourg, Denmark, Finland, Sweden, Norway, Great Britain, Spain, Portugal, Lithuania, Latvia, in addition to Poland linked by the SwePol cable. The annual power consumption of the coupled day-ahead markets of NWE and SWE regions (currently called as MRC – Multiregional Market Coupling) totals about 2,400 TWh.

In the Central and Eastern Europe (CEE) region, work was under way in 2014 to integrate day-ahead electricity markets that was completed on 19 November 2014 with the successful launch of CZ-SK-HU-RO Market Coupling (4M MC), integrating day-ahead electricity markets of the Czech Republic, Slovakia, Hungary and Romania. This project has replaced the previous CZ-SK-HU Market Coupling.

Obrázek 45 Integrace spotových trhů v Evropě
Figure 45 Integration of spot markets in Europe

- Plně integrované do MC MRC (17 zemí) • Fully integrated into MC MRC (17 countries)
- Integrované do MC MRC v únoru 2015 (2 země) • Integrated into MC MRC in February 2015 (2 countries)
- 4M MC (4 země) • 4M MC (4 countries)

ORGANIZOVANÝ KRÁTKODOBÝ TRH S ELEKTŘINOU A VYROVNÁVACÍ TRH S REGULAČNÍ ENERGIÍ

Krátkodobý trh s elektřinou sestává z obchodních platform blokového trhu, denního trhu a vnitrodenního trhu. Obchodování na všech trzích probíhá 7 dní v týdnu (tj. i v nepracovních dnech), 365 dnů v roce, přičemž jednotlivé trhy jsou koncipovány tak, aby možnost uzavírání obchodů

ORGANIZED SHORT-TERM ELECTRICITY MARKET AND BALANCING MARKET WITH REGULATION ENERGY

The short-term electricity market comprises trading platforms of the block market, the day-ahead market and the intra-day market. Trading on all markets takes place seven days a week (i.e. also on non-business days), 365 days a year. The markets are structured to ensure continuity and the possibility

a úpravy svých obchodních pozic prostřednictvím těchto trhů na sebe časově navazovalo. Čtvrtým trhem, mírně odlišným od předcházejících, je vyrovnávací trh s regulační energií, který je organizován ve spolupráci s provozovatelem přenosové soustavy – společností ČEPS, a.s. Jeho odlišnost od ostatních trhů spočívá ve skutečnosti, že jednou z obchodujících stran je vždy provozovatel přenosové soustavy, který na tomto trhu opatřuje kladnou nebo zápornou regulační energii pro regulaci přenosové soustavy.

BLOKOVÝ TRH S ELEKTŘINOU

Organizovaný blokovaný trh s elektřinou umožňuje kontinuálním způsobem obchodovat pevně určené bloky elektřiny na daný obchodní den, konkrétně se jedná o standardní bloky typu Base (0:00–24:00 h), Peak (8:00–20:00 h) a Offpeak (0:00–8:00 h; 20:00–24:00 h).

Obchodování s bloky začíná již 5 dní před dnem dodávky v 9:30 hodin a doba ukončení obchodování je shodná s uzavěrou dvoustranných smluv, tj. 13:30 hodin dne před dnem dodávky. Mezi prvním a posledním dnem obchodování je trh otevřen od 6:00 do 20:00 hodin. Nejmenší obchodovatelnou jednotku na blokovém trhu tvoří 1 MW výkonu po dobu hodinově odpovídající typu bloku. Například pro blok Base se tak jedná o 1 MW x 24 hodin = 24 MWh. Obdobným způsobem jsou definovány i ostatní obchodovatelné bloky.

Ceny na blokovém trhu jsou zadávány v celých Kč, přičemž minimální cena je 1 Kč/MWh a maximální cena činí 9 999 Kč/MWh. Rozhodujícím kritériem každé objednávky je tzv. limitní cena, která určuje hranici pro danou objednávku, nebo objednávka bez limitní ceny, která automaticky reprezentuje krajní cenové rozpětí objednávek. Další výhodou tohoto trhu je funkce automatického párování. Pomocí této funkcionality se automaticky spárují odpovídající objednávky v závislosti na limitních cenách v kombinaci s časovým údajem zavedení objednávky.

Obrázky 46 a 47 prezentují množství zobchodované elektřiny prostřednictvím blokového trhu.

of closing deals and modifications of trading positions across the markets. The fourth, slightly different market is the balancing market with regulation energy, organized in cooperation with the transmission system operator, ČEPS. The difference from the other markets is that one of the trading parties is always the transmission system operator which acquires positive or negative regulation energy on this market for regulation of the transmission system.

ELECTRICITY BLOCK MARKET

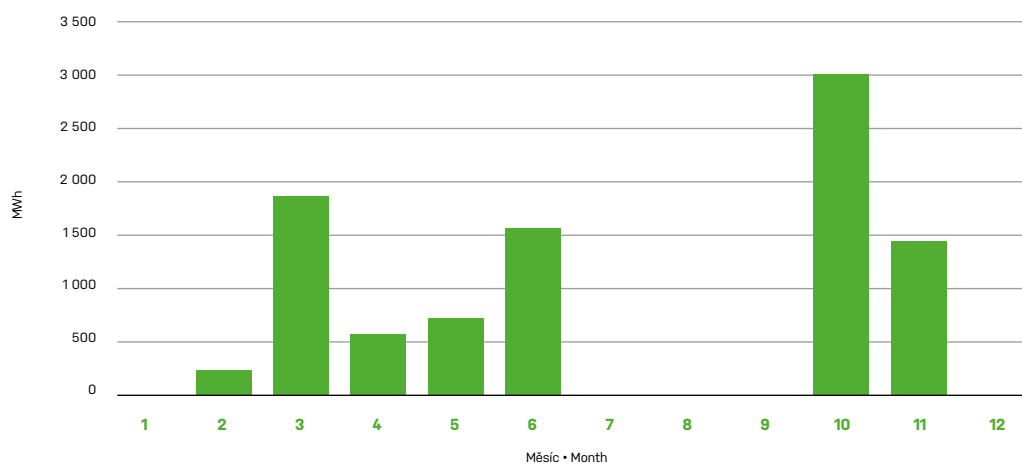
The organized electricity block market allows continual trading of fixed electricity blocks on specific trading days; this applies to standard blocks of the Base type (0:00–24:00), Peak type (8:00–20:00) and Off-peak type (0:00–8:00; 20:00–24:00).

Block trading begins five days before the day of delivery at 9:30 and the close of trading is the same as the closing time for bilateral contracts registration, i.e. at 13:30 on the day preceding the delivery day. Between the first and the last trading day the market is open from 6:00 to 20:00. The smallest tradable unit on the block market is 1 MW for the duration (in hours) corresponding to the type of block. For the Base block, for example, this means 1 MW x 24 hours = 24 MWh. Other tradable blocks are defined in a similar manner.

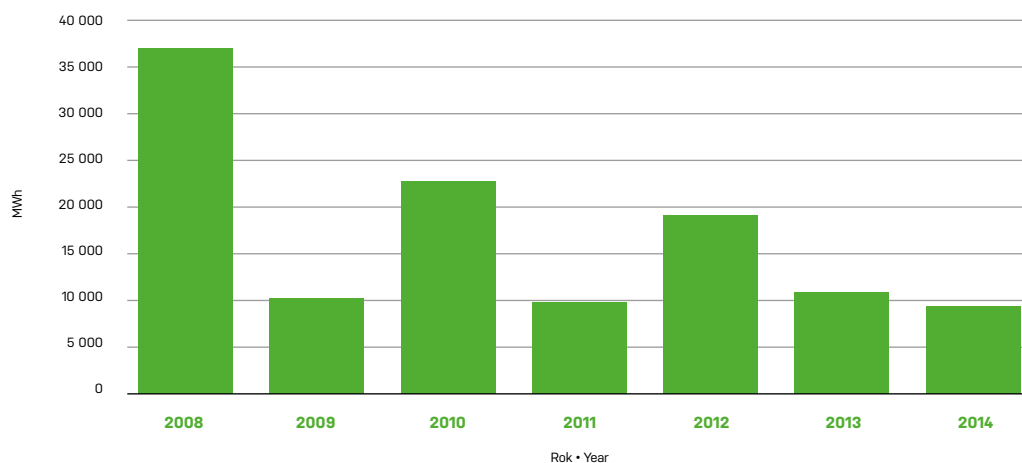
Prices quoted on the block market are rounded to whole CZK; the minimum price is CZK 1 per MWh and the maximum price is CZK 9,999 per MWh. The key criterion for each order is the limit price which determines the limit for the specific order, or an order without a limit price that automatically represents the maximum possible price range of the orders. Another benefit of this market is automatic matching. This functionality facilitates automatic matching of corresponding orders in relation to limit prices and in combination with the time of submission of the orders.

Figures 46 and 47 document volumes of electricity traded on the block market.

Obrázek 46 Množství zobchodované elektřiny na blokovém trhu v průběhu roku 2014
Figure 46 Volumes of electricity traded on the block market in 2014

Obrázek 47 Vývoj zobchodovaného množství elektřiny na blokovém trhu v letech 2008–2014
Figure 47 Trend in volumes of electricity traded on the block market in 2008–2014

DENNÍ TRH S ELEKTŘINOU

V roce 2014 prošel denní trh s elektřinou významnými změnami, zejména rozšířením propojeného česko-slovensko-maďarského denního trhu s elektřinou o denní trh v Rumunsku k 19. 11. 2014. Propojení těchto čtyř trhů, které jsou založeny na principu implicitní alokace přeshraničních kapacit (Market Coupling), znamená významný milník ve vytváření jednotného evropského trhu s elektrickou energií. Došlo tak k úspěšnému završení projektu započatého v srpnu 2013 s cílem rozšířit CZ-SK-HU Market Coupling o Rumunsko a implementovat řešení Price Coupling of Regions (PCR). Na projektu usilovně spolupracovali energetické burzy (OTE, OKTE, HUPX a OPCOM) s provozovateli přenosových soustav (ČEPS, SEPS, MAVIR a Transelectrica) s podporou národních energetických regulátorů (ERÚ, ÚRSO, MEKH a ANRE) s cílem vyvinout a implementovat všechna nezbytná řešení, která zajistí technickou a procesní kompatibilitu 4M MC s cílovým evropským řešením, které je již implementováno v jiných propojených evropských regionech.

Na denním trhu, provozovaném na principu Market Coupling, mohou tedy účastníci trhu v ČR, SR a HU a RO uspokojit své požadavky na nákup či prodej elektřiny na následující den ve všech čtyřech tržních oblastech bez nutnosti explicitního získání přenosové kapacity.

Rozšíření již propojeného trhu s elektřinou v rámci česko-slovensko-maďarského trhu o rumunský trh přinesl účastníkům trhu v ČR také díky implementaci PCR řešení, rozšíření struktury nabídek o blokové nabídky stejného typu, jaké znají účastníci trhu v západní Evropě.

Rozšíření o nové typy blokových nabídek umožňuje všem účastníkům trhu vytvářet různé výrobní a spotřební scénáře v různých cenových úrovních a zvýšit tak možnost realizovat svou obchodní strategii na denním trhu. Současně mohou obchodníci zadávat neomezený počet nabídek oproti původnímu pravidlu, kdy mohl účastník zadat nabídku pouze jednu.

DAY-AHEAD ELECTRICITY MARKET

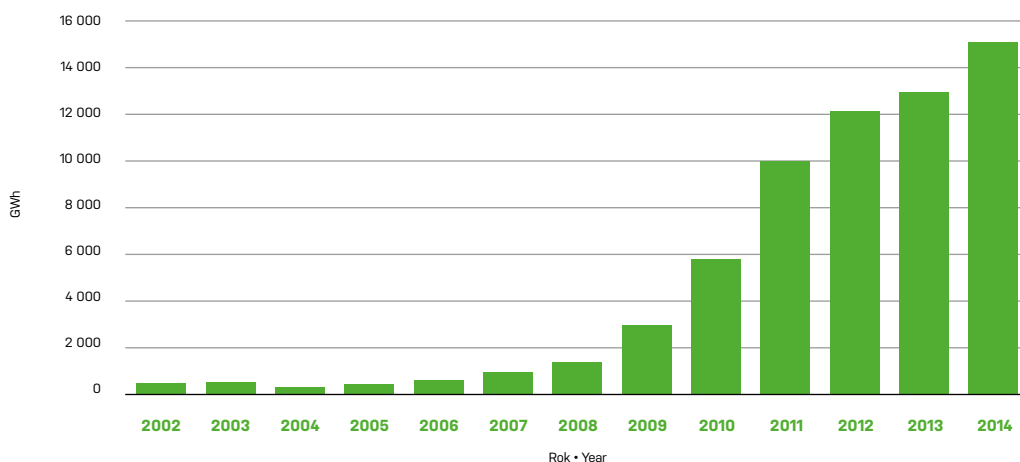
In 2014 the day-ahead electricity market underwent significant changes, particularly the extension of the integrated Czech-Slovak-Hungarian day-ahead spot electricity markets to include the day-ahead spot market in Romania as of 19 November 2014. The integration of these four markets based on implicit allocation of cross-border capacities (Market Coupling) represents an important milestone in the creation of a single European electricity market. The coupling meant successful completion of the project started in August 2013 with the aim to expand CZ-SK-HU Market Coupling to include Romania and implement the Price Coupling of Regions (PCR) solution. Energy Exchanges (OTE, OKTE, HUPX and OPCOM) were heavily involved in the project in cooperation with transmission system operators (ČEPS, SEPS, MAVIR and Transelectrica) and with the support of national regulatory authorities (ERO, ÚRSO, MEKH and ANRE) to develop and implement all necessary solutions ensuring technical and procedural compatibility of 4M MC with the European target solution, which has already been implemented in other coupled European regions.

Through the day-ahead spot electricity market, operated on the Market Coupling principle, market participants in the CR, SR and HU and RO may submit their bids for the purchase or sale of electricity for the following day in all four trade areas without the need to explicitly acquire transmission capacity.

The extension of the already coupled Czech-Slovak-Hungarian electricity markets with the inclusion of the Romanian market has brought to participants in the Czech Republic, due to the implementation of the PCR solution, a broader bid structure, including also block bids of the same type, as known to market participants in Western Europe.

The expansion of bids to include new types of block bids allows all market participants to create different production and consumption scenarios at different price levels, and thus enhance the possibility to implement their business strategy on the day-ahead market. At the same time, traders can submit an unlimited number of bids in contrast to the previous rule allowing to submit one bid only.

Obrázek 48 Vývoj objemů zobchodované elektřiny na DT v letech 2002–2014 (se zahrnutím EX/IM z DT)
Figure 48 Trend in volumes of electricity traded on the day-ahead market in 2002–2014 (incl. EX/IM from DM)

Zkušenosti již integrovaných trhů potvrzují následující skutečnosti:

- dochází k optimálnímu využití přeshraničních kapacit,
- integrace napomáhá vyrovnaní elektrizačních soustav jednotlivých zemí,
- dochází ke stabilizaci cenových indexů a poklesu volatility spotových cen elektřiny,
- omezují se nákupy často nevyužitých kapacit přeshraničních profilů při explicitních aukcích,
- klesají rizika spojená s nákupem přeshraniční kapacity bez vlastnictví elektřiny pro export/import a naopak.

Na denním trhu je možné anonymně nabízet nebo poptávat elektřinu pro každou z 24 hodin obchodního dne. Výsledkem jsou uzavřené obchody na pevně stanovená množství elektřiny a vyhlášená cena pro každou obchodní hodinu obchodního dne. Podávat nabídky na dodávku/prodej a poptávky na odběr/nákup je možné do 11:00 hodin den před dnem dodávky. Cena je pro každou hodinu stanovena jako marginální. V roce 2014 bylo minimální množství, které lze na tomto trhu zobchodovat, 1 MWh, maximální množství pak 99 999 MWh. Minimální cena nabídky na denním trhu činila po převážnou část roku 2014 -3 000,00 EUR/MWh.

Data gathered from the operation of integrated markets show the following:

- cross-border capacity is used in an optimum way,
- integration facilitates balancing of power supply systems of neighbouring countries,
- price indices stabilize and spot prices of electricity are less volatile,
- purchases of unused load profile cross-border capacity in explicit auctions are reduced,
- risks arising from cross-border capacity purchases without electricity ownership for export/import are mitigated and vice versa.

The day-ahead spot market allows offering or demanding electricity anonymously for every hour of the 24-hour trading day. The outcome is deals closed for fixed volumes of electricity and a set price for every trading hour of the trading day. Both sale bids and purchase bids may be submitted until 11:00 on the day preceding the delivery day. Prices are set as market clearing prices for every hour. In 2014, the minimum tradable volume was 1 MWh, the maximum volume was 99,999 MWh. The minimum bid price on the day-ahead market was EUR -3,000.00 per MWh for most of 2014. In connection with the harmonization with the NWE

Od 19. 11. 2014 pak v souvislosti s harmonizací s regionem NWE a propojením s Rumunskem činí -500 EUR/MWh. Maximální cena nabídky ve výši +3 000,00 EUR/MWh zůstala zachována i po propojení s Rumunskem. Množství elektřiny se zadává v MWh s rozlišením na jedno desetinné místo.

V případě, kdy výsledná spotová cena v jednotlivé hodině dne dosáhne nebo překročí definované prahové hodnoty (horní prahová hodnota: +500 EUR/MWh nebo dolní prahová hodnota: -150 EUR/MWh), je iniciována procedura tzv. „druhé aukce“, jejímž cílem je umožnit znovuotevření DT k aktualizaci nabídek/poptávek a případnou nápravu neobvyklého stavu na DT s elektřinou.

V průběhu roku 2014 dosahovaly ceny na Denním trhu v převážně většině kladných hodnot, v březnu, srpnu a prosinci však došlo v několika obchodních hodinách, vzhledem ke specifické situaci na trhu s elektřinou, k dosažení záporných cen. Obrázek 49 ukazuje průběh cen v měsíci prosinec. Výše cen v průběhu roku 2014 však nedosáhla hodnot, při nichž by byla iniciována procedura druhé aukce.

region and coupling with Romania, since 19 November 2014 the minimum bid price has been EUR -500 per MWh. The maximum bid price of EUR +3,000.00/MWh has been retained after the market coupling with Romania. The volume of electricity is specified in MWh, with one decimal place.

In the event the resulting spot price at a specific hour reaches or exceeds the defined threshold values (upper threshold value: EUR +500/MWh, or lower threshold value: EUR -150/MWh), the so-called "second auction" procedure is initiated with the aim to enable reopening of DM for updating bids and, if needed, to correct any unusual situation on the day-ahead electricity market should it occur.

Prices on the day-ahead market showed mostly positive values in 2014, but in several trading hours in March, August and December negative bid prices occurred due to specific conditions on the electricity market. Figure 49 documents the price trend in December. However, prices in the course of 2014 did not reach the level required to initiate the second auction.

Obrázek 49 Market spot index v průběhu prosince 2014
Figure 49 Market spot index in December 2014

Na obrázcích 50 až 52 jsou prezentovány výsledky organizovaného denního trhu v roce 2014. Obdobně jako v minulých letech pokračoval i v roce 2014 významný nárůst obchodování. Objem obchodů s elektřinou uzavřených na denním trhu OTE za rok 2014 dosáhl 15, 11 TWh. Jedná se o meziroční nárůst ve výši 16,3% oproti roku 2013, v němž účastníci obchodování uzavřeli obchody ve výši 12,99 TWh. Celkový zobchodovaný objem na DT v ČR v roce 2014 představoval přibližně 25 procent tuzemské netto spotřeby.

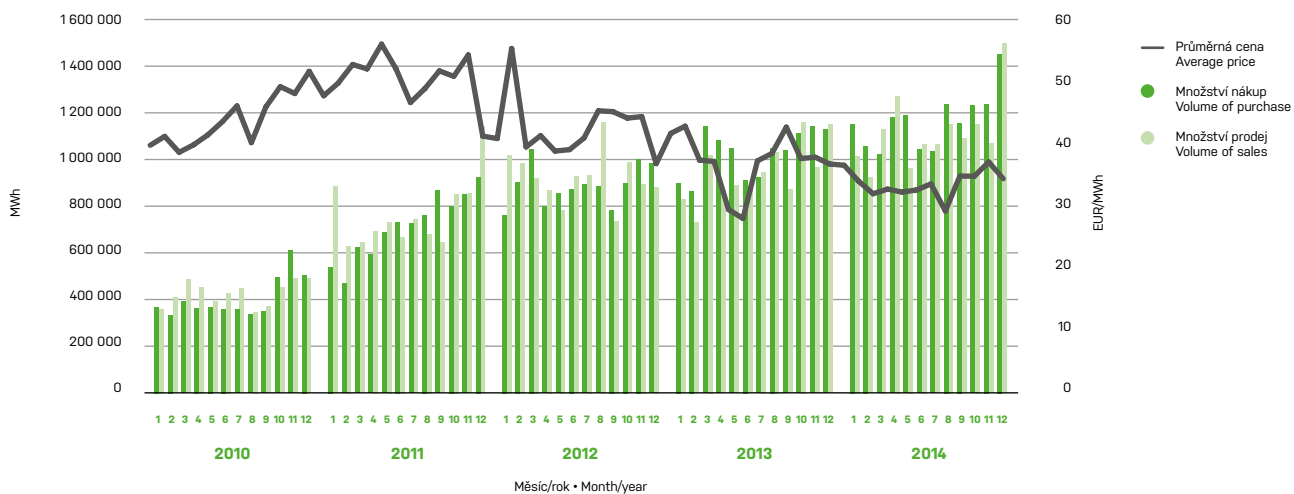
Průměrná cena obchodů na denním trhu OTE dosáhla v průběhu roku 2014 hodnoty 32,96 EUR/MWh.

Figures 50–52 show the results of the organized day-ahead spot market in 2014. Similarly to recent years, significant growth in trading on DM continued in 2014. The volume of electricity traded on OTE's day-ahead market totalled 15.11 TWh in 2014, accounting for a 16.3% increase compared to 2013, when trading participants closed deals amounting to a total of 12.99 TWh. The total volume of DM electricity trading in the Czech Republic accounted for approximately 25% of domestic net consumption in 2014.

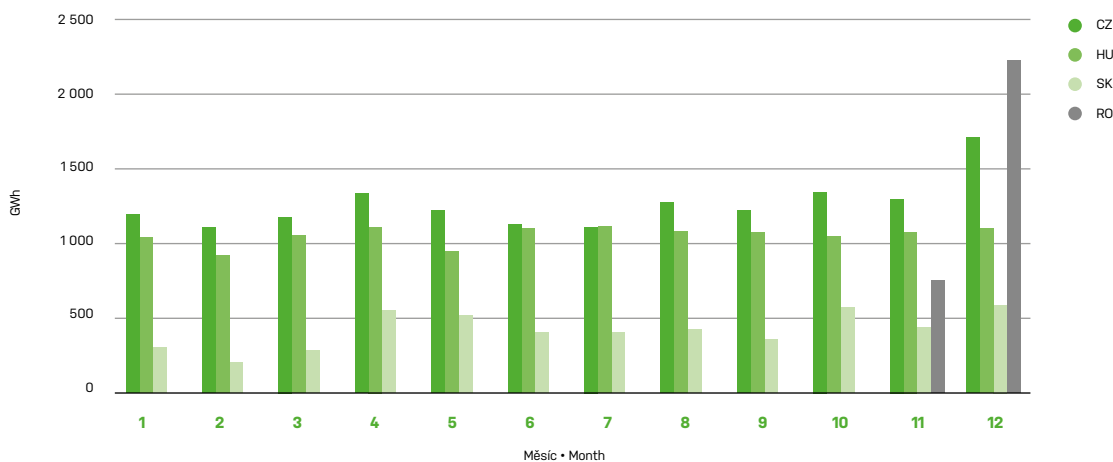
The average price of trades on OTE's day-ahead sport market in 2014 was EUR 32.96/MWh.

Obrázek 50 Množství zobchodované elektřiny a průběh průměrné ceny na denním trhu po jednotlivých měsících roku 2010 až 2014

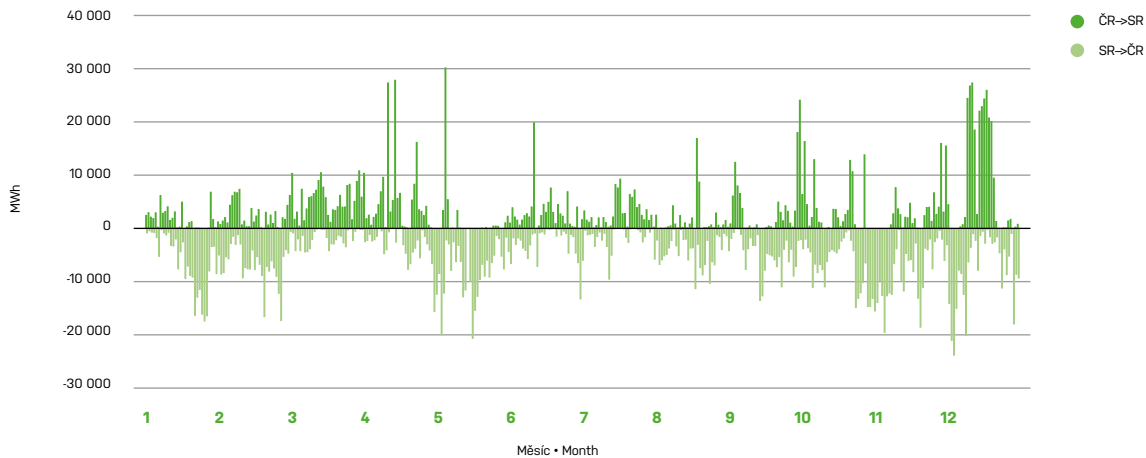
Figure 50 Volumes of traded electricity and average prices on the day-ahead market in specific months of 2010–2014

Obrázek 51 Zobchodované množství na denních trzích CZ, SK, HU a RO v jednotlivých měsících roku 2014¹²
Figure 51 Volumes of electricity traded on CZ, SK, HU and RO day-ahead markets in specific months of 2014¹²

Obrázek 52 Saldo přeshraničního toku na hranici CZ–SK po jednotlivých dnech roku 2014
Figure 52 Balance of CZ–SK cross-border flows on specific days of 2014

¹² Zobchodované množství v tržní oblasti Rumunska je od 19. 11. 2014.

¹² Volumes traded in the Romania market area as of 19 November 2014.

Pokud přidělená přeshraniční kapacita pro implicitní denní aukci nedostačuje požadovanému vypočtenému toku mezi dvěma oblastmi, dojde v dané oblasti a hodině ke vzniku rozdílné spotové ceny. Tato situace je rovněž označována pojmem „rozpojení trhů“. Jak je patrné z následujícího obrázku 53, k rozpojení českého a slovenského trhu došlo zhruba ve 4,5 % hodin uplynulého roku. Tento fakt svědčí o dostatku přeshraniční přenosové kapacity na profilu CZ-SK. Mezi denním trhem ČR a HU bylo v roce 2014 dosaženo rozdílných cen zhruba v 53 % hodin tohoto období. Po propojení s oblastí Rumunska v listopadu 2014 bylo dosaženo rozdílných cen mezi CZ a RO v 66 % obchodních hodin.

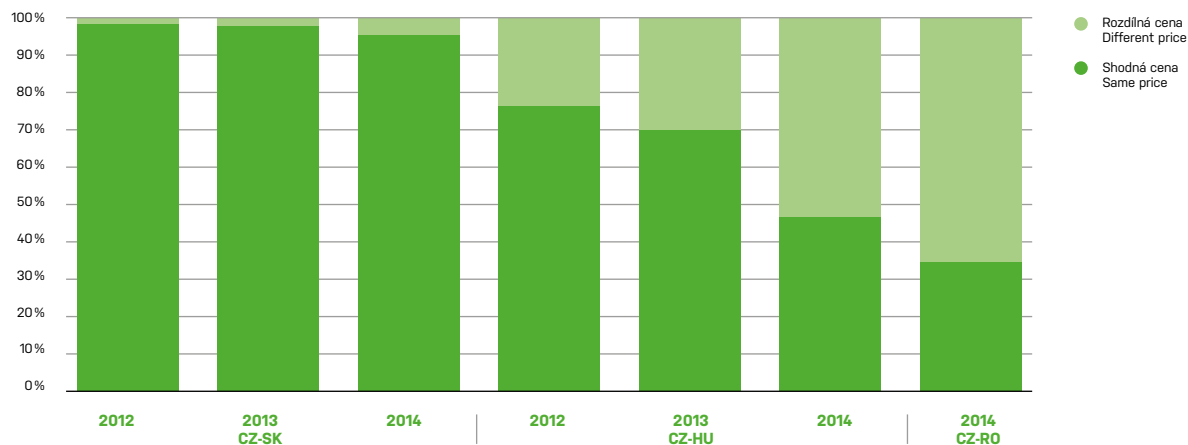
Srovnání spotových cen v regionu je prezentováno na obrázku 54, který ukazuje průběhy průměrných měsíčních cen dosahovaných na denním trhu OTE (ČR), HUPX (HU), EPEX (oblast Německo/Rakousko), EXAA (oblast Německo/Rakousko) a OPCOM (RO). Opět se projevuje vysoká korelace cen OTE s cenami dosaženými na denních trzích v Německu a Rakousku.

If the allocated cross-border capacity for daily implicit auction does not meet the required calculated flow between two regions, it results in two different spot prices for the two regions at the specific hour. This situation is also described as "market decoupling". The following Figure 53 demonstrates that the prices of the Czech and Slovak markets were different in about 4.5% of the past year's hours. This trend testifies to sufficient CZ-SK cross-border transmission capacity. In 2014 different prices between the day-ahead markets in the CR and HU occurred in about 53% of hours over the monitored period. After the coupling with Romania in November 2014, different prices between CZ and RO occurred in 66% of trading hours.

Figure 54 provides comparison of spot prices in the region: the trend in average monthly prices on the day-ahead markets of OTE (Czech Republic), HUPX (Hungary), EPEX (Germany/Austria), EXAA (Germany/Austria) and OPCOM (Romania). High correlation of OTE prices with prices on day-ahead markets in Germany and Austria is again evident.

Obrázek 53 Konvergence cen mezi tržními oblastmi v roce 2014¹³

Figure 53 Price convergence between trade areas in 2014¹³

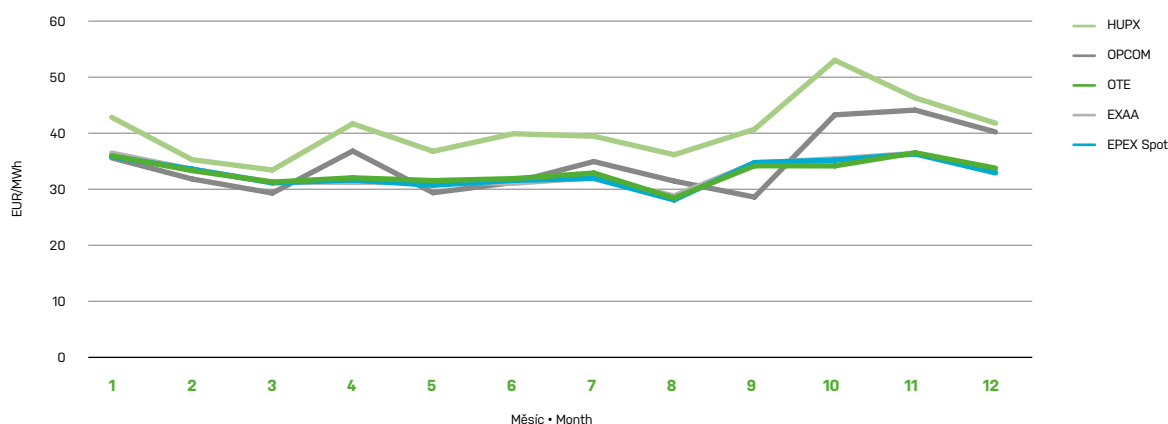

¹³ Konvergence cen mezi CZ a RO je vyhodnocena pouze pro období 4M MC.

¹³ Convergence of prices between CZ and RO is assessed for the 4M MC period only.

Obrázek 54 Srovnání průměrných měsíčních cen na denním trhu OTE, HUPX, EPEX SPOT (Německo), EXAA a OPCOM v roce 2014 (zdroj: OTE, EPEX SPOT, EXAA, HUPX, OPCOM)

Figure 54 Comparison of average monthly prices on the day-ahead market of OTE, HUPX, EPEX SPOT(Germany), EXAA and OPCOM in 2014 (Sources: OTE, EPEX SPOT, EXAA, HUPX, OPCOM)

VNITRODENNÍ TRH S ELEKTŘINOU

Prostřednictvím organizovaného vnitrodenního trhu s elektřinou obchodníci anonymně nabízejí nebo poptávají elektřinu (formou tzv. akceptační vývěsky) v průběhu obchodního dne, a to až do limitního času 60 minut před realizací dodávky či odběru. Obchodování na vnitrodenním trhu se otevírá v 15:00 hodin na všechny obchodní hodiny následujícího dne. Minimální obchodované množství je 1 MWh, maximální 99 999 MWh, minimální cena nabídky je -99 999 Kč/MWh, maximální cena nabídky +99 999 Kč/MWh. Množství elektřiny se zadává v MWh s rozlišením na jedno desetinné místo.

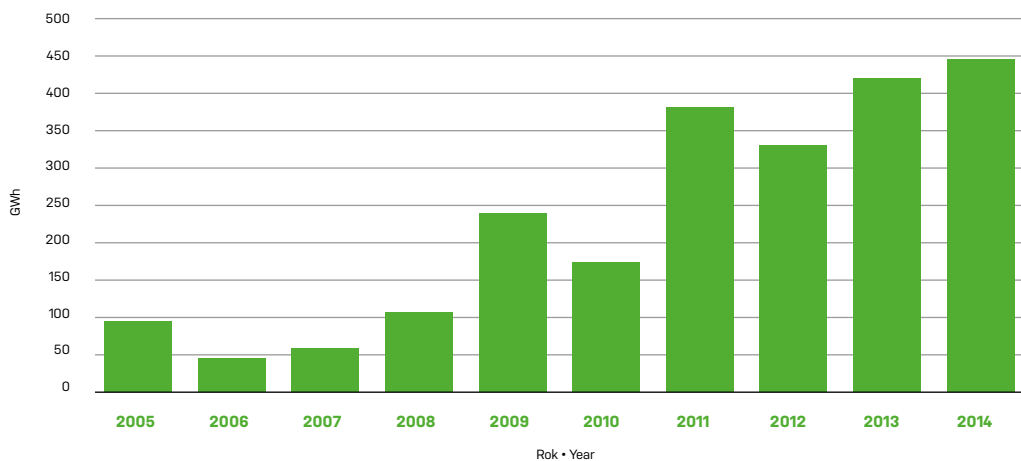
Objem obchodů, uzavřených v roce 2014 na vnitrodenním trhu s elektřinou, dosáhl hodnoty 443 GWh elektřiny, což představuje více než 6% meziroční nárůst. Na obrázcích 55 až 58 jsou prezentovány výsledky organizovaného vnitrodenního trhu s elektřinou v roce 2014. Nutno podotknout, že vnitrodenní trh s elektřinou je vnitrostátním trhem ČR. Integrace vnitrodenních trhů v Evropě jsou nyní předmětem intenzivních jednání.

INTRA-DAY ELECTRICITY MARKET

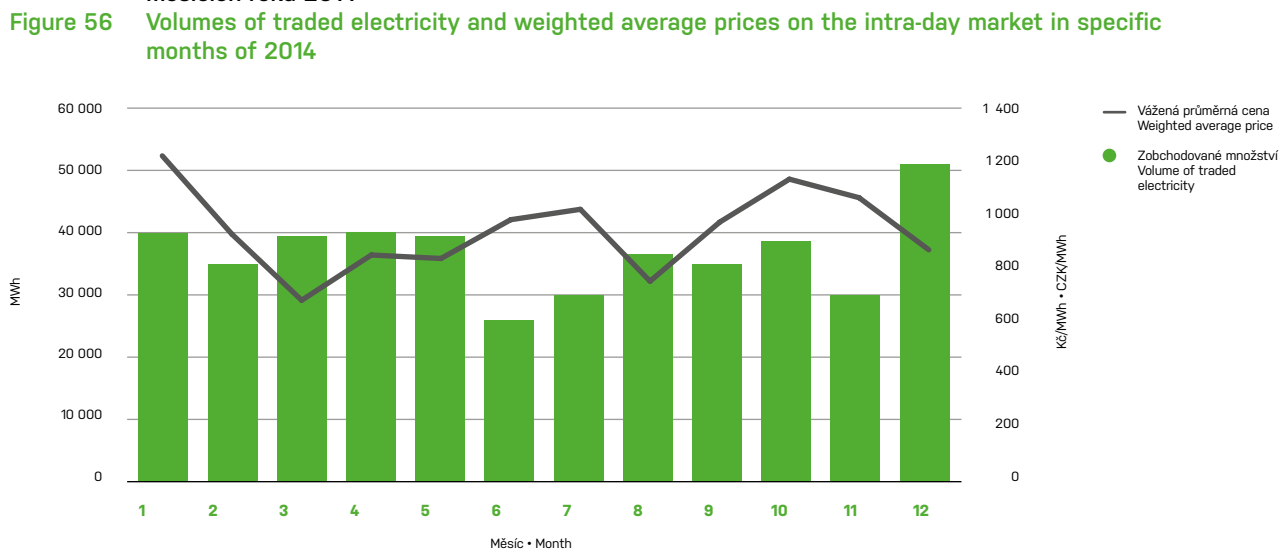
The organized intra-day electricity market allows traders to offer or demand electricity anonymously (in the form of a "notice board") the current trading day until the limit time of 60 minutes before the execution of the supply or consumption. Trading on the intra-day market opens at 15:00 for all trading hours of the following day. The minimum traded volume is 1 MWh, the maximum volume is 99,999 MWh, the minimum bid price is CZK -99,999 per MWh, and the maximum bid price is CZK +99,999 per MWh. The volume of electricity is specified in MWh, with one decimal place.

The volume of deals closed in 2014 on the intra-day electricity market amounted to 443 GWh, representing a 6% increase year-on-year. Figures 55-58 show the results of the organized intra-day electricity market in 2014. Note that the intra-day electricity market is a Czech internal market. Discussions about the integration of intra-day markets in Europe are currently under way.

Obrázek 55 Množství zobchodované elektřiny na vnitrodenním trhu v letech 2005–2014
Figure 55 Volumes of electricity traded on the intra-day market in 2005–2014

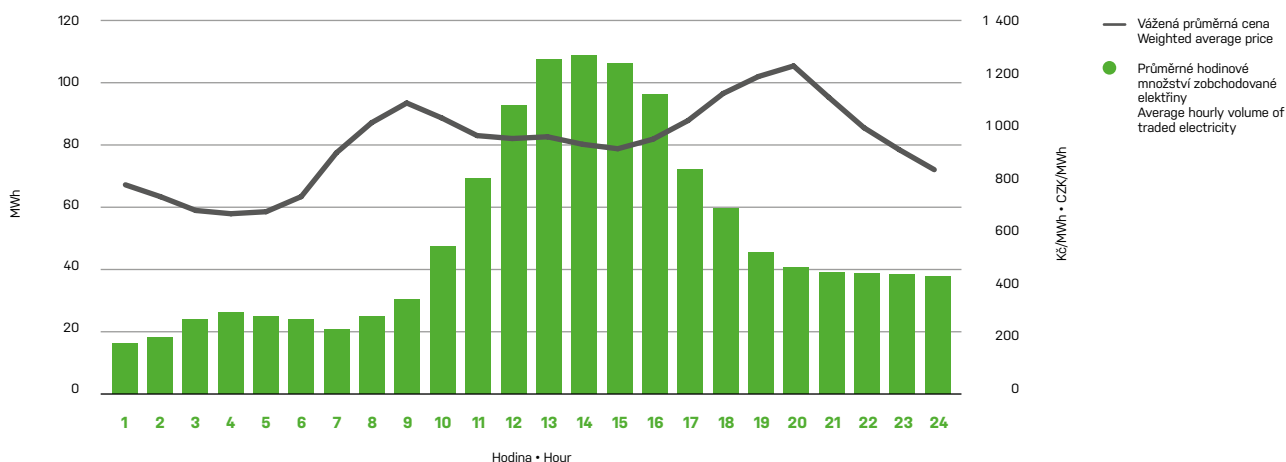

Obrázek 56 Množství zobchodované elektřiny a průběh vážené průměrné ceny na vnitrodenním trhu po jednotlivých měsících roku 2014
Figure 56 Volumes of traded electricity and weighted average prices on the intra-day market in specific months of 2014

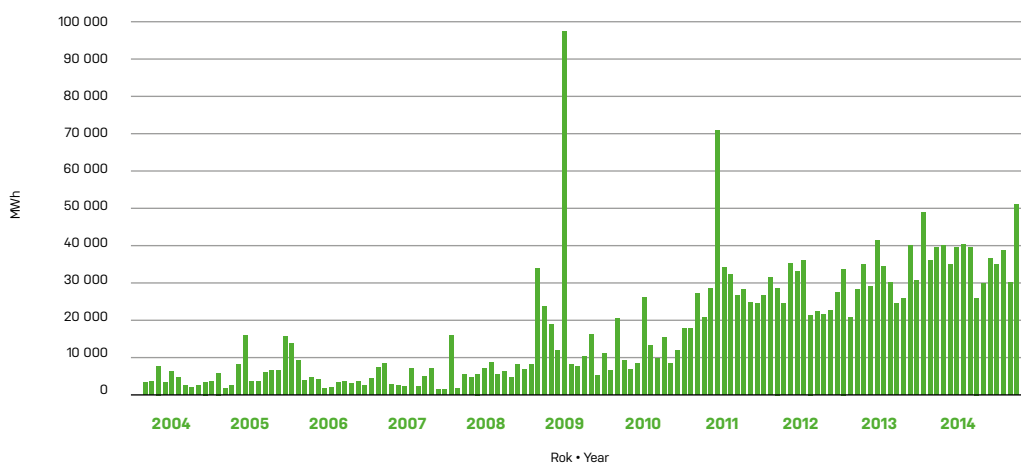
Obrázek 57 Průměrné množství zobchodované elektřiny a průběh vážené průměrné ceny na vnitrodenním trhu po jednotlivých hodinách roku 2014

Figure 57 Average volumes of traded electricity and weighted average prices on the intra-day market at specific hours of 2014

Obrázek 58 Vývoj měsíčních objemů zobchodované elektřiny na vnitrodenním trhu v letech 2004–2014

Figure 58 Monthly volumes traded on the intra-day market in 2004–2014

VYROVNÁVACÍ TRH S REGULAČNÍ ENERGIÍ

Specifickým místem pro obchodování bezprostředně před časem dodávky či odběru je platforma vyrovnávacího trhu s regulační energií. Na tomto trhu mohou účastníci v čase až 30 minut před obchodní hodinou nabízet elektřinu již pouze v podobě kladné či záporné regulační energie, kde v obou případech představuje protistranu tohoto obchodu provozovatel přenosové soustavy. Pro účastníky trhu se tedy jedná o poslední možnost úpravy své obchodní pozice. Obstaraná regulační energie na tomto trhu napomáhá provozovateli přenosové soustavy k operativnímu řízení a bilancování soustavy.

Obchodování na vyrovnávacím trhu s regulační energií se mohou účastnit, na rozdíl od ostatních krátkodobých trhů, také registrovaní účastníci trhu, kteří nejsou subjekty zúčtování odchylek. Musejí však splnit podmínky registrace k přístupu na tento trh.

Motivace účastníků tohoto trhu poskytovat kladnou nebo zápornou regulační energii je podpořena oceněním nabídek na vyrovnávacím trhu. Výsledná jednotková cena, která je účastníkovi zúčtována, je vždy minimálně rovna nabídkové ceně, se kterou účastník na vyrovnávací trh vstupoval. Pokud však nakoupená regulační energie přispívá k vyrovnání systémové odchylky (převážná většina případů) a průměrná cena veškeré aktivované regulační energie je vyšší, pak je výsledná jednotková cena rovna této průměrné ceně. Druhým krokem ke zvýšení motivace k účasti na vyrovnávacím trhu je princip stanovení ceny protiodchylky, jejíž princip je blíže popsán ve vyhlášce Pravidla trhu a v kapitole Trh s elektřinou.

Jak je zřejmé z obrázku 60, došlo v průběhu roku 2014 k poklesu objemu regulační energie zobchodované na vyrovnávacím trhu. Množství zobchodované regulační energie na vyrovnávacím trhu po jednotlivých měsících roku 2014 je znázorněno na obrázku 59.

Na likviditu vyrovnávacího trhu s regulační energií má vliv několik faktorů. Za primární lze považovat snahu provozovatele přenosové soustavy o snižování výdajů za podpůrné služby. Ze strany účastníků trhu je to pak tlak

BALANCING MARKET WITH REGULATION ENERGY

The platform of balancing market with regulation energy represents a specific place for trading shortly before the time of supply or consumption. Participants in this market may offer electricity up to 30 minutes before delivery hour, solely as positive or negative regulation energy where the transmission system operator in both cases acts as the counterparty of the transaction. The market participants have the last chance of adjusting their trade position on this market. Regulation energy acquired on this market helps the transmission system operator to manage and balance the system as needed.

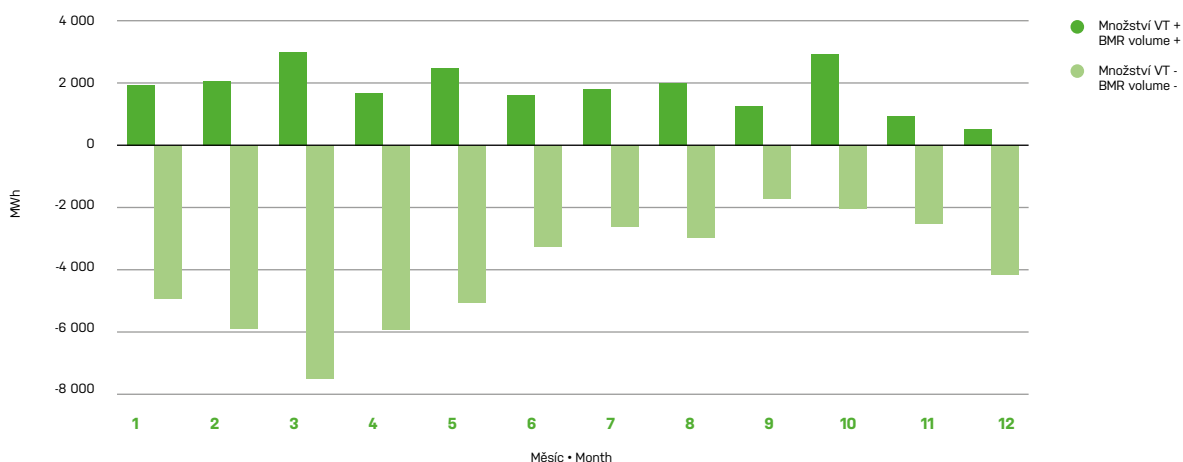
Unlike other short-term markets, trading on the balancing market with regulation energy is accessible also for registered market participants that are not balance responsible parties. However, they must meet the registration requirements to access the market.

Motivation of the participants in this market to provide positive or negative regulation energy is supported by evaluation of bids on the balancing market. The resulting unit price paid to every market participant is always at least equal to the bid price that was entered by the market participant when submitting the bid to the balancing market. However, if the purchased regulation energy contributes to compensating for a system imbalance (which occurs in most cases) and the average price of all enabled regulation energy is higher, then the resulting unit price equals the average price. Another step boosting the participants' motivation to take part in the balancing market is the mechanism of determining the price of the counter-imbalance defined in the Market Rules and the chapter Electricity market.

As Figure 60 documents, in 2014 the volume of regulation energy traded on the balancing market decreased. Figure 59 illustrates volumes of regulation energy traded on the balancing market in specific months of 2014.

Several factors contribute to liquidity of the balancing market with regulation energy. The primary factor is the transmission system operator's efforts to reduce expenses related to ancillary services. In addition, market participants are affected by the settlement price of imbalances, which forces them to use the

Obrázek 59 Množství zobchodované regulační energie na vyrovnávacím trhu po jednotlivých měsících roku 2014
Figure 59 Volumes of regulation energy traded on the balancing market in specific months of 2014

zúčtovací ceny odchylek, který nutí SZ využít možnosti minimalizace své odchylky v době blízké obchodní hodině.

opportunity to minimize their imbalances at the time close to the trading hour.

Obsahem následující tabulky 8 je vývoj obchodování s regulační energií na VT v jednotlivých letech. Ukazuje na zajímavý podíl záporné regulační energie na veškeré použité RE- pro vyrovnání systémové odchylky.

Table 8 below shows the trend in trading regulation energy on the balancing market in specific years. It documents the growing proportion of negative regulation energy in all RE- used for offsets of system imbalances.

Tabulka 8 Porovnání množství a cen RE z VT v letech 2012–2014

Table 8 Comparison of volumes and prices of RE from the balancing market in 2012–2014

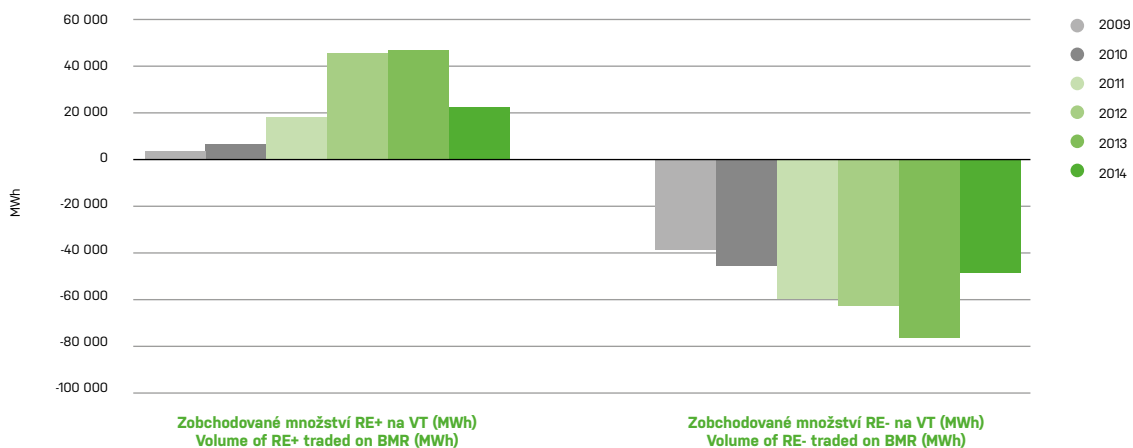
	2012	2013	2014
Zobchodované množství RE+ na VT (MWh) • Traded volume of RE+ on BMR (MWh)	45 851,50	46 855,3	22 382,4
Zobchodované množství RE- na VT (MWh) • Traded volume of RE- on BMR (MWh)	-62 956,10	-76 785,9	-48 777,1
Průměrná cena RE+ na VT (Kč/MWh) • Average price of RE+ on BMR (Kč/MWh)	2 496	2 486	2 420
Průměrná cena RE- na VT (Kč/MWh) • Average price of RE- on BMR (Kč/MWh)	-46	-38	-13
Podíl z celkové použité RE+ (%) • Share in total used RE+ (%)	11,80	12,41	8,01
Podíl z celkové použité RE- (%) • Share in total used RE- (%)	16,14	18,65	12,48

Zobchodovaná množství regulační energie a dosažené ceny na VT jsou zobrazeny na obrázcích 60 a 61.

Volumes of regulation energy traded on BMR and bid prices are documented in Figures 60 and 61.

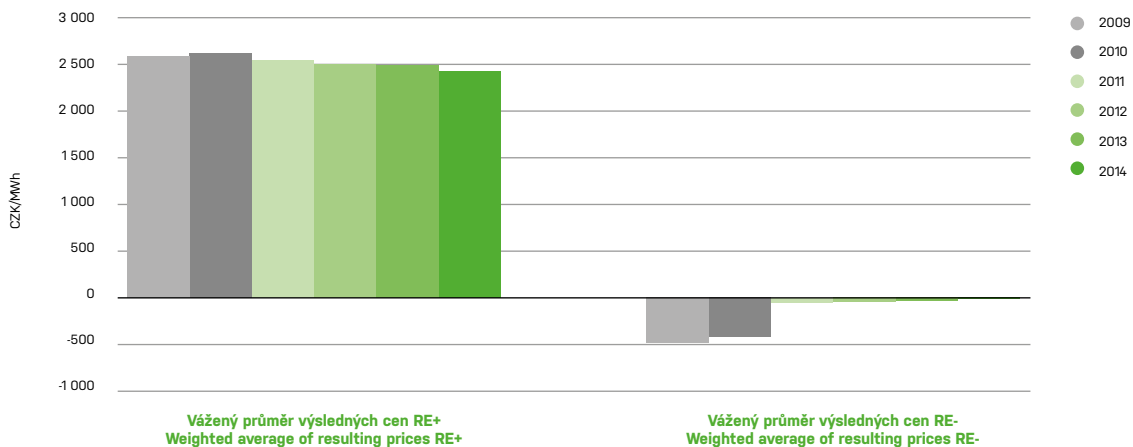
Obrázek 60 Množství zobchodované regulační energie na vyrovnávacím trhu v letech 2009–2014

Figure 60 Volumes of regulation energy traded on the balancing market in 2009–2014

Obrázek 61 Průměrná cena regulační energie na vyrovnávacím trhu v letech 2009–2014

Figure 61 Average prices of regulation energy on the balancing market in 2009–2014

ORGANIZOVANÝ KRÁTKODOBÝ TRH S PLYNEM

Organizovaný krátkodobý trh s plynem byl spuštěn operátorem trhu v roce 2010. Stejně jako při obchodování s elektřinou i zde probíhá obchodování 7 dní v týdnu (tj. i v nepracovních dnech), 365 dnů v roce, přičemž jednotlivé trhy na sebe časově navazují. Odlišností oproti organizovanému trhu s elektřinou je jednak obchodní jednotka – 1 obchodní den, a dále doba plynárenského dne (6:00–6:00 hodin).

Krátkodobý trh s plynem v ČR je představován:

- denním trhem s plynem,
- vnitrodenním trhem s plynem.

Tyto trhy jsou organizovány v měně EUR.

Dalším z trhů, organizovaných operátorem trhu, je trh s nevyužitou tolerancí. Popis tohoto trhu a jeho výsledky jsou uvedeny v kapitole Trh s plynem.

DENNÍ TRH S PLYNEM

Organizovaný denní trh s plynem je založen na obdobném principu jako denní trh s elektřinou, tj. na principu sesouhlasení nabídek/poptávek (aukčním principu).

Uzavírka obchodování je v 10:00 hodin s vyhlášením výsledků do 10:30 hodin. Minimální obchodované množství je 0,1 MWh, maximální 99 999 MWh, minimální cena nabídky na dodávku/prodej a poptávky na odběr/nákup činí 0,01 EUR/MWh, maximální cena nabídky 4 000 EUR/MWh. Množství plynu se zadává v MWh s rozlišením na jedno desetinné místo.

VNITRODENNÍ TRH S PLYNEM

Organizovaný vnitrodenní trh s plynem umožňuje účastníkům trhu s plynem kontinuální obchodování i v průběhu plynárenského dne. Vnitrodenní trh s plynem se otevírá v 10:30 hodin dne předcházejícího plynárenskému dni, tj. bezprostředně po ukončení denního trhu s plynem.

ORGANIZED SHORT-TERM GAS MARKET

The organized short-term gas markets were launched by the Market Operator in 2010. Similarly to electricity trading, trading on these markets takes place seven days a week (i.e. also on non-business days), 365 days a year, and the specific markets are structured to ensure continuity. Differences from the organized electricity market include the trading unit – 1 gas day, and the duration of the gas day (6:00–6:00).

The short-term gas market in the Czech Republic comprises:

- day-ahead gas market
- intra-day gas market

The foregoing markets are organized in EUR.

Another market organized by the Market Operator is the unused tolerance market. This market and its results are described in more detail in the chapter Gas Market.

DAY-AHEAD GAS MARKET

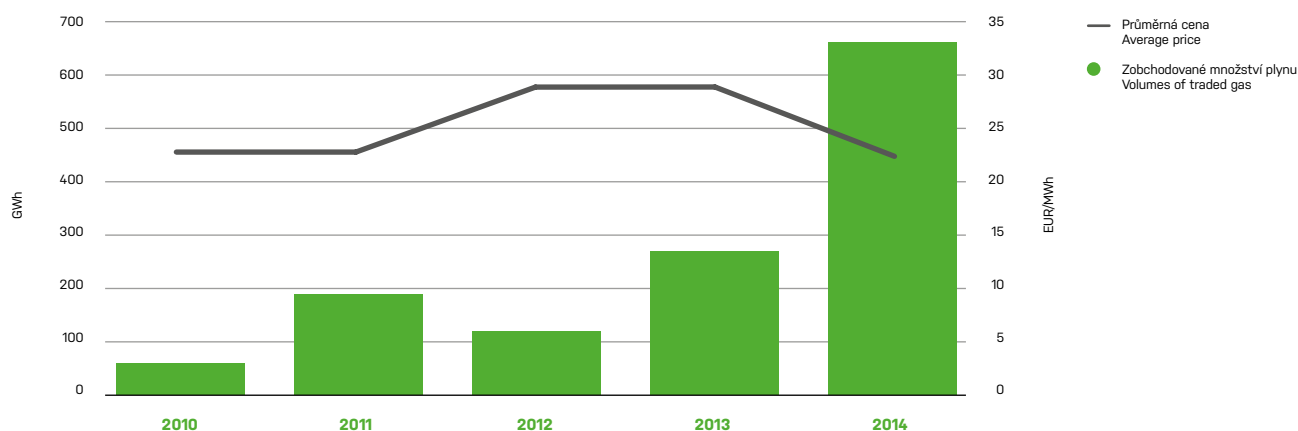
The organized day-ahead gas market is based on a similar principle as the day-ahead electricity market, i.e. the principle of supply/demand bid matching (auction principle).

Trading closes at 10:00 and results are released by 10:30 at the latest. The minimum traded volume is 0.1 MWh, the maximum volume is 99,999 MWh, the minimum price of an offer to supply/sell and a bid to consume/buy is EUR 0.01 per MWh, and the maximum price of the sale bid is EUR 4,000 per MWh. The volume of gas is specified in MWh, with one decimal place.

INTRA-DAY GAS MARKET

The organized intra-day gas market allows gas market participants continuous trading in the course of a gas day. The intra-day gas market opens at 10:30 on the day preceding the gas day, i.e. immediately after the close of the day-ahead gas market.

Obrázek 62 Množství zobchodovaného plynu a průměrná cena na vnitrodenním trhu s plynem v letech 2010–2014
Figure 62 Volumes of traded gas and average prices on the intra-day gas market in 2010–2014

Uzavírání obchodů je založeno na principu automatického párování zadaných objednávek na základě ceny a časové známky zavedení objednávky. Tedy jde o princip podobný blokovému trhu s elektřinou.

Minimální obchodované množství je 0,1 MWh, maximální 99 999,9 MWh, minimální cena nabídky na dodávku/prodej a poptávky na odběr/nákup činí 0,01 EUR/MWh, maximální cena nabídky 4 000 EUR/MWh. Množství elektřiny se zadává v MWh s rozlišením na jedno desetinné místo.

Na vnitrodenním trhu s plynem bylo zobchodováno v průběhu roku 2014 celkem 662 GWh plynu za celkem 14,8 mil. EUR. Jedná se o meziroční nárůst 146 %. Průměrná cena obchodovaného plynu na vnitrodenním trhu v roce 2014 činila 22,46 EUR/MWh. Množství zobchodovaného plynu a průběh průměrné ceny je zobrazen na obrázku 63.

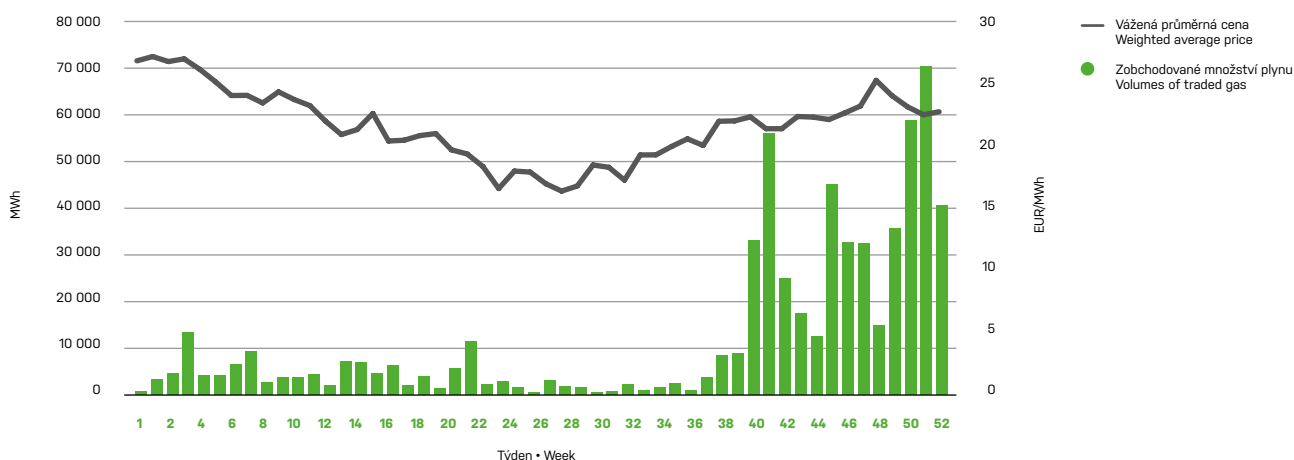
The execution of transactions is based on the principle of automatic matching of submitted orders according to the price and the time identifier of the order submission. This principle is similar to that applied on the electricity block market.

The minimum traded volume is 0.1 MWh, the maximum volume is 99,999.9 MWh, the minimum price of an offer to supply/sell and a bid to consume/buy is EUR 0.01 per MWh, and the maximum price of the sale bid is EUR 4,000 per MWh. The volume of gas is specified in MWh, with one decimal place.

In 2014, a total of 662 GWh was traded on the intra-day gas market in the amount of EUR 14.8 million, representing an increase of 146% year-on-year. The average price of gas traded on the intra-day market in 2014 amounted to EUR 22.46/MWh. Figure 63 documents volumes of traded gas and average prices.

Obrázek 63 Množství zobchodovaného plynu a průběh průměrné ceny na vnitrodenním trhu s plynem po jednotlivých týdnech roku 2014

Figure 63 Volumes of traded gas and average prices on the intra-day gas market in specific weeks of 2014

ÚČASTNÍCI KRÁTKODOBÉHO TRHU S ELEKTRINOU A PLYNEM

Účastníci krátkodobého trhu s elektřinou

Flexibilita obchodování a nabízené portfolio produktů přesvědčily již 101 tuzemských a zahraničních společností ke vstupu na krátkodobý trh s elektřinou. Počet nových účastníků trhu v roce 2014 byl přibližně stejný jako počet účastníků, kteří z tohoto trhu odešli nebo zanikli v rámci přeměny a fúzí společností. Celkově se počet obchodníků stejně jako v předchozích letech opět zvýšil. V porovnání s rokem 2002, kdy na denním trhu s elektřinou obchodovalo 19 účastníků, se jedná o pětinasobný nárůst. Zatímco převážnou většinu evidovaných účastníků tvoří výrobci elektřiny nebo obchodníci, možnost zapojit se zvažují stále častěji i velcí spotřebitelé z řad energeticky náročných podniků, kteří se snaží diverzifikovat své portfolio nákupů energií, a snižovat tak náklady na jejich pořízení. Řady účastníků trhu jsou zastoupeny mimo jiné i finančními institucemi a provozovatelem přenosové soustavy. Pokračující liberalizace energetického trhu a přibývající zkušenosti

PARTICIPANTS IN SHORT-TERM ELECTRICITY AND GAS MARKETS

Short-term electricity market

The flexibility of trading and the portfolio of offered products have already convinced 101 domestic and foreign companies to enter the short-term electricity spot market. The number of new market participants in 2014 was approximately the same as the number of participants who withdrew from the market or ceased to exist due to transformation and mergers of companies. Overall, the number of traders increased again as in previous years. Compared to 2002 when 19 participants traded on the day-ahead electricity market, this figure represents a five-fold increase. While the vast majority of registered participants are electricity producers or traders, large consumers from the ranks of energy-intensive businesses are increasingly considering the possibility to engage in the markets with the aim to diversify their portfolio of energy purchases and therefore reduce the acquisition costs. Among the market participants are also financial institutions and the transmission system operator. The continuous liberalization of the energy market and

v obchodování s komoditami zpřístupnily toto odvětví i malým a středním společnostem.

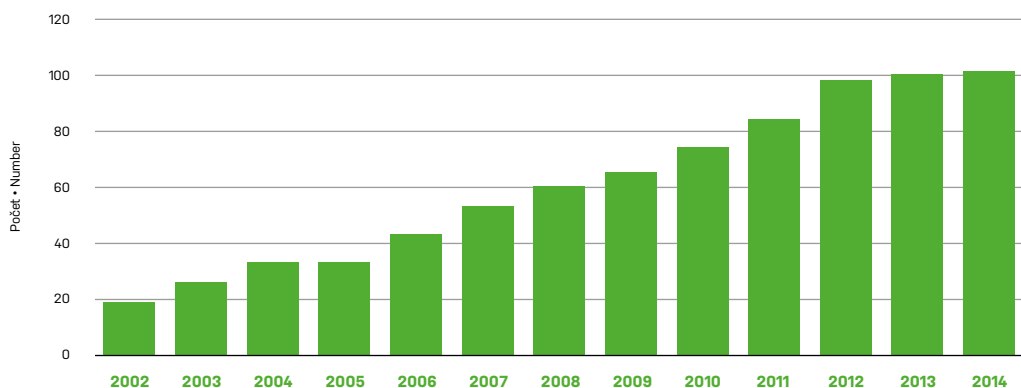
experience gained in commodity trading has made this sector accessible for small and medium-sized companies.

Na obrázku 64 je zobrazen vývoj počtu účastníků krátkodobého trhu s elektřinou v jednotlivých letech.

Figure 64 shows the number of new registrations of market participants in the short-term electricity market in specific years.

Obrázek 64 Počet účastníků krátkodobého trhu s elektřinou v letech 2002–2014

Figure 64 Numbers of registered short-term electricity market participants in 2002–2014

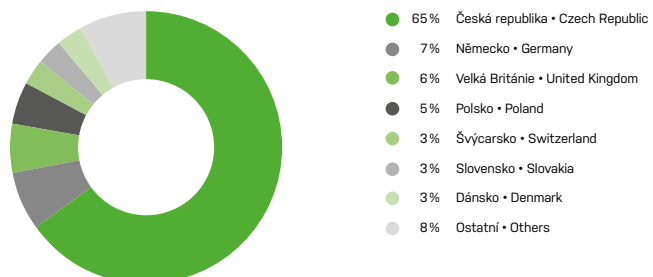

Obchodování na krátkodobých trzích organizovaných operátorem trhu se zúčastňují nejen tuzemští obchodníci, ale také zahraniční společnosti z různých regionů Evropy. V současné době zahraniční účastníci představují až 35 % z celkového počtu účastníků. Mezi zahraničními účastníky převažují společnosti z Německa (7 %), Velké Británie (6 %) a Polska (5 %).

Both Czech traders and foreign entities from various regions in Europe participate in trading on short-term markets organized by the Market Operator. Currently foreign participants account for 35% of the total number of market participants. Among the foreign participants, Germany tops the list with 7%, followed by United Kingdom with 6% and Poland with 5%.

Obrázek 65 Procentuální zastoupení účastníků krátkodobého trhu s elektřinou dle jednotlivých zemí

Figure 65 Shares of participants in the short-term electricity market by country

Účastníci vyrovnávacího trhu s regulační energií

Vyrovnávací trh s regulační energií umožňuje účastníkům trhu minimalizaci jejich odchylky a plné využití možností, které liberalizovaný trh s elektřinou poskytuje. K 31. 12. 2014 působil na vyrovnávacím trhu celkem 45 účastníků.

Na obrázku 66 je zobrazen vývoj počtu účastníků krátkodobého trhu s elektřinou v jednotlivých letech.

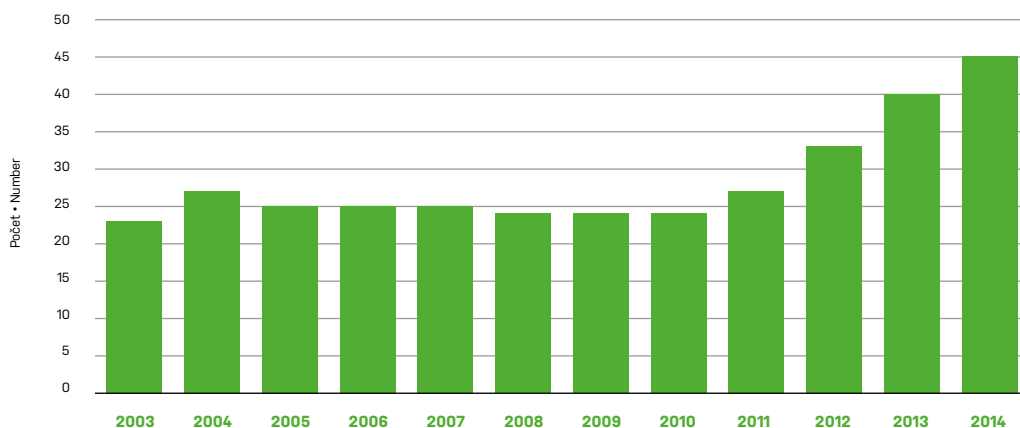
Participants in the balancing market with regulation energy

The balancing market with regulation energy helps market participants to minimize their imbalances and fully utilize the opportunities provided by the liberalized electricity market. A total of 45 participants were registered on the balancing market at 31 December 2014.

Figure 66 shows the number of new registrations of short-term electricity market participants in specific years.

Obrázek 66 Počet účastníků vyrovnávacího trhu s regulační energií v letech 2003–2014

Figure 66 Numbers of registered market participants of BMR in 2003–2014

Na vyrovnávacím trhu s regulační energií jsou aktivní především účastníci z České republiky, postupně však o tento trh začínají projevovat zájem i zahraniční účastníci (např. Dánsko, Slovensko a Polsko).

Although participants from the Czech Republic are the most active on the balancing market with regulation energy, the market has increasingly attracted foreign participants (e.g. from Denmark, Slovakia and Poland).

Účastníci krátkodobého trhu s plynem

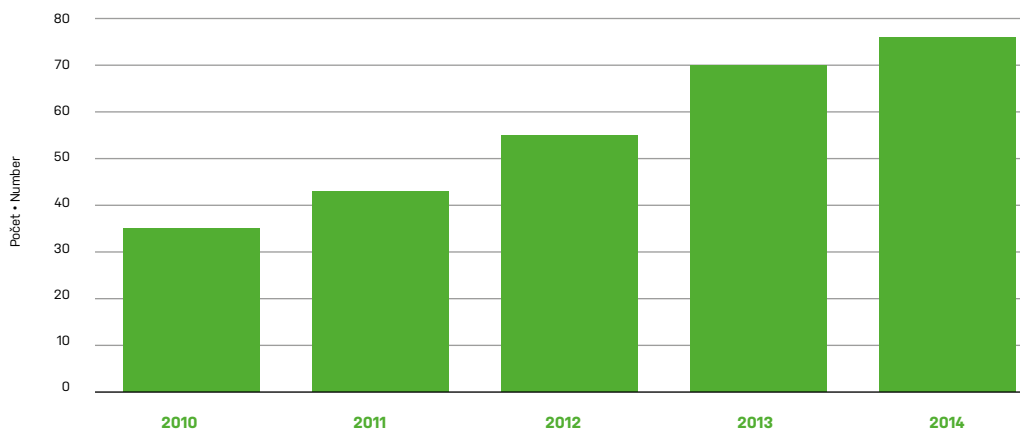
Rostoucí počet účastníků se v roce 2014 projevil především na trhu s plynem, kde k 31. 12. 2014 působilo celkem 77 účastníků trhu. V roce 2014 vstoupilo na tento trh 15 nových obchodníků a 8 obchodníků z trhu odešlo nebo zaniklo v rámci fúzování společností. Počet účastníků na trzích s plynem se postupně přibližuje počtu účastníků na trhu s elektřinou, a projevuje se tak ekonomická provázanost obou komodit.

Participants in the short-term gas market

The gas market in particular saw growing numbers of participants in 2014. A total of 77 participants were registered at 31 December 2014. 15 new traders joined the market and 8 traders withdrew from the market or ceased to exist due to business mergers. The number of participants in gas markets is gradually approaching the number of participants in the electricity market, which manifests economic interdependence of the two commodities.

Obrázek 67 Počet účastníků krátkodobého trhu s plynem v letech 2010–2014

Figure 67 Numbers of registered short-term gas market participants in 2010–2014

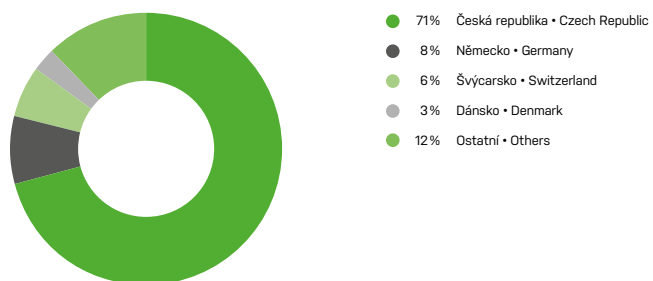
Krátkodobý trh s plynem představuje zajímavou obchodní platformu pro české i zahraniční obchodníky, kteří zde mohou realizovat své obchodní záměry. Zahraniční účastníci představují téměř 30 % z celkového počtu účastníků a převažují společnosti z Německa (8 %), Švýcarska (6 %) a Dánska (3 %).

The short-term gas market offers an attractive trade platform for both Czech and foreign entities that can execute their transactions there. Foreign participants account for nearly 30% of the total number of participants, mostly from Germany (8%), Switzerland (6%) and Denmark (3%).

Obrázek 68 prezentuje procentuální zastoupení českých a zahraničních účastníků krátkodobého trhu s plynem k 31. 12. 2014 dle jednotlivých zemí.

Figure 68 illustrates shares of Czech and foreign participants in the short-term gas market at 31 December 2014 grouped by country.

Obrázek 68 Procentuální zastoupení účastníků krátkodobého trhu s plynem dle jednotlivých zemí
Figure 68 Shares of short-term gas market participants by country

22 038 MW

K 31. 12. 2014 byl v České republice
instalovaný výkon 22 038 MW.

As at 31.12. 2014 was the Czech Republic
installed capacity of 22,038 MW.

Support
Sources

Podporované zdroje energie a záruky původu
Supported Energy Sources and Guarantees of Origin

PODPOROVANÉ ZDROJE ENERGIE A ZÁRUKY PŮVODU

SUPPORTED ENERGY SOURCES AND GUARANTEES OF ORIGIN

Dne 1. 1. 2013 nabyl účinnosti zákon č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie (dále jen „zákon“ nebo „zákon o POZE“). Zákonem byla podpora alternativních zdrojů energie zahrnuta pod jeden právní dokument. Zákon definuje jedno výplatní místo, kterým je operátor trhu. Vedle obnovitelných a druhotných zdrojů a podpory vysokoúčinné výroby elektřiny a tepla obsahuje zákon legislativní rámec pro podporu decentralizované výroby elektřiny, výroby biometanu a výroby tepla z obnovitelných zdrojů energie. Zákon zachovává obě dosud použité formy podpory a to zelený bonus a výkupní cenu. Podporu formou výkupní ceny začal výrobci elektřiny vyplácet tzv. povinně vykupující, kterým je do jeho určení Ministerstvem průmyslu a obchodu příslušný dodavatel poslední instance.

Zákon byl v roce 2013 změněn zákonem č. 310/2013 Sb. Tato úprava výrazně omezila podporu zdrojům uváděným do provozu po 31. 12. 2013. K další úpravě došlo v roce 2014 zákonem č. 90/2014 Sb., ze dne 23. dubna 2014, kterým se mění zákon č. 450/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon). Posledně uvedená změna s účinností od 21. 5. 2014 upřesnila toky finančních prostředků na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny a od 1. 7. 2014 zavedla z hlediska nároku na podporu výjimku z legislativní povinnosti akciových společností mít výlučně zaknihované akcie pro společnosti vlastněné obcí nebo akciové společnosti, které vyrábějí elektřinu z bioplynu, jejichž hlavním předmětem činnosti je zemědělská výroba. Proti roku 2013, kdy předmětem odvodu za elektřinu ze slunečního záření (dále jen „odvod“) byla elektřina vyrobená ze slunečního záření v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. ledna 2009 do 31. prosince 2010, je od roku 2014 předmětem odvodu elektřina vyrobená ze slunečního záření v období od 1. ledna 2014 po dobu trvání práva na podporu elektřiny v zařízení uvedeném do provozu v období od 1. ledna 2010 do 31. prosince 2010.

Act 165/2012 Coll., on Supported Energy Sources, came into effect on 1 January 2013. This Act merges support for alternative energy sources merged in a single legal document and it defines one support payment place – Market operator. In addition to renewable and secondary sources and support for combined heat and power, the law provides legal framework for decentralized electricity generation and biomethane and heat produced from renewable energy sources. The legislation retains both used types of support, i.e. green bonuses and purchase prices (feed-in tariffs). Support in the form of feed-in-tariff is paid to energy producers by the "mandatory purchaser", i.e. currently the relevant last resort supplier until the Ministry of Industry and Trade determines a new purchaser.

The Act on Supported Energy Sources was amended by Act No. 310/2013 Coll. in 2013. The amendment significantly reduced support for energy sources commissioned after 31 December 2013. Another change was passed in 2014, specifically Act No. 90/2014 Coll. of 24 April 2014, amending Act No. 450/2000 Coll., on Business Conditions and State Administration in Energy Sectors and on Amendments to Certain Acts (Energy Act). This latest change, coming into effect as of 21 May 2014, specified cash flows to cover costs associated with support for electricity, and introduces as of 1 July 2014 an exemption from the obligation of joint stock companies to register solely dematerialized shares. This exemption applies for undertakings owned by municipalities or for joint stock companies generating electricity from biogas and whose core activity is agricultural production. In contrast to 2013, when the levy on electricity from solar radiation (hereinafter the "levy") was imposed on electricity produced from solar radiation at installations commissioned in the period from 1 January 2009 to 31 December 2010, since 2014 the levy has been imposed on power generated from solar radiation during the period from 1 January 2014 for the duration of the right to support for electricity at installations commissioned in the period from 1 January 2010 to 31 December 2010.

PODPOROVANÉ ZDROJE ENERGIE

Brzy po spuštění systému OTE pro administraci a výplatu podpory podporovaným zdrojům energie v roce 2013 byly zahájeny práce na rozšiřování funkcionalit systému na základě získaných zkušeností a námětů od uživatelů systému. V průběhu roku 2014 došlo k rozšíření variability zpracovávaných měsíčních výkazů a to jak s ohledem na možné kombinace výroben a zdrojů připojených do jednoho předávacího místa v návaznosti na formu podpory, tak s ohledem na kombinaci podporovaných a nepodporovaných zdrojů. Na úrovni vyplňování výkazů došlo k doplnění automatických kontrol, jejichž výsledek se výrobcí zobrazuje již při zadávání výkazu ještě před odesláním do systému. Tím došlo ke snížení počtu chybně zadaných výkazů a následně i ke snížení požadavků na opravy v rámci online podpory. Postup řešení případů, kdy v systému chybí data zajišťovaná provozovatelem distribuční soustavy, a to i z viny výrobce nebo jeho obchodníka, byl zautomatizován. Došlo k výraznému rozšíření externího rozhraní mezi databází licencí Energetického regulačního úřadu a systémem POZE na OTE, které dále zjednodušilo procesy spojené s převody zdrojů mezi výrobcí.

Změna zákona č. 165/2012 Sb., účinná od 1. 7. 2014 stanoví, že podpora podporovaným zdrojům energie se nevztahuje na elektřinu, teplo a decentralní výrobu elektřiny vyrobené výrobcem z podporovaných zdrojů energie, který, má-li formu akciové společnosti či právní formu obdobnou akciové společnosti, nemá vydány výlučně zaknihované akcie, případně je-li zahraniční osobou, nepředloží OTE čestné prohlášení o tom, které osoby jsou vlastníky akcií, jejichž souhrnná jmenovitá hodnota přesahuje 10% základního kapitálu výrobce s uvedením zdroje, z něhož údaje o velikosti podílu vychází. Znamená to, že u akciových společností, které nemají zaknihované akcie, musí OTE zastavit výplatu podpory. Taktéž zahraniční společnosti, jež nedodají výše uvedené čestné prohlášení, nemají na výplatu podpory nárok. Pro akciové společnosti vlastněné obcemi a akciové společnosti, které vyrábějí elektřinu z bioplynu a jejichž hlavním předmětem činnosti je zemědělská výroba, zákon připouští výjimku. Za účelem ověření plnění podmínky zaknihovaných akcií, včetně plnění výjimek pro obce a akciové společnosti

SUPPORTED ENERGY SOURCES

Shortly after the launch of the administration and payment system of OTE for supported energy sources in 2013, work commenced on extension of the system functionalities based on experience gained and suggestions from system users. During 2014, the variability of processed monthly reports was extended in terms of possible combinations of power-generating installations and sources connected to a single point of delivery and in relation to the type of support, and in terms of combination of supported and unsupported sources. At the level of reporting, automatic controls have been extended so their results are displayed already in the process of completing reports by producers before sending them to the system. This improvement helped reduce the number of incorrectly submitted reports and, as a result, reduce the number of requests to correct the reports with the help of online support. The process of handling cases of missing data in the system provided by distribution system operators due to an error by the producer or the trader, was automated. The external interface between the database of Energy Regulatory Office licences and OTE's SES system was significantly extended, which streamlined processes related to transfers of funds between producers.

An amendment to Act No. 165/2012 Coll., effective as of 1 July 2014, stipulates that subsidies for supported energy sources do not apply for electricity, heat and decentralized generation of electricity produced from supported energy sources by producers that have not issued solely dematerialized shares if they are joint stock companies or undertakings of similar legal form, or have not submitted to OTE an affidavit identifying persons that are owners of shares with the nominal value in excess of 10% of the producer's registered capital and stating the source on which information about the volume of the interest is based if they are foreign entities. It means that OTE has to stop paying support to joint stock companies that do not have dematerialized shares. Similarly, foreign companies that fail to provide the above-mentioned affidavit don't have right of support. The law allows for an exception for joint stock companies owned by municipalities and joint stock companies generating electricity from biogas and whose core activity is agricultural production. To verify aforementioned conditions controls have been set for the evening hours of the

se zemědělskou výrobou jako hlavním předmětem činnosti je vždy poslední den v měsíci ve večerních hodinách pro předmětné kategorie právních forem společností prováděna kontrola s cílem identifikovat výrobce, kteří nesplnili podmínky pro výplatu podpory. Jako podklad pro pravidelnou kontrolu je využívána databáze Obchodního rejstříku z prostředí ARES a data z Centrálního depozitáře cenných papírů. Vyhodnocení kontroly probíhá automaticky, doručení čestných prohlášení je kontrolováno obsluhou systému. Průběžné výsledky jsou uvedeny v následující tabulce.

last day of the month for selected categories of legal forms of companies with the aim to identify producers that have not met the requirements for support disbursement. Database of the Commercial Register in the ARES environment and data from the Central Securities Depository serve as a basis for the regular controls. Evaluation of the controls is carried out automatically; affidavits are verified by the system service staff. Interim results are shown in the following table.

Tabulka 9 Kontrola zaknihovaných akcií
Table 9 Controls of dematerialized shares

Měsíc • Month	07/2014	08/2014	09/2014	10/2014	11/2014	12/2014
Počet kontrolovaných akciových společností a evropských společností Number of controlled joint-stock companies and European undertakings	886	885	885	885	885	886
Z toho počet společností s předepsanou vlastnickou strukturou Of which number of companies with prescribed ownership structure	403	429	469	493	517	526
Počet společností splňujících podmínky pro výplatu podpory Number of companies fulfilling rules for support payment	519	547	586	610	633	642
Nebylo akceptováno pro výplatu podpory Unaccepted for support payments	367	338	299	275	252	244

REGISTRACE VÝROBCŮ A ZDROJŮ V SYSTÉMU CS OTE

Registrace výrobců, jejich zdrojů i jednotlivých osob (uživatelů) je možná pouze elektronicky prostřednictvím registračního formuláře s využitím bezpečnostního certifikátu (certifikační agentury; PostSignum nebo I.CA). K předání příslušných dat je poté možné využít webovou službu nebo datovou schránku. Výjimku tvoří pouze registrace výrobců tepla z podporovaných zdrojů, kde je použita papírová forma registrace. V případě využití webové služby jsou registrační data odesílána přímo z registračního formuláře v zabezpečeném datovém balíčku na server OTE a v případě využití datové schránky jsou registrační údaje načítány z registračního formuláře, který operátor obdržel v poštovní datové zprávě do své datové schránky.

REGISTRATION OF PRODUCERS AND SOURCES IN CS OTE SYSTEM

Registration of producers, their sources and individual users is possible only via electronic registration form using the secure electronic certificate (certification authorities: PostSignum or I.CA). The form can be then submitted either through a web service or a data box, with the exception of registration of producers of heat from supported sources where paper registration is required. In case of using a web service, registration data is sent directly from the registration form in a secure data packet to the OTE server; in case of using a data box, registration information is retrieved from the registration form, which the Operator received as a post data message in its data box.

Údaje o výrobcích, kteří uplatňovali nárok na podporu za období do 31. prosince 2012 a dále i pro rok 2013, včetně údajů o jejich výrobních zdrojích elektřiny a zvolených formách podpory, byly v systému operátora trhu registrovány v rámci migrace dat předaných provozovatelem přenosové soustavy a provozovateli regionálních distribučních soustav. Z takto předaných dat bylo registrováno 24 453 zdrojů a dodatečnou migrací dalších 374 zdrojů. Zákon č. 310/2013 Sb., kterým se mění zákon o podporovaných zdrojích energie, výrazně omezil podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů pro zdroje uváděné do provozu po 31. 12. 2013 a tím i počty nových registrací. Nové registrace se týkají malých vodních elektráren a jejich rekonstrukcí a dále pak převodů zdrojů mezi jednotlivými výrobci, rozdělení virtuálních zdrojů migrovaných z databází PDS a nepodporovaných zdrojů. Nárůst počtu zdrojů v systému POZE je patrný z následující tabulky.

Information about producers that claimed support for the period until 31 December 2012 and further claimed support for 2013, including data on their power generation sources and selected types of support, was registered in the Market Operator's system during the migration of data supplied by the transmission system operator and distribution system operators. A total of 24,453 sources were registered on the basis of the data migration and additional 374 sources on the basis of supplementary migration. Act No 310/2013 Coll., amending the Act on Supported Energy Sources, significantly restricted support for electricity from renewable sources for sources commissioned after 31 December 2013, and subsequently the number of new registrations. New registrations include small hydropower plants and their reconstruction, as well as transfers of sources between producers, distribution of virtual sources migrated from databases of distributors and unsupported sources. The table below documents an increase in the number of sources in the SES system.

Tabulka 10 Počet zdrojů registrovaných v systému POZE v jednotlivých letech
Table 10 Number of sources registered in SES system in specific years

Zdroje • Sources	Podporovaný • Supported		Nepodporovaný • Unsupported	
	Počet zdrojů Number of sources	Instalovaný výkon (MW) Installed capacity (MW)	Počet zdrojů Number of sources	Instalovaný výkon (MW) Installed capacity (MW)
2012	24 827	13 672	24	7 396
2013	29 351	13 976	26	8 062
2014	31 532	16 106	28	6 405

Snížení instalovaného výkonu nepodporovaných zdrojů a zvýšení podporovaných oproti roku 2013 (viz Tabulka 10) je způsobeno případy, kdy některé zdroje připojené k přenosové soustavě mohou dodávat část jimi vyrobené elektřiny do distribuční soustavy (nárok na podporu decentralní výroby). V případě malých vodních elektráren byly převedeny do kategorie MVER s nárokem na zvýšení výkupní ceny nebo zeleného bonusu zdroje uvedené v tabulce 11.

In contrast to 2013, reduction in installed capacity of unsupported sources and increased installed capacity of supported sources (Table 10) is due to cases where some sources connected to the transmission system can supply a portion of generated electricity to the distribution system (decentralized electricity generation support). In the case of small hydro power plants (MVE), sources listed in Table 11 were moved to the category of reconstructed small hydro power plants (MVER) eligible for an increased purchase price or green bonus.

Tabulka 11 Převod MVE do kategorie rekonstruovaných MVER v jednotlivých letech

Table 11 Transfer of MVEs to the category of reconstructed MVERs in specific years

Období rekonstrukce Reconstruction period	Počet výroben Number of installations	Počet zdrojů Number of sources	Instalovaný výkon (MW) Installed capacity (MW)
před 2013 • before 2013	462	488	150
2013	65	89	9
2014	22	33	14
Celkem • Total	549	610	173

REGISTRACE NÁROKU NA PODPORU VYROBENÉ ELEKTRINY V SYSTÉMU CS OTE A VYÚČTOVÁNÍ PODPORY

Zadávání měsíčních výkazů – vykazování, je shodné a dle vyhlášky ERÚ č. 541/2005 Sb. ve znění vyhlášky č. 438/2012 Sb. povinné pro všechny výrobce, bez ohledu na to, zda mají nárok na podporu, či nikoli. V principu se zadávání neliší ani mezi jednotlivými formami podpory či typy zdrojů. Výkazy zadávají výrobci po jednotlivých měsících, v návaznosti na příjem měřených dat elektřiny od příslušných provozovatelů soustav a nastavené termíny zúčtování jednotlivých druhů podpor standardně v období mezi 5. pracovním dnem a 10. kalendářním dnem měsíce následujícího po konci vykazovacího období.

Proces zúčtování výkazů se liší podle formy podpory zvolené výrobcem. Výkazy výrobců, kteří zvolili jako formu podpory zelený bonus a bonus za decentrální výrobu, a kteří výkaz zadali v termínu podle obchodních podmínek, jsou zařazeny do pravidelného zúčtování. To probíhá od 10. do 15. kalendářního dne (případně 16. kalendářní den u KVET) následujícího měsíce po konci zúčtovacího období. V případě výrobců s výrobnami do 10 kW instalovaného výkonu a výrobců podporovaného tepla je zúčtovacím obdobím čtvrtletí. Je tedy nutné, aby pro takovou výrobu měl výrobce do termínu uvedeného v obchodních podmínkách zadané všechny tři měsíční výkazy zúčtovacího období. Výsledkem zúčtování zadaných výkazů je vystavení dokladu o výplatě podpory.

REGISTRATION OF CLAIMS FOR SUPPORT FOR GENERATED ELECTRICITY IN CS OTE SYSTEM AND SETTLEMENT OF SUPPORT

The input of monthly reports – reporting is identical and, pursuant to ERO Decree No. 541/2005 Coll., as amended by Decree No. 438/2012 Coll., mandatory for all producers, regardless of whether they are eligible for support or not, and the principle of input is essentially the same even for different types of support or different types of energy sources. The producers report on a monthly basis, following the receipt of the metered electricity data from the relevant system operators. The settlement period for specific types of support is between 5th business day and 10th calendar day of the month following the end of the reporting period.

The process of settlement of reports varies according to the type of support chosen by the producer. Reports of producers, who selected a green bonus and a bonus for decentralized energy generation as their preferred support and who submit the report within the deadline specified in the business terms, are included in periodic settlement. It is carried out from 10th to 15th calendar day (or 16th day for CHP) of the month following the end of the settlement period. Producers in power-generation installations with an installed capacity of up to 10 kW and producers of supported heat are subject to quarterly settlement, therefore they need to submit all three monthly reports of the settlement period within the set deadline. The outcome of the settlement of input reports is issuance of the proof of support payment.

Mechanismus výplaty podpory v případě, kdy si výrobce zvolil formu podpory výkupní cenou, je odlišný. Podpora se opět řídí výkazem zadaným do systému CS OTE, ale její zúčtování a výplatu provádí na základě automaticky zasláného opisu povinně vykupující. Operátor trhu pouze zamkne ve stanoveném termínu výkazy k další editaci a počká, dokud od povinně vykupujícího neobdrží zprávu o zúčtování a výplatě výkupní ceny výrobcí. Na základě této zprávy poskytne OTE povinně vykupujícímu částku na úhradu jeho vícenákladů spojených s výkupem podporované energie. Tou je rozdíl mezi výkupní cenou dle cenového rozhodnutí a tržní cenou, reprezentovanou hodinovou cenou z denního trhu s elektřinou pro příslušné zúčtované období, a dále je do tohoto vícenákladu zahrnut poplatek za činnost povinně vykupujícího stanovený dle zákona v cenovém rozhodnutí ERÚ. Poplatek za činnost povinně vykupujícího je účtován na základě zákona o POZE a pokrývá zejména administrativní náklady procesu a náklady na krytí výdajů za odchylky způsobené dodávkami podporovaných zdrojů v povinném výkupu.

Výkazy nepodporovaných výrobců nejsou společností OTE dále účetně zpracovávány, avšak slouží pro statistické účely, pro potřeby Energetického regulačního úřadu a provozovatelů distribučních soustav.

Podpora elektřiny za rok 2014 z obnovitelných zdrojů energie (OZE), druhotných zdrojů (DZ) a vyrobené v procesu vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla (KVET) a decentrální výroby (DV) dosáhla hodnoty 40,402 mld. Kč. Proti roku 2013, kdy bylo podporovaným zdrojům energie vyplaceno 37,329 mld. Kč, je to navýšení o více než 3 mld. Kč. Rozdělení, včetně podporovaného množství, zobrazuje tabulka 12, údaje jsou uvedeny po zaokrouhlení.

The mechanism of support payment is different where the producer's preferred support is the purchase price (feed-in tariff). Support is also governed by the report transmitted to the CS OTE system, but settlement and payment are carried out by the mandatory purchaser on the basis of an automatically generated copy of the report. The Market Operator only locks the reports for editing within the specified timeframe and waits until it receives a message from the mandatory purchaser about the settlement and payment of the feed-in tariff to the producer. Upon receipt of the message, OTE reimburses the mandatory purchaser for additional costs associated with the purchase of supported energy. The reimbursed amount is the difference between the purchase price according to the relevant price decision and the market price represented by the hourly rate on the day-ahead electricity market for the relevant settlement period, and it also includes a charge for the mandatory purchaser's activities stipulated by law in the ERO price decision. The charge for the mandatory purchaser's activities is charged pursuant to the SES Act and mainly covers the administrative costs of the process and the expenses incurred due to imbalances caused by the supply of supported sources.

OTE does not process reports of unsupported producers, but uses them only for statistical purposes and for the needs of the Energy Regulatory Office and distribution system operators.

Support for electricity from renewable energy sources (RES), secondary sources (Sec. S), and produced in the process of combined heat and power (CHP) and decentralized power generation (DG) amounted to CZK 40.402 billion, representing an increase of more than CZK 3 billion compared to 2013 when a total of CZK 37.329 billion was paid to supported energy sources. The distribution of the amount, including supported quantities, is shown in Table 12, values are rounded.

Tabulka 12 Výše vyplacené podpory elektřiny
Table 12 Support paid for electricity

	Podpora OZE (ZB + PV) Support for RES (GB + PP)	Podpora DZ Support for Sec.S	Podpora KVET Support for CHP	Podpora DV Support for DG	Celkem Total
Podporované množství (GWh) Supported volumes (GWh)	7 912	768	6 802	23 503	38 984
Vyplaceno (mil. Kč) Paid (CZK million)	38 361	136	1 664	241	40 402

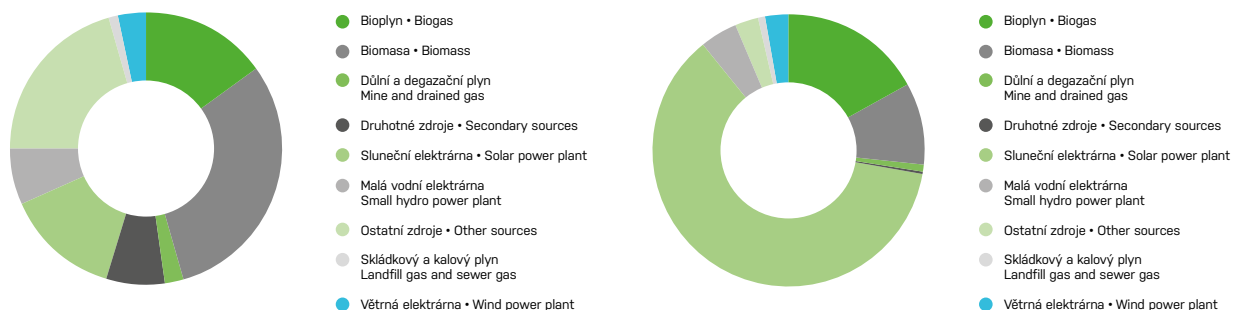
Částka vyplacená na podporu elektřiny z OZE, DZ a KVET po jednotlivých typech zdrojů za rok 2014 je uvedena v následující tabulce a poměrné vyjádření je znázorněno na obrázku 69.

Table 13 documents amounts paid to support electricity from RES, Sec. S and CHP, broken down by types of sources. Figure 69 shows shares of volumes produced.

Tabulka 13 Celková podpora OZE, DZ a KVET
Table 13 Total support paid for RES, Sec. S and CHP

Typ zdroje Type of source	Podpora OZE Support for RES		Podpora DZ Support for Sec. S		Podpora KVET Support for CHP	
	GWh	mil. Kč CZK million	GWh	mil. Kč CZK million	GWh	mil. Kč CZK million
Bioplyn • Biogas	2 165	6 850	0	0	141	19
Biomasa • Biomass	1 793	3 331	109	17	2 750	509
Důlní a degazační plyn • Mine and drained gas	0	0	99	92	34	5
Důlní plyn • Mine gas	160	299	0	0	18	1
Druhotné zdroje • Secondary sources	0	0	560	27	739	77
Sluneční elektrárna • Solar power plant	2 092	24 601	0	0	0	0
Malá vodní elektrárna • Small hydro power plant	1 043	1 861	0	0	0	0
Ostatní zdroje • Other sources	0	0	0	0	3 101	1 052
Skládkový a kalový plyn • Landfill and sewer gas	189	402	0	0	19	1
Větrná elektrárna • Wind power plant	469	1 017	0	0	0	0
Celkový součet • Total	7 912	38 361	768	136	6 802	1 664

Obrázek 69 Poměr množství elektřiny a vyplacené podpory OZE, DZ a KVET v roce 2014
Figure 69 Shares of electricity volumes and support paid for RES, Sec. S and CHP

Z grafu je zřejmá disproporce mezi vyrobeným množstvím a vyplacenými finančními prostředky ve prospěch slunečních zdrojů.

The chart shows a significant disproportion between the volumes produced and support paid in favour of solar sources.

FORMY PODPORY ELEKTŘINY

Podpora elektřiny je poskytována formou zelených bonusů na elektřinu, nebo formou výkupních cen, přičemž právo pro volbu formy je dáno zákonem. Výrobce je povinen registrovat formu podpory v systému OTE, a.s., při první registraci nároku. Pokud výrobce splňuje podmínky pro změnu formy podpory, je možné změnu provést její registrací v systému pro následující rok nejpozději do 30. listopadu běžného roku.

TYPES OF SUPPORT FOR ELECTRICITY

Support for electricity is provided as green bonuses for electricity or purchase prices (feed-in tariffs), whereby the right to choose the relevant type of support is set out in the law. Producers are required to register the chosen type of support in the OTE system during the first registration of the claim. If a producer meets the conditions for changing the type of support, it is possible to register the change in the system for the following year by 30 November of the current year.

Základní rozdíl v jednotlivých formách podpory elektřiny pro výrobce je ten, že v případě podpory formou výkupních cen je podpora poskytována na elektřinu dodanou do soustavy a výkupní cena obsahuje jak podporu, tak tržní cenu komodity. V případě podpory formou zelených bonusů na elektřinu cena zeleného bonusu zahrnuje pouze podporu na vyrobenou elektřinu, přičemž vlastní cena elektřiny dodané do soustavy spolu s odpovědností za odchylku jsou předmětem smluvního vztahu mezi výrobcem a obchodníkem. V obou případech je podporované množství poníženo o technologickou vlastní spotřebu.

The basic difference in the various types of support for energy producers is that where support is provided in the form of feed-in tariff, it applies to electricity supplied to the grid and the purchase price includes both the support and the market price of the commodity. Where support is provided in the form of green bonuses, the green bonus price includes only the support for the generated electricity, whereas the price of electricity supplied to the grid together with responsibility for imbalances is subject to contractual relations between the producer and the trader. In both cases, the supported volumes are reduced by own technological consumption.

Počet v systému POZE registrovaných zdrojů podle formy podpory v letech 2013 a 2014 je uveden v tabulce 14. Údaje se týkají posledního dne v daném roce.

The number of sources registered in the supported energy sources system according to the type of support in 2013 and 2014 is shown in Table 14. The data relate to the last day of the year.

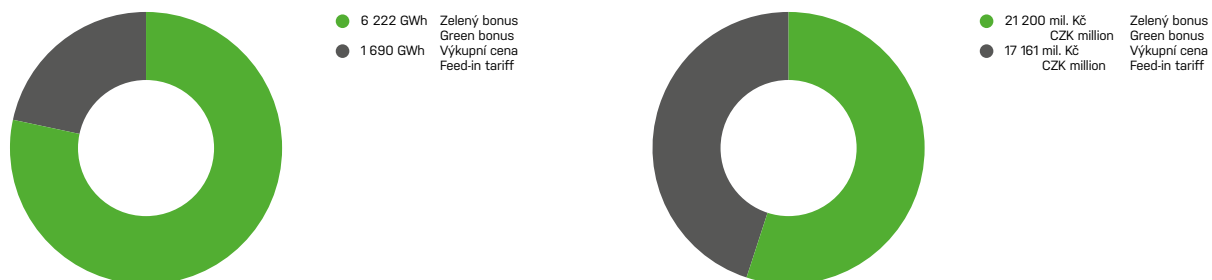
Tabulka 14 Forma podpory v roce 2013 a 2014
Table 14 Types of support in 2013 and 2014

	Počet zdrojů • Number of sources		Instalovaný výkon (MW) • Installed capacity (MW)	
	Zelený bonus Green bonus	Povinný výkup Feed-in-tariff	Zelený bonus Green bonus	Povinný výkup Feed-in-tariff
2013	24 377	4 974	12 402	1 574
2014	26 560	4 972	14 676	1 430

Na obrázku 70 je zobrazeno vykázané množství elektřiny z OZE a tomu odpovídající zúčtovaná podpora pro formy podpory – zelený bonus a výkupní cena. Podpora KVET, druhotných zdrojů a decentralizované výroby není v obrázku zahrnuta.

Figure 70 documents reported volumes of electricity from RES and the matching support after settlement for two types of support – green bonus and feed-in tariff. Support for CHP, secondary sources and decentralized generation is not included.

Obrázek 70 Vykázané množství podporované elektřiny a zúčtovaná podpora podle formy podpory v roce 2014
Figure 70 Reported volumes of supported electricity and support after settlement according to types of support in 2014

Možnost změnit formu podpory na rok 2015 využilo stejně jako v roce 2013 pouze malé procento zdrojů. Čísla pro rok 2015 zachycuje následující tabulka.

Similarly to 2013, only few producers used the option to change the selected type of support for 2015. Figures for 2015 are shown in the table below.

Tabulka 15 Počet změn formy podpory pro rok 2015
Table 15 Number of changes in type of support for 2015

Typ zdroje • Type of source	PV -> ZB • FIT -> GB	ZB -> PV • GB -> FIT
Bioplyn • Biogas	11	0
Biomasa • Biomass	1	0
Sluneční elektrárna • Solar power plant	43	25
Malá vodní elektrárna • Small hydro power plant	31	0
Skládkový a kalový plyn • Landfill and sewer gas	1	0
Větrná elektrárna • Wind power plant	0	1
Celkem • Total	87	26

Podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů

Právo na podporu elektřiny z OZE formou výkupních cen má pouze výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů využívající energii vody, a to ve výrobně elektřiny o instalovaném výkonu do 10 MW včetně a ostatní výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů ve výrobně elektřiny o instalovaném výkonu do 100 kW včetně a výrobce, jemuž vznikl nárok na podporu formou výkupních cen dle předpisů platných před 1. lednem 2013.

Support for electricity from renewable sources

The right to receive support for electricity from RES in the form of feed-in tariffs applies solely to producers of electricity from renewable energy sources using water in a power-generating plant with an installed capacity of up to 10 MW, and other producers of electricity from renewable energy sources in a power-generating plant with an installed capacity of up to 100 kW and producer who obtained the right to receive support in the form of feed-in tariffs according to rules valid before January 1st 2013.

Tabulka 16 Podpora elektřiny z OZE v režimu výkupní ceny podle typu zdroje
Table 16 Support for electricity from RES in the feed-in tariff scheme, broken down by sources

Typ zdroje • Type of source	GWh	mil. Kč • CZK million
Bioplyn • Biogas	131	420
Biomasa • Biomass	38	106
Sluneční elektrárna • Solar power plant	1 359	16 349
Malá vodní elektrárna • Small hydro power plant	94	158
Skládkový a kalový plyn • Landfill and sewer gas	9	16
Větrná elektrárna • Wind power plant	59	111
Celkem • Total	1 690	17 161

V ostatních případech, včetně elektřiny vyrobené ve výrobně elektřiny společně z obnovitelných zdrojů a neobnovitelných zdrojů s instalovaným výkonem do 100 kW, má výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů právo pouze na podporu elektřiny formou zelených bonusů na elektřinu.

In other cases, including electricity cogenerated in a power-generating plant from renewable and non-renewable energy sources with an installed capacity of up to 100 kW, producers of electricity from renewable energy sources are eligible only for support in the form of green bonuses for electricity.

Tabulka 17 Podpora elektřiny z OZE v režimu zeleného bonusu po jednotlivých zdrojích
Table 17 Support for electricity from RES in the green bonus scheme, broken down by sources

Typ zdroje • Type of source	GWh	mil. Kč • CZK million
Bioplyn • Biogas	2 034	6 430
Biomasa • Biomass	1 756	3 225
Důlní plyn • Mine gas	160	299
Sluneční elektrárna • Solar power plant	733	8 251
Malá vodní elektrárna • Small hydro power plant	949	1 702
Skládkový a kalový plyn • Landfill and sewer gas	180	386
Větrná elektrárna • Wind power plant	411	906
Celkový součet • Total	6 222	21 200

Podpora elektřiny z druhotných zdrojů

Druhotnými zdroji se rozumí využitelné energetické zdroje, jejichž energetický potenciál vzniká jako vedlejší produkt při přeměně a konečné spotřebě energie, při uvolňování z bituminózních hornin včetně degazačního a důlního plynu nebo při energetickém využívání nebo odstraňování odpadů a náhradních paliv vyrobených na bázi odpadů nebo při jiné hospodářské činnosti. Výrobce elektřiny z druhotných zdrojů má právo pouze na podporu formou zelených bonusů na elektřinu.

Podpora elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla

Podpora elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla je poskytována formou zeleného bonusu na elektřinu vyrobenou ve společném procesu spojeném s dodávkou užitečného tepla v zařízení, na které ministerstvo vydalo osvědčení o původu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla. Při její výrobě je nutno

Support for electricity from secondary sources

Secondary sources mean recoverable energy sources, the energy potential of which is a by-product of energy conversion and final energy consumption, upon release from bituminous rock, including drained and mine gas, or in the use or disposal of waste and alternative fuels produced from waste, or as a result of another economic activity.

Support for electricity from combined heat and power

Support for electricity from combined heat and power is provided as a green bonus for electricity cogeneration in the process comprising supply of useful heat in an installation for which the Ministry has issued a guarantee of origin for electricity from combined heat and power. It is required that during the production process the pro-rata reduction in input primary fuel needed for electricity and heat cogeneration accounts for at least 10%, compared to the separated generation of electricity and heat, while the requirement for achieving the pro-rata reduction in input primary fuel applies only for electricity

dosáhnout poměrné úspory vstupního primárního paliva potřebného na kombinovanou výrobu elektřiny a tepla ve výši nejméně 10 % oproti oddělené výrobě, přičemž požadavek na dosažení poměrné úspory vstupního primárního paliva se vztahuje pouze na elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny s instalovaným elektrickým výkonem vyšším než 1 MW.

Na zelených bonusech za elektřinu vyrobenou v roce 2014 při procesu vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla bylo vyplaceno méně než v roce 2013, kdy bylo vyplaceno 1 970 mil. Kč, přičemž vyrobeno bylo 8 387 GWh. Největší podíl na čerpání podpory mají zdroje spalující klasická fosilní paliva. Nižší objem podporované elektřiny vyrobené v procesu KVET proti roku 2013 je dán jednak vyššími teplotami v roce 2014 a jednak rozšířením podmínek pro výplatu podpory o podmínku týkající se účinnosti výroby energie dle cenového rozhodnutí ERÚ.

Podpora decentralní výroby elektřiny

Podpora decentralní výroby (DV) elektřiny se vztahuje na elektřinu vyrobenou ve výrobnách na území České republiky připojených k distribuční soustavě a dodanou do distribuční soustavy. Množství elektřiny dodané z těchto výroben do distribuční soustavy v roce 2014 a výše vyplacené podpory jsou uvedeny v tabulce 18. Proti roku 2013 bylo na podpoře DV v roce 2014 vyplaceno méně. Do distribuční soustavy bylo dodáno menší množství energie, na něž byla uplatněna podpora a proti roku 2013 byla snížena sazba.

Tabulka 18 Vyplacená podpora decentralní výroby elektřiny podle jednotlivých druhů zdrojů
Table 18 Support paid for decentralized electricity generation, broken down by sources

Typ zdroje • Type of source	GWh	mil. Kč • CZK million
Biomasa • Biomass	9 264	87
Bioplyn, skládkový a kalový plyn • Biogas, landfill and sewer gas	1 737	23
Důlní a degazační plyn, druhotné zdroje • Mine and drained gas, secondary sources	2 889	30
Malá vodní elektrárna • Small hydro power plant	887	14
Ostatní zdroje • Other sources	7 737	74
Sluneční elektrárna • Solar power plant	578	9
Větrná elektrárna • Wind power plant	410	5
Celkový součet • Total	23 503	241

generated in a power-generating plant with an installed capacity of over 1 MW.

In the process of combined heat and power, payments in the form of green bonuses for electricity generated in 2014 decreased in comparison with 2013 when CZK 1.970 million was paid and 8.387 GWh was produced. Sources firing standard fossil fuels account for the largest share in support payments. Lower level of the supported electricity produced by combined heat powerplants comparing to 2013 was given by higher average temperatures in 2014 and also by change of the condition regarding the efficiency, limiting the support.

Support for decentralized electricity generation

Support for decentralized electricity generation applies for electricity generated in power-generating plants in the Czech Republic connected to the grid and supplied to the distribution system. Table 18 shows volumes of electricity supplied from these plants to the distribution system and support payments in 2014. Compared to 2013, payments of support for DG decreased in 2014 due to a decline in the volume of power eligible for support supplied to the distribution system and a rate reduction.

Staré nároky

V průběhu roku 2014 byly vypořádávány jak nároky výrobců v souvislosti s elektřinou vyrobenou před rokem 2013, tak závazky výrobců na základě nekorektního vypořádání nároku před rokem 2013. Jednalo se o podporu formou zelených bonusů a při likvidaci nároků i závazků výrobců bylo podstupováno podle zákona č. 165/2012 Sb. § 54 odst. č. 12 a č. 13. Oprávněné platby byly výrobcům propláceny vždy prostřednictvím provozovatele regionální distribuční soustavy.

Previous claims

In 2014, claims regarding electricity produced before 2013 were settled, as well as claims arising from the incorrect settlement of the support provided by way of green bonuses dated before 2013. The new settlement was carried out pursuant to Act No. 165/2012 Coll.

Tabulka 19 Vyplacená podpora výrobcům za minulá období
Table 19 Support paid to producers for previous periods

Vyplaceno (Kč) • Paid (CZK)	ČEZ Distribuce	E.ON Distribuce	Celkový součet • Total
2013		17 070 898	17 070 898
2014	5 579 990	5 230 818	10 810 808
Celkový součet • Total	5 579 990	22 301 716	27 881 706

Tabulka 20 Vracená podpora výrobcům za minulá období
Table 20 Support refunded by producers for previous periods

Přijato (Kč) • Refunded (CZK)	ČEZ Distribuce	E.ON Distribuce	Celkový součet • Total
2014	-1 230 260		-1 230 260
Celkový součet • Total	-1 230 260		-1 230 260

Podpora biometanu

Podpora biometanu se podle zákona č. 165/2012 Sb. vztahuje na biometan vyrobený z bioplynu ve výrobnách plynu na území České republiky připojených k distribuční nebo přepravní soustavě, přičemž může jít pouze o bioplyn, který vzniká alespoň z 30 % z jiné biomasy, než je cíleně pěstovaná biomasa na orné půdě. Takto vyrobený plyn musí splňovat kvalitativní a technické podmínky pro vtláčení biometanu do distribuční nebo přepravní soustavy plynu. Podle § 30 odst. 8 zákona 165/2012 Sb., se podpora biometanu vztahovala pouze na biometan vyrobený do 31. prosince 2013 včetně.

Stanovení výše podpory, výkupní ceny a zelených bonusů na elektřinu

Energetický regulační úřad stanoví v daném kalendářním roce na následující kalendářní rok výkupní cenu samostatně pro jednotlivé druhy obnovitelných zdrojů, popřípadě pro skupiny podle velikosti instalovaného výkonu výroby elektřiny, nebo s ohledem na jejich umístění. Výkupní cena je stanovena tak, aby při podpoře elektřiny vyrobené ve výrobnách elektřiny uvedených do provozu bylo dosaženo patnáctileté doby prosté návratnosti investic za podmínky splnění technických a ekonomických parametrů. Mezi tyto podmínky patří zejména náklady na instalovanou jednotku výkonu, účinnost využití primárního obsahu energie v obnovitelném zdroji, v případě výroby elektřiny využívající biomasu, bioplyn nebo biokapaliny náklady na pořízení paliva a doba využití jednotlivých výrobních zařízení. Současně musí být zachována výše výnosů za jednotku elektřiny z obnovitelných zdrojů, při podpoře od roku uvedení výroby elektřiny do provozu po dobu trvání práva na podporu, jako minimální s pravidelným ročním navýšením o 2 % s výjimkou pro výrobu elektřiny využívající biomasu nebo bioplyn nebo biokapaliny. Výkupní cena zahrnuje i platbu výrobce povinné vykupujícímu v případech dosažení záporné ceny na denním trhu s elektřinou a případy, kdy na denním trhu organizovaném operátorem trhu nedojde k sesouhlasení nabídky a poptávky.

Support for biomethane

Support for biomethane pursuant to Act No. 165/2012 Coll. applies for biomethane produced from biogas in gas production plants in the Czech Republic that are connected to the distribution or transmission system, including biogas of which at least 30% is produced from biomass other than biomass specifically grown on arable land. Gas produced in this way must meet quality and technical conditions for the injection of biomethane into the gas distribution or transmission system. Support for biomethane was applied only for biomethane produced until December 31st 2013 pursuant to Section 30 (6) of Act No. 165/2012 Coll.

Determining amounts of support, feed-in tariff and green bonuses for electricity

The Energy Regulatory Office determines in the current calendar year for the following calendar year the feed-in tariff separately for each type of renewable energy source or for groups of sources with regard to the size of the installed capacity of the power-generating plant or its location. The tariff is set with the aim to achieve a fifteen-year simple return on investment with support for electricity produced in power-generating installations that were commissioned subject to meeting technical and financial conditions. These conditions comprise in particular the cost per installed capacity unit, efficiency of the use of primary energy content in a renewable source, and the cost of fuel and period of the use of individual production installations in case of power-generating plants using biomass, biogas and bioliquids. At the same time, the rate of revenue per unit of electricity from renewable energy sources must be retained with support received from the year of commissioning the power-generating installation for the duration of the installation's eligibility for support, as a minimum with a regular annual increase of 2%, with the exception of power-generating installations using biomass or biogas or bioliquids. The feed-in tariff includes the payment of the producer to the mandatory purchaser in the event of a negative price on the day-ahead electricity market and in the event supply and demand is not matched on the day-ahead market organized by the Market Operator.

Výši ročního zeleného bonusu na elektřinu z obnovitelných zdrojů a postup pro stanovení hodinového zeleného bonusu na elektřinu stanoví ERÚ tak, aby výše ročního zeleného bonusu na elektřinu pokryla pro daný druh obnovitelného zdroje alespoň rozdíl mezi výkupní cenou a očekávanou průměrnou roční hodinovou cenou a výše hodinového zeleného bonusu na elektřinu pokryla pro daný druh obnovitelného zdroje alespoň rozdíl mezi výkupní cenou a dosaženou hodinovou cenou. V případech dosažení záporné hodinové ceny je hodnota hodinového zeleného bonusu na elektřinu rovna nejvýše hodnotě hodinového zeleného bonusu na elektřinu při dosažení nulové hodinové ceny dosažené na denním trhu.

Výše ročního zeleného bonusu na elektřinu pro podporu elektřiny z druhotných zdrojů je stanovena s ohledem na druh druhotného zdroje, umístění a velikost instalovaného výkonu výroby elektřiny a pro podporu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla s ohledem na umístění a velikost instalovaného elektrického výkonu výroby elektřiny, použité primární palivo a provozní režim výroby elektřiny. Úřad může stanovit odlišnou výši zeleného bonusu na elektřinu také pro rekonstruované výroby elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla.

Výše zelených bonusů na elektřinu k elektřině z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla a druhotných zdrojů je meziročně upravována v závislosti na změnách cen elektřiny na trhu, cen tepelné energie, cen primárních energetických zdrojů, efektivitě výroby a době využití výroby elektřiny.

Konkrétní sazbu podpory (zelený bonus i výkupní ceny) pro každý zdroj uvedený do provozu v určitém roce je možné dohledat v cenovém rozhodnutí ERÚ.

Podpora elektřiny z OZE, DZ a KVET je kryta z prostředků, které jsou hrazeny provozovateli regionálních distribučních soustav (PDS) a provozovatelem přenosové soustavy (PPS) cenou na úhradu nákladů spojených s podporou elektřiny dle zákona č. 193/2014 Sb., která je hrazena koncovými spotřebiteli a dále z prostředků státního rozpočtu.

The Energy Regulatory Office determines the amount of annual green bonus for electricity from renewable energy sources and the procedure for determining an hourly green bonus for electricity so that the amount of annual green bonus for electricity shall cover for the relevant type of renewable source at least the difference between the purchase price and the expected average annual hourly price, and the amount of hourly green bonus for electricity shall cover for the relevant type of renewable source at least the difference between the purchase price and the hourly price achieved. Where the hourly price is negative, the amount of hourly green bonus for electricity equals at most the amount of hourly green bonus for electricity at the zero hourly price reached on the day-ahead market.

The annual green bonus for electricity pertaining to support for electricity generated from secondary sources is determined with regard to the type of secondary source, location and size of the installed capacity of the power-generating plant, and for support of electricity from high-efficiency electricity and heat cogeneration with regard to the location and size of the installed capacity of the power-generating plant, the used primary fuel and the operating mode of the power-generating plant. The Office may also determine a different amount of green bonus for electricity for renovated installations using combined heat and power cogeneration.

Amounts of green bonuses for electricity pertaining to electricity from combined heat and power cogeneration and secondary sources are adjusted annually to reflect changes in the electricity market prices, thermal energy prices, prices of primary energy sources, production efficiency and the period of utilizing the power-generating installation.

Specific rates of support (green bonus and feed-in tariff) for each source commissioned in a given year are listed in the relevant ERO price decision.

Support for electricity from RES, Sec. S and CHP is funded from payments made by regional distribution system operators (DSOs) and the transmission system operator (TSO) as the price to cover the costs associated with support for electricity pursuant to Act 193/2014 Coll., paid by final consumers, and from funds from the state budget.

PROVOZNÍ PODPORA TEPLA (BEZ INVESTIČNÍ PODPORY)

Podmínky pro získání provozní podpory tepla stanovil s platností od roku 2013 zákon č. 165/2012 Sb. o podporovaných zdrojích energie. Do té doby nebylo teplo z obnovitelných zdrojů provozně podporované. Zákon přímo určuje pevně danou sazbu zeleného bonusu ve výši 50 Kč/GJ pro všechny tepelné zdroje, které splnily podmínky podpory.

Nárok na provozní podporu tepla má teplo dodané do rozvodného tepelného zařízení soustavy zásobování tepelnou energií vyrobené ze tří základních obnovitelných zdrojů:

1. z podporované biomasy (včetně společného spalování s druhotným zdrojem),
2. z biokapalin splňujících kritéria udržitelnosti,
3. z geotermální energie.

Pro provozní podporu tepla musejí být také splněny další podmínky:

- výrobce musí být držitelem licence na výrobu tepla,
- jmenovitý tepelný výkon výroby tepla musí být vyšší než 200 kW,
- teplo musí být vyrobeno v zařízeních, která splňují minimální účinnost užití energie stanovenou vyhláškou č. 441/2012 Sb.,
- v případě výroby tepla v procesu kombinované výroby elektřiny a tepla musí být instalovaný elektrický výkon výroby maximálně do 7,5 MW a musí se jednat o výrobu, na kterou Ministerstvo průmyslu a obchodu vydalo osvědčení o původu elektřiny z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla nebo z druhotných zdrojů,
- podpora tepla se nevztahuje na teplo z bioplynových stanic, společné spalování obnovitelného a neobnovitelného zdroje nebo jiných zdrojů.

OPERATING AID FOR HEAT (WITHOUT INVESTMENT AID)

Conditions for obtaining operating aid for heat are set out in Act No. 165/2012 Coll., on Supported Energy Sources, in effect as of 2013. Until then, operating aid was not provided for heat produced from renewable energy sources. The law directly determines a fixed rate of the green bonus in the amount of CZK 50/GJ for all thermal sources that have met the conditions for operating aid.

Operating aid for heat applies to heat supplied to the heat distribution facility of the heat distribution system that was produced from three primary renewable energy sources:

1. supported biomass (including co-firing with a secondary source),
2. bioliquids meeting sustainability criteria,
3. geothermal energy.

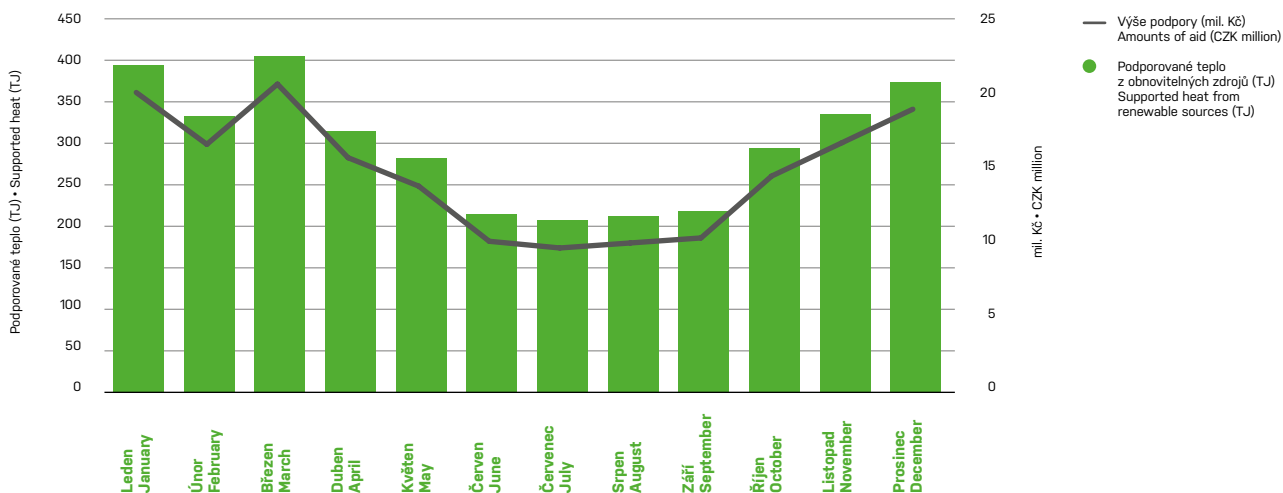
Other conditions must be met to apply for operating aid for heat:

- the producer must be licenced for heat production,
- the rated thermal output of the heat production plant must exceed 200 kW,
- heat must be produced in installations that meet the minimum energy efficiency requirements set out in Decree No. 441/2012 Coll.,
- where heat is produced in the process of electricity and heat cogeneration, the installed electric capacity of the production plant must not exceed 7,5 MW and the plant must have obtained a guarantee of origin of electricity from high-efficiency electricity and heat cogeneration or from secondary sources issued by the Ministry of Industry and Trade,
- support for heat does not apply for heat from biogas stations, co-firing of renewable and non-renewable sources, or other sources.

Počet výrobců žádajících o provozní podporu tepla v roce 2014 stoupl o 4 na konečný počet 47 společností, které splnily podmínky a uplatnily podporu na 56 tepelných zdrojích. Vyúčtování a výplata zeleného bonusu na teplo probíhaly čtvrtletně na základě zaslaných výkazů. Obrázek 71 zachycuje množství vyrobeného tepla podléhajícího podpoře a výši této podpory.

The number of producers applying for operating aid for heat in 2014 increased by 4 to a total of 47 entities that met the set conditions and the aid was distributed to 56 thermal energy sources. The settlement and payment of green bonuses for heat was carried out quarterly on the basis of received reports. Figure 71 shows volumes of supported heat production and amounts of operating aid.

Obrázek 71 Provozní podpora tepla (bez investiční podpory) v roce 2014
Figure 71 Operating aid for heat (without investment aid) in 2014

Za rok 2014 byla vyplacena podpora na 3 663 TJ z obnovitelných zdrojů v celkové výši 183 mil. Kč. Proti roku 2013 se jedná o dodávku tepla z obnovitelných zdrojů vyšší o 1 091 TJ a na podpoře bylo vyplaceno více o 55 mil. Kč.

In 2014, aid was paid for 3,663 TJ of heat from renewable energy sources in the amount of CZK 183 million. Compared to 2013, the volume of heat from renewable sources climbed by 1,091 TJ, and the amount of support rose by CZK 55 million.

ZÁRUKY PŮVODU

Povinnost vydávat záruky původu na písemnou žádost výrobce vyrábějícího elektřinu z obnovitelných zdrojů byla operátorovi trhu přidělena již na základě zákona č. 180/2005 Sb. V návaznosti na zákon č. 165/2012 Sb. však došlo v roce 2013 k zásadní změně ve správě těchto záruk původu, neboť nově je možno vydávat záruku původu na základě žádosti výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů pouze v elektronické podobě. Společnost OTE, a.s., proto spustila 24. října 2013 nový systém Evidence záruk původu (EZP)¹⁴. Jedná se o informační systém, plně integrovaný s ostatními systémy CS OTE, který slouží k vydávání, držení, převádění a uplatňování záruk původu elektřiny z obnovitelných zdrojů, a to pouze elektronickou cestou. Záruky původu jsou pak po celou dobu svého životního cyklu evidovány v systému EZP na účtech svého držitele.

Vyhláška č. 440/2012 Sb. o zárukách původu elektřiny z obnovitelných zdrojů energie poté stanovuje podmínky pro vydání a uznání záruky původu. O přístup do systému EZP mohou požádat držitelé licence na výrobu elektřiny nebo na obchod s elektřinou.

V návaznosti na zprovoznění nového systému EZP v roce 2013, a přijetí operátora trhu za člena mezinárodní asociace vydavatelských subjektů AIB (Association of Issuing Bodies) v listopadu 2013, byl dne 25. dubna 2014 tento systém propojen s mezinárodním systémem asociace AIB. Toto napojení nově umožňuje držitelům účtů v EZP importovat záruky původu vydané v členských státech Evropské Unie, které jsou zároveň členy této asociace.

Spolupráce operátora trhu se členy sdruženými v asociaci AIB zvyšuje transparentnost celého systému záruk původu ve všech fázích jejich životního cyklu. Tímto krokem operátor trhu přispívá k naplňování zákona č. 165/2012 Sb. a záměrů prezentovaných v evropské legislativě, zejména ve směrnici Evropského parlamentu a Rady č. 2009/28/ES.

¹⁴ Viz také <http://www.ote-cr.cz/poze/zaruky-puvodu/zaruky-puvodu>

GUARANTEES OF ORIGIN

The Market Operator was assigned the obligation to issue guarantees of origin upon written request of producers of electricity from renewable energy sources under Act No. 180/2005 Coll. The adoption of Act No. 165/2012 Coll. resulted in a fundamental change in the administration of guarantees of origin in 2013. The guarantees can now be issued in response to requests of producers of electricity from renewable energy sources only electronically. On 24 October 2013 OTE, a.s., launched a new system of Registry of Guarantees of Origin (EZP)¹⁴. It is an information system, fully integrated with other CS OTE systems, which is used for the issuance, holding, transfer and application of guarantees of origin of electricity from renewable energy sources, all executed solely electronically. The guarantees of origin are recorded in their holders' accounts in the EZP system over their life cycle.

Decree No. 440/2012 Coll., on guarantees of origin of electricity from renewable energy sources sets out conditions for issuance and recognition of a guarantee of origin. Licenced electricity producers or traders may apply for access to the EZP system.

Following the launch of the operation of the new EPZ system in 2013 and accession of the Market Operator to the Association of Issuing Bodies (AIB) in November 2013, on 25 April 2014 the system was connected to the AIB international system. The system integration allows EZP account holders to import guarantees of origin issued in the Member States of the European Union, which are also members of the association.

Cooperation of the Market Operator with AIB members enhances the transparency of the entire system of guarantees of origin at all stages of their life cycle. With this step, the Market Operator has contributed to the implementation of Act No. 165/2012 Coll. and targets formulated in European legislation, particularly in Directive of the European Parliament and of the Council No. 2009/28/EC.

¹⁴ See also <http://www.ote-cr.cz/poze-en/guarantees-of-origin>

V roce 2014 do systému EZP nově získalo přístup 58 společností, kterým bylo vydáno celkem 816 429 záruk původu garantujících původ přibližně 816,4 GWh elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů. Detailní přehled uskutečněných transakcí se zárukami původu v roce 2014 zachycuje tabulka 21.

In 2014, 58 new entities gained access to the EZP system and a total of 816,429 guarantees of origin were issued for 816.4 GWh of electricity generated from renewable energy sources. Table 21 provides a detailed overview of transactions with guarantees of origin in 2014.

Tabulka 21 Souhrnný přehled transakcí se zárukami původu v roce 2014
Table 21 Summary overview of transactions with guarantees of origin in 2014

Typ transakce • Type of transaction	Počet záruk původu • Number of GOs
Vydání • Issuance	816 429
Vnitrostátní převod • Intra-state transfer	826 328
Mezinárodní příchozí převod • Foreign incoming transfer	6 337
Mezinárodní odchozí převod • Foreign outgoing transfer	0
Uplatnění • Cancellation	778 105
Vyřazení z důvodu uplynutí platnosti • Withdrawal due to end of life cycle	157 410
Vyřazení na vyžádání • Withdrawal upon request	0

Uplatněním záruky původu držitel účtu deklaruje, že určitý objem elektřiny reprezentovaný příslušným počtem záruk původu byl dodán koncovému spotřebiteli. Dojde tak k převedení záruky původu na účet zrušených záruk původu, čímž její životní cyklus končí. Důvodem rozdílu v množství vydaných a uplatněných záruk původu je fakt, že určitá část záruk původu vydaných v roce 2013 byla uplatněna nebo vyřazena až v roce 2014.

By cancellation of the guarantee of origin, the account holder proves that a given quantity of electricity represented by the relevant number of guarantees of origin were supplied to a final customer. After that the guarantees of origin are transferred to the cancellation account and their life cycle ends. The difference in the amount of issued and cancelled guarantees of origin is due to the fact that some of the guarantees of origin issued in 2013 were not cancelled or withdrawn until 2014.

Vzhledem k tomu, že systém EZP umožňuje vydávání záruk původu za výrobu elektřiny až 12 měsíců zpětně, lze předpokládat, že určitá část záruk původu, vztahujících se k výrobě elektřiny v roce 2014, bude vydána a uplatněna opět až v roce 2015. Práce se zárukami původu elektřiny vyrobené v roce X se vždy plně projeví až koncem roku X+1. Kompletní přehled vydaných záruk původu v roce 2014 zachycuje tabulka 22.

As the new EZP system allows the issuance of guarantees of origin for electricity generation retroactively for up to 12 months, it may be assumed that a certain portion of the guarantees of origin relating to electricity generation in 2014 again will not be issued and cancelled until 2015. The results of the administration of guarantees of origin for electricity generated in year X thus won't be fully manifest until the end of Year X+1. Table 22 shows a complete list of guarantees of origin issued in 2014.

Tabulka 22 Přehled záruk původu vydaných v roce 2014
Table 22 Overview of guarantees of origin issued in 2014

Použitý zdroj energie • Energy source	Počet vydaných Záruk původu • Number of issued GOs
Biomasa – nspecifikováno • Biomass – unspecified	4 565
Biomasa – vedlejší produkty zemědělské činnosti a odpady • Biomass – by-products of agricultural activity and waste	1 086
Biomasa – zemědělské produkty • Biomass – agricultural products	49 294
Dřevo – nspecifikováno • Wood – unspecified	23 477
Dřevo – produkty lesního hospodářství • Wood – forestry products	40 496
Dřevo – vedlejší produkty lesního hospodářství a odpady • Wood – by-products of forestry and waste	72 062
Průmyslový a provozní odpad – biogenní • Industrial and operational waste– biogenic	17
Sluneční – nspecifikováno • Solar – unspecified	20 336
Vítr – nspecifikováno • Wind – unspecified	17 292
Voda & Moře – nspecifikováno • Hydro & Sea – unspecified	565 786
Zemědělský plyn – energetické plodiny • Agricultural gas – energy crops	18 701
Zemědělský plyn – kejda prasat • Agricultural gas – pig manure	2 611
Zemědělský plyn – kejda skotu • Agricultural gas – cattle manure	657
Zemědělský plyn – nspecifikováno • Agricultural gas – unspecified	49
Celkem • Total	816 429

PROVOZ REJSTŘÍKU OBCHODOVÁNÍ S POVOLENKAMI NA EMISE SKLENÍKOVÝCH PLYNŮ

ADMINISTRATION OF THE CZECH EMISSION TRADING REGISTRY

O TE, a.s., spravuje na základě zákona č. 383/2012 Sb., český rejstřík obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, který slouží k zajištění přesné evidence vydávání, držení, převádění a odevzdání povolenek a kjótských jednotek. Tuto správu O TE provádí již od roku 2005.

Povolenky a kjótské jednotky se evidují na jednotlivých účtech smluvní strany, účtech provozovatele zařízení, účtech provozovatele letadla, osobních nebo obchodních účtech.

Podle Zákona č. 383/2012 Sb. o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů je povinností provozovatelů zařízení, která spadají do evropského systému emisního obchodování (EU ETS) na základě vydaného Povolení MŽP na vypouštění emisí skleníkových plynů do ovzduší, mít zřízen účet v rejstříku. Od ledna 2012 platí tato povinnost také pro provozovatele letadel, kteří mají provozní licenci vydanou v České republice nebo spadají pod správu České republiky podle seznamu provozovatelů letadel vydaného Evropskou komisí.

Osobní a obchodní účty jsou v rejstříku primárně určeny osobám (právníkům nebo fyzickým), které nejsou provozovateli zařízení, a nespádají tak povinně do EU ETS, ale mají rovněž zájem se zapojit do obchodování s emisními povolenkami. Tyto typy účtů si však mohou otevřít i provozovatelé zařízení nebo provozovatelé letadel.

Evropský systém obchodování s emisními povolenkami zřizuje Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Podle Nařízení Komise (EU) č. 389/2013 o vytvoření registru Unie má každý členský stát EU povinnost používat jednotný Rejstřík Unie, který je v provozu od roku 2012 a nahradil národní rejstříky členských států EU. Rejstřík Unie funguje také jako konsolidovaný rejstřík Kjótského protokolu.

Rejstřík obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů je dostupný z veřejné stránky rejstříku <https://www.povolenky.cz>. Za účelem plnění povinností uzavírá O TE, a.s., jakožto správce rejstříku, smluvní vztahy s provozovateli zařízení emitujících CO₂ a s obchodníky.

O TE, a.s., has administered pursuant to Act No. 383/2012 Coll., the Czech Emission Trading Registry trading that ensures accurate accounting of the issue, holding, transfer and surrendering of allowances and Kyoto units. Such administration has been performed by O TE since 2005.

Allowances and Kyoto units are held on party holding accounts, operator holding accounts, aircraft operator holding accounts, person holding accounts and trading accounts.

Pursuant to Act No. 383/2012 Coll., on the Terms of Greenhouse Gas Emission Allowance Trading, operators that have been included in the EU Emissions Trading System (EU ETS) and have been issued a permit by the Ministry of the Environment to emit greenhouse gas into the atmosphere are required to open a Registry account. Since January 2012, this obligation has applied also for aircraft operators whose operating licences have been issued in the Czech Republic or who are under the administration of the Czech Republic in accordance with the list of aircraft operators published by the European Commission.

Person holding accounts and trading accounts in the Registry are primarily designed for persons (natural and legal) that are not operators and as such are not required to observe the EU ETS, but are interested in pursuing allowances trading. Operators and aircraft operators may also establish these types of accounts.

The EU Emissions Trading System (EU ETS) was established pursuant to Directive 2003/87/EC of the European Parliament and of the Council establishing a scheme for greenhouse gas emission allowance trading. Pursuant to Commission Regulation (EU) No 389/2013 establishing a Union Registry, all Member States are required to use the standardized Union Registry launched in 2012, which replaced the Member States' national registries. In addition, the Union Registry is operated as a consolidated registry system under the Kyoto Protocol.

The Czech Emission Trading Registry can be accessed from the public website <https://www.povolenky.cz>. O TE, a.s. meets its obligations as Registry administrator by making contractual

Na tomto základě je jednotlivým subjektům umožněn vstup do rejstříku.

Ke dni 31. 12. 2014 existovalo v rejstříku:

- 340 účtů provozovatelů zařízení,
- 50 osobních vkladových účtů,
- 25 obchodních účtů, a
- 10 účtů provozovatelů letadla.

Účet v rejstříku mělo ke konci roku 2014 otevřeno celkem 269 subjektů. Řada subjektů má v rejstříku veden více než jeden účet.

arrangements with operators producing CO₂ and allowance traders and facilitates their access to the Registry.

As at 31 December 2014, the Registry comprised:

- 340 operator holding accounts,
- 50 person holding accounts,
- 25 trading accounts, and
- 10 aircraft operator holding accounts.

At the end of 2014, a total of 269 entities held an account in the Registry. A number of entities held more than one account.

Obrázek 72 Počty otevřených účtů v rejstříku v roce 2014
Figure 72 Number of accounts opened in the Registry in 2014

Hlavní události roku 2014

- 17. ledna** V součinnosti s ERÚ zveřejněna průměrná cena emisní povolenky pro rok 2013 ve výši 118,64 Kč pro účely regulace cen tepelné energie.
- 28. března** Byla nasazena možnost výměny způsobilých kjótských jednotek CER nebo ERU za povolenky. Pro každé zařízení a provozovatele letadla byl v rejstříku nahrán konkrétní limit, kolik způsobilých CER nebo ERU kreditů lze takto vyměnit. Na základě článku 11a Směrnice 2003/87/ES o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství bude umožněna směna CER nebo ERU kreditů z 1. obchodovacího období 2008–2012 za povolenky pouze do 31. března 2015.

Key events of 2014

- 17 January** In cooperation with the ERO, the average price of an emission allowance for 2013 in the amount of CZK 118.64 is published for the purposes of thermal energy price regulation.
- 28 March** The option to exchange eligible CER or ERU Kyoto units for allowances was deployed. For each installation and aircraft operator a limit was recorded in the Registry specifying how many eligible CER or ERU credits can be exchanged. Under Article 11a of Directive 2003/87/EC establishing a scheme for greenhouse gas emission allowance trading within the Community exchanges of CER or ERU credits from the first trading period of 2008–2012 for allowances will be permitted only until 31 March 2015.

30. dubna Finální termín pro provozovatele zařízení ke splnění zákonné povinnosti odevzdání povolenek ve výši ověřených tun emisí CO₂ vyprodukovaných ze zařízení v roce 2013. Všichni provozovatelé zařízení tuto povinnost splnili. Provozovatelé letadel budou na základě Nařízení 421/2014 odevzdávat povolenky za emise roku 2013 do 30. dubna 2015 a ověřené emise za rok 2013 budou vykazovat do 31. března 2015.

15. května Zveřejněna Zpráva o hodnocení provozovatelů zařízení ve vztahu ke Splnění za rok 2013 na úrovni EU v souladu s přílohou XIV, odstavce 1d), e) Nařízení Komise (ES) č. 389/2013. Celková suma verifikovaných emisí za rok 2013 činí 67 713 644 tun CO₂, což je o 2 510 592 tun CO₂ méně než v předešlém roce 2012.

30 April Final deadline for operators to meet their statutory obligation and surrender allowances in the amount of verified tonnes of CO₂ emissions produced by the relevant installation in 2013. Pursuant to Regulation (EU) 421/2014, all aircraft operators shall surrender allowances for 2013 emissions by 30 April 2015 and verified emissions for 2013 shall be reported by 31 March 2015.

15 May The Report on the Evaluation of Installation Operators in Relation to Compliance for 2013 at the EU Level pursuant to Annex XIV, para. 1d) e) of Commission Regulation (EC) No. 389/2013 is published. The total amount of verified emissions for 2013 is 67,713,644 tonnes of CO₂, representing a decrease of 2,510,592 tonnes of CO₂ compared to 2012.

Transakce prováděné v rejstříku

V roce 2014 se v rejstříku uskutečnilo 1 485 transakcí, při nichž změnilo účet celkem 160 564 620 jednotek. Do statistiky jsou zahrnuty veškeré transakce s evropskými povolenkami a kjótskými jednotkami.

Důvod transakce a samotné ceny povolenek a kjótských jednotek nejsou v systému rejstříku vyhodnocovány ani s nimi není v tomto systému obchodováno. Obchodování s povolenkami pak probíhá například prostřednictvím bilaterálních nebo burzovních obchodů.

Rozložení počtu transakcí a objemů převáděných jednotek v roce 2014 uvádí následující tabulka a obrázky.

Transactions executed in the Registry

In 2014, a total of 1,485 transactions were executed in the Registry resulting in the transfer of 160,564,620 units to other accounts. The statistics comprise all transactions with European Union allowances and Kyoto units.

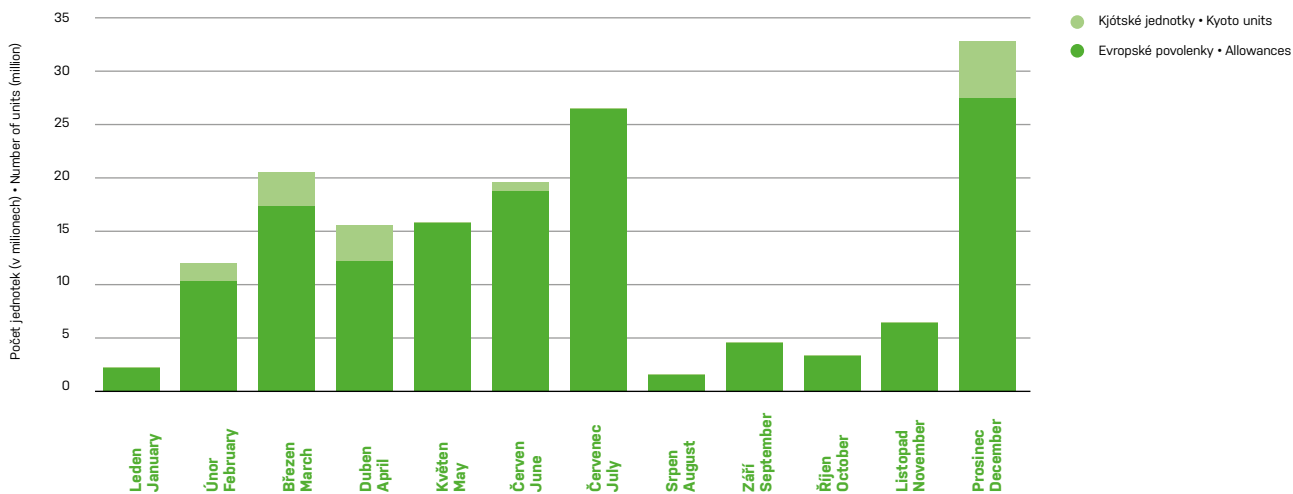
The purpose of transactions and prices of allowances and Kyoto units are not evaluated in the Registry and the allowances/units are not traded within the system. Trading of emission units is carried out through e.g. bilateral or exchange transactions.

The table and figures below illustrate the distribution of numbers of transactions and volumes of transferred units in 2014.

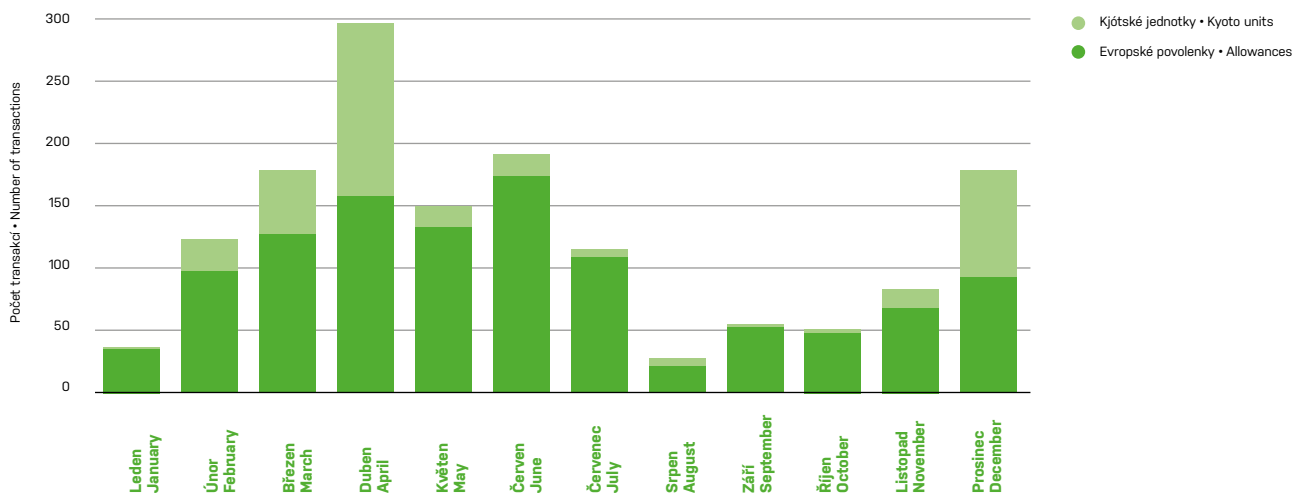
Tabulka 23 Rozložení počtu transakcí a objemů podle typu jednotek
Table 23 Distribution of transactions and unit volumes according to unit type

Typ jednotky • Type of unit	Objemy jednotek Volumes of units	%	Počty transakcí Numbers of transactions	%
Evropské povolenky • Allowances	146 213 472	91%	1 120	75%
Kjótské jednotky • Kyoto units	14 351 148	9%	365	25%
Suma • Total	160 564 620	100%	1 485	100%

Obrázek 73 Objemy převáděných jednotek v roce 2014
Figure 73 Volumes of transferred units in 2014

Obrázek 74 Počet transakcí v roce 2014
Figure 74 Number of transactions in 2014

Účastníci trhu mají při obchodování na platformách OTE zajištěna rizika na straně finančního vypořádání transakcí i na straně fyzické dodávky komodity.

Risks of Market Participants active on OTE trading platforms are hedged in respect of financial settlement of transactions and physical supply of the commodity.

RISK MANAGEMENT

RISK MANAGEMENT

DEFINICE FINANČNÍCH RIZIK

Povinnosti operátora trhu definované energetickým zákonem, zejména vyhodnocování, zúčtování a vypořádávání odchylek a funkce organizátora krátkodobého trhu, přináší i zodpovědnost zajistit finanční vypořádání závazků a pohledávek jednotlivých účastníků na trhu s elektřinou a plynem, které jim v souvislosti s vyhodnocením odchylek a s obchodováním na krátkodobých trzích organizovaných operátorem trhu vznikly. Operátor trhu vstupuje do finančního vypořádání jako jediná kreditní protistrana RÚT; veškeré závazky jednotlivých účastníků trhu jsou tak zúčtovány jako závazky vůči operátorovi trhu a všechny jejich pohledávky jdou na jeho vrub. Tímto nastavením operátor trhu přebírá odpovědnost za řádnou a včasnou úhradu všech pohledávek RÚT. Na tomto základě je možné definovat hlavní finanční rizika operátora trhu jako riziko nedostatečné likvidity a riziko ztráty z neuhrazených pohledávek za RÚT. Na základě této identifikace pak vyplývají dva základní cíle metodiky RM OTE (Risk Management společnosti OTE). Těmi jsou vytvoření dostatečné likvidní rezervy zabezpečující peněžní prostředky na vypořádacích účtech operátora trhu pro případy neuhrazení závazku některého z RÚT v řádných termínech (riziko nedostatečné likvidity) a dále kontrola a řízení otevřené kreditní pozice ve smyslu zajištění budoucích pohledávek operátora trhu za RÚT (riziko ztráty z trvalé platební neschopnosti RÚT). Metodiky řízení obou hlavních finančních rizik jsou postaveny na čtyřech základních principech¹⁵:

- princip vyrovnané bilance,
- princip 100% zajištění současných a možných budoucích závazků SZ s možností poskytnutí úlevy na základě bonity SZ,
- princip jednotného postupu pro všechny SZ,
- princip řízení finančních rizik prostřednictvím CS OTE.

Princip vyrovnané bilance

Celý systém i statut operátora trhu jsou postaveny na vyrovnaných příjmových a výdajových peněžních tocích, přičemž v praxi je tento princip podpořen posunutím (zpožděním) vypořádání debetních plateb operátora trhu oproti kreditním. Operátor trhu tak nejdříve inkasuje své

¹⁵ Podrobný popis jednotlivých principů řízení rizik na straně operátora trhu je uveden na webových stránkách: www.ote-cr.cz

DEFINITION OF FINANCIAL RISKS

The obligations of the Market Operator as defined by the Energy Act, in particular evaluation and settlement of imbalances and the functions of the short-term market organizer, entail responsibility for ensuring the financial settlement of liabilities and receivables of electricity and gas market participants, arising in connection with imbalance evaluation and trading on the short-term markets organized by the Market Operator. The Market Operator participates in the financial settlement as the only credit counter-party to registered market participants (RMPs); as a result, all their liabilities are settled as payables to the Market Operator and all their receivables are debited to the Market Operator. In these arrangements the Market Operator assumes responsibility for proper and timely payments of all RMP's receivables. Subsequently, two key financial risks of the Market Operator comprise the risk of insufficient liquidity and the risk of losses arising from unsettled receivables from RMPs. The two identified risks govern two primary targets of OTE's risk management (RM OTE): the creation of a sufficient liquidity reserve securing funds in the Market Operator's settlement accounts if necessary due to some of the RMP's failure to settle liabilities in due time (insufficient liquidity risk), and the review and management of an opened credit position in terms of securing the Market Operator's future receivables from RMPs (risk of losses arising from RMP's permanent insolvency). The methodology of managing the two key financial risks is based on four basic principles¹⁵:

- principle of balanced accounts,
- principle 100% hedging of BRP's current and future liabilities with the option to grant a FS relief based on BRP's favourable record,
- principle of equal treatment of all BRPs,
- principle of financial risk management by CS OTE.

Principle of balanced accounts

The whole system and the status of the Market Operator are based on balanced income and expense cash flows. In practice this principle is supported by delaying the settlement of debit payments of the Market Operator vs. credit payments. The Market Operator first collects its receivables, consolidates the

¹⁵ A detailed description of specific rules of risk management by the Market Operator is posted on <http://www.ote-cr.cz>.

pohledávky, zkompletuje objem peněz a následně jej s několikadenním zpožděním přerozdělí formou úhrady svých závazků vůči SZ a poskytovatelům RE.

Princip 100% zajištění závazků

Tento princip znamená, že snahou OTE je veškerou teoretickou rizikovou expozici, která může SZ vzniknout, pokrýt nástroji řízení kreditního rizika tak, aby operátor trhu mohl, v případě jakýchkoliv, i neočekávaných, problémů na straně SZ, splnit své povinnosti vůči ostatním SZ a vůči provozovateli přepravní soustavy. Subjektům s vynikající finanční bonitou může být poskytována sleva z finančního zajištění (FZ).

Princip jednotného postupu pro všechny SZ

Metodika RM OTE je zejména v oblasti řízení kreditního rizika postavena na principu stejného přístupu ke všem SZ, přičemž kreditní riziko každého subjektu zúčtování je řízeno individuálně. Důvodem pro tento přístup je snaha snížit co nejvíce riziko, že by operátor trhu musel krýt ztrátu ze svých vlastních zdrojů.

Pro krátkodobé nebo i trvalé snížení kreditního rizika SZ je možné ze strany SZ využít institutu převedení odpovědnosti za odchylku za odběrné místo mezi subjekty zúčtování, případně převedení celkové odchylky na jiný subjekt zúčtování.

Princip řízení finančních rizik prostřednictvím CS OTE

Touto cestou chce operátor trhu dosáhnout především minimalizace rizika ze selhání lidského faktoru jak na straně SZ, tak ve vlastních řadách. Tento systém umožňuje automaticky stanovovat a zajišťovat aktuální riziko všech SZ stejně, a to tak, aby bylo možné ze strany SZ optimalizovat výši svého FZ, resp. náklady s tím spojené. Kontrola dostatečnosti výše FZ v CS OTE a přepočítání aktuálního zůstatku FZ probíhá při každé události, která ovlivňuje výši tohoto zůstatku a v daných časových intervalech. Pokud by byl zůstatek záporný, automaticky dojde ke znemožnění registrace dalších obchodů příslušného

volume of funds and, subsequently, redistributes them in the form of settlement of its payables to BRP and RE providers with a delay of several days.

Principle of 100% liability hedging

This principle means that OTE strives to cover any theoretical risk exposure that may arise for a BRPs by instruments of credit risk management so that in the event of any expected or unexpected problems on the part of the BRP the Market Operator can meet its obligations toward the other BRPs and the transmission system operator. Balance responsible parties with an excellent financial standing may receive a financial security relief.

Principle of equal treatment for all balance responsible parties

The RM OTE methodology, specifically in the area of credit risk management, is based on the principle of equal treatment of all balance responsible parties, whereby credit risk of each balance responsible party is managed separately. The reason for this approach is an effort to minimize the risk that the Market Operator would have to cover the loss from its own resources.

To mitigate any credit risk in the short term or permanently, BRPs may choose to transfer imbalance responsibility for a point of delivery between balance responsible parties, or to transfer total imbalance responsibility to another balance responsible party.

Principle of financial risk management by CS OTE

The Market Operator primarily aims to minimize risks arising from a human error both on the part of balance responsible parties and its own staff. This system allows for automatic determining and hedging of current risks equally for all BRPs in a way that BRPs could optimize the amounts of their financial security and related costs. The sufficiency of the financial security is verified in CS OTE and the current financial security balance is adjusted for each event that might affect the security balance, and in the specific time intervals. If the balance is negative, registration of any other transaction of the respective balance responsible party is automatically invalidated to prevent any other drawdown of the already negative balance, or registered

SZ, které by jinak vedly k dalšímu čerpání nyní již záporného zůstatku, případně ke krácení registrovaných obchodů (trh s plynem) nebo k dalším opatřením snižujícím riziko na straně operátora trhu (např. anulace zadaných a zatím nezobchodovaných nabídek na denním trhu s elektřinou). V průběhu obchodování lze velikost FZ optimalizovat, například podle sezonních změn v objemech obchodování, ale vždy tak, aby byly zajištěny všechny již vzniklé nebo na základě registrací očekávané budoucí závazky. K přepočtu výše aktuálního zůstatku FZ dochází i v případě vzniku závazku ze strany OTE, a to tak, že dochází k navýšení celkového obchodního limitu SZ o tento závazek.

ŘÍZENÍ KREDITNÍHO RIZIKA

Aktuální kreditní riziko operátora trhu lze definovat jako sumu očekávaných, nebo již vzniklých a doposud neuhrazených závazků SZ vůči operátorovi trhu. Je spojeno pouze s položkami, ze kterých může vzniknout operátorovi trhu pohledávka, tj. s položkami nebo typy obchodů finančně zúčtovanými prostřednictvím OTE. Naopak registrované domácí i zahraniční dvoustranné smlouvy nejsou finančně vypořádávané prostřednictvím operátora trhu, ale pouze se registrují technické hodnoty pro účel vypořádání odchylek. Tyto obchody tak samy o sobě nejsou finančně zajišťovány, ale je využívána informace o těchto kontraktech pro zajištění rizika z vypořádání odchylek.

Celková riziková expozice (nebo taky kreditní riziko operátora trhu) je tvořena následujícími dílčími rizikovými expozicemi:

- riziková expozice za odchylky pro elektřinu a plyn,
- riziková expozice za krátkodobý trh s elektřinou a plynem,
- riziková expozice za mimotoleranční odchylky a za trh s nevyužitou tolerancí pro plyn,
- riziková expozice za pevné ceny za činnosti OTE.

Riziková expozice za odchylky pro elektřinu a plyn

Rizikovou expozicí za odchylky na trhu s elektřinou se rozumí aktuální nevyrovnaná obchodní pozice stanovená na základě registrovaných platných smluvních hodnot a odhadovaných hodnot spotřeby odběrných míst zákazníků a výroby zdrojů.

transactions (on the gas market) are reduced, or other measures are implemented to mitigate the Market Operator's risk (such as cancellation of submitted and yet untraded bids on the day-ahead electricity market). The amount of financial security can be optimized in the course of trading, for example according to seasonal changes in trading volumes, but always in such a way so as to hedge all current or future liabilities anticipated on the basis of submitted registrations. The available financial security is adjusted also in the event OTE's liability arises, where the respective BRP's trading limit is increased by the amount of this liability.

CREDIT RISK MANAGEMENT

The current credit risk of the Market Operator can be defined as a sum of expected, or already arisen and unsettled liabilities of a balance responsible party to the Market Operator. It pertains only to items from which liabilities to the Market Operator may arise, i.e. from items or types of transactions that are financially settled through OTE. Conversely, registered intra-state and foreign bilateral contracts are not financially settled through the Market Operator; merely their technical values are registered for the purpose of settlement of imbalances. As a result, these transactions are not financially secured, but information about these contracts is used for hedging risks arising from settlement of imbalances.

Total risk exposure (or the Market Operator's credit risk) is comprised of the following partial risk exposures:

- risk exposure arising from electricity and gas imbalances,
- risk exposure arising from the short-term electricity and gas markets,
- risk exposure arising from off-tolerance imbalances and from the unused tolerance gas market,
- risk exposure arising from fixed prices charged for OTE's operations.

Risk exposure arising from electricity and gas imbalances

Risk exposure arising from imbalances on the electricity market means the current unbalanced trading position determined on the basis of registered valid contractual values and estimated

Operátor trhu stanovuje pro každou hodinu dodávky zvlášť rizikovou expozici za kladnou odchylku a rizikovou expozici za zápornou odchylku, přičemž pro ocenění rizikové expozice za kladnou odchylku použije operátor trhu tzv. Parametrickou cenu kladné odchylky a pro ocenění rizikové expozice za zápornou odchylku použije operátor trhu Parametrickou cenu záporné odchylky a větší z obou oceněných rizikových expozic (větší z obou částek) v každé hodině je v daný okamžik použita pro blokaci obchodního limitu. V souvislosti se zavedením nových typů nabídek na denní trh se navíc stanovuje také riziková expozice za odchylku z dosud nevyhodnocených flexibilních hodinových nabídek a profilových blokových nabídek, sloučených do stejné výlučné skupiny na denním trhu s elektřinou, protože u nich není před vyhodnocením denního trhu s elektřinou zřejmé, v jaké hodině se zobchodují. Pro ocenění této rizikové expozice se také použije příslušná Parametrická cena odchylky. Obě parametrické ceny se stanovují z historických cen odchylek.

Po vyhodnocení odchylek dochází k nahrazení této pozice skutečným závazkem/pohledávkou SZ. Splacení závazku za odchylky znamená úplné uvolnění blokované části finančního zajištění.

Rizikovou expozicí za odchylky na trhu s plynem se rozumí riziková expozice za dodávku vyrovnávacího (bilančního) plynu, kterou místo subjektu zúčtování dodává do soustavy provozovatel přepravní soustavy, přičemž operátor trhu je jedinou protistranou vůči provozovateli přepravní soustavy a současně centrální protistranou pro zúčtování odchylek vůči SZ. Riziková expozice za plyn na odchylky vychází z principu trhu s plynem, kdy odchylka, kterou SZ způsobí, může být vyrovnána buď naturálně, tedy plynem ve dni D+2, anebo finančně za cenu vyrovnávacího plynu. Princip stanovení rizikové expozice vychází z rozdílu, který může vzniknout za část závazku dodat plyn do plynárenské soustavy a za část odebrat plyn z plynárenské soustavy.

Riziková expozice za část dodávky plynu je množství plynu, které subjekt zúčtování prodává bilaterálně na virtuálním prodejním bodě (VPB) a na krátkodobých trzích organizovaných operátorem trhu, přičemž do této

values of consumption at customer-type points of delivery and source generation. The Market Operator determines for each supply hour risk exposure arising from a positive imbalance and risk exposure arising from a negative imbalance, respectively. To assess risk exposure for a positive imbalance, the Market Operator uses the parametric price of positive imbalance, and to assess risk exposure for a negative imbalance the Market Operator uses the parametric price of negative imbalance. The larger of the two assessed exposures (larger of the two amounts) at each hour is used to block the trading limit at any given time. In connection with the introduction of new types of bids on the day-ahead market, risk exposure arising from imbalances from yet unevaluated flexible hourly bids and profile block bids added to the same exclusive group on the day-ahead electricity market is also determined since it is not clear prior to the day-ahead electricity market evaluation at what hour they will be traded. The relevant parametric price of the imbalance applies to the valuation of this risk exposure. Both parametric prices are determined from historical prices of imbalances.

After the evaluation of imbalances this position is replaced with the actual liability/receivable of the balance responsible party. Settlement of the liability arising from imbalances results in complete release of the blocked part of financial security.

Risk exposure arising from imbalances on the gas market means risk exposure arising from delivery of balancing gas, which is supplied to the system by the transmission system operator instead of the balance responsible party, whereby the Market Operator is the sole counterparty to the transmission system operator and, at the same time, the central counterparty for settlement of imbalances with the BRP. Risk exposure arising from gas used for imbalances is based on the gas market principle where an imbalance caused by a BRP may be settled in kind, i.e. by supply of gas on D+2 day, or financially at the price of balancing gas. The mechanism of risk exposure assessment is based on the difference that may ensue between the part of the obligation to supply gas to the gas system and the part of the obligation to take gas from the gas system.

Risk exposure arising from the part of gas supply is the volume of gas that the balance responsible party sells bilaterally at the Virtual Trading Point (VTP) and on the short-term markets

rizikové expozice vstupuje nejen zobchodované množství na krátkodobých trzích, ale i registrovaná nabídka na prodej.

Riziková expozice za část odběru plynu je výše nominovaného množství plynu na výstupních bodech přepravní soustavy – hraničních předávacích stanicích (HPS) a zásobnicích plynu (ZP), na výstupních bodech distribuční soustavy – přeshraničních plynovodech (PPL), množství plynu nominované na VPB k vyrovnání záporné odchylky a odhadovaná spotřeba odběrných míst zákazníků. Riziková expozice se snižuje o množství plynu, které subjekt zúčtování nakupuje na krátkodobých trzích organizovaných operátorem trhu (pouze již zobchodované množství) a bilaterálně na VPB, včetně množství plynu nominovaného na VPB k vyrovnání kladné odchylky.

Riziková expozice za organizovaný krátkodobý trh s elektřinou a plynem

V případě zajištění finančního vypořádání blokového, denního a vnitrodenního trhu s elektřinou a plynem je nutné z hlediska komodity zajišťovat pouze nabídky, které znamenají závazek SZ vůči OTE – typicky např. nákup elektřiny nebo plynu. Vzhledem ke skutečnosti, že na denním a vnitrodenním trhu s elektřinou je možné obchodovat za záporné ceny, zajišťují se i nabídky na prodej se zápornou cenou. V okamžiku registrace takové nabídky je na denním a vnitrodenním trhu blokováno obchodní limit ve výši součinu poptávaného množství a uvedené ceny v nabídce navýšené o DPH. V případě využití více bloků v nabídce na denní trh se blokována částka počítá jako největší možná částka daná kumulovaným množstvím bloků a jednotlivých limitních kladných cen navýšených o DPH u nabídek na nákup a kumulovaným množstvím bloků a jednotlivých limitních záporných cen navýšených o DPH u nabídek na prodej. Dále je třeba zohlednit, že u profilových blokových nabídek sloučených do stejné výlučné skupiny nelze zobchodovat všechny sloučené nabídky současně ve stoprocentní výši, takže se blokována částka počítá jako největší možná částka daná množstvím a limitními kladnými cenami navýšenými o DPH jednotlivých sloučených nabídek na nákup ve stejné výlučné skupině, případně zápornými limitními cenami u sloučených nabídek na prodej. Ve druhé fázi, tj. po sesouhlasení denního trhu a/nebo vzniku obchodu

organized by the Market Operator; this risk exposure accounts not only for the traded volume on the short-term markets, but also for the registered sale bid.

Risk exposure arising from the part of gas offtake is the quantity of the nominated volume of gas at exit points of the transmission system, i.e. Border Deliver Stations (BDS) and Gas Storage (GS) facilities, at exit points of the distribution system, i.e. Cross-Border Gas Ducts (CGD), the volume of gas nominated at VTP for negative imbalance settlement, and the estimated consumption at customer-type points of delivery. The risk exposure is reduced by the quantity of gas purchased by the BRP on the short-term markets organized by the Market Operator (only the volume already traded) and bilaterally at VTP, including the volume of gas nominated at VTP for positive balance settlement.

Risk exposure arising from the organized short-term electricity and gas markets

In case of securing financial settlement of the block, day-ahead and intra-day electricity and gas markets, in respect of the traded commodity it is necessary to secure only bids that represent a liability of the balance responsible party to OTE – typically electricity or gas purchases. With regard to the option of trading at negative prices on the electricity day-ahead and intra-day markets, sale bids with negative prices are also secured. At the time of registration of such bid, the trading limit equalling the product of the demanded volume and the price quoted in the bid plus VAT is blocked on the day-ahead and intra-day markets. In the event of using more blocks in a bid submitted to the day-ahead market, the blocked amount is calculated as the highest possible amount of cumulated quantities of blocks and positive limit prices plus VAT for purchase bids, and cumulated quantities of blocks and negative limit prices plus VAT for sale bids. Furthermore, it should be considered that in case of profile block bids added to the same exclusive group, all linked bids cannot be traded at hundred percent at the same time, so the blocked amount is calculated as the greatest possible amount determined by volumes and positive limit prices plus VAT of individual linked purchase bids in the same exclusive group, or negative limit prices of linked sale bids. In the second phase, i.e. after matching the day-ahead market and/or executed trade on the

na blokovém či vnitrodenním trhu, respektive po agregaci obchodní hodiny na vnitrodenním trhu s elektřinou, je výše blokace přepočtena na velikost součinu skutečně nakoupeného množství a výsledné kladné ceny navýšené o DPH, případně prodaného množství a sesouhlasené ceny, pokud je sesouhlasená cena záporná. Po tomto vyhodnocení CS OTE vygeneruje inkasní příkaz (na konci každého pracovního dne), po jehož zaplacení dojde k uvolnění příslušné blokované části obchodního limitu. Nabídky registrované na denní trh s elektřinou prostřednictvím systému PXE jsou zajišťovány na straně PXE a vypořádány také prostřednictvím jejího systému.

Vzhledem k tomu, že se na denním trhu s elektřinou a krátkodobých trzích s plynem obchoduje v měně EUR, ale systém kontroly finančního zajištění je v CZK, dochází k přepočtu rizikové expozice na CZK dle příslušného vypořádacího kurzu OTE.

V případě blokového trhu je systém navíc podpořen asynchronními kontrolami stavu FZ, které v závislosti na nedostatečnosti FZ v průběhu obchodování mohou anulovat nespárované objednávky na BT.

Riziková expozice za mimotoleranční odchylky a trh s nevyužitou tolerancí (plynárenství)

Riziková expozice SZ za mimotoleranční odchylky se počítá z předběžných hodnot odchylky SZ a předběžné systémové odchylky. Mimotoleranční odchylka vzniká SZ pouze v případě, pokud je směr jeho odchylky stejný jako směr systémové odchylky a její výše přesahuje objem tolerancí SZ stanovených dle Pravidel trhu. Cena mimotoleranční odchylky je stanovena dle Cenového rozhodnutí ERÚ. Takto stanovená hodnota rizikové expozice se kumuluje postupně v průběhu měsíce. Po zveřejnění skutečných hodnot je riziková expozice přepočtena. Subjekt zúčtování má následně možnost zobchodovat mimotoleranční odchylku na trhu s nevyužitou tolerancí, a to jak na bilaterálním trhu, tak i na anonymním trhu organizovaném operátorem trhu. Teprve nezobchodovaný objem mimotolerančních odchylek je uhrazen příslušným SZ a blokování obchodního limitu je ukončeno v okamžiku zpracování bankovního výpisu dokladujícího uhrazení daného závazku.

block or intra-day markets, or after aggregation of the trading hour on the intra-day electricity market, the blocked amount is converted into the amount equalling the product of the actually purchased volume and the resulting positive price plus VAT or, in the event of a negative matched price, the sold volume and matched price. Following this evaluation, CS OTE generates a collection order (at the end of each business day); after the payment the respective blocked part of the trading limit is released. Bids registered on the day-ahead electricity market through the PXE system are secured by PXE and settled through the PXE system.

As trading on the day-ahead electricity market and short-term gas markets is executed in EUR, but the financial security control system is implemented in CZK, the risk exposure is adjusted for CZK in accordance with OTE's settlement exchange rate.

For the block market the system is additionally supported by asynchronous checks of FS balances; in the event the required FS balance is insufficient in the course of trading, non-matched orders on BM may be cancelled.

Risk exposure arising from off-tolerance imbalances and unused tolerance market (gas sector)

Risk exposure of subjects of settlement arising from off-tolerance imbalances is calculated from preliminary values of the BRP's imbalance and the preliminary system imbalance. An off-tolerance imbalance occurs for the BRP only in the event the direction of the BRP's imbalance is identical to the system imbalance direction and its volume exceeds the volume of the BRP's tolerance defined under the Market Rules. The price of the off-tolerance imbalance is set pursuant to the applicable ERO price decision. The calculated value of risk exposure is cumulated gradually in the course of the month. After publishing the real data, risk exposure is adjusted. Subsequently, the balance responsible party is allowed to trade any off-tolerance imbalances on the unused tolerance market, both on the bilateral market and on the anonymous market organized by the Market Operator. The remaining untraded quantity of off-tolerance imbalances is then settled by the BRP and the blocked trading limit is released at the time of processing a bank statement evidencing payment of the respective liability.

Vzhledem k tomu, že obchody s nevyužitou tolerancí na anonymním trhu organizovaném operátorem trhu jsou vypořádány přes operátora trhu, je nutné nabídky, které mohou znamenat závazek SZ vůči operátorovi trhu, zajišťovat také. Obchodní limit SZ je blokován ve výši částky nabídky na nákup, která převyšuje mimotoleranční odchylku SZ pro daný plynárenský den, přičemž se částka nabídky na nákup počítá z poptávaného množství tolerancí a ceny navýšené o DPH.

Nástroje řízení kreditního rizika

V současné době může SZ zajistit své budoucí a již vzniklé závazky vůči OTE těmito základními instrumenty:

- složením peněžních prostředků na účet operátora trhu (hotovost),
- neodvolatelnou bankovní zárukou vystavenou v CZK bankou nebo její pobočkou na území ČR splňující podmínky stanoveného aktuálního dlouhodobého ratingu minimálně na úrovni BBB+ (S&P, Fitch), resp. Baa1 (Moody's).

Nejpoužívanějším nástrojem jsou bankovní záruky, které v elektroenergetice zajišťují 63% celkové hodnoty otevřené pozice operátora trhu k SZ, složené peněžní prostředky (hotovost) pak 37% celkového objemu (nepatrný nárůst podílu bankovních záruk oproti roku 2013). V plynárenství je poměr jednoznačnější ve prospěch bankovních záruk. Jejich podíl je 81%, zatímco peněžní prostředky tvoří 19% z celkového objemu poskytnutého finančního zajištění (nepatrný pokles podílu bankovních záruk oproti roku 2013). Zde je nutné upozornit na skutečnost neustálého vývoje tohoto poměru v průběhu roku, kdy zvláště v období svátků v prosinci dochází v elektroenergetice k dočasnému nárůstu složených peněžních prostředků z důvodu prodloužení vypořádacího cyklu obchodů. Zmíněné podíly využitých nástrojů jsou ke dni 31. 12. 2014, a jsou tudíž ovlivněny (v elektroenergetice) zmíněným dočasným nárůstem složených peněžních prostředků.

In respect of settlement of unused tolerance transactions on the anonymous market organized by the Market Operator, it is necessary to secure also bids from which liabilities of balance responsible parties to the Market Operator may arise. The BRP's trading limit is blocked in the amount of the purchase bid that exceeds the respective BRP's off-tolerance imbalance for the relevant gas day, whereby the amount of the purchase bid is calculated from the demanded volume of tolerance and the price with VAT.

Instruments for credit risk management

Balance responsible parties may currently secure their future and existing payables to OTE using basic instruments as follows:

- cash deposits into the Market Operator's account;
- irrevocable bank guarantees issued in CZK by a bank or a bank branch operating in the Czech Republic that meet the condition of current long-term minimum rating of BBB+ (S&P, Fitch) or Baa1 (Moody's).

The most frequently used instruments are bank guarantees, which in the electricity industry account for 63% of the total open position of the Market Operator with respect to the BRP, followed by cash deposits accounting for 37% of the total volume (the share of bank guarantees moderately increased year-on-year). In the gas industry, bank guarantees are the predominantly used hedging instrument with an 81% share compared to a 19% share of cash deposits in the total volume of provided financial security (a moderate decline in the share of bank guarantees compared to 2013). It needs to be pointed out that this ratio keeps changing in the course of the year; notably during the holiday season in December the proportion of deposited cash in the energy sector rises temporarily due to the extended trade settlement cycle. The foregoing statistics were available as at 31 December 2014, therefore they reflect the aforementioned growth in cash deposits in the power sector.

ŘÍZENÍ RIZIKA LIKVIDITY

Riziko likvidity operátor trhu řídí tvorbou dostatečné rezervy hotových peněžních prostředků. Tato rezerva je zajištěna podmínkou minimální výše finančního zajištění poskytnutého ve formě peněžních prostředků složených na účet operátora trhu – 10% z celkového poskytnutého finančního zajištění, ne více než 20 mil. Kč. Toto je doplněno kontokorentními rámci na vypořádacích účtech OTE a procesem zpoždění debetních plateb oproti kreditním v délce tří dnů.

Z pohledu stability jsou nejjistější smlouvené kontokorentní úvěry na vypořádacích účtech OTE, které jsou stanovené fixně vždy na jeden rok. Také likvidní rezervu tvořenou peněžními prostředky složenými na účet operátora trhu lze považovat za relativně stálou. Naopak poslední položka – rezerva likvidity ze zpoždění plateb, je velice volatilní (tzn. značně proměnlivá), a to i v horizontu jednoho dne. Největší vliv na tuto skutečnost mají rozdílné délky vypořádacího cyklu u jednotlivých bank kombinované s platební morálkou SZ. Problematickým z hlediska likvidity je i odlišné zdanění DPH tuzemských a zahraničních účastníků.

Co se týče ceny těchto instrumentů, je nepřímo úměrná jejich stabilitě. V případě složených peněžních prostředků se operátor trhu zavázal vyplácet pravidelný přírůstek, jehož velikost je dána vývojem tržních podmínek. Při použití této rezervy tak operátor trhu nese náklad ve výši těchto přírůstků. Nejlevnějším zdrojem je polštář ze zpoždění plateb, který v případě bezproblémové platební morálky SZ přináší přírůstky, jež operátorovi trhu kompenzují vzniklé náklady při dočasných platebních problémech některého ze SZ v jiných dnech.

Kromě již uvedeného lze za nástroje řízení finančních rizik (tj. rizika likvidity i kreditního rizika) dále považovat i povolení k inkasu závazků SZ z účtů SZ, dále právo pozdržet platby a právo jednostranného zápočtu závazků s pohledávkami v případě platební neschopnosti SZ.

LIQUIDITY RISK MANAGEMENT

The Market Operator manages liquidity risks by creating a sufficient reserve of cash. This reserve is secured by the condition of a minimum amount of financial security provided in the form of cash deposited into the Market Operator's account – 10% of the total provided financial security, but not more than CZK 20 million. These instruments are compounded with overdraft frameworks within OTE's settlement accounts and the process of delaying debit payments vs. credit payments by three days.

In terms of stability, the most secure instruments are overdraft loans agreed upon for OTE's settlement accounts. These loans are fixated for a year. Also relatively stable is a liquidity reserve comprised of cash deposited into the Market Operator's account. Conversely, the last item – a liquidity reserve from delayed payments - is very volatile (i.e. considerably variable), even within a single day. This is mostly due to different durations of the settlement cycle at different banks, in addition to varying payment discipline of balance responsible parties. Differences in VAT taxation of local and foreign market participants are also unfavourably affecting liquidity.

Prices of the aforementioned instruments are inversely proportional to their stability. In case of deposits made, the Market Operator has pledged to pay out accruals regularly, the amount of which is depends on market conditions. If this reserve is used up, the Market Operator bears the costs in the amount of these accruals. The cheapest source is the cushion from delayed payments which, provided the BRP's payment discipline is good, yields accruals that compensate for the Market Operator's expenses incurred in case of temporary payment problems of any of the balance responsible parties on other days.

In addition to the above described instruments, other instruments for financial risk management (i.e. liquidity risk and credit risk) include an authorization for direct collection of payables of the balance responsible parties from their accounts, the right to delay payments, and the right of a unilateral offset of payables against receivables in case of the relevant BRP's insolvency.

PŘÍLOHA

APPENDIX

Seznam subjektů zúčtování a účastníků krátkodobých trhů v obou komoditách k 31. 12. 2014

Overview of balance responsible parties and short-term market participants in both commodities at 31 December 2014

Účastník trhu Market Participant	Země Country	Elektrina • Electricity			Plyn • Gas	
		Subjekt zúčtování Balance Responsible Party	Krátkodobé trhy Spot Markets	Vyrovnávací trh Balancing Market	Subjekt zúčtování Balance Responsible Party	Krátkodobé trhy Spot Markets
A.En. CZ, s.r.o.	CZ	•				
AKCENTA ENERGIE a.s.	CZ	•				
ALPIQ ENERGY SE	CZ	•	•	•	•	•
Alpiq Generation (CZ) s.r.o.	CZ	•	•	•		
Amper Market, a.s.	CZ	•	•	•	•	•
ARMEX ENERGY, a.s.	CZ	•				
Axpo Trading AG	CH	•	•	•	•	•
Blue-Gas s.r.o.	CZ				•	•
BOHEMIA ENERGY entity s.r.o.	CZ	•			•	•
CARBOUNION BOHEMIA, spol. s r.o.	CZ	•			•	•
CARBOUNION KOMODITY, s.r.o.	CZ	•	•	•	•	•
CENTROPOL CZ, a.s.	CZ	•	•	•		
CENTROPOL ENERGY, a.s.	CZ	•	•		•	•
CENTROPOL TRADING, s.r.o.	CZ				•	•
CITIGROUP GLOBAL MARKETS LIMITED	UK	•	•			
COMFORT ENERGY s.r.o.	CZ	•	•			
CONTE spol. s r.o.	CZ				•	•
COOP ENERGY, a.s.	CZ	•			•	•
Czech Coal a.s.	CZ	•	•			
CZENERGIE4U s.r.o.	CZ	•			•	•
ČEPS, a.s.	CZ	•	•	•		
Česká energie, a.s.	CZ				•	•
Česká plynárenská a.s.	CZ				•	•
Českomoravský cement, a. s.	CZ	•	•			
ČEZ Prodej, s.r.o.	CZ	•	•	•	•	•
ČEZ, a. s.	CZ	•	•	•	•	•
Dalkia Commodities CZ, s.r.o.	CZ	•	•	•	•	•
Danske Commodities A/S	DK	•	•	•	•	•
Dom Maklerski Banku Ochrony Środowiska SA	PL	•	•			
Dopravní podnik Ostrava a.s.	CZ	•	•			
DufEnergy Trading SA	CH				•	•
DUON Marketing and Trading S.A.	PL	•	•	•	•	•
e&t Energie Handelsgesellschaft m.b.H.	AT	•	•			
E.ON Energie, a.s.	CZ	•	•	•	•	•

Účastník trhu Market Participant	Elektřina • Electricity				Plyn • Gas	
	Země Country	Subjekt zúčtování Balance Responsible Party	Krátkodobé trhy Spot Markets	Vyrovňovací trh Balancing Market	Subjekt zúčtování Balance Responsible Party	Krátkodobé trhy Spot Markets
E.ON Global Commodities SE	DE	•	•		•	•
EDF Trading Limited	UK	•	•	•		
Edison Trading S.p.A.	IT	•	•			
Ekologické Zdroje Energie s.r.o.	CZ	•	•	•		
Elektrárna Chvaletice a.s.	CZ	•	•	•		
Elektrárny Opatovice, a.s.	CZ	•	•	•		
ELGAS Energy, s.r.o.	CZ	•	•		•	•
ELIMON a.s.	CZ	•	•		•	•
EnBW Energie Baden-Württemberg AG	DE	•	•			
Eneka s.r.o.	CZ	•			•	•
Enel Trade S.P.A.	IT	•	•			
Enepa Trade s.r.o.	CZ	•	•	•		
Energana s.r.o.	CZ	•	•			
Energi Danmark A/S	DK	•	•	•		
Energie2, a.s.	CZ	•	•		•	•
Energobridge, s.r.o.	CZ	•	•	•		
Energotrans, a.s.	CZ	•	•	•		
Energy Financing Team (Switzerland) AG	CH	•	•			
Energy Trading Services s.r.o.	CZ	•	•	•		
Eniq Sp. z o.o.	PL	•	•			
ENOI S.P.A.	IT				•	•
ENRA SERVICES s.r.o.	CZ				•	•
EP Energy Trading, a.s.	CZ	•	•	•	•	•
Erste Energy Services, a.s.	CZ	•	•	•	•	•
ETC - ENERGY TRADING, s.r.o.	CZ	•	•			
EURO GAS HOLDING a.s.	CZ				•	•
Europe Easy Energy a.s.	CZ	•	•		•	•
European Commodity Clearing Luxembourg S.à.r.l.	LU				•	•
EXEN s.r.o.	CZ	•	•			
Ezpada s.r.o.	CZ	•	•	•		
FERTGAS Handels GmbH	AT				•	•
FITEN SPÓLKA AKCYJNA	PL	•	•			
FONERGY s.r.o.	CZ	•	•		•	•
Fosfa a.s.	CZ	•	•		•	•
Freepoint Commodities Europe LLP	UK	•	•			
Gama Investment a.s.	CZ			•		
Gas International s.r.o.	CZ				•	•

Účastník trhu Market Participant	Země Country	Elektřina • Electricity			Plyn • Gas	
		Subjekt zúčtování Balance Responsible Party	Krátkodobé trhy Spot Markets	Vyrovňovací trh Balancing Market	Subjekt zúčtování Balance Responsible Party	Krátkodobé trhy Spot Markets
Gazprom Marketing & Trading Limited	UK	•	•		•	•
GDF SUEZ Prodej plynu s.r.o.	CZ				•	•
GDF SUEZ Trading	FR	•	•		•	•
GEN-I, d.o.o.	SI	•	•			
GOLDMAN SACHS INTERNATIONAL	UK	•	•			
Greenex s.r.o.	CZ				•	•
Gunvor International B. V.	NL				•	•
HALIMEDES, a.s.	CZ				•	•
HOLDING GAS EUROPE s.r.o.	CZ				•	•
HOLDING SLOVENSKE ELEKTRARNE d.o.o.	SI	•	•			
JAS Energy Trading s.r.o.	SK	•	•			
JWM Energia Sp. z o.o.	PL	•	•			
KAVALIERGLASS, a.s.	CZ	•	•			
K-Gas s.r.o.	CZ				•	•
Koch Supply & Trading Sarl	CH				•	•
KOMTERM energy, s.r.o.	CZ				•	•
LAMA energy a.s.	CZ	•	•	•	•	•
Lumius, spol. s r.o.	CZ	•	•	•	•	•
MAGNA ENERGIA a.s.	SK	•	•			
MERCURIA ENERGY TRADING SA	CH	•	•		•	•
Merrill Lynch Commodities (Europe) Limited	UK	•	•			
MIROMI energy, a.s.	CZ				•	•
MND a.s.	CZ	•	•	•	•	•
MND Gas Storage a.s.	CZ				•	•
Morgan Stanley Capital Group Czech Republic, s.r.o.	CZ	•	•			
MVM Partner Energijakereskedelmi ZRt.	HU	•	•			
Nano Energies Trade s.r.o.	CZ	•	•	•		
Neas Energy A/S	DK	•	•	•	•	•
One Energy Česká republika a.s.	CZ	•	•			
PGE Trading GmbH, org. složka	CZ	•	•			
PGNiG Sales & Trading GmbH	DE				•	•
Plzeňská energetika a.s.	CZ			•		
Plzeňská teplárenská, a.s.	CZ	•	•	•		
Pražská energetika, a.s.	CZ	•	•	•	•	•
Pražská plynárenská, a.s.	CZ				•	•
Příbramská teplárenská a.s.	CZ	•	•			
Raw & Refined Commodities s.r.o.	CZ	•	•			

Účastník trhu Market Participant	Elektřina • Electricity				Plyn • Gas	
	Země Country	Subjekt zúčtování Balance Responsible Party	Krátkodobé trhy Spot Markets	Vyrovňovací trh Balancing Market	Subjekt zúčtování Balance Responsible Party	Krátkodobé trhy Spot Markets
Repower Trading Česká republika s.r.o.	CZ	•	•			
RIGHT POWER ENERGY, s.r.o.	CZ	•	•			
RIGHT POWER TRADING, s.r.o.	CZ	•	•			
RWE Energie, s.r.o.	CZ	•	•	•	•	•
RWE Gas Storage, s.r.o.	CZ				•	•
RWE Supply & Trading CZ, a.s.	CZ				•	•
RWE Supply & Trading GmbH	DE	•	•		•	•
Slovenské elektrárne, a.s.	SK	•	•	•		
Slovenský plynárenský priemysel, a.s.	SK				•	•
Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s.	CZ	•	•	•		
SPP CZ, a.s.	CZ				•	•
SSE CZ, s.r.o.	CZ	•	•			
Stabil Energy s.r.o.	CZ				•	•
Statkraft Markets GmbH	DE	•	•	•		
Statoil ASA	NO				•	•
TAURON Czech Energy s.r.o.	CZ	•	•	•	•	•
TEI Deutschland GmbH	DE	•	•			
Teplárny Brno, a.s.	CZ	•	•	•	•	•
TINMAR-IND S.A.	RO	•	•			
TrailStone GmbH	DE	•	•		•	•
T-WATT s.r.o.	CZ	•	•	•		
Vattenfall Energy Trading GmbH	DE	•	•		•	•
V-Elektra, s.r.o.	CZ	•	•			
VEMEX Energie a.s.	CZ	•	•	•	•	•
VEMEX s.r.o.	CZ				•	•
Veolia Energie ČR, a.s.	CZ	•	•	•		
VERBUND Trading Czech Republic s.r.o.	CZ	•	•			
Virtuse Energy s.r.o.	CZ	•	•		•	•
VNG Energie Czech s.r.o.	CZ				•	•
Vršanská uhelná a.s.	CZ	•	•	•		
WINGAS GmbH	DE				•	•
Worldenergy SA	CH				•	•
Západomoravská energetická s.r.o.	CZ				•	•

OTE, A.S. – POSKYTOVATEL KOMPLEXNÍCH SLUŽEB NA TRHU S ELEKTŘINOU A PLYNEM V ČESKÉ REPUBLICE

- spolehlivé zpracování a výměna dat a informací na trhu s elektřinou a trhu s plynem prostřednictvím centra datových a informačních služeb 24 hodin, 7 dnů v týdnu,
- organizování krátkodobého trhu s elektřinou a plynem,
- zúčtování a vypořádání odchylek mezi smluvními a skutečnými hodnotami dodávek a odběrů elektřiny a plynu,
- poskytování technického a organizačního zázemí pro změnu dodavatele elektřiny a plynu,
- administrace výplaty podpory obnovitelných zdrojů energie,
- vydávání a správa systému záruk původu elektřiny z obnovitelných zdrojů,
- správa národního rejstříku jednotek a povolenek na emise skleníkových plynů.

KONTAKT:

OTE, a.s.
Sokolovská 192/79
186 00 Praha 8

Tel.: +420 296 579 160
ote@ote-cr.cz
www.ote-cr.cz

OTE, A.S. – PROVIDER OF COMPREHENSIVE SERVICES ON THE ELECTRICITY AND GAS MARKETS IN THE CZECH REPUBLIC

- Reliable data and information processing and exchange on the electricity and gas markets through the Data and Information Service Centre, 24 hours a day, seven days a week;
- Organizing the short-term electricity and gas markets;
- Clearance and financial settlement of imbalances between the contracted and metered values in supplies and consumption of electricity and gas;
- Provision of technical and organizational support for change of electricity and gas supplier;
- Administration of payments of subsidies for renewable energy sources;
- Issuance and administration of guarantees of origin of electricity from renewable sources;
- Administration of the national registry for trading of greenhouse gas emission units and allowances.

CONTACT:

OTE, a.s.
Sokolovská 192/79
186 00 Praha 8
Czech Republic

Tel.: +420 296 579 160
ote@ote-cr.cz
www.ote-cr.cz

© 2015 OTE, a.s.

Poradenství, design a produkce • Consultancy, design and production: ENTRE s.r.o.

www.ote-cr.cz

